

BEVARANDEPROGRAM ESKILSMINNE

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2017-01-24

BEVARANDEPLANSKOMMITTÉN

Postadress SE-251 89 Helsingborg

helsingborg.se

HELSINGBORG

Text: Lena Hector och Anna Rabow, Regionmuseet Kristianstad
Foto: Andreas Paulsson på uppdrag av Pro Domus samt Regionmuseet Kristianstad
Kartor: Christina Andersson, Stadsbyggnadsförvaltningen
Övriga kartor och flygfoton: Stadsbyggnadsförvaltningen
Layout: Lennart Persson Grafisk formgivning
Tryck: Holmbergs i Malmö
© Helsingborgs stad, Bevarandeplanskommittén 2017

ISBN 978-91-87274-39-8

Omslagsbild stor: Småstugorna på Eskilsminne under uppförande 1942. Foto: Lindberg foto.
Omslag liten bild 1: Pumpstocken 13, foto Andreas Paulsson
Omslag liten bild 2: Herden 6, foto Regionmuseet Kristianstad
Omslag liten bild 3: Hornet 10, foto Andreas Paulsson
Baksida: Småhusen på Eskilsminne 1958. Foto: AB Helsingborgs-Bild.

BEVARANDEPROGRAM ESKILSMINNE

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE
2017-01-24

HELSINGBORGS STADS
BEVARANDEPLANSKOMMITTÉ

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Kulturhistorisk klassificering	8
Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering	10
Geografi och historik	12
Stadsplanering och arkitektur	18
Rekommendationer för Eskilsminne	25
Kvarter och fastigheter	28
BILAGOR: Ortofotografi över Eskilsminne	
Karta över klassificerade objekt för Eskilsminne	

Park vid korsningen Lantmätaregatan/Sigridsgatan, i bakgrunden kvarteret Skiftet, år 2014, foto Regionmuseet i Skåne.

Förord

Sedan 1979 har bevarandeplanskommittén i Helsingborgs stad uppgiften att ta fram bevarandeprogram. Programmen skall vara underlag för samhällsplanering, sprida kunskap bland boende, fastighetsägare och andra intresserade om Helsingborgs bebyggelsemiljöer, samt stimulera till ett gott förvaltande av byggnader och miljöer i staden.

Bevarandeprogram för Eskilsminne har ett antal föregångare:

- Bevarandeprogram för Helsingborgs stadskärna (1985)
- Råå (1991)
- Västra Tågaborg (1995)
- Olympia – Slottshöjden (1997)
- Drottninggatan – Pålsjö (1998)
- Wilson Park (1999)
- Ramlösa (2000)
- Helsingborgs stadskärna – ett utökat och reviderat program (2002)
- Mörap (2004)
- Hasslarp och Kattarp (2006)
- Domsten och Eneborg-Högaborg (2008)
- Planteringen (2011)
- Hittarp och Laröd (2012)
- Gåsebäck och Husarområdet (2012)
- Husensjö (2013)
- Östra Tågaborg och Statten (2015)

Utöver dessa finns ett kulturminnesvårdsprogram för hela kommunen, antaget 1991.

Arbetet med bevarandeprogrammet Eskilsminne påbörjades 2013 men genomfördes till stor del under 2014 under ledning av bevarandeplanskommittén. Kommittén har fem ledamöter. Ordföranden utses av kommunstyrelsen, två ledamöter utses av byggnadsnämnden och två av kulturnämnden. För inventering, fotografering samt manuskript har bebyggelseantikvarierna Anna Rabow och Lena Hector från Regionmuseet Kristianstad svarat. I arbetet har även tjänstemän knutna till kommittén deltagit.

Efter remisshanteringen har programmet bearbetats med anledning av inkomna synpunkter varav programmet skickats till kommunfullmäktige för antagande.

Bevarandeplanskommittén
Helsingborg, oktober 2016

Inledning

Kulturmiljön på Eskilsminne visar hur området under de senaste dryga 100 åren har ändrat karaktär från ett agrart präglat landskap till ett renodlat villaområde. Bebyggelse från 1920-talet fram till idag finns representerad i området. De många egnahemsvillorna från 1920-talet med klassicistiskt formspråk utgör den mest omfattande byggnadsfasen på Eskilsminne. Inslag av funktionalismens bebyggelse finns på flera platser i området. Småstugorna som uppfördes på 1940-talet i den nordöstra delen av Eskilsminne är också spår av en stor expansionsperiod. Längs Fjärdingsmansgatan i områdets sydöstra del ligger kataloghus och arkitektritade villor från 1950- och 1960-talet och bildar en helhetsverkan i gaturummet. I kvarter Skافتet uppfördes ett grupphusområde på 1970-talet. De stora egnahemstomterna har många gånger styckats av för nyare bebyggelse. Kataloghus har uppförts under 1980- och 1990-talen och mer storskaliga villor är de senaste tillskotten på Eskilsminne. Bevarandepianskommitténs arbete syftar till att lyfta fram och tydliggöra värdena i denna levande kulturmiljö.

Syfte

Detta bevarandeprogram har som uppgift att vara ett hjälpmedel i kommunens ärendehantering. Det skall underlätta bedömningen av bygglovsärenden och andra åtgärder som berör bebyggelsemiljön. Bevarandeprogrammet skall förtydliga de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena, så att dessa uppmärksammas vid stadsplanering och bygglovshantering. Ett annat syfte med bevarandeprogrammet är att sprida kunskap om de kulturhistoriska värdena bland husägare och boende på Eskilsminne samt att öka intresset för att miljön vårdas och tas om hand på ett bra sätt.

Arbetet skall ge en historisk och kulturell förankring som gör närmiljö och omgivning gripbar och förståelig för alla. En levande och välkänd kulturmiljö kan stärka medborgarnas identifiering med den egna orten och engagemang i denna. Bevarandeprogrammet kommer att finnas på stadens hemsida samt till försäljning via Helsingborg kontaktcenter och Kulturmagasinet. Förslag till bevaran-

deprogram har skickats ut till samtliga fastighetsägare med byggnader som har klassats i programmet. I samband med detta hölls också ett informationsmöte.

Status och tillämpning

Bevarandeprogrammets uppgift är att peka ut kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och öka förståelsen för områdets historia. Bevarandeprogrammet antas slutligen av kommunfullmäktige. Bevarandeprogrammet har en rådgivande status, men är inte juridiskt bindande, och ska ses som ett ställningstagande kring vart det finns kulturhistoriska värden som behöver tas hänsyn till. I den kulturhistoriska klassificeringen har inte byggnadens tekniska status, eller framtida förändringsbehov vägt in.

I planärenden och bygglovsprövning gör stadsbyggnadsnämnden en helhetsbedömning utifrån både enskilda och allmänna intressen. Stadsbyggnadsnämnden har till uppgift att ta hänsyn till kulturhistoriska värden såväl som estetiska, funktionella som ekonomiska faktorer.

Per Eskils gata vid kvarteret Plöjaren år 2014, foto Regionmuseet

Detaljplanering och bygglovsprövning ska, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Stadsbyggnadsnämnden prövar ärenden utifrån en helhetssyn och med stöd i Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

För att skapa en levande kulturmiljö är det viktigt att byggnaderna används och har en funktion. Låt byggnaden, dess egenskaper och karaktär vara utgångspunkten för förändring och tänk långsiktigt. För att uppnå exempelvis tillgänglighet och god energihushållning kan det krävas nya lösningar som är anpassade till huset. Rivning är ur bevarandesynpunkt alltid olycklig då byggnaden helt försvinner och med den en bit av historien. Ombyggnad och tillbyggnad bör alltid prövas först. Särskilt värdefulla kulturmiljöer får inte förvanskas, men förvanskningförbudet är inget förändringsförbud. Kulturhistoriska byggnader kräver särskild omsorg i samband med tillbyggnad och

ombyggnad. Klarlägger och respekterar man de kulturhistoriska värdena kan man utföra många olika åtgärder även i en särskilt värdefull byggnad.

För att klarlägga värdena kan ofta sakkunnig hjälp behövas. Idag finns det certifiering av sakkunniga kontrollanter av kulturvärden (KUL) och flera konsultfirmor i Skåne har certifierade medarbetare. Genom certifieringen säkerställs både utbildningsnivå och erfarenhet. Staden tillhandahåller även enklare rådgivning som en service till medborgarna som du kan nå via Helsingborg kontaktcenter:

- För frågor kring byggnadsvård, sök stadsantikvarien på Kulturförvaltningen
- För frågor som rör gestaltning och varsamhet, sök stadsarkitekten
- För frågor som rör bygglov och lovplikt, sök Stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsavdelning

Kulturhistorisk klassificering

Byggnaderna har klassificerats i tre grupper: **Särskilt värdefull bebyggelse** som omfattas av förvanskningförbud enligt PBL 8:13§, **bebyggelse av kompletterande värde** samt **övrig bebyggelse**. Denna klassificering motsvaras på kartan längst bak i denna rapport av färgerna rött, gult och vitt (omarkerat). Klassificeringen har gjorts i relation till övriga byggnader och med hänsyn till stadens historia. I framtiden kan bedömningarna omvärderas då grunden för värderingarna kan ändras.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnader som anses särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller arkitektonisk synpunkt. På Eskilsminne gäller detta främst äldre bostadshus som är i gott skick, utan sådana ändringar som minskat det kulturhistoriska värdet. Arkitektoniskt värde har också stor betydelse eftersom det kan vara svårt att belysa den historiska utvecklingen när en stor del av bebyggelsen är modern.

Bebyggelse av kompletterande värde

Vardaglig bebyggelse som är föredömligt väl bevarad och där eventuella till- och ombyggnader är anpassade till byggnadens karaktärsdrag så att dessa inte har försvunnit eller förminskats. Klassificeringen omfattar även bebyggelse med något förvanskade karaktärsdrag, men som genom sin ålder och anknytning till områdets historia ändå anses ha ett kulturhistoriskt värde.

Övrig bebyggelse

Det är svårt att ge en samlad kulturhistorisk bedömning utan historiskt perspektiv. Det gör att merparten av den nyare bebyggelsen är klassificerad som övrig bebyggelse. I de fall de har satts i en högre klass har det främst motiverats av ett arkitektoniskt värde. Nyare byggnader kan i framtiden komma att klassas högre. I kategorin övrig bebyggelse ingår även byggnader där värdet har förminskats genom ändringar som inte är anpassade.

Område av enhetlig karaktär

Utöver det kulturvärde som enskilda byggnader har finns det området eller gatusträckningar som utmärker sig för att de bildar en helhet med egen karaktär, det kan vara att området är uppfört under en viss tidsperiod, att husen har liknande utseende eller att det finns en gemensam historia som gör att helheten har ett större värde än de enskilda delarna. Byggnaderna behöver inte ha något stort egenvärde men ska behandlas med varsamhet med hänsyn till helhetsbilden. Under rubriken "rekommendationer för Eskilsminne" specificeras vilka karaktärsdrag som är utmärkande för de olika områdena och som ska vara vägledande vid bygglovsprövning.

Kulturhistoriskt värde

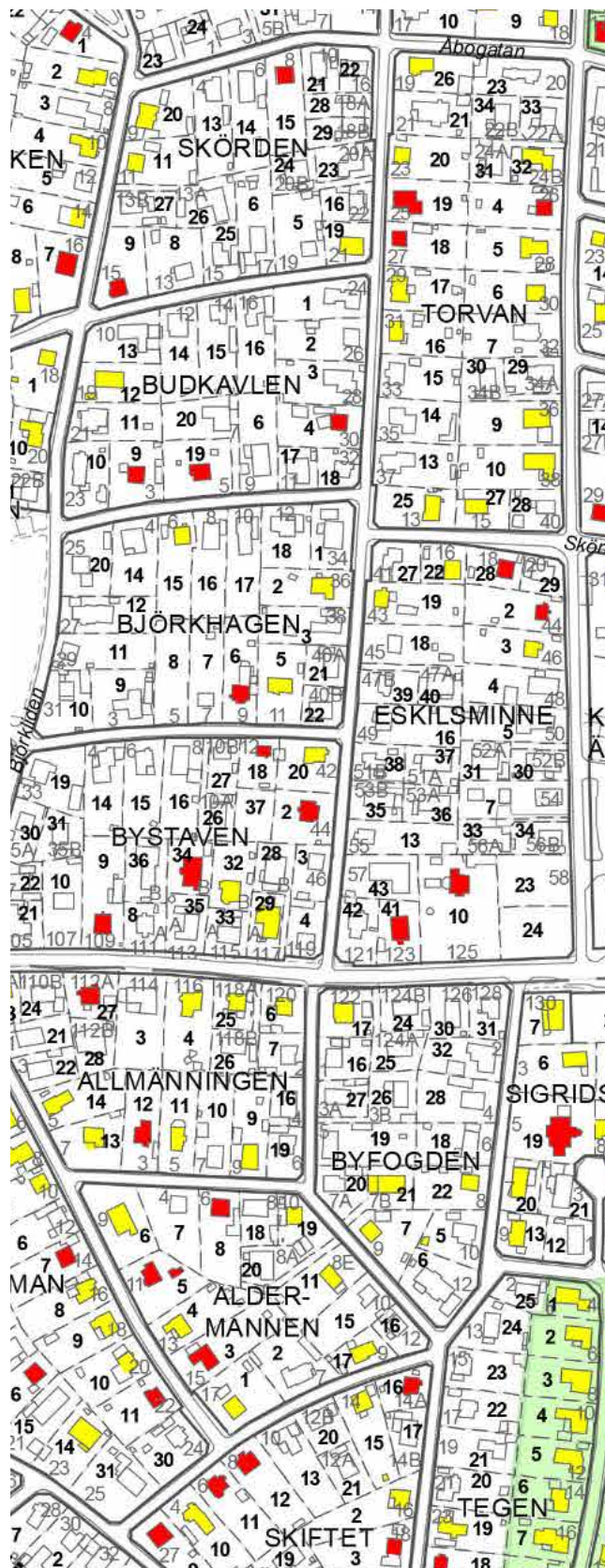
Kulturhistoriskt värde är inget entydigt begrepp utan består av ett komplex av värden. Det kan delas in i dokumentvärden, upplevelsevärden och övergripande/förstärkande värden. Till dokumentvärdena räknas byggnadshistoriska, teknikhistoriska, samhällshistoriska, personhistoriska värden med mera. Dessa värden är absoluta, objektiva och kan jämföras med motsvarande värden i byggnader från andra områden eller regioner. Ålder är här ett värde, men inte i sig själv utan i relation till andra värden och upplysningar om byggnadernas historia. Värdena kan berätta om tekniska innovationer i konstruktionen, planlösningar, byggnadsdetaljer, på vilket sätt byggnaderna har använts, vilka samhällsfunktioner som bedrivits i byggnaderna, hur man levte och umgäts

eller visa på betydelsefulla personers födelsehem. Samtliga dokumentvärden belyser på olika sätt olika sidor av den historiska utvecklingen i ett område.

Till dokumentvärdena kan läggas upplevelsevärden. Upplevelsevärden kan vara självständiga men också verka förstärkande på övriga värden. De är ofta oberoende av ålder. Ett exempel är arkitektoniskt värde som bedöms såväl efter estetiska kriterier som efter de förutsättningar som ligger bakom en viss arkitektonisk lösning. Bland upplevelsevärdena räknas också patina, symbol- och identitetsvärden liksom traditionsvärden. Värdet är viktigt som ett rent kvalitetsvärde, för skönhetsupplevelsen och som förebild för nybyggnation. Ett annat värde är kontinuitetsvärdet, som kan finnas i en annars betydelselös byggnad om den genom sin närvaro beskriver en kontinuitet.

Övergripande dessa båda värdekategorier finns begrepp som verkar förstärkande på de övriga. Äkthet, autenticitet är ett sådant värde, grundat dels på graden av ursprunglighet, helhetskaraktär, dels på en bedömning av äkthet. Kvalitetsvärden avseende såväl konstruktion, byggnadsmaterial, arkitektur med mera är en viktig övergripande aspekt på samma sätt som graden av sällsynthet eller representativitet. Sällsynthet har länge setts som förstärkande värde vid en bedömning, vilket även representativitet numera anses vara. Det som är karaktäristiskt för en tid kan vara utan betydelse för dem som lever i dess samtid men av ett annat och större värde för kommande generationer.

Klassificeringen av byggnaderna grundar sig på en sammanvägning av dessa värden. Betoningen ligger dock i huvudsak på den lokala miljön och det specifikt intressanta för Eskilsminne samt för Helsingborg som kommun.

Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering

Kulturarvet och kulturmiljön är en gemensam tillgång som delas av alla.

Det innebär att alla också har en skyldighet att förvalta detta arv och denna tillgång på bästa möjliga sätt. Kulturmiljölagen (KML) inleds med en så kallad portalparagraf: "Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter skall visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön."

Länsstyrelsen fattar beslut enligt KML om vilka byggnader som skall skyddas som byggnadsminnen, den starkaste form av skydd en byggnad kan få. För att en byggnad eller miljö skall förklaras som byggnadsminne skall den anses vara synnerligen märklig eller ha ett nationellt intresse. Ingenting får ändras, rivas eller tillföras ett byggnadsminne utan tillstånd från länsstyrelsen, och fastighetsägaren har skyldighet att underhålla byggnaderna så att det kulturhistoriska värdet inte förminskas. KML reglerar också skyddet av kyrkobyggnader och kyrkogårdsmark som anlagts före 1940. Även fornlämningar skyddas av KML och får inte tas bort utan länsstyrelsens tillstånd. På Eskilsminne finns inga byggnader som omfattas av KML. Delar av området berörs av Västra Ramlösa bytomt som finns med i fornminnesregistret (FMIS).

Plan- och Bygglagen (PBL) är ett kommunalt redskap som reglerar hur städer, tätorter och landsbygd skall planeras och bebyggas på ett sätt som tillgodoser både allmänna och enskilda intressen. PBL innehåller också möjligheter att säkerställa kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Det andra kapitlet som innehåller krav och regler på byggnader inleds med att byggnader "skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen" (PBL 2:6§).

Den paragraf som ligger till grund för den "högsta" klassificeringen i bevarandeprogrammet är den trettonde paragrafen i åttonde kapitlet (PBL 8:13§): "En byggnad

som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas." Det samma gäller tomter, anläggningar eller bebyggelseområden som är särskilt värdefulla. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras (PBL 8:14§). På kartan har sådana särskilt värdefulla byggnader markerats röda. Annan bebyggelse har kategoriserats som "bebyggelse av kompletterande värde för miljön" samt "övrig bebyggelse". Även för sådana byggnader kan PBL 8:13§ vara tillämplig som ingående i ett särskilt värdefullt bebyggelseområde eller då dess egna kvaliteter med tiden omvärderas.

En annan viktig reglering i PBL är den så kallade varsamhetsparagrafen, PBL 8:17§. Den lyder: "Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad skall utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden." Detta gäller alltså alla byggnader, inte bara de som på kartan i bevarandeprogrammet markerats gula, även om en klassificering ger extra tyngd åt kraven på varsamhet.

Vid bygglovsprövning bedöms huruvida den önskade byggnadsåtgärden överensstämmer med detaljplanebestämmelser och med PBL:s generella regler, bland annat med hänsyn till trafik, stads- eller landskapsbild samt förhållanden på granntomter och i omgivningen, kraven

Gatuskylt vid kvarteret Såningsmannen år 2014, foto Regionmuseet

på varsamhet och skydd mot förvanskning etc. Det åligger den enskilde byggherren att följa de ovan nämnda lagreglerna i rimlig utsträckning även i de fall då inget bygglov krävs.

Bevarandeprogrammets klassificeringar utgör ett underlag för att hävda kulturhistoriska värden med stöd av PBL. Vid detaljplanläggning eller upprättande av områdesbestämmelser kan juridiskt bindande skydds- och varsamhetsbestämmelser meddelas. Skyddsbestämmelser, vanligtvis betecknade med q, brukar förenas med rivningsförbud. I planbestämmelserna kan dessutom ges konkreta utformningskrav i fråga om material och utförande, liksom att bygglovsplikten kan utökas. Exempelvis kan underhållsåtgärder, trädfällning med mera göras lovpliktiga där detta anses befogat. Innan nya detaljplaner eller områdesbestämmelser antas, måste berörda fastighetsägare få

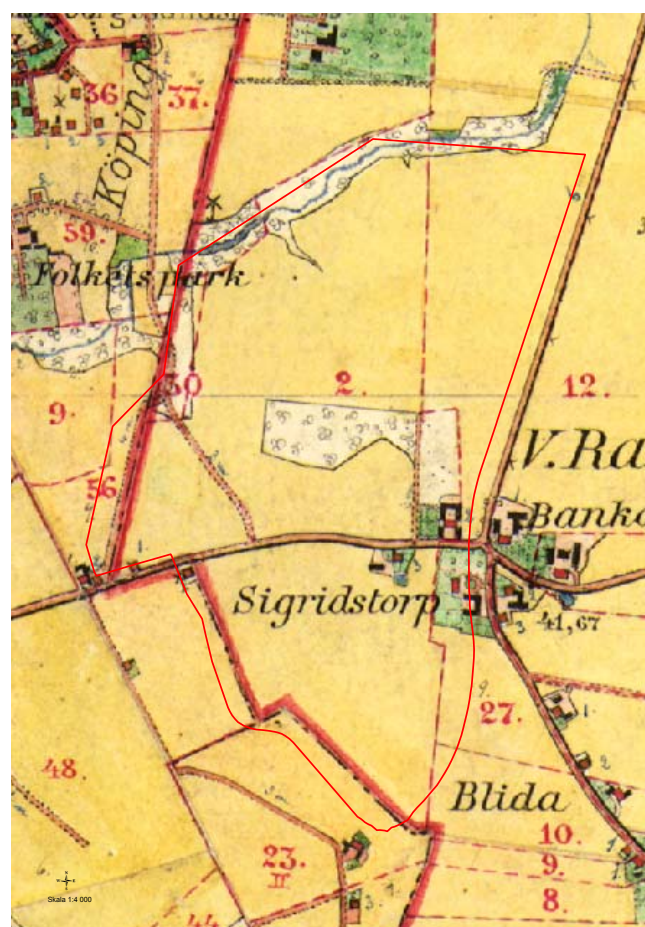
möjlighet att yttra sig, till exempel angående de praktiska och ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna skydds- och varsamhetsbestämmelserna.

Bevarandeprogrammets klassificering gör att man vid bygglovsprövning tar stor hänsyn till det kulturhistoriska värdet och det är dessa kriterier som styr vilka förändringar som kan godtas. Klassificeringen innebär inte automatiskt någon utökad bygglovsplikt. Däremot kan bedömningsgrunden förändras angående vilka yttre åtgärder som väsentligt ändrar byggnadens karaktär och därigenom kan anses bygglovspliktigt, till exempel vid ommålning, fönsterbyte eller ändring av skorsten och andra byggnadsdetaljer. Vad som anses ändra byggnadens karaktär och således är bygglovspliktiga avgörs från fall till fall. Säkrast är att kontakta stadsbyggnadsförvaltningen innan man påbörjar en förändring.

Geografi och historik

Stadsdelarna i Helsingborgs har inga formella gränser. I detta bevarandeprogram har Eskilsminne avgränsats till Södra Hunnetorpsvägen/Lagmansgatan i öster, Alegatan och Gåsebäcken i norr, Gärdesgatan och Harlyckans idrottsplats i väster och Ramlösa i söder. Genom stadsdelen löper Ramlösavägen som utgjorde den gamla landsvägen mellan Västra Ramlösa och Helsingborg. Området är relativt högt beläget, vägkorset vid Hunnetorpsvägen/Ramlösavägen ligger på 40 meters höjd över havet. Markområdet som idag utgör Eskilsminne

var tidigare utmarksområde till Västra Ramlösa by vars centrala delar låg vid vägkorset Hunnetorpsvägen och Ramlösavägen. Namnet Ramlösa går att härleda långt tillbaka då ortnamnssuffix som slutar på *-lösa* dateras till perioden före vikingatid. Förleden *ramm* har betydelsen fuktig äng och efterleden *-lösa*, en slags äng. Redan i det äldsta kartmaterialet kan man se att byn är centrerad kring en trevägskorsning, den norra vägsträckan har tillkommit senare. Den skånska rekognosceringskartan från omkring 1815 ger en översiktlig bild över byn före utskiftningen.

Skånska rekognosceringskartan från omkring 1815 och till höger häradssekonomska kartan från omkring 1910. Den röda linjen markerar stadsdelen Eskilsminnes nuvarande utbredning, källa Lantmäteriet.

Per Eskilssons gård som låg vid nuvarande Ramlösavägen och det som då hette Bygatan. Bilden är från 1925, fotograf okänd, Helsingborgs museer.

Korsningen vid den så kallade Bankogården som låg vid korsningen av Ramlösavägen och Södra Hunnetorpsvägen 1965, Lindberg foto, Helsingborgs museer.

Foto från Eskilsminne och vy mot Öresund. Bilden är tagen när tomterna på Eskilsminne lagts ut och man har börjat odla, Lindberg foto 1953, Helsingborgs museer.

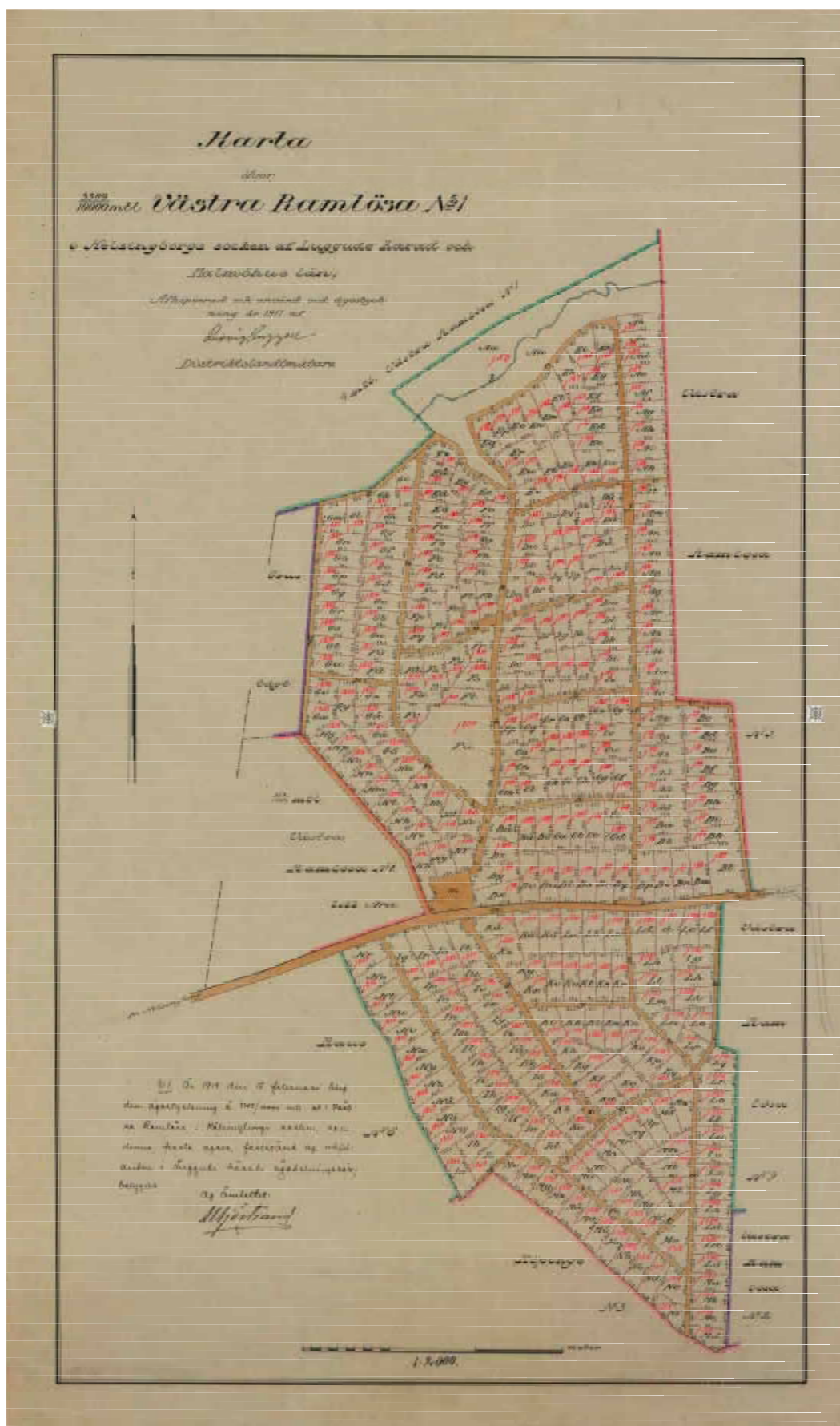
Vy över Eskilsminne, troligtvis med kvarteren Björkhagen och Bystaven i bakgrunden och med grönområdet Husensjö och delar av kvarteret Hornet som ännu inte bebyggt i förgrunden. Vykort från Killbergs förlag, Helsingborgs museer.

Utmarksområdet till Västra Ramlösa by, den så kallade Rytta relyckan, ägdes delvis av lantbrukaren Per Eskilsson som levde mellan 1828 och 1903. Eskilssons gård låg vid Ramlösavägen, nära vägkorset vid Hunnetorpsvägen. Per Eskilsson uttryckte en önskan i sitt testamente om att hans ägor skulle upplåtas till egnahemsbebyggelse efter hans död. Enligt testamentet skulle tomter erbjudas till arbetare och hantverkare och tomtstorlekar på 1000–1200 kvm skulle möjliggöra både för husbygge, och för odling och viss djurhållning. Efter Eskilssons död upprättade hans två döttrar en styckningsplan år 1907.

Tomter till det som idag är kvarter Ässjan, Skaftet, Kärran och Vagnen såldes ut omkring 1910. Den stora plane-

ringen av områdets utbyggnad kom dock först igång i och med att egnahemsföreningen Helsingborgs Jordförmedling u.p.a. (utan personligt ansvar) bildades 1917. Bakgrunden var att staten år 1904 hade inrättat en egnahemslånefond som skulle möjliggöra för mindre bemedlade familjer att skaffa en egen bostad. Tanken var att komma till rätta med städernas bostadsbrist. Lokala egnahemsföreningar bildades som t.ex. Helsingborgs Jordförmedling u.p.a.

Föreningen köpte 300 tunnland åkermark av dödsboet efter Per Eskilsson till en summa av 160 000 kronor. Även Per Eskilsgården ingick i köpet, denna revs på 1920-talet. Eskilssons mark styckades upp i 326 tomter om vardera 1000–1200 kvm med priser mellan 50 till 115 öre/kvm.

Ägostyckning från 1917
som visar tomternas
fördelning Kvarteren vid
Ässjan i väster var vid
den tiden redan utlagt,
källa Lantmäteriet.

Vy över Eskilsminne med havet i väster i bakgrunden. Vykort från Killbergs förlag, Helsingborgs museer.

Priserna på tomterna varierade beroende på var i området de var belägna. I de västra delarna hade man utsikt över sundet vilket genererade ett högre tomtpreis liksom närhet till fungerande vägar då området var relativt svårtillgängligt. Eftersom föreningen hade 700 medlemmar fick de 326 tomterna fördelas genom lottning.

Åren innan det som kom att kallas Eskilsminne började bebyggas odlade de nyblivna ägarna på sina tomter medan de bodde kvar i sina lägenheter inne i staden. Ofta byggde man först en kolonistuga som var tänkt som ett provisorium i väntan på att de hade pengar nog att bygga ett egna hem. Odling på den egna tomten möjliggjorde både försörjning och finansiering av husbygget. Några kvarvarande kolonistugor i området vittnar om denna period. Under denna första nybyggartid var området oländigt då vägstrukturen inte var fullt utbyggd och de vägar som fanns var i dåligt skick.

På årsstämman 1919 beslöt egnahemsföreningen att tre provhus skulle uppföras med olika material. Snickaren Sture Nihlén var en av tre föreningsmedlemmar som lånade pengar till för att möjliggöra provbygget. Nihlén uppförde ett provhus i cementtegel och detta bedömdes vara det bästa. Så här beskrivs det i boken om Eskilsminne när Nihlén uppförde sitt hus:

”Där stod Nihlén och hans fru och hans barn och gjorde alla tegelstenarna till hela huset i små formar. De gjorde en grej och lade i dem och sedan torkade de dem på en ställning. De har gjort all tegeln till huset den familjen.”

Provhuset som Sture Nihlén lät bygga på Alegatan 4, i kv. Såningsmannen 28, foto Andreas Paulsson.

Provhuset som uppfördes ligger på Alegatan och har fastighetsbeteckning Såningsmannen 28. De övriga två provhusen uppfördes troligen på Torvan 25 och Stämman 22. Jordförmedlingen drog upp riktlinjer för hur husen skulle planeras och hjälpte också till med planering och ritningar på husen. I den nybyggaranda som rådde på Eskilsminne och med de knappa medel man hade till förfogande, uppfördes husen genom självbyggeri med standardiserade ritningar. Många fastighetsägare var hantverkarskunniga och ofta hjälptes man åt med att bygga husen. Arbetskostnaderna kunde hållas nere genom att man själv grävde ut och gjöt grunden.

Den typiska egnahemsvillan uppfördes på en stor tomt med plats för trädgårdsodling och hade en kvadratisk bottenplatta, hög resning på källarvåning, brant sadeltak och fasader i tegel eller puts. Husen hade likartad planering med två rum och kök på bottenvåningen och två mindre sovrum på ovanvåningen. Många gånger hyrdes lägenheten på ovanvåningen ut för att dryga ut hushållskassan. Vattenförsörjningen och avlopp till området dröjde och de första åren fick man gräva egna brunnar och ha utedass på tomten. Många hus uppfördes som tvåbostadsvillor med inredd lägenhet och eget kök på ovanvåningen.

Nästa utbyggnadsfas på Eskilsminne påbörjades på 1940-talet. På 1930-talet var bostadsbristen stor och därför tog stadskamreren Wilhelm Nektman fram ett förslag att bebygga ett område i den östra delen av Eskilsminne. I de nya kvarteren Pumpstocken, Ringtrumlan och Tröskan uppfördes ett så kallat småstugeområde för barnrikefamiljer. Härifrån skulle barnen ha nära till den

Småstugeområdet i kvarteren Pumpstocken, Ringtrumlan och Tröskan byggdes mellan 1941 och 1943. Till vänster under uppförande 1942, Lindberg foto, Helsingborgs museer. Till höger ett foto från 1958, AB Helsingborgs-Bild.

intilliggande skolan och området ansågs också lämpligt då det var öppet och luftigt.

År 1941 bildades stiftelsen *Hälsingborgs egna hem* som skulle administrera byggandet och uthyrningen av småhusen. Stadsingenjören och byggmästaren Erik Wihlborg tog fram ett förslag på 60 småstugor som uppfördes i tre etapper mellan 1941–43. Husen var 11 meter långa och 7 meter breda. Husen rymde förstuga, kök, dagligrum och två sovrum. I källaren fanns WC och tvättrum. Tomterna var 650 kvm och hyresgästen betalade från 12 öre/kvm och år till staden.

Hyran varierade beroende på hur många barn det fanns i familjen. De familjer som hade 8 barn eller fler hade lägst hyra. Småstugorna byggdes för att mindre bemedlade familjer med många barn skulle få en vettig bostad till ett

lägre pris. Kraven för att få bli hyresgäst var att familjen hade 4 barn under 16 år och att man var mantalsskriven i Helsingborg. På 1950-talet friköptes husen av staden men det dröjde fram till 1999 innan det var möjligt att även friköpa tomterna.

Familj i en av småstugorna 1942, Lindberg foto, Helsingborgs museer.

Köksinredningen i småstugorna 1943, Lindberg foto, Helsingborgs museer.

"Ettans bröd" låg i korsningen av Änggatan och Per Eskils gata, kv. Skörden 19. Lindberg foto, 1942, Helsingborgs museer.

Idag är Eskilsminne ett renodlat bostadsområde men tidigare fanns här olika verksamheter som speceriaffärer, frisör, café, kapell, verkstäder, mm. År 1924 öppnade en mjölkbutik på Björkliden i samma byggnad som Kooperativa Föreningen Svea sedan hade butik. Även på Åbogatan fanns en Konsumbutik som öppnade 1947 och bedrev verksamhet fram till 1963. I hörnet av Änggatan och Per Eskils gata låg "Ettans bröd" och på Ramlösavägen fanns "Eskils café". På Gärdesgatan i kvarter Skافتet låg ett trädgårdsmästeri som omfattade ca 3 ½ tunnland mark

Byggnaden i kv. Torvan 19 på Per Eskils gata var ursprungligen affär och tvåbostadshus men byggdes om med samlingslokal för S:t Eskils kapell som huserade där mellan 1956 och 2003. Idag är det bostadshus. Foto Andreas Paulsson.

och hade 500 fruktträd. Trädgårdsmästeriet lades ned 1973, några år senare bebyggdes kvarterets västra delar med ett grupphusområde. På Per Eskils gata låg ett kapell som bildades av Eskilsminnes kyrkliga syförening. Kapellet var inhyst i en villa som föreningen köpte 1956 och sedan inreddes till kyrkolokal. Kapellet fanns ända fram till 2003 då det blev ombyggt till bostad.

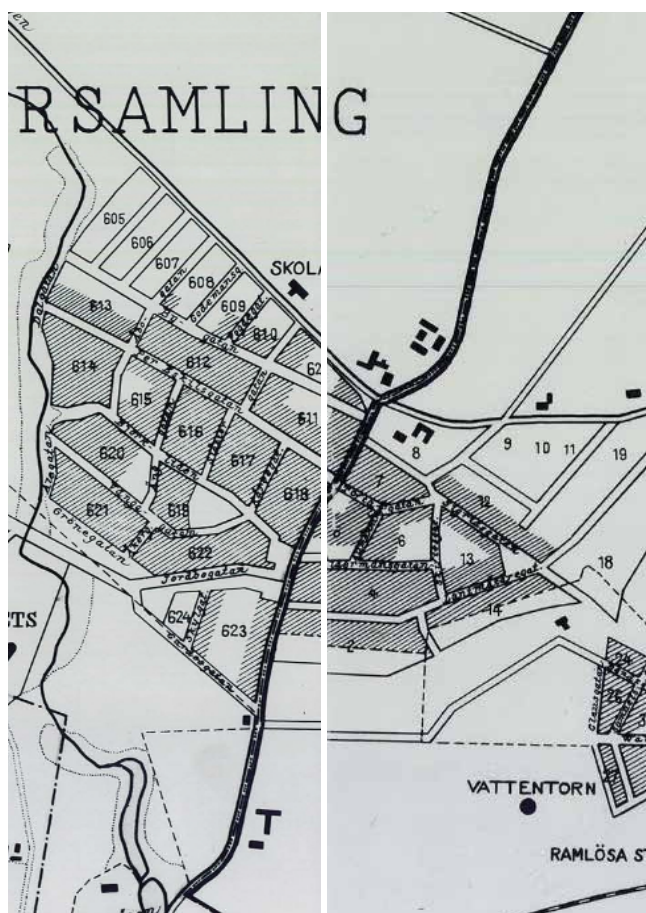

Kooperativa Föreningen Svea (u.p.a.) öppnade redan 1924 då området var nybyggt, kv. Hornet 10. Byggnaden fungerade både som affärs- och tvåbostadshus. Foto Andreas Paulsson.

Stadsplanering och arkitektur

Raus socken och senare landskommun där Eskilsminne ingick inkorporerades i Helsingborgs stad 1918. Först 1935 blev Eskilsminne stadsplanlagt. Då var stora delar av området redan bebyggt. Per Eskilssons mark styckades av genom Jordförmedlingens försorg 1917 och en annan stor markägare, bankiren Inge Åberg på Bancogården, sålde tomtmark i det som idag är östra delen av kvarter Torvan och Åbon samt även kvarter Lien och Tjudret. Gränsen mellan de två markägarnas ägor är fortfarande läsbar i tomtindelningen i dessa kvarter.

Eskilsminne kan delas upp i en nordlig och en sydlig del där Ramlösavägen skär igenom området i öst-västlig riktning. Per Eskils gata går i nord-sydlig riktning genom hela norra delen av Eskilsminne. Kvarteren längs denna gata har en långsmal form längs den östra sidan och kvadratisk på den västra sidan. När Jordförmedlingen styckade marken 1917 så skedde detta både i den norra och i den södra delen. Kvartersstrukturen är blandad. Senare kvarter har länkats till de äldre och på så sätt har området vuxit genom att nya kvarter bildat årsringar. Så

Stadsplan från 1930 som visar att nästan hela nuvarande Eskilsminne har lagts ut. Källa Lantmäteriet.

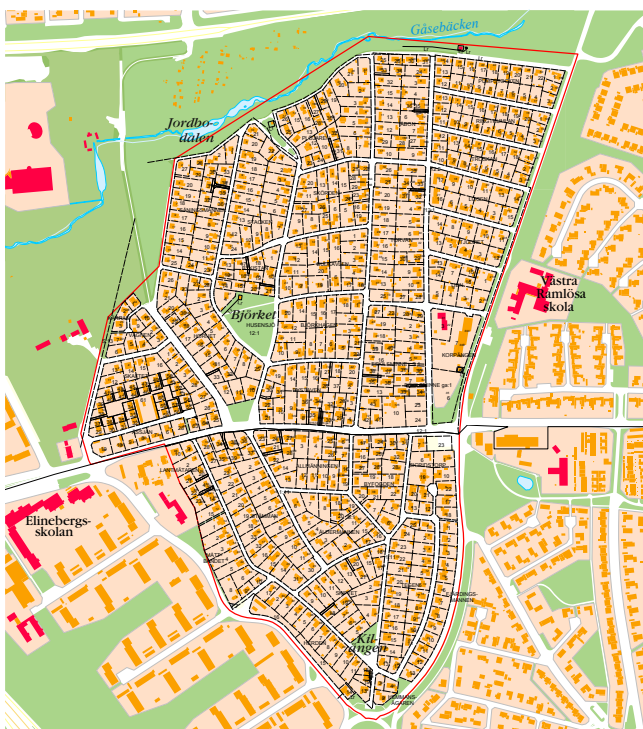
Stadsplan från 1962. Källa Lantmäteriet.

Flygfoto över Eskilsminne från 1939, taget innan småstugeområdet byggdes.

Ekonomiska kartan från 1970. Källa Lantmäteriet.

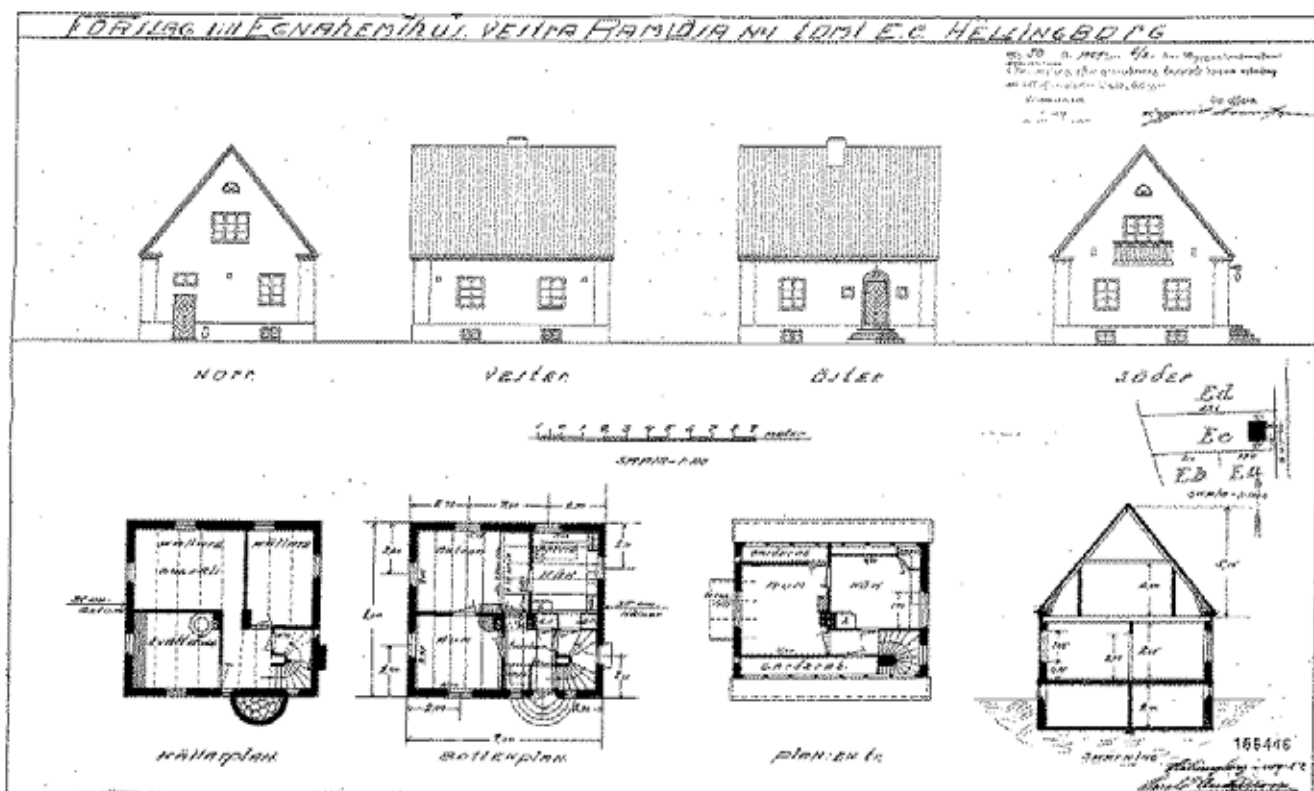
Plan över nuvarande Eskilsminne.

Flygbild över nuvarande Eskilsminne.

Bild på 1920-talsbebyggelsen när den var nybyggd. Till vänster Allmänningsgatan 12, ur Helsingborgs museer samlingar fotograf okänd, Helsingborgs museer. Till höger ses den stora öppna planen söder om Jordbogatan 1946, Lindberg foto, Helsingborgs museer.

Ritning till ett hus från 1924, Budkavlen 4, signerad av Harald Andersson, Helsingborgs bygglövsarkiv.

har t.ex. kvarter Fjärdingsmannen tillsammans med östra Tegen i områdets sydöstra del en enhetlig 1950- och 1960-talsbebyggelse.

Trots att Eskilsminne är relativt tätbebyggt och många av de stora tomterna har styckats av för ny villabebyggelse finns mycket grönska i området. Där Vagnsgatan och Björkliden går ihop ligger en park med grönytor och lekplats. Mindre grönområden finns insprängda på några håll i kvarteren som i kvarter Skiftet. Det största området för närrekreation ligger i norr där Gåsbäcken slingrar sig fram i Jordbodalsens ravin.

Sigridstorp utgör idag den äldsta kvarvarande bebyggelsen på Eskilsminne. Uppförd under senare delen av 1800-talet på det område som tidigare utgjorde Västra Ramlösa by. Gårdsbilden utgjordes tidigare av tre ekonomilängor i u-form och en fristående mangårdsbyggnad. Sigridstorp mangårdsbyggnad ligger på en avstyckad tomt i kvarteret med samma namn. En av de tre ekonomilängorna som finns kvar bildar en egen fastighet idag.

1920-tal

Den första stora utbyggnaden av Eskilsminne kommer igång i början av 1920-talet. Villorna uppfördes efter typritningar i en ofta stram 1920-talsklassicism med kvadratisk planform på de stora tomterna. Husen har ofta en högrest sockel och fasader i det rödbruna helsingborgsteglet eller puts. De branta sadeltaken är klädda med enkupiga röda tegelpannor där tak och mur är i liv utan takutsprång. Genomgående har husen en gesims som löper längs takfoten och som ofta också går över hörnet till gavelröset. Utsmyckningarna är framför allt koncentrerade till entrépartiet där det kan vara markerat med en tempelgavel, fronton, eller kolonner vid en öppen förstukvist. Fönstren har en tredelad indelning och två lufter. Ibland har ovanvåningens fönster en tvådelad indelning. På gaveln finns ofta en balkong med smidesräcke på ovanvåningen och en groventré i markplan. Små enlufts-fönster i gavlar och bredvid huvudentréer, tvådelade fönster i källare. Trappan till huvudentrén var gjuten med mjukt svängda och putsade murar.

I arkiven är Harald Andersson ett återkommande namn på nybyggnadsritningarna. Andersson är arkitekten bakom många av de första egnahemshusen på Eskilsminne. Förstugan förekommer ofta på de byggnader som Harald Andersson ritat. Många av den första utbyggnadstidens

egnahemsvillor har bevarad karaktär. En del hus har dock tilläggsisolerats och originalfönstren har bytts till enlufts-fönster. Många hus har byggts till på husens baksidor och ofta har också entrén byggts in i olika utföranden och volymer.

1930–1940-tal

Inslag av funktionalismens bebyggelse finns på flera platser på Eskilsminne. Längs Jordbogatan ligger tidstypiska funktisvillor med kubiska volymer och plana tak. Fasaderna är ofta putsade men här finns också tegelfasader som visar på en mer regionalt tolkad funktionalism. De mindre 1930-talsvillorna med kvadratisk planform och valmade tak finns också representerade på Eskilsminne. Villorna har oftast två- eller trelufts-fönster utan spröjs och en del av fönstren är ibland placerade på typiskt funkismanér nära hörnen.

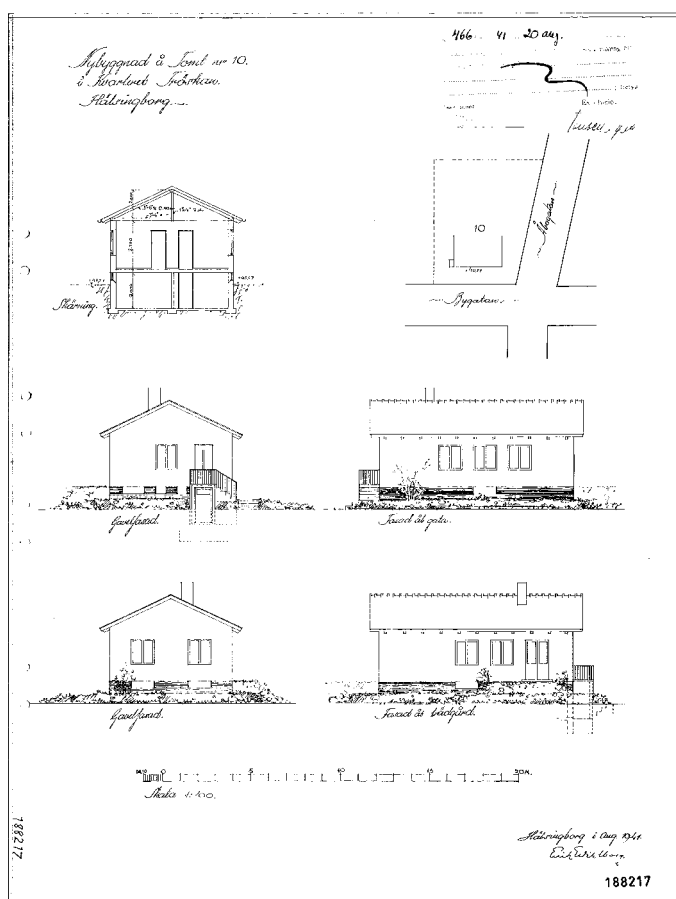
I slutet av 1930-talet är bostadsbristen akut och byggnadsingenjör Erik Ivar Wihlborg tar fram ritningsförslag på 60 småhus som byggs i tre etapper mellan 1941–43. I kvarteren Pumpstocken, Ringtrumlan och Tröskan byggs småhus på tomter om 650 kvm. Fasaderna är putsade och ljust avfärgade, de flacka sadeltaken är klädda med enkupiga tegelpannor. Entréerna ligger på gavlar och smidda räcken löper längs yttertrappan, på gaveln finns också nedgång till källaren. Fönstren är av tvåluftsmodell och på fasaden mot gatan finns tre fönster. Arkitekturen är funktionell och avskalad utan dekorativa element. Husen ligger på samma avstånd mot gatan vilket skapar enhetliga gaturum längs Tingsgatan, Bankogatan och Åbogatan. Förändringar på husen utgörs av tillbyggnader på baksidan, tilläggsisoleringar samt fönster- och dörrbyten. Sekundära fönster är oftast enlufts-fönster.

1950–1960-tal

Under 1950- och 1960-talen uppförs relativt många villor på Eskilsminne. Ofta uppförs de på obebyggda tomter bland den äldre egnahemsbebyggelsen som i till exempel kvarteren Skörden och Åldermannen, men denna utveckling gäller egentligen för hela området. Mer enhetliga miljöer med sammanhängande 1950- och 1960-talsbebyggelse återfinns längs Fjärdingsmansgatan. Redan på 1920-talet uppförs elva kataloghus från Forssjö Trävaru AB på Eskilsminne, men endast ett fåtal har kvar sin ursprungskaraktär. Först under 1950- och 1960-talen får kataloghusen ett uppsving och villor från AB Fogelfors Bruk, Borohus och Vetlandahus uppförs. Kataloghusen har

Jordbogatan med 1930-talsbebyggelse i kvarteret Skaftet och till höger i bild ett hus i kvarteret Vagnen, Lindberg foto år 1946, Helsingborgs museer. Till höger ses samma hus i kvarteret Vagnen nr 2, foto Andreas Paulsson.

Ett av de mest välbevarade husen ligger i kvarteret Tröskan. Tröskan 10, foto Andreas Paulsson.

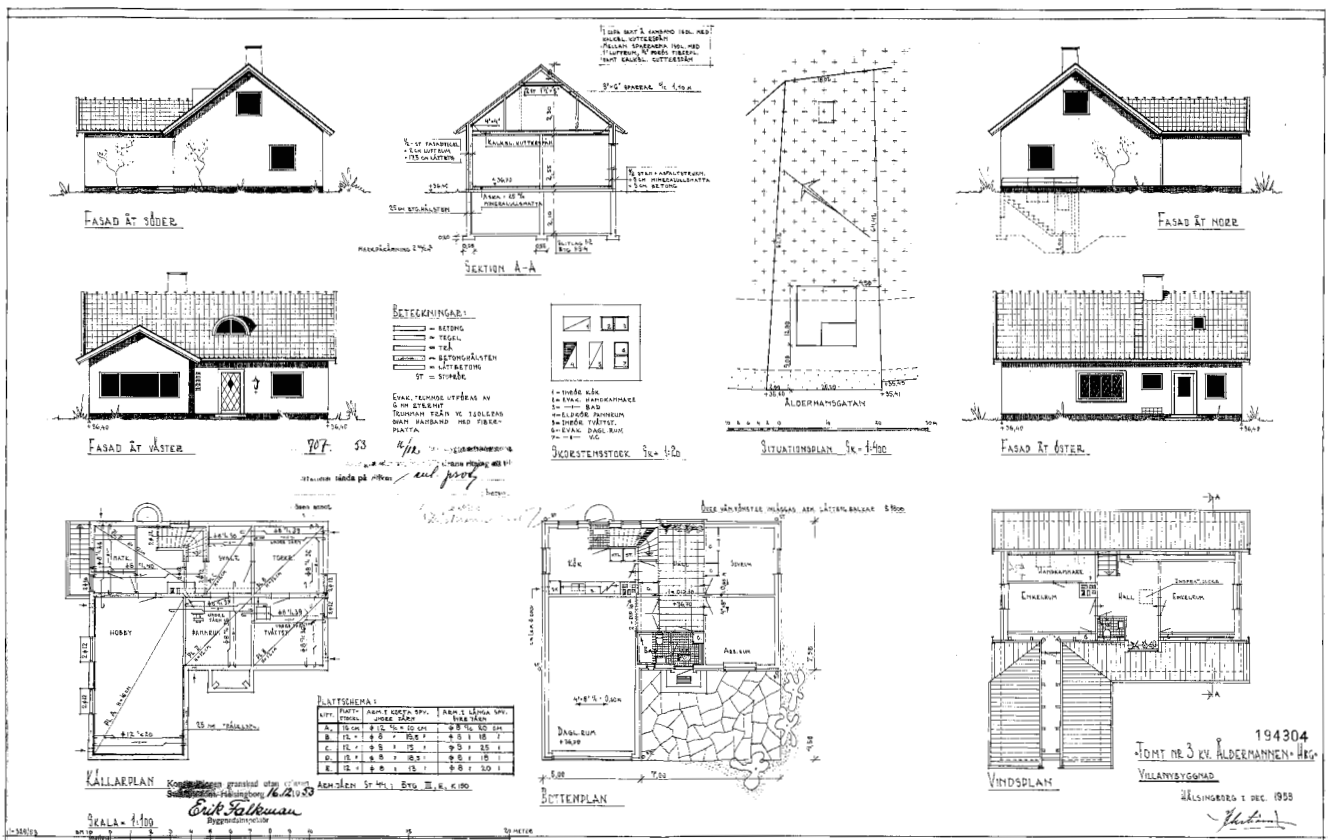
Ritning till en småstuga som ritades av byggnadsingenjör Erik Ivar Wahlborg. Helsingborgs bygglövsarkiv.

Fjärdingsmannen 3 byggd 1961 efter ritningar av AB Fogelfors bruk, foto Andreas Paulsson.

Äldermannen 3, ritat av arkitekten Johnny Ekström, foto Regionmuseet i Kristianstad.

Ritning Äldermannen 3, arkitekt Johnny Ekström. Helsingborgs bygglövsarkiv.

en enkel, vardaglig karaktär där ett framskjutet fasadparti, en rejält tilltagen skorsten eller detaljer som utskjutande rullskift runt fönster ändå ger husen karaktär. Husen är relativt små och ligger med långsidan mot gatan, ofta i ett plan med flacka tak.

Även arkitekturritade hus uppförs under denna period. Arkitekterna Jonny Ekström och Lennart Granqvist har ritat ett antal tidstypiska villor i området. I kvarter Fjärdingsmannen har de välkända arkitekterna Kjessler och Mannerstråle ritat en villa med höga arkitektoniska kvaliteter.

1950-talets och tidiga 1960-talets bebyggelse har oftast fasader i gult eller rött tegel. Ibland kombineras teglet med ett annat fasadmateriäl som puts. Volymen kan vara asymmetrisk med ett framskjutande parti längs långsidan och ett framdraget takfall. Sadeltaken kläs oftast med enkupiga tegelpannor. Fönstren kan vara både tvålufts-fönster och enlufts-fönster och av olika storlekar vilket gör fasaderna både asymmetriska och varierande. Längre fram under 1960-talet förenklas husens utformning och utsmyckningar saknas helt. Enplanshusen utan källare blir dominerande och ekonomiska aspekter i byggprocessen blir mer tongivande i arkitekturen.

1970-tal

Under den första hälften av 1970-talet genomförs det senaste storskaliga byggprojektet på Eskilsminne. I de västra delarna av kvarter Skaftet uppförs ett grupp-husområde. Husen är ritade av Inger Thede som då var verksam hos L.E Magnusson arkitekt AB. Området omfattar 32 bostäder med parhus och enbostadshus i två plan. Bostadshusen grupperar sig kring två grönytor

och centralt i området ligger parkering och carportar. Husen har vitmålat tegel och trä i fasaderna och det mest framträdande karaktärsdraget är de stora, asymmetriska och neddragna taken.

På 1970-talet fanns det inte så många tomter att tillgå. Eskilsminne var till stora delar färdigbyggt. Fler tomter skapades genom att stora egnahemstomter styckades av och en del skafttomter bildades. Ett exempel på en välbevarad villa från den här tiden är Budkavlen 12, ritad 1971 av arkitekten Ulf Henningsson. Villan är uppförd i tidstypisk mexisten och mörkbetsad panel, i den västra gaveln syns den höga skorstensstocken. På 1980-talet uppförs ytterligare katalogshus från bland annat Modulenthushus och Boro. Äldre villor har i vissa fall rivits och ersatts av moderna och storskaliga villor. De nya villorna är ofta putsade och har stora fönsterpartier med asymmetrisk plan och förskjutna pulpettak. Villan från 2011, som ligger på Tjudret 5, torde vara den senast uppförda villan på Eskilsminne och ersatte ett äldre hus som låg längre in på tomten.

Referenser

- Folklivsgruppen (Helsingborg), *Eskilsminne: drömmen om egna hem*, Folklivsgruppen, Helsingborg, 1984
- Becker, Nathalie & Schmidt Sabo, Katalin, *Vid en vägkorsning i Västra Ramlösa: Skåne, Helsingborgs stad, Korpängen 6 m.fl.*, RAÄ 224, Helsingborgs kommun : arkeologisk förundersökning 2007, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Riksantikvarieämbetet, Lund, 2007
- Helsingborgs stadslexikon*, Helsingborgs lokalhistoriska förening, Helsingborg, 2006
- Edlund, Richard, *'Småland, huskatalogernas landskap'*, Byggnadskultur, 2002:4, s. 16–19, 2002

Rekommendationer för Eskilsminne

ALLMÄNNA REKOMMENDATIONER VID ÄNDRING

- Huvudregeln är materialhänsyn, det vill säga utgå från de material med samma ytbehandling som fanns när huset byggdes, oavsett ålder, och byt inte i onödan om det inte föreligger uppenbara skäl.
- Fasadmaterial – respektera det ursprungliga fasadmaterial, oavsett ålder, och underhåll detsamma. Putsa till exempel inte över eller måla ett fogat murverk oavsett om det är från 1920-talet eller 1970-talet. På Eskilsminne förekommer framför allt puts och tegel på fasaderna.
- Fönster – bevara ursprungliga fönster så långt som möjligt. Många villor har fortfarande kvar originalfönstren. Ändra inte på ursprungliga fönsterindelningar, material och dimensioner oavsett ålder, när fönstren behöver renoveras eller bytas. Äldre fönster bör sitta nästan i liv med fasaden.
- Ytterdörrar – bevara ursprungliga dörrar så långt som möjligt. Komplettera gärna med inre dörrar om de äldre är dåliga ur energisynpunkt.
- Detaljer och ytor – klä inte in ursprungligen murade eller träfodrade delar med plåt eller annat material, t.ex. gesimsen eller där tak och mur ligger i liv. Bevara de putsade namnskyltarna på villorna.
- Tak – bevara befintliga takmaterial och utformning. Många 1920- och 1930-talsvillor på Eskilsminne har tak utan takutsprång med tegelpannor som ligger i liv med muren vilket är ett karaktärsdrag som bör bevaras. 1940-till 1960-talens bebyggelse har däremot ofta flacka tak med takutsprång och nätta vindskivor. Gemensamt för majoriteten av villorna fram till 1970-talet är de röda enkupiga tegelpannorna.
- Takkupor och takfönster – det är viktigt att tilläggen underordnar sig takets storlek så att de inte blir dominerande eller iögonfallande, detta gäller i synnerhet takfallet mot det allmänna gaturummet. Samtliga takkupor i original är grunda eller har nätta proportioner.
- Entréer – bör ses som en helhet och hanteras varsamt. Många villor har omsorgsfullt utformade entréer med gjuten trappa, mur eller järnräcke, omfattning, utskjutande tak, dörrar i original och små flankerande fönster.
- Förstugor – är särskilt typiska för 1920-talet och bör bevaras med entré.
- Tillbyggnader – huvudregeln är att bygga till bakåt, alltså inte mot det allmänna gaturummet. Låt tillbyggnaden anpassa sig efter befintliga byggnader i material och utförande. Respektera den byggnadsstil som finns. Tomternas förgårdsmark bör inte bebyggas.
- Garage – komplettera äldre bostadshus med garagebyggnader anpassade i material, och storlek och låt dem inte bli dominerande. Placera dem långt in på tomten.
- Carportar – underordna dessa i höjd och tak så att de inte blir ett dominerande inslag i gaturummet eller på tomten.
- Nybyggnation – planera huset utifrån förutsättningarna på platsen och de omkringliggande husen vad gäller material, takform och volym. Anpassa detaljer och gestaltning till omgivning.
- Trädgårdar – det gröna är en viktig del av helhetsmiljön. Uppvuxen grönska med stora träd, gräsytor, rabatter, rosor, vintergröna växter och inramande häckar är en kvalitet att vårda. Växtmaterial och strukturer var ofta samkomponerat med husets stil.
- Stenläggning – trädgårdsgångar och uppfarter bör inte hårdgöras mer än nödvändigt. Gångar med natursten som kalksten och smågatsten i granit passar i de flesta miljöer och uppfarter som kan vara lagda med grus eller strängar med sten bör inte vara alltför stora. Även terrasseringsringar är utförda i kalksten, speciellt kring mitten av 1900-talet.
- Staket – utgå ifrån det ursprungliga husets tillkomstperiod och välj en lösning som var vanlig för den tiden. Den äldre bebyggelsen har enkla spjälstaket och 1950- och 1960-talets tomter där villornas tegelfasader återkommer i staketpollare som inramar tomten.

- Gaturummet – grusade trottoarer bör bevaras. Högvuxna träd, buskar, häckar och staket bidrar till en varierad och attraktiv gatumiljö.
- Allmänna grönytor med trädplanteringar – bör bevaras i kvarteren Hornet, Husensjö, Skiftet, Eskilsminne och mellan Stacken och Plöjaren. De kompletterar villaträdgårdarnas växtlighet.

Värdefulla karaktärsdrag för egnahemsbebyggelsen från 1920–1950-talen

Stora delar av Eskilsminne karaktäriseras av egnahemsbebyggelse, i synnerhet miljön längs Per Eskils gata samt i de nordöstra delarna av området. Många av tomterna bebyggdes redan på 1920-talet och uppfördes som typiska egnahemshus. 1930-, 1940- och 1950-talens villor bygger vidare på den byggnadstradition som grundlades på 1920-talet. Det är viktigt att gaturummen hanteras varsamt och att det tas hänsyn till helhetsmiljön. De kulturhistoriska karaktärsdragen utgörs av:

- Placering förhållandevis nära gatan och ibland med gaveln mot gatan.
- 1 ½ plan med källare och kvadratisk planform.
- Hög grå putsad sockel, fasader av ljust avfärgad puts, mörkt helsingborgstegel och rött tegel.
- På putsade hus dekor i form av gesims, hörnlisener samt omfattningar kring fönster och dörr. Gäller 1920-talets villor och ibland även 1930-tal.
- På tegelhus mönstermurning på tegelhus i form av gesims, raka valv, sågskift och utskjutande rullskift runt fönster och dörrar.
- Fönster 1920-tal: spröjsade tvålufts-fönster med sex rutor och små fönster i form av fyrdelade spröjsade eller enlufts-fönster vid huvudentré och på gavlar i ovanvåning.
- Fönster 1930-tal: som 1920-talet eller två- och trelufts-fönster utan spröjs.
- Fönster 1940- och 1950-tal: en-, och tvålufts-fönster och stort vardagsrumsfönster.
- Blyspröjsade fönster, främst på de små fönstren. Gäller alla villor.
- Huvudentré på gavel eller framsida utformad med stor omsorg. Gjuten trappa, putsad trappmur eller järnräcke, trädörr med glasning och omfattning, ett – två småfönster, armatur samt eventuellt platt skärmtak.
- Separat och indraget garage med flackt sadeltak.
- Representativ förträdgård med gångstig av kalksten, grusad uppfart, rabatt, gräsmatta samt lövfällande och blommande växtlighet.
- Avgränsande klippt häck eller trästaket med betongpolare och gånggrind i järn eller trä.

REKOMMENDATIONER FÖR ENHETLIG BEBYGGELSE

1940-talets småstugeområde

1940-talets småstugeområde är en värdefull kulturmiljö med enhetlig karaktär, trots att enskilda byggnader har förändrats. Kvarteren Pumpstocken, Tröskan och Ringtrumlan uppfördes som ett småstugeområde med 60 likadana små villor mellan 1941–43. En del villor är tilläggsisolerade, har fått skärmtak/farstu och tillbyggnader på baksidorna. Även om enskilda byggnader förändrats är helheten en kulturmiljö som ska hanteras varsamt utifrån följande karaktärsdrag:

- Enhetlig placering på tomterna med långsidan mot gatan.
- Villor i ett plan med källare.
- Låg putsad sockel och ljusa slätputsade fasader.
- Tvålufts-fönster. Mot gatan finns tre likadana fönster.
- Huvudentré på gaveln med gjuten betongtrappa och enkelt räcke av rundjärn.
- Källarnedgång under trappa.
- Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar.
- Liten förträdgård med lövfällande växtlighet, gräsmatta, rabatt och grusad eller stensatt uppfart.
- Låg avgränsning med mur av natursten eller lågt genom-siktigt staket mot gatan.

1960-talsvillor längs Fjärdingsmansgatan

Fjärdingsmansgatan utgör en värdefull kulturmiljö med enhetligt utformade 1960-talshus i egnahemstradition. I kvarter Fjärdingsmannen och Tegen tillkom sammanlagt 24 nya tomter med enskilda byggrätter. Helhetsmiljön ska hanteras varsamt. Gatumiljöns kulturhistoriska karaktär utgörs av:

- Placering förhållandevis nära gatan och med långsidan mot denna.
- Liten, en våning hög villa med källare.
- Förskjuten, ibland något lägre, byggnadskropp eller garage.
- Låg putsad sockel, fasad av rött eller gult tegel med fönster- och dörröppningar av utskjutet rullskift.
- Flackt sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor.
- Enluftsfnster i trä, vanligen avfärgade i vitt på röda tegelvillor och i brunt på gula tegelvillor.
- Entré indragen eller under utskjutande tak med dörr i träfaner och gjuten klinkertrappa med järnräcke.
- Inslag av avvikande material av eternitskivor och lättbetong avfärgat i vitt.
- Öppen förträdgård med inslag av vintergrön växtlighet.
- Låg avgränsning med terrasserad mur av kalksten eller staket med tegelpollare och träspjälor.

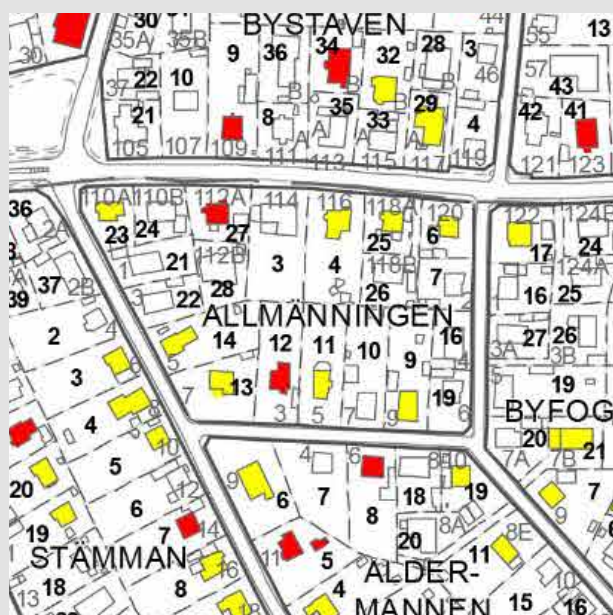
1970-talsgrupphus i kvarteret Skaftet

Kvarteret Skaftet 29–60 utgör en värdefull kulturmiljö med enhetligt utformade grupphus från 1974. Husen har influenser från den traditionella vita skånelängan med trädetaljer i rött och svart. Bostadshusen grupperar sig kring två grönytor och mitt i området ligger en gemensam parkeringsplats. Grupphusens kulturmiljö ska hanteras varsamt och karakteriseras av:

- Enbostads- och parhus i 1 ½ plan och källare.
- Vitmålade tegelfasader på entrésidans och gavelns bottenplan.
- Rödmålad stående panel på gavelröstena och liggande träpanel på trädgårdsfasad, avfärgad i vitt eller brungult, inramat av svarta träreglar.
- Mot trädgård utskjutande loftbalkong av röd liggande panel.
- Asymmetriskt vinklat tak med neddragen entrésida, belagt med svart shingel och med takfönster.
- Enluftsfnster och fönsterparti med fyra lufter mot trädgården.
- Entré med ytterdörr med liggande panel, sidoljus och skärmtak, allt avfärgat i svart.
- Gemensamma förträdgårdar med markbeläggning av sjöstensbetong och rabatter med rosor, perenner och tuktad växtlighet.
- Gemensamhetsyta med lekplats, markbeläggning av marksten, fasta bänkar och lövträd. Små gemensamma rabatter kantade av smågatsten.
- Trädgårdar och gemensamma ytor ramas in av höga vita murar.

Kvarter och fastigheter

Bilder är där inget annat anges tagna av fotograf Andreas Paulsson på uppdrag av Pro Domus samt av Regionmuseet vid inventeringstillfällen under perioden 2012–2014, för detaljerad information hänvisas till Kulturmagasinet, Helsingborgs stad.

KVARTERET ALLMÄNNINGEN

När kvarteret Allmänningen först lades ut bestod det av 14 tomter. Sex av dessa bebyggdes mellan åren 1922 och 1934 med villor av olika storlek och utformning, alltifrån små kataloghus av trä till stora tvåfamiljshus av tegel. Byggnadsstilen varierade mellan nationalromantik och 20-talsklassicism. Efter tillkomsten av 1935 års stadsplan delades en av tomterna och under åren fram till början av 1940-talet uppfördes fem funktionalistiska villor i antingen ett eller två plan.

I mitten av 1950-talet påbörjades ytterligare en villa strax innan den nya stadsplanen fastställdes och under slutet av 1960-talet tillkom ytterligare en. Under den stora byggnadsvågen som drog igång i början av 1970-talet styckades först två tomter av vid hörnet av Ramlösavägen och Åldermansgatan. Under åren fram till 1989 tillkom ytterligare fem villor, varav två på nyskapade skafftomter. Alla utom två av efterkrigstidens villor i kvarteret Allmänningen är kataloghus, varav en har fasader av trä, resten är i tegel eller mexitegel.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Allmänningen 12. Allmänningsgatan 3

Byggår: 1933

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Byggmästaren Josef Vedin

Byggherre: Kranskötaren Hjalmar Bergström

Enbostadsvilla i 1 ½ plan, källare och förstuga. Uppförd i skiftet mellan 1920-talsklassicism och funktionalism med fasader av rödbrunt helsingborgstegel och brant sadeltak av enkupigt rött taktegel, lagt i liv med gesims. 1982 gjordes en ombyggnad av vindsvåningen. I samband med det revs en balkong på husets västra gavel och dörroppningen ersattes av två nya fönster. 1994 gjordes en tillbyggnad i form av en glasveranda på husets baksida. Samtliga fönster och entrédörrar har bytts ut, varav de förra ersatts av nya med samma indelning som de ursprungliga. På tomten finns även carport. Tomtavgränsning med klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med karaktäristiska fasader av rödbrunt helsingborgstegel och tak av rött enkupigt taktegel utan takutsprång. Till husets karaktärsdrag hör även förstugan, fönstrens funkispräglade utformning med flera lugter och den nätta takkupan.

Allmänningen 12. Allmänningsgatan 3

Allmänningen 27. Ramlösavägen 112A, "Villa Edith"

Byggår: 1925

Arkitekter: Gottfrid Nilsson (ursprungsritningar) och byggmästaren Harald Andersson (avvikelse-ritningar)

Byggmästare: –

Byggherre: Vagnlyftaren Nils August Nilsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, nu enbostadsvilla. Efter Harald Anderssons avvikelse-ritningar uppfördes huset i 1920-talsklassicistisk stil med slätputsade fasader och mansardtak täckt med rött enkupigt taktegel i liv med mur. På taket en halvt indragen kupa med balkong och svart järnräcke och på gaveln burspråk med balkongmur. Entré med putsad trappa, omfattning och flankerande blyglasfönster. 1962 inreddes ett rum på den övre vinden och då sattes troligen ett större fönster in överst i den västra gaveln. Fönstren var ursprungligen sexdelade i bottenvåningen samt fyrdelade i källaren och vindsvåningen. Ytterdörren har bytts ut och fönstren ersatts med tvålufts-fönster eller nya spröjsade. Tomavgränsning med låg stenmur och grindstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk villa med intakta putsfasader, tegeltak och karaktäristiska detaljer som den centralt placerade takkupan med indragen balkong och järnräcke, burspråk på gavel samt entré med trappa. Till de kulturhistoriska värdena hör även kvarvarande ursprungliga fönster, som entréns blyspröjsade fönster.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Allmänningen 4. Ramlösavägen 116**

Byggår: Ca 1922–23

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: –

Byggherre: Hembagerskan Ingar Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd med slätputsade fasader och sadeltak täckt med enkupigt taktegel lagt i liv med mur. Till ursprunget hör även den enkla putsdekoren i form av lisener, en gesims under takfoten och i gavelröset samt en trekantsgavel ovanför huvudentrén. Även den plåttäckta takkupan mot gatan och det kantiga burspråket på västgaveln är ursprungliga. 1960 gjordes en tillbyggnad på baksidan med garage i källarplan och en ovanpåliggande altan. Samtliga spröjsade fönster har bytts mot enlufts-fönster och en spårad entrédörr i trä har satts in. Förträdgård med pilträd, rabatter, gräsmatta, låg mur och kalkstensuppfart.

Kulturhistorisk värdering: Villan har kvar mycket av sin ursprungliga 1920-talskaraktär, med intakt volym, fasad- och takmaterial och detaljer i form av putsdekor. Burspråk, takkupa och entréparti har arkitektoniska värden. Den gröna och naturstenbelagda trädgården har ett miljövärde.

Allmänningen 27. Ramlösavägen 112A, "Villa Edith"

Allmänningen 4. Ramlösavägen 116

Allmänningen 6. Ramlösavägen 120

Allmänningen 6. Ramlösavägen 120

Byggår: 1937

Arkitekt: Verkmästaren Johan M. M:son-Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Johan Holmkvist

Byggherre: Byggmästaren Johan Holmkvist

Ursprungligen tvåbostadsvilla i två våningar och källare. Den uppfördes i renodlad funkisstil med kvadratisk grundform, fasader av rött maskinslaget tegel samt ett flackt papptäckt tälttak. Till tidstypiska detaljer hör ett indraget parti med två balkonger i västerläge, ett runt fönster på sydfasaden samt entréer med gjutna trappor, enkla räcken av rundjärn samt skärmtak. 1991 förstörades nedervåningens balkong till en altan och samtidigt fick övervåningens balkong ett nytt räcke av trä. 2006 byggdes altanen om till ett uterum. Villan har försetts med nya enluftsfinster och entrédörrar i träfaner.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad funkisarkitektur med typiska detaljer som byggnadsvolym, takproportioner, tegelfasad samt entréer med skärmtak och enkla trappor med räcken.

Allmänningen 9. Allmänningsgatan 9

Allmänningen 9. Allmänningsgatan 9

Byggår: 1927

Arkitekt: Snickaren Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Snickaren Johan Alfred Ljungqvist

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd i 1920-talsklassicistisk stil med kvadratisk grundplan. Fasader av rödbrunt helsingborgstegel samt sadeltak täckt med enkupigt taktegel i liv med takgesims. Till ursprunget hör även den västra gavelns tresidiga burspråk, krönt av balkong med smidesräcke, entréparti mot gatan med en välvd öppning flankerad av små fönster, svängd gjuten trappa, lunettfönster i gavelrösten samt en nätt takkupa mot gatan. 1977–78 försågs huset med en tillbyggnad på baksidan. Under senare decennier har även de ursprungliga sexdelade tvåluftsfinstren och entrédörren bytts ut. Gånggrind med betongstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Villan är ett tidstypiskt exempel på egna-hemsarkitektur med ursprungliga fasad- och takmaterial och bevarade detaljer. Trots tillbyggnaden inåt trädgården framstår husets volym och proportioner som oförändrade mot gatan. Klassificeringen omfattar ej tillbyggnaden på baksidan.

Allmänningen 11. Allmänningsgatan 5

Byggår: 1924

Arkitekt: Forssjö Trävaru AB, Katrineholm genom arkitekten Sixten Lööf

Byggmästare: –

Byggherre: Mekanikern Nils Håkansson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan, uppförd som ett kataloghus av trä i 1920-talsklassicism, med rektangulär grundplan och mansardtak. Villan var av typen "Nybo" efter standardritningar från AB Industriebostäder men ritades och levererades av Forssjö Trävaru AB. Fasadmaterial var locklistpanel och på taken lades eternitskivor. Bland övriga karaktärsdande detaljer märktes en öppen veranda vid huvudentrén, fönsterluckor och en liten takkupa. 1942 byggdes huset till på gaveln mot gatan med garage i källarvåningen och en inbyggd veranda på bottenvåningen som kröntes av en altan. 1992 byggdes ett uterum intill husets norra gavel. Någon gång därefter har verandan på framsidan byggts in, takbeläggningen bytts till plegel samt merparten av de sexdelade tvåluftsfönsterna ersatts med fönster med lösspröjs.

Kulturhistorisk värdering: Villan har, till skillnad från de flesta andra elva kataloghus som uppfördes från Forssjö Trävaru AB på Eskilsminne 1923–24, fortfarande kvar något av sin ursprungskaraktär. Av ursprungsvärdena återstår fasadernas träpanel och husets grundform med det karaktäristiska brutna taket. Tillbyggnaden från 1942 är därtill väl anpassad till husets ursprungsarkitektur.

Allmänningen 13. Åldermansgatan 7

Byggår: 1955

Arkitekt: Svenska Teknikhus AB, Stockholm

Byggmästare: Ingenjören Sven Anekull

Byggherre: Vaktmästaren Nils Holmer

Enbostadsvilla i en våning, byggt som ett kataloghus med asymmetrisk L-formad grundplan och utskjutande vardagsrumsdel. Fasader av rött tegel och flackt sadeltak täckt med rött tvåkupigt taktegel. I källaren inreddes ett garage med slagportar och infart från västra gaveln. Bland tidstypiska detaljer märks det stora perspektivfönstret till vardagsrummet med en omfattning av utkragande tegel i rullskift. På husets sydsida anlades enligt ursprungsritningarna en öppen terrass och senare har ett uterum byggts på platsen.

Kulturhistorisk värdering: Villan är ett av många välbyggda kataloghus från 1950-talet på Eskilsminne, med asymmetrisk form, tegelfasader, tegeltak, källargarage och ett stort markerat vardagsrumsfönster.

Allmänningen 11. Allmänningsgatan 5

Allmänningen 13. Åldermansgatan 7

Allmänningen 14. Åldermansgatan 5, "Villa Lutterdal"

Allmänningen 23. Ramlösavägen 110A

Allmänningen 14. Åldermansgatan 5, "Villa Lutterdal"

Byggår: 1934

Arkitekt: Verkmästaren Gunnar Olsson

Byggmästare: August Bengtsson

Byggherre: Byggnadssnickaren Bernt Nilsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i två våningar, uppförd med stomme av trä och reveterade fasader. Grundplanen är kvadratisk och på det flacka tälttaket är papp lagt. Byggnadsstilen var renodlat funktionalistisk med dekorlösa fasader samt två- och treluftsfönster, varav ett par på tidsenligt manér gick runt hörnen. Övanvåningens ena hörn drogs in för att ge plats åt en altan. 1970 kläddes fasaderna in med gråvit plastpanel och 1993 inglasades hörnbalkongen. 2004–05 gjordes en två våningar hög tillbyggnad på baksidan med fasader av träpanel. I samband med tillbyggnaden återställdes den äldre byggnadens putsfasader och samtliga fönster byttes ut mot nya med samma indelning som de äldre, men av aluminium istället för trä. 2010 glasades balkongen in med nuvarande glaspartier och tak. Trästaket och gånggrind med betongstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Den ursprungliga villans funktisarkitektur är bevarad med intakta volymer och proportioner. Släta putsfasader, flackt papptak samt fönsterindelning och entrédörrens placering med skärmtak har arkitektoniska värden. Trästaketet och gånggrinden vid entrén har en betydelse för miljön.

Allmänningen 23. Ramlösavägen 110A

Byggår: 1936–37

Arkitekt: Byggmästaren Nils Axelsson

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherrar: Byggmästaren Nils Axelsson och fru Marta Axelsson

Funktionalistisk enbostadsvilla i två våningar, uppförd med kvadratisk grundplan, slätputsade tegelmurar och flackt tälttak täckt med papp. På västra fasaden uppfördes ett litet burspråk med ovanpåliggande altan. Fönsterna var av en-, två- och treluftstyp. 1989 byggdes ett uterum till utmed villans östra sida och tio år senare sattes två fönster igen på nordsidan och ett på västsidan. Troligen byttes övriga fönster vid samma tillfälle varvid de tidigare fönstren ersattes av fönster med lös vertikal spröjs.

Kulturhistorisk värdering: Villans kulturhistoriska värden består främst i dess tidstypiska funkisprägel med intakt volym, proportioner, fasad- och takmaterial, burspråk samt kvarvarande fönster- och dörrplaceringar.

Allmänningen 25. Ramlösavägen 118A

Byggår: 1937–38

Arkitekt: Verkmästaren Johan M. M:son-Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Johan Holmkvist

Byggherre: Byggmästaren Johan Holmkvist

Funktionalistisk tvåbostadsvilla i två våningar, med tidstypisk kvadratisk plan och flackt tälttak. Uppförd med murar av tegel och slätputsade fasader samt tak av röd papp. Funkisarkitekturen förstärks genom ett uppglasat trapphus på sydfasaden och ett rektangulärt burspråk med altan på västsidan. I bygglovsarkivet finns inga handlingar som rör förändringar av exteriören, men sedan uppförandet har de ursprungliga två- och treluftsfönsterna bytts ut mot enluftsfönster med lösa spröjsar. Därtill har även slätputsen ersatts med en tunn slamning och målning.

Kulturhistorisk värdering: Villans kulturhistoriska värden består främst i dess tidstypiska funkisprägel med intakt volym, proportioner, putsade fasader, takmaterial, burspråk samt fönster- och dörrplaceringar.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Allmänningen 3. Ramlösavägen 114, uppförd 1973 efter ritningar av Nordiska Trähus i Vrigstad AB, Vrigstad

Allmänningen 7. Allmogegatan 2, uppförd 1936–37 efter ritningar av Johan M. M:son-Bomér

Allmänningen 10. Allmänningsgatan 7, uppförd 1967 efter ritningar av AB Hultsfreds-Industrierna, Hultsfred

Allmänningen 16. Allmogegatan 4, uppförd ca 1976 efter ritningar av Nils Nilsson

Allmänningen 19. Allmogegatan 6, uppförd 1941–42 efter ritningar av Sven Holmberg

Allmänningen 21. Åldermansgatan 1, uppförd ca 1972–73 efter ritningar av Andréens Trähus AB, Vetlanda

Allmänningen 22. Åldermansgatan 3, uppförd ca 1987 efter ritningar av Modulent-Hus, Hässleholm

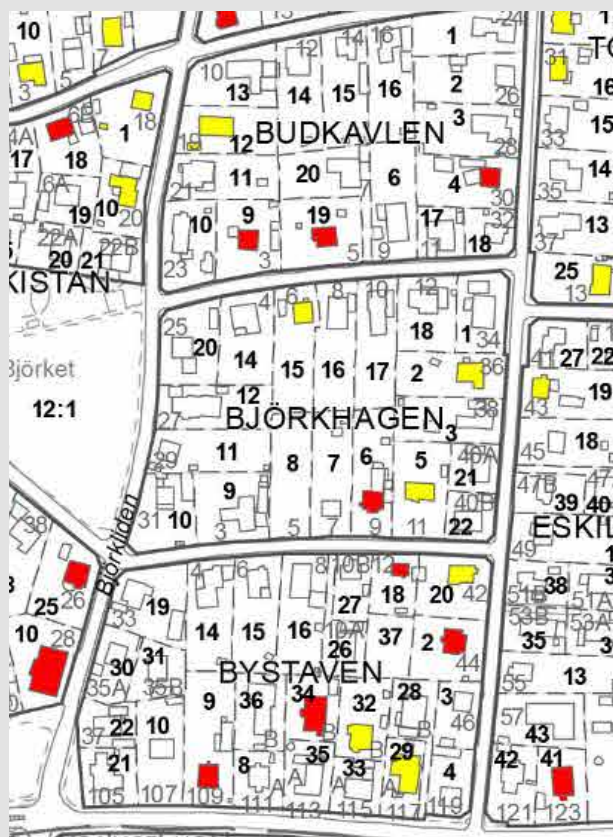
Allmänningen 24. Ramlösavägen 110B, uppförd 1972–73 efter ritningar av Arne Axelsson

Allmänningen 26. Ramlösavägen 118B, uppförd ca 1984–85 efter ritningar av Modulent, Hässleholm

Allmänningen 28. Ramlösavägen 112, uppförd ca 1989 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

Allmänningen 25. Ramlösavägen 118A

KVARTERET BJÖRKHAGEN

I den ursprungliga planen för Eskilstuna från 1917 delades kvarteret Björkhagen in i 18 byggnadstomter på mellan 796 m² och 1058 m². Av dessa bebyggdes 12 med egnahemsvillor mellan åren 1921 och 1931. Byggnadsstilen var genomgående 1920-talsklassicistisk och merparten av villorna hade putsade fasader och tegeltäckta tak. Ytterligare fem tomter bebyggdes under samma period med små kolonistugor och gårdsbyggnader. På tomt 1, som ägdes av åkaren P. A. Pettersson, ägare till villan på Torvan 25, uppfördes en stallbyggnad och på tomt 16, som samägdes med granntomten Björkhagen 15, uppfördes en stor ekonomibyggnad. Enligt 1935 års stadsplan tilläts endast bostadsbebyggelse på marken närmast gatorna.

I slutet av 1950-talet byggdes ytterligare tre enplansvillor, varav två med tegelfasader och en med fasader av eternitskivor, samtliga med tegeltäckta tak. I slutet av 1960-talet byggdes en tidstypisk villa med plant tak och på tomt 9 och några år in på 1970-talet följdes en villa med mexitegelfasader på tomt 16. Kring 1990 revs stallbyggnaden på tomt 1 samt 1920-talsvillan på tomt 18 och ersattes av villor med mexitegel och trä. I början av 2000-talet styckades en tomt av så att Björkhagen 21 bildades och bebyggdes med en ny villa.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Björkhagen 6. Kärvegatan 9

Byggår: 1924

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Snickarförmannen August L. Lundén

Ursprungligen uppförd som tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare i 1920-talsklassicistisk stil med symmetrisk fasad. Den har en centralt placerad veranda med murade pelare, altan och frontespis. Slätputsade vita fasader och enkel dekor i form av gesimser under takfot och i gavelröstena. Sadeltaket belagt med enkupigt taktegel i liv med mur. Tidstypiska tvåluftsfönster med tredelade rutor som numera är mörkgröna. 1990 byggdes det till på baksidan med en envåningsdel inrymmande allrum. Lummig trädgård med klätterväxter, formklippt buxbom och annan vintergrön växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Villan utgör ett välbevarat exempel på den äldsta egnahemsbebyggelsen på Eskilstuna med ljusa slätputsade fasader, tegeltak i liv med mur och utan takfönster mot gatan samt tidstypiska sexdelade träfönster. Till byggnadens prägel hör den symmetriskt accentuerade fasaden med veranda och frontespis, liksom den gröna trädgården med formklippt växtlighet. Tillbyggnaden på baksidan omfattas ej av klassificeringen.

Björkhagen 6. Kärvegatan 9

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Björkhagen 2. Per Eskils gata 36**

Byggår: 1959

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Konduktören Hugo Westerdahl

Enbostadsvilla i en våning och källare. Kataloghus med L-formad grundplan, utskjutande vardagsrumsdel och gavel mot gata. Fasader av rött tegel, vita enluftsfnster och flackt sadeltak täckt med tvåkupigt taktegel. Entré på långsidan med snedställd trappa. I husets källare inreddes ursprungligen ett garage, men det tycks ha tagits bort. 1979 byggdes en altan på husets trädgårdssida in, men 2011 revs den och ersattes av en stor öppen uteplats. Lummig förträdgård med svängd kalkstensgång, låg häck och rabatter med perenner och rododendron.

Kulturhistorisk värdering: Villan är ett tidstypiskt och bevarat kataloghus med tegelfasader och flackt tegeltäckt tak. Det kulturhistoriska värdet är länkat till dess lågmälda formspråk och väl komponerade förträdgård med svängd gång.

Björkhagen 5. Kärvegatan 11

Byggår: 1957

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherrar: Plåtslagaren Sven Nilsson och fru Hildegard Nilsson

Enbostadsvilla i en våning och källare. Kataloghus med rektangulär grundplan, uppfört med träregelstomme, fasader klädda med sidiplattor (eternit), vita tvåluftsfnster och ett flackt sadeltak täckt med rött enkupigt taktegel med takutsprång. I källaren inreddes ett garage med infart i östra gaveln och till vardagsrummet gjordes ett mindre burspråk på framsidan samt ett utskjutande taksprång över stort vardagsrumsfnster. Sedan uppförandet har huset inte genomgått några yttre förändringar. Villan är indragen på tomten med kalkstensgång, stor gräsmatta och vintergrön växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Formmässigt är villan ett typiskt kataloghus från 1950-talet med flackt tegeltak, men det är ovanligt med bevarade fasader av eternitplattor. Villan har ett enkelt och lågmålt uttryck och är långt indraget på tomten vilket har ett miljöskapande värde.

Björkhagen 2. Per Eskils gata 36

Björkhagen 5. Kärvegatan 11

Björkhagen 15. Slättergatan 6, "Villa Berndt"

Björkhagen 15. Slättergatan 6, "Villa Berndt"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Muraren Johan A. Jönsson

Byggmästare: –

Byggherre: Förrådevakten August B. Bengtsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd med kvadratisk grundplan. Vita slätputsade fasader med dekor begränsad till en enkel gesims under takfot och i gavelrösten. Intill huvudentrén murades en farstu med ett tak i stil med husets branta sadeltak, och med samma täckning av enkupigt rött taktegel som är i liv med muren. Sidoentrén har en putsad omfattning och litet utskjutande tak. Till ursprunget hör även husets två takkupor. Däremot byttes de ursprungliga sexdelade tvåluftfönsterna ut till moderna enlufts-fönster 1967. Samtidigt igenmurades två fönster på västsidan och ett av fönsterna mot gatan förstörades och gavs en omfattning av mexitegel i utkragat rullskift. Även entrédörren har bytts ut. Trädgård med gräsmatta, grusplan och fruktträd som omges av lågt vitt trästaket med betongpollare.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, brant tegeltak i liv med mur och nätta takkupor, slätputsade fasader, fönster- och dörröppningar samt detaljer som den murade farstun och sidoentrén. Trädgård och staket har miljöskapande värden.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Björkhagen 1. Per Eskils gata 34, uppförd ca 1989–90 efter ritningar av Nordiska Trähus, Vrigstad

Björkhagen 3. Per Eskils gata 38, "Villa Ann-Mari", uppförd ca 1923–25 efter ritningar av Oscar Greiff

Björkhagen 7. Kärvegatan 7, uppförd 1926–27 efter ritningar av Ewald Köhler

Björkhagen 8. Kärvegatan 5, uppförd 1924 efter ritningar av Sture Nihlén

Björkhagen 9. Kärvegatan 3, uppförd 1969 efter ritningar av AB Elementhus, Göteborg

Björkhagen 10. Björkliden 31, "Villa Lillbo", uppförd 1926 efter ritningar av Johan M. Månsson

Björkhagen 11. Björkliden 29, "Villa Björke", uppförd 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Björkhagen 12. Björkliden 27, uppförd 1958–59 efter ritningar av AB Aneby Industrier, Aneby

Björkhagen 14. Slättergatan 4, uppförd 1930–31 efter ritningar av Martin Pettersson

Björkhagen 16. Slättergatan 8, uppförd 1973 efter ritningar av Skogsägarnas Industri AB, Hultsfred

Björkhagen 17. Slättergatan 10, "Villa Björkenäs", uppförd 1926–27 efter ritningar av Bror E. Jacobsson

Björkhagen 18. Slättergatan 12, uppförd ca 1990 efter ritningar av Peter Berteling

Björkhagen 20. Björkliden 25, "Villa Valborg/Walborg", uppförd 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Björkhagen 21. Per Eskils gata 40A, uppförd 2001–02 efter ritningar av Eksjöhus AB, Eksjö

Björkhagen 22. Per Eskils gata 40B, uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Alfred Arvidson

KVARTERET BUDKAVLEN

Av de ursprungliga 16 tomterna bebyggdes sju mellan åren 1921 och 1926 med en- och tvåbostadsvillor av tegel samt ytterligare en tomt (Budkavlen 12) med ett mindre kataloghus av trä. En av villorna byggdes över två tomter (Budkavlen 19 och 20) och i dess stora trädgård uppfördes ett mindre trädgårdsmästeri. Året efter 1935 års stadsplan påbörjades ytterligare tre villabyggen, varav två i utpräglad funkisstil. Under nästkommande period, mellan 1957 och 1974 byggdes ytterligare sju villor, varav fem kataloghus. Den första tomtstyckningen skedde 1961. Kataloghuset från 1920-talet på tomt 12 revs 1971 och ersattes av en modern arkitekturträd villa. Några år senare revs trädgårdsmästeriet bakom Budkavlen 19 och på en nyutlagd skafttomt uppfördes en ny villa. Arkitektoniskt sett är efterkrigstidens bebyggelse mycket varierad, främst vad gäller fasadmaterial och takformer.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Budkavlen 4. Per Eskils gata 30

Byggår: 1924

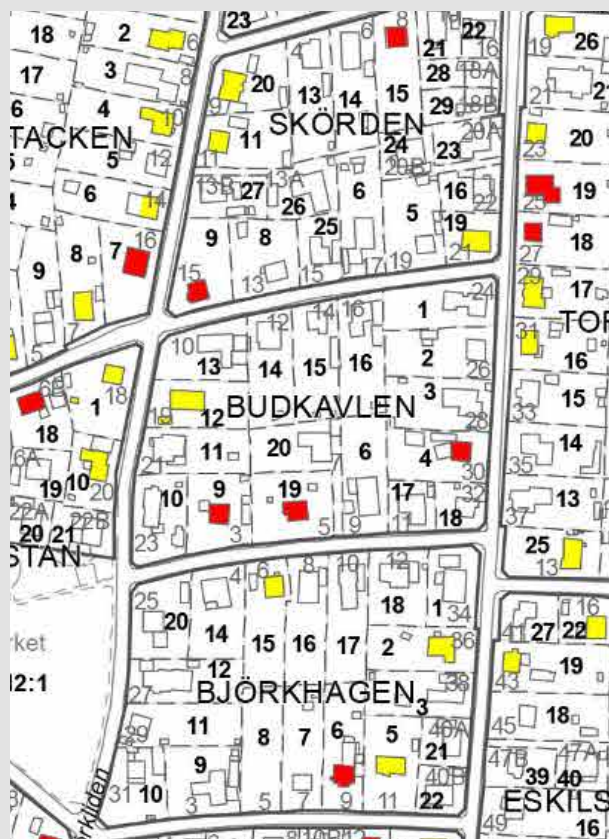
Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Hugo Qvist-Hansson

Byggherre: Skräddaren P. A. Österlind

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Tidstypisk välbyggd egnahemsvilla i 1920-talsklassicism med kvadratisk grundplan, fasader av rödbrunt skäckigt tegel och brant sadeltak täckt med enkupigt rött taktegel i liv med mur. Till fasadens dekor hör en enkel gesims under takfot och i gavelrösten samt en murad inramning kring huvudentrén. Entrén har även trappa med murat trappräcke i tegel och två små dekorativa fönster placerade. För övrigt har villan fyr- och sexdelade tvålufts-fönster. På södra gaveln en balkong med smidesräcke. 1998 byggdes ett uterum på baksidan och någon gång i modern tid har entrédörren mot gatan bytts ut. Lummig trädgård med hög häck och växtlighet samt tomtavgränsning med trässtaket med gånggrind och betongstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Villan tillhör ett av stadsdelens mer välbevarade 1920-talsegnahem med intakta fasader och tak av tegel. Till de detaljer som förhöjer det kulturhistoriska värdet hör takfallet mot gatan utan kupor, ursprungliga fönster av trä, entrétrappan med dess murade räcke och balkongen på södra gaveln. Klassificeringen omfattar ej det tillbyggda uterummet.

Budkavlen 4. Per Eskils gata 30

Budkavlen 9. Slåttergatan 3

Budkavlen 19. Slåttergatan 5, "Villa Hjelm"

Budkavlen 9. Slåttergatan 3

Byggår: 1926

Arkitekt: Linjearbetaren Carl G. Rosén

Byggmästare: –

Byggherre: Snickaren H. Lindskog

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd i 1920-talsklassicistisk stil med en kvadratisk grundplan. Brant sadeltak med enkupiga röda takpannor lagda i liv med mur. Slätputsade gula fasader med dekor i form av vita takgesimser, lisener vid hörn och fönsteröverstycken. Huvudentrén har en dekorativ dörrromfattning med utkragat krön som är plåttäckt. Spröjsade tvåluftsfönster av tredelad typ och intill entrén små spröjsade fönster med sex rutor, alla har vita bågar och gröna karmar. Den ursprungliga balkongen revs troligen i samband med att ett uterum byggdes 1995 intill husets nordvästra hörn. Takkupan mot gatan är inte heller ursprunglig, men det är osäkert när den sattes upp, även om det mesta pekar mot att den funnits där länge. Entrédörren har bytts ut mot en grön spegeldörr. Lövfällande buskar, fruktträd och bokhäck med gånggrind ramar in huset.

Kulturhistorisk värdering: Villan är trots mindre förändringar välbevarad och ett gott exempel egnahemsarkitekturen på Eskilsminne. Till värdena hör villans volym, branta tegeltak, fönster, fönsteröverstycken, dörrromfattning, färgsättning med kontrasterande färgsättning på både fasader och fönster samt anpassad takkupa. Det tillbyggda uterummet omfattas inte av klassificeringen. Den lummiga tomten och häcken har ett miljövärde.

Budkavlen 19. Slåttergatan 5, "Villa Hjelm"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Gummiarbetaren Gustav Lind

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med kvadratisk grundplan och, till skillnad från merparten av Eskilsmminnes tidiga egnahem, har villan ena gaveln mot gatan. Slätputsade ljusgula fasader och sadeltak med enkupigt rött taktegel lagt i liv med mur. Byggnadsstilen utgör en blandning av nationalromantik med förstuga och korspostfönster vars ovanbågar är spröjsade samt 1920-talsklassicism med symmetrisk fasad och lunettfönstret i gaveln. Balkongen har svart smidesräcke. Från början hade ovanvåningens fönster, liksom fönstret i den ursprungliga takkupan på västra sidan, småspröjsade bågar. Dessa har, liksom entrédörren, bytts ut till nya av varierande utformning. För övrigt är huset exteriört sett i stort sett orört sedan nybyggnadstillfället. Tomtavgränsning i form av vitt trästaket med betongpollare och granitstolpar krönta av kulor. Högväxta lövträd och buskar ramar tillsammans med en grusplan in huset.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde består i dess ursprungliga volym med tegeltak i liv med mur, fasadputs, träfönster i original, balkongens smidesräcke, förstuga och takkupan. Till karaktären bidrar också starkt den gatuvända gaveln samt den uppväxta trädgården med trästaket och granitstolpar.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Budkavlen 12. Björkliden 19**

Byggår: Ca 1971–72

Arkitekt: Arkitekt SAR Ulf Henningson, Ystad

Byggmästare: Hilding Andersson

Byggherre: Hans Erik Månsson, Lund

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, placerad med gaveln mot gatan. I grunden en tidstypisk villa med rektangulär grundplan, träregelstomme, fasader i vitt mexitegel, gavelrösten klädda med mörkbetsad panel, mörkbetsade fönster och stort sadeltak täckt med gråsvarta betongpannor. Till husets särdrag hör en hög skorstensstocken vid västra gaveln. Till skillnad från periodens många kataloghus, uppfördes denna villa med källare, vindsvåningen inreddes däremot först efter en tid. Huset ramas in av en stor björk och klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa vars ursprungsarkitektur är intakt vad gäller form, ytsikt och särpräglade detaljer så som mörkbetsad panel och markerad skorsten. Med sin enkla och anspråkslösa arkitektur, placering med gaveln mot gata, liksom flera andra äldre hus på gatan, och grönskande inramning är den anpassad till omgivningen.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Budkavlen 1. Per Eskils gata 24, uppförd 1957 efter ritningar av YTONG-hus, Stockholm

Budkavlen 2. Per Eskils gata 26, "Villa Liana", uppförd 1925–26

Budkavlen 3. Per Eskils gata 28, uppförd 1964-65 efter ritningar av Lennart Granqvist

Budkavlen 6. Slättergatan 9, uppförd 1935–36 efter ritningar av Harald Andersson

Budkavlen 10. Björkliden 23, "Villa Solhem" uppförd 1921-22 efter ritningar av Harald Andersson

Budkavlen 11. Björkliden 21, uppförd 1935 efter ritningar av Johan M. Månsson-Bomér

Budkavlen 13. Änggatan 10, uppförd 1966 efter ritningar av AB Fogelfors Bruk

Budkavlen 14. Änggatan 12, uppförd 1957 efter ritningar av Borohus, Landsbro

Budkavlen 15. Änggatan 14, uppförd ca 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Budkavlen 16. Änggatan 16, uppförd 1935 efter ritningar av Per Lundberg

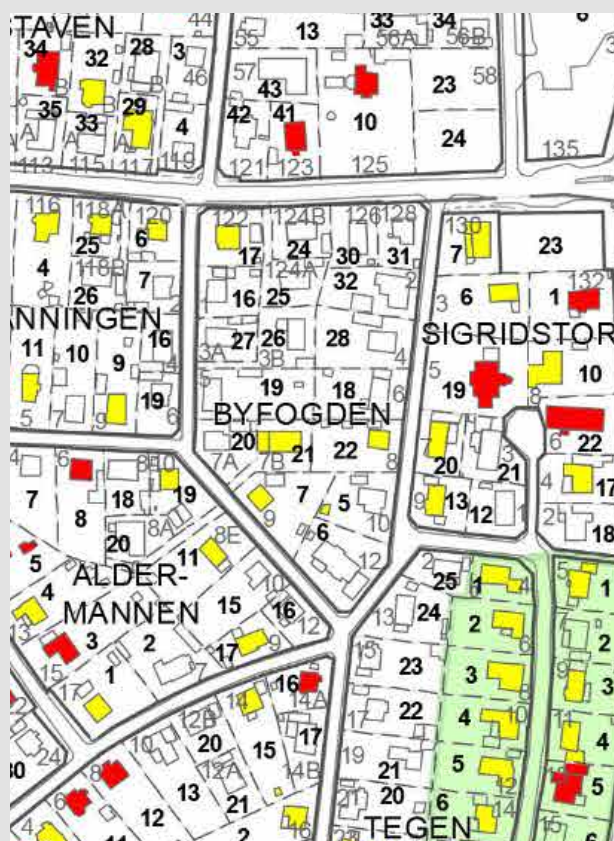
Budkavlen 17. Slättergatan 11, uppförd 1961–62 efter ritningar av AB Svenska Stenhus, Skövde

Budkavlen 18. Per Eskils gata 32, uppförd ca 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Budkavlen 20. Slättergatan 7, uppförd ca 1974 efter ritningar av AB Traryd-Villan

Budkavlen 12. Björkliden 19

KVARTERET BYFOGDEN

I den ursprungliga styckningsplanen utlades tolv villatomter i kvarteret Byfogden. Den enda del av kvarteret som inte omfattades av denna styckningsplan var en tomt utmed Ramlösavägen som ungefär motsvarar dagens Byfogden 24 och 25. Där låg ett äldre torp, som tillhörde Per Eskilssons gård, med ett bostadshus i korsvirke som enligt uppgift var uppfört redan kring år 1700. I början av 1900-talet friköptes fastigheten av Carl Jönsson som drev en vagnmakerirörelse i en sidobyggnad. Den fanns kvar till 1950-talet då byggnaderna revs efter en brand.

Av de tolv villatomterna i kvarteret bebyggdes endast fyra under 1920-talet, samtliga med egnahemsvillor av tegel. Efter 1935 års stadsplanläggning tillkom ytterligare fyra villor fram till början av 1950-talet, varav två på en delad tomt (Byfogden 16 och 17). Dessa villor byggdes genomgående med röda tegelfasader. Direkt efter tillkomsten av 1955 års stadsplan byggdes ett kataloghus med gula tegelfasader på tomt 18, men därefter dröjde det till 1970-talet innan byggarbetena kom igång igen. 1971 bebyggdes två tomter, varav den ena, Byfogden 21, var kvarterets och Eskilsmminnes första skafftomt. Åren 1979–80 byggdes fyra kataloghus på nybildade tomter, Byfogden 24–27, varav två är skafftomter. Av 70-tals- och 80-talshusen byggdes alla utom ett med fasader av mexitegel.

Den senaste byggnadsfasen i kvarteret var mellan 1990 och 2000. Först bebyggdes två tomter som fram till dess endast varit bebyggda med kolonistugor, Byfogden 5 och 6, som var de två sista tomterna av detta slag på Eskilsmminne. Slutligen skedde ytterligare en tomtstyckning på Byfogden 32. Alla tre villor från denna period är kataloghus med fasader av tegel respektive puts.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Byfogden 5, Hus A. Sigridsgatan 10

Byggår: Ca 1920-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Fabriksarbetaren A. Christoffersson

F.d. kolonistuga, troligen uppförd någon gång i början av 1920-talet av tomtens första ägare. Huset var liksom övriga kolonistugor på området bara tänkt som ett provisorium i väntan på att ägaren hade pengar nog att bygga ett egnahem. Tomterna bebyggdes med enkla kolonistugor som ägarna kunde vistas i då de brukade sina stora trädgårdstomter. Men till skillnad från de flesta tomter förblev denna en koloni ända fram till slutet av 1990-talet. Sedan villan byggdes 1998–99 har den f.d. kolonistugan använts som redskapsbod, men man kan fortfarande ana dess tidigare funktion. Väggar av spontad träpanel, papptäckt sadeltak samt äldre träfönster och entrédörr.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad kolonistuga med ett socialhistoriskt värde länkat till den tiden då de flesta tomterna på Eskilsmminne användes för odling för att möjliggöra både försörjning och finansiering av husbyggnad. Stugan är tämligen oförändrad sedan uppförandet, dock inte i så bra skick.

Byfogden 5, Hus A. Sigridsgatan 10

Byfogden 7. Allmogegatan 9

Byggår: 1950–51

Arkitekt: Byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggnadsfirman Qvist-Hansson & Ahl

Byggherre: Målaren Åke Zander Ohlsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med rektangulär grundplan, fasader av rött tegel samt sadeltak med enkupiga röda takpannor. Likt de flesta 1950-talsvillor på Eskilsminne har även detta hus fina detaljer som burspråk av trä med rundade hörn och stort panoramafönster på framsidan, omfattning av tegel runt entrédörren samt balkong med front av sinuskorrugerad plåt på sydöstra gaveln. På senare år har fönstren bytts ut mot nya av aluminium och även entrédörren är ny. Därtill har det byggts en farstu av trä kring entrén.

Kulturhistorisk värdering: Frånsett nya fönster, entrédörr och farstu är villan bevarad med enhetliga fasader och tak av tegel utan kupor samt tidstypiska och väl bearbetade detaljer som burspråket av trä och balkongen med sin karaktäristiska front av sinuskorrugerad plåt.

Byfogden 17. Ramlösavägen 122

Byggår: 1951

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson genom

arkitekt SAR Henry Andersson

Byggmästare: Byggnadsfirman Arvid Nilsson

Byggherre: Byggnadssnickaren Stig Nilsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med stomme av lättbetong och fasader av rödbrunt tegel samt ett sadeltak täckt med tvåkupigt taktegel och en liten kupa med plåttäckning. I tidens anda är fasaderna dekorerade med omfattningar av gult tegel i utskjutet rullskift kring en del av fönstren och entrédörren. Ett av fönstren på västra gaveln har karaktären av ett panoramafönster och ovanför finns en balkong med front av sinuskorrugerad plåt. På trädgårdssidan gjordes en stor terrass som 1992 byggdes på med ett uterum och inglasad altan. Därefter har även en del av fönstren samt entrédörren bytts ut mot nya med i huvudsak lika indelning som de ursprungliga, men med kraftigare profiler.

Kulturhistorisk värdering: Villans 1950-talskaraktär är bevarad vad gäller dess volym, proportioner och ursprungliga ytskikt som fasaderna och taket av tegel, detaljer som fönsteromfattningar av gult tegel, balkongen med sinuskorrugerad plåt och den nätta plåttäckta takkupan. Klassificeringen omfattar ej tillbyggnaden från 1992.

Byfogden 7. Allmogegatan 9

Byfogden 17. Ramlösavägen 122

Byfogden 21. Allmogegatan 7B

Byfogden 22. Sigridsgatan 8, "Villa Rosa"

Byfogden 21. Allmogegatan 7B

Byggår: Ca 1971

Arkitekt: Byggmästaren Nils Nilsson

Byggmästare: Byggmästaren Nils Nilsson

Byggherre: Byggmästaren Nils Nilsson

Enbostadsvilla i en våning och inredd vindsvåning. En tidstypisk villa med rektangulär grundplan, sammanbyggd med ett garage, träregelstomme, fasader av vitt mexitegel, stort sadeltak med betongpannor, indragen altan i ena gaveln samt mörkbetsade fönster, entrédörrar och panel i gavelröstena. Villan var den första på Eskilsminne som uppfördes på en skafftomt, en avstyckad tomt inne i kvarteret med infart från gatan över en smal markremsa. På 1970-talet, men framför allt på 1980- och 1990-talet, avstyckades ett stort antal skafftomter på Eskilsminne vilket präglar området idag.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad tidstypisk 1970-talsvilla med intakta formspråk med stort tak, indragen balkong och mörk färgsättning på snickerier. Det kulturhistoriska värdet är också länkat till det faktum att det är Eskilsminnes äldsta skafftomt. Tomtens utformning med en kort skaftgata är dessutom välplanerad.

Byfogden 22. Sigridsgatan 8, "Villa Rosa"

Byggår: 1925

Arkitekt: Möbelsnickaren Julius Rosengren

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Dahlquist

Byggherre: Möbelsnickaren Julius Rosengren

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd med stildrag av både nationalromantik och 1920-talsklassicism. Slätputsade fasader och valmat sadeltak klätt med enkupigt rött taktegel. Fasadernas dekor inskränker sig till en enkel gesims under takfoten samt en putsad omfattning med utkragat krön kring huvudentrén på gaveln mot gatan. Även trappan är gjuten och har en låg putsad mur. På det södra takfallet finns en liten takkupa och merparten av fönstren är enlufts-fönster som ersatt sexdelade tvålufts-fönster. På ömse sidor om bottenvåningens fönster fanns det en gång fönsterluckor. Entrédörren är också ny. Trädgård med naturstenskantade perennrabatter och grusgång.

Kulturhistorisk värdering: Byfogden 22 är en av många likartade egnahemsvillor från 1920-talet på Eskilsminne som var för sig, men också som helhet har ett kulturhistoriskt värde. Utöver volym och fönstersättning har de putsade fasaderna, trappmuren, dörrömfattningen och det valmade tegeltaket ett arkitektoniskt värde.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Byfogden 5, Hus B. Sigridsgatan 10, uppförd 1998–99 efter ritningar av Haaks arkitektritade stenhus, Ängelholm

Byfogden 6. Sigridsgatan 12, uppförd ca 1990 efter ritningar av Bygg- & Marknadskonsult

Byfogden 16. Allmogegatan 1, uppförd 1944–45 efter ritningar av Carl Ljungberg

Byfogden 18. Sigridsgatan 6, uppförd 1955–56 efter ritningar av Vetlandahus, Vetlanda

Byfogden 19. Allmogegatan 5, uppförd 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Byfogden 20. Allmogegatan 7A, "Villa Billbo", uppförd 1922–23 efter ritningar av Karl Granberg

Byfogden 24. Ramlösavägen 124B, uppförd ca 1979–80 efter ritningar av Ernström Modulent AB, Hässleholm

Byfogden 25. Ramlösavägen 124A, uppförd ca 1979–80 efter ritningar av Ernström Modulent AB, Hässleholm

Byfogden 26. Allmogegatan 3B, uppförd ca 1980 efter ritningar av Ernström Modulent AB, Hässleholm

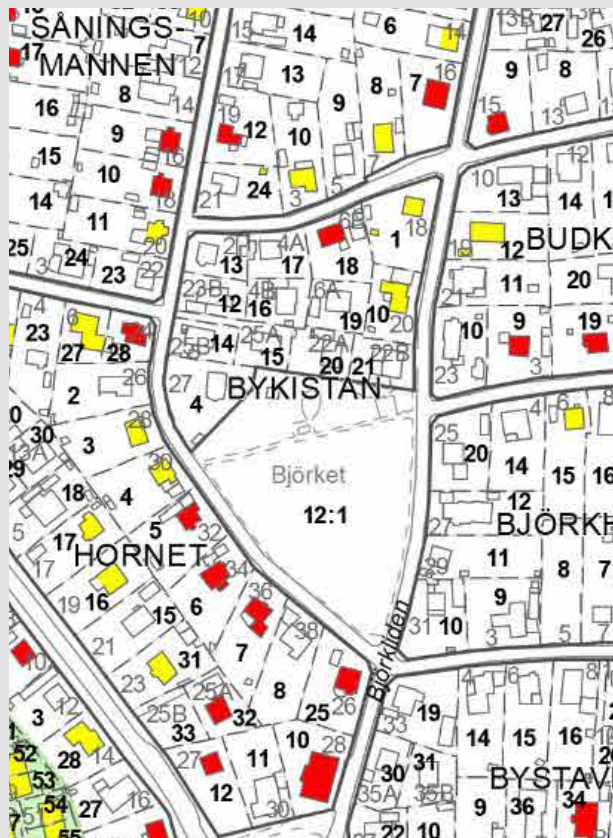
Byfogden 27. Allmogegatan 3A, uppförd ca 1980 efter ritningar av Ernström Modulent AB, Hässleholm

Byfogden 28. Sigridsgatan 4, uppförd 1928 efter ritningar av Edvin Tidblad

Byfogden 30. Ramlösavägen 126, uppförd 1971 efter ritningar av Gullringshus, Gullringen

Byfogden 31. Ramlösavägen 128, uppförd 1938–39 efter ritningar av Johan M. M:son-Bomér

Byfogden 32. Sigridsgatan 2, uppförd 2000 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

KVARTERET BYKISTAN

Kvarteret Bykistan planerades 1917 på Jordförmedlingens mark och fick en oregelbunden trekantig form. Den södra delen styckades inte in i tomter utan förblev skogsmark med björkar. I den norra delen styckades åtta tomter av, nästan alla fick en oregelbunden form men alla var på drygt 1200 kvm. Fyra av tomterna ska ha bebyggts på 1920-talet, vilket är ungefär lika mycket som i andra kvarter. Marken i detta kvarter ska inte ha varit så bra att odla då det var mycket sten, å andra sidan var markpriset lägre här. Tomterna lottades ut och fördelades därför över området. I slutet av 1930-talet fanns det enligt flygfoton ytterligare ett hus på nuvarande tomt nr 21 som kan ha uppförts samtidigt som de andra, men det är rivet idag. Mellan 1948 och 1958 byggdes ytterligare tre hus varmed kvarteret var helt bebyggt. Förtätningar gjordes genom en avstyckning på 1960-talet och ytterligare fyra på 1980-talet. De senare förlades i kvarterets inre och kopplades till två skiftgator.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Bykistan 18. Änggatan 6B

Byggår: 1948–49

Arkitekt: Ingenjören Tor S. O. Hermond

Byggmästare: Byggmästaren Birger Andersson

Byggherre: Posttjänstemannen Karl Hilding Fransson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med rektangulär planform, sockel klädd med klinker, fasader av rött räfflat tegel från Veberöds tegelbruk samt sadeltak med enkupiga röda tegelpannor. Till tidstypiska och kvalitetshöjande detaljer hör huvudentrén, med murad inramning och skärmtak, flankerad av två blyspröjsade småfönster, gjuten entrétrappa med smidesräcke samt ett utskjutande panoramafönster på västra gaveln. Vita vindskivor och en- till treluftsfönster. Sidodörr i markplan med överljus i pressglas. Ett uterum har byggts till på trädgårdssidan, men för övrigt är exteriören oförändrad sedan uppförandet. Låg terrasserad kalkstensmur med en bred plantering.

Kulturhistorisk värdering: Ett synnerligen välbevarat och välbyggt hus från 1940-talet med intakta tegelfasader och tegeltak med takfall mot gatan utan kupor, samt detaljer som klinkerklädd sockel, gavelburspråk, ursprungliga fönster, entrédörr av trä, smidesräcke och sidodörr med överljus. Klassificeringen gäller ej det tillbyggda uterummet.

Bykistan 18. Änggatan 6B

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Bykistan 1, Hus A. Björkliden 18**

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: (Osignerad ritning)

Byggmästare: –

Byggherre: Spårvagnsreparatören Ivar Lindell

Ursprungligen enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, byggd med slätputsade ljusgula fasader och ett valmat sadeltak med beläggning av enkupigt taktegel lagt i liv med mur. Fasadernas dekor består av enkla takgesimser och dekorativa ankarslut på gavlarna. På den västra gaveln placerades en balkong, men det är osäkert om det ursprungliga räcket var av smidesjärn eller av trä. Ursprungligen var fönsterna spröjsade, men någon gång under årens lopp har de ersatts med tvåluftsfönster. Även entrédörren har bytts ut. 2001 uppsattes en takkupa mot norr som förstörades 2012.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde består främst i dess ursprungliga volym och proportioner, slätputsade fasader, valmat tegeltak, dekorativa ankarslut och träfönster, trots att de inte är spröjsade.

Bykistan 1, Hus B. Björkliden 18

Byggår: Troligen ca 1920

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Troligen spårvagnsreparatören Ivar Lindell

F.d. kolonistuga i en våning. Det är något oklart när denna kolonistuga sattes upp på tomten, men med tanke på att egnahemsvillan på samma tomt byggdes redan 1923 bör det ha varit kort efter tillkomsten av egnahemsområdet Eskilsminne, kanske redan före 1920. Byggnadsstilen är karaktäristisk för det tidiga 1900-talets kolonistugor med fasader av stående pärlspontspanel, pappklätt tak, småspröjsade fönster och en liten veranda på framsidan. Stugan har snickarglädje i form av utsirade fönsteromfattningar, vindschivor och spjälor i verandaräcket. Trots att ett bostadshus uppfördes på tomten redan efter några år, fick den gamla kolonistugan stå kvar och har i stort sett inte förändrats.

Kulturhistorisk värdering: Den f.d. kolonistugan har ett socialhistoriskt värde länkat till den tiden då de flesta tomterna på Eskilsminne användes för odling för att möjliggöra både försörjning och finansiering av husbygget. Även om dessa stugor är små, är de få som finns kvar viktiga för att berätta om Eskilsminnes framväxt. Denna stuga är, till skillnad från de flesta andra på Eskilsminne, dessutom välbevarad och försedd med utsirade snickerier vilket förhöjer det kulturhistoriska värdet.

Bykistan 1, Hus A. Björkliden 18

Bykistan 1, Hus B. Björkliden 18

Bykistan 10. Björkliden 20

Bykistan 10. Björkliden 20

Byggår: 1958–59

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Bilelektrikern Carl Selmqvist

Enbostadsvilla i en våning. Tidstypisk kataloghusvilla med en tvådelad byggnadskropp med en tillbakadragen nordlig del, träregelstomme, fasader av gult tegel och ett flackt sadeltak täckt med tvåkupigt rött taktegel. Likt många samtida hus byggdes det med garage i källarplan, med infart från ena gaveln. Vita en- och tvåluftsfinster med något utskjutande omfattningar i tegel. Entrétrappan har beläggning av klinker och räcke av smide. Redan 1967 byggdes huset till med en anpassad sovrumsdela i vinkel in mot trädgården. Därefter har endast en mindre förändring skett när entrédörren byttes ut. Trädgården ramas in av en tegelmurad pergola som skärmar av förträdgården från den privata delen.

Kulturhistorisk värdering: Ett välbevarat och tidstypiskt kataloghus med intakta fasader och tak av tegel, träfinster samt omsorgsfullt utformade detaljer som fönsteromfattningar i rullskift, entrétrappa med smidesräcke och murad pergola.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Bykistan 4. Vångagatan 27, "Villa Ann-Britt", uppförd ca 1923 efter ritningar av Bror E. Jacobsson

Bykistan 12. Vångagatan 23B, uppförd 1960–61 efter ritningar av AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Bykistan 13. Änggatan 2, uppförd 1924 efter ritningar av Carl Svensson

Bykistan 14. Vångagatan 25B, uppförd 1924–25 efter ritningar av Bror E. Jacobsson

Bykistan 15. Vångagatan 25A, uppförd ca 1981–82 efter ritningar av Modulent AB, Hässleholm

Bykistan 16. Änggatan 4B, uppförd ca 1989 efter ritningar av Faluhus AB, Falun

Bykistan 17. Änggatan 4A, uppförd 1954 efter ritningar av Borohus, Landsbro

Bykistan 19. Änggatan 6A, uppförd ca 1988 efter ritningar av Faluhus AB, Falun

Bykistan 20. Björkliden 22A, uppförd ca 1988–89 efter ritningar av Bygg- & Marknadskonsult

Bykistan 21. Björkliden 22B, uppförd ca 1987 efter ritningar av Bygg- & Marknadskonsult

KVARTERET BYSTAVEN

Kvarter Bystaven har en kvadratisk form och ligger centralt på Eskilsminne vid Ramlösavägen och Per Eskils gata. Bebyggelsen i kvarteret utgörs till stora delar av 1920-talets klassicistiska egnahemsvillor, några ritade av Harald Andersson som låg bakom många av de tidiga egnahemshusen på Eskilsminne. Ett exempel i kvarteret är den mycket välbevarade mindre villan på Kärvegatan. Arkitekten Alfred Arvidsson, även han verksam på 1920-talet, har ritat några mer påkostade villor i kvarteret som villan på Ramlösavägen 113B. I Bystaven finns också välbevarade 1950-talsvillor. Tomter har styckats av framför allt längst Ramlösavägen och här finns kataloghus från 1980-talet och även nyare villor.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Bystaven 2. Per Eskils gata 44

Byggår: 1920–21

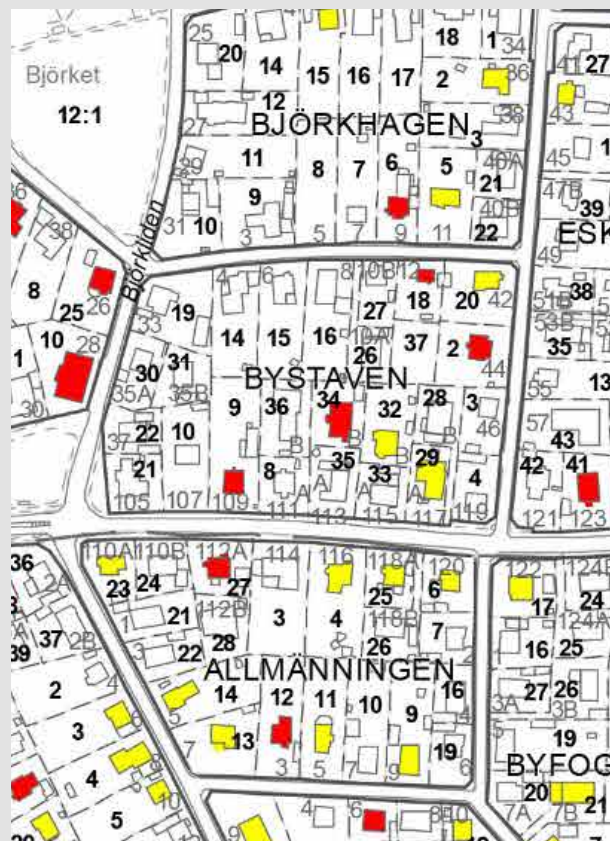
Arkitekt: Alfred Arvidson

Byggmästare: –

Byggherre: Husägaren A. G. Eklund

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. En tidigt uppförd villa som är atypisk för Eskilsminne, dels på grund av sin storlek med hela sex rum och kök för en familj och dels på grund av sin utformning med T-formad grundplan och med en nationalromantisk arkitektur. Enligt bygglovsansökan var taket tänkt att beläggas med tegel, men verkar som det istället belades med eternitplattor av fasetttyp. Fasaderna är slätputsade med en enkel dekor av gesims under takfoten och i gavelröstena. Vid huvudingången i nordöst byggdes en liten loggia och likaledes byggdes en kombinerad loggia och terrass i det sydöstra hörnet. Därtill uppsattes en balkong på sydfasaden och två små takkupor mot väster. Fönstren i bottenplan är idag av korsposttyp med småspröjsade ovanbågar, men var enligt bygglovsritningarna korspostfönster i bottenplan och ospröjsade 2- och 3-lufts-fönster på ovanvåningen. Någon gång sedan uppförandet byggdes den sydöstra loggian in och terrassen togs bort. 1993 revs balkongen och ersattes av ett franskt fönster. Samtidigt utbyttes några av fönsterna i ovanvåningen och det byggdes en större terrass på västra sidan. 2006 gavs bygglov för att inreda hanbjälksvinden varvid fyra nya takfönster sattes in. Dessutom byttes takbeläggningen av eternit ut till enkupigt rött taktegel. Flera av bottenvåningens två- och trelufts-fönster med sexdelade överdelar och små gavel- och källarfönster med vita bågar och blågrå karmar är kvar i originalskick. Den stora trädgården med fruktträd, grusplan och gräsmatta omges av ett vitt bågförmat trästaket.

Kulturhistorisk värdering: En påkostad villa med för området något udda utformning som påminner om en stor villa i Ramlösa eller i Helsingborgs norra delar. Villan är välbevarad med traditionella byggnadsmaterial och detaljer som slätputsade fasader, korspostfönster i trä, loggia i det nordöstra hörnet och brant takfall utan kupor.

Bystaven 2. Per Eskils gata 44

Bystaven 9. Ramlösavägen 109, "Villa Wivan"

Bystaven 18. Kärvegatan 12

Bystaven 9. Ramlösavägen 109, "Villa Wivan"

Byggår: Ca 1922

Arkitekt: Alfred Arvidson

Byggmästare: –

Byggherre: Snickaren Robert Olsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd i utpräglad 1920-talsklassicism med rektangulär grundplan. Sadeltak täckt med enkupigt rött taktegel med två takkupor med plåttäckning, en på varje takfall. Putsade gula fasader med vit dekor i form av gesims under takfot och i gavelrösten, hörnkedjor samt en omfattning kring huvudentrén med en fronton upptill. Fönstren är sexdelade av tvåluftstyp och på den södra gaveln mot gatan finns en balkong med ett räcke av smidesjärn och dekorativa konsoler. 1960 inreddes ett garage i husets källare med infart från södra gaveln. Samtidigt byggdes en terrass på västsidan med utgång från vardagsrummet. 1983 togs garaget bort och gaveln återställdes. Någon gång kring samma tid byttes fönsterna till nya med samma indelning som de ursprungliga. Även balkongen fick ett nytt smidesräcke. Någon gång på senare år har två nya takfönster satts in.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talsklassicism med ljusa putsade fasader, vita gesimser och hörnkedjor, brant tegeltak med nätta kupor samt putsad omfattning kring entrén. Utbytta fönster, nytt balkongräcke och ett par nya takfönster är förändringar som gjorts tämligen varsamt.

Bystaven 18. Kärvegatan 12

Byggår: 1926

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Grovarbetaren Karl Juhlin

Enbostadsvilla i en våning och delvis inredd vindsvåning, som är en av Eskilsmminnes minsta egnahemsvillor och uppförd med en smal form, endast ett rum brett. Det branta sadeltaket är belagt med enkupigt rött taktegel och har ett litet takutsprång. Fasader i rödbrunt tegel med raka fönstervall och gröna fyrdelade tvåluftsfönster. Av någon anledning förlades entrén till trädgårdssidan medan endast ett fönster sattes in i gatufasaden. Husets dekorlösa yttre i kombination med form och material gör att man kan ana inspiration från de hus som staden byggde på Eneborgs egnahemsområde några år tidigare.

Kulturhistorisk värdering: Det kulturhistoriska värdet är främst kopplat till att byggnaden är synnerligen välbevarad, till synes utan några yttre ändringar sedan uppförandet, med sin volym, intakta fasader med spröjsade träfönster, tegeltak och takfall utan kupor. Därtill är också det enkla arkitektoniska uttrycket intressant.

Bystaven 34. Ramlösavägen 113B

Byggår: 1924–25

Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson

Byggmästare: Muraren Ferdinand Svendsen

Byggherrar: Köpmannen Claes F. Andersson och muraren Ferdinand Svendsen

Ursprungligen flerbostadsvilla i två våningar och delvis inredd vindsvåning. Tomterna utmed Ramlösavägen tillhörde de dyrare på Eskilsminne varför köparna av denna tomt (som ursprungligen även omfattade Bystaven 35) satsade på ett stort bostadshus i tre plan med lika många lägenheter. Huset byggdes i utpräglad 1920-talsklassicistisk stil med putsade fasader och valmtak täckt med enkupigt taktegel. Fasaderna är dekorerade med lisener, en gesims med tandsnitt under takfoten och en omfattning kring huvudentrén krönt av en fronton. På taket finns fyra små takkupor med lunettfönster och på västsidan en terrass med ett halvcirkelformat burspråk i nedervåningen och krönt av en balkong i ovanvåningen. Såväl terrassen som altanen ska ha försetts med murade balustradräcken. Samtliga fönster i huset har småspröjsade rutor. 1993 inreddes kontor i de två lägenheterna i bottenvåningen och andra våningen. Samtidigt utvidgades lägenheten på vindsvåningen genom att hela vinden inreddes. Det var troligen vid samma tillfälle som fasaderna tilläggsisolerades. Tilläggsisoleringen innebar att en del av den gamla fasaddekoren försvann, bl.a. ersattes hörnkedjorna med lisener. Stenlagd gårdsplan och stor ek mitt på gården som delas med Bystaven 32.

Kulturhistorisk värdering: Ett välbevarat trevåningshus med en stor del av den ursprungliga 1920-talsklassicistiska arkitekturen bevarad. Värdet är knutet till fasadutsmäckning, valmtak med tegelpannor, takkupor, burspråk, altan och småspröjsade träfönster. Byggnaden har en representativ prägel vilket markeras av en välartikulerad entréomfattning.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Bystaven 20. Kärvegatan 14**

Byggår: 1961–62

Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Arkitekt- och Konstruktionsavdelningen, Skövde

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Folksskolläraren Per Mårtenson

Villa i en våning och inredd vindsvåning, med rektangulär grundplan, stomme av lättbetong, fasader av gult räfflat tegel samt sadeltak täckt med enkupigt rött taktegel. På östra gaveln en förstuga och på sydsidan en utbyggnad vid vardagsrummet. På båda takfallen finns det en takkupa med plåttäckning varav den södra har kombinerats med en delvis indragen balkong. Dessutom finns det en balkong på västra gaveln, med en front av träpanel. Byggnadsstilen är präglad av 1950-talet och liksom många hus från denna tid fick fönstren mörkmålade karmar och kontrasterande ljusmålade bågar. Fönstren har på senare tid bytts ut till vita treglasfönster. Dörrumfattning med utskjutande rullskift i tegel och dörr i träfaner med förskjutna fasettformade rektanglar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1960-talsvilla med väl bearbetade entré tegelomfattning och ursprunglig trädörr, räfflat fasadtegel och tegeltak med välproportionerade plåtklädda takkupor.

Bystaven 34. Ramlösavägen 113B

Bystaven 20. Kärvegatan 14

Bystaven 29. Ramlösavägen 117A

Bystaven 32. Ramlösavägen 115A, "Villa Inger"

Bystaven 29. Ramlösavägen 117A

Byggår: 1961–62

Arkitekt: Byggmästaren Sture Johansson

Byggmästare: Byggmästaren Sture Johansson

Byggherre: Fru Inez Johansson

Enbostadsvilla i en våning och källare. Tidstypisk villa med L-formad grundplan, stomme av gasbetong med fasader av rött tegel samt flackt sadeltak med röda enkupiga takpannor. Till ursprunget hör även entrétrappan med dekorativt smidesräcke, medan fönstren bytts ut till nya vita med samma indelning som de ursprungliga. 2003 tillbyggdes också ett uterum på trädgårdssidan.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde är länkat till dess ursprungliga volym och proportioner, ursprungliga fasader och tak av tegel samt detaljer som entrétrappan med dess smidesräcke.

Bystaven 32. Ramlösavägen 115A, "Villa Inger"

Byggår: 1926

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: –

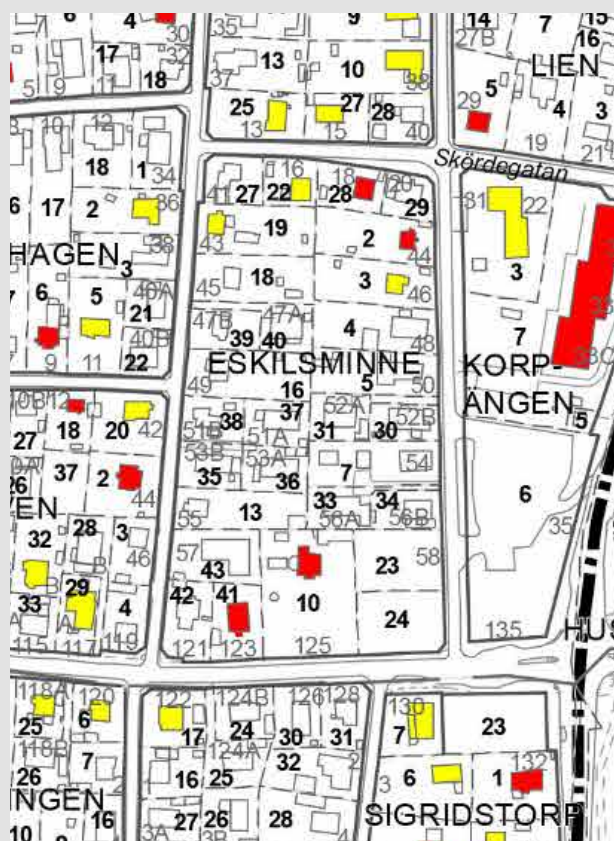
Byggherre: Handlanden Carl Holmqvist

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, uppförd med drag av såväl nationalromantik som 1920-talsklassicism. Villan har en rektangulär grundplan, putsade fasader och mansardtak täckt med enkupigt taktegel. De putsade fasadernas dekor inskränks till en enkel takgesims och omfattningarna kring fönster och dörrar har tillkommit på senare år. De plåttäckta kuporna på taket, burspråket med ovanpåliggande altan på sydsidan och verandan vid entrén hör till ursprunget. Den senare kröns även den av en altan, men det ursprungliga räcket har bytts ut. Likaså har husets ursprungliga sexdelade tvålufts-fönster och lunett-fönsterna i gavlarna bytts ut till nya enlufts-fönster. Stenlagd gårdsplan och stor ek mitt på gården som delas med Bystaven 34.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med intakt volymer, proportioner, fasad- och takmaterial liksom detaljer som burspråket och den murade verandan.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

- Bystaven 3. Per Eskils gata 46**, uppförd 1944 efter ritningar av J. Martin Bomér
- Bystaven 4. Ramlösavägen 119**, uppförd 1934 efter ritningar av Ewald Köhler
- Bystaven 8. Ramlösavägen 111A, "Villa Solglimt"**, uppförd ca 1923 efter ritningar av Carl G. Rosén
- Bystaven 10. Ramlösavägen 107**, uppförd 1959–60 efter ritningar av arkitekten Johnny Ekström
- Bystaven 14. Kärvegatan 4, "Villa Stina"**, uppförd 1921–22 efter ritningar av Harald Andersson
- Bystaven 15. Kärvegatan 6**, uppförd 1924 efter ritningar av Bror E. Jacobsson
- Bystaven 16. Kärvegatan 8**, uppförd 1972–73 efter ritningar av AB Traryd-Villan
- Bystaven 19. Björkliden 33, "Villa Sundsborg"**, uppförd 1923 efter ritningar av Harald Andersson
- Bystaven 21. Björkliden 39, "Villa Annehem"**, uppförd 1934 efter ritningar av Edvin Tidblad
- Bystaven 22. Björkliden 37**, uppförd ca 1982 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda
- Bystaven 26. Kärvegatan 10A**, uppförd ca 1982 efter ritningar av Andreéns Trähus AB, Vetlanda
- Bystaven 27. Kärvegatan 10B, "Villa Björkhaga"**, uppförd 1925–26 efter ritningar av Landsbrohus
- Bystaven 28. Ramlösavägen 117B**, uppförd ca 1983–84 efter ritningar av Gullringshus AB, Gullringen
- Bystaven 30. Björkliden 35A, "Villa Ebba"**, uppförd 1923–24 efter ritningar av Carl Svensson
- Bystaven 31. Björkliden 35B**, uppförd ca 1987 efter ritningar av Annebergshus, Kungsbacka
- Bystaven 33. Ramlösavägen 115B**, uppförd ca 1987–88 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda
- Bystaven 35. Ramlösavägen 113A**, uppförd ca 1997 efter ritningar av Byggkonsult Lars Nylén, Örkelljunga
- Bystaven 36. Ramlösavägen 111B**, uppförd 2000–01 efter ritningar av Mattias Lindberg

KVARTERET ESKILSMINNE

Kvarteret Eskilsminne planerades 1917 på Jordförmedlingens mark och fick en rektangulär form med 20 normalstora tomter och en stor tomt. Fabrikör Gustaf G. Johnsson, grundare av AB Hälsingborgs Choklad- & Konfektfabrik Kärnan, köpte två av tomterna utmed Ramlösavägen och lät bygga en sommarvilla år 1919. I slutet av 1920-talet köpte Johnsson även granntomten, där Per Eskilssons gård låg och la samman dem till en stor tomt.

Johnssons sommarvilla följdes av ytterligare minst 12 egnahem som uppfördes på 1920-talet samt ett år 1937. Därmed var kvarteret till större delen bebyggt. Villan som tillkom på 1950-talet ersatte troligtvis en ekonomibyggnad och likaså granntomten som bebyggdes på 1970-talet ersatte en äldre byggnad. På 1960-talet gjordes den första avstyckningen i det nordöstra hörnet. Den följdes av ytterligare avstyckningar i den mellersta delen av kvarteret varmed nio nya villor tillkom mellan 1980 och 1987. Fyra av dem var skafftomter och en kan ha ersatt en äldre byggnad. Det sista huset byggdes 1990 och fastigheten bildades av delar av två andra.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Eskilsminne 2. Byalagsgatan 44

Byggår: Ca 1922–23

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Kommunalarbetaren J. Svensson

Enbostadsvilla i en våning och delvis inredd vindsvåning med rektangulär grundplan som är endast ett rum bred. Uppförd med slätputsade fasader med dekor i form av en gesims under takfoten och lisener i hörnen. Brant sadeltak belagt med tvåkupiga tegelpannor som tillkom 1951. Enligt den ursprungliga bygglovsansökan skulle taket beläggas med taktegel, men det är oklart om detta kom till utförande. Till ursprunget hör däremot balkongen med smäckert järnräcke på den södra gavel, entrétrappan med murat räcke samt de sexdelade tvåluftsfönsterna. Även entrédörrarna med spröjsad glasruta är ursprungliga, trots att de fått ny panelbeklädnad. Tomtavgränsning med trästaket och gånggrind med granitpelare och en något igenvuxen trädgård med äldre växter som syrener.

Kulturhistorisk värdering: Till husets kulturhistoriska värde hör dess orörda volym, slätputsade fasader, takfallen utan kupor, med väl anpassad sekundär taktegelsbeläggning, ursprungliga fönster och spröjsad entrédörr av trä, balkongen och entrétrappan. Även trädgården, grindstolparna av granit och spjälstaketet i trä utgör delar av en värdefull helhet.

Eskilsminne 2. Byalagsgatan 44

Eskilsminne 10. Ramlösavägen 125, "Villa Bokhaga"

Byggår: 1919

Arkitekt: Troligen Alfred Arvidson

Byggmästare: –

Byggherre: Fabrikören Gustaf G. Johnsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare som uppfördes av fabrikör Gustaf G. Johnsson. Hans fasta bostad låg i anslutning till chokladfabriken nere i staden, på Eskilsminne byggde han sig istället en sommarvilla. Johnsson köpte även granntomten där Per Eskilssons gård låg. Efter att gården rivits lades tomterna samman till en stor trädgård i engelsk stil med en rad av bokar längs gatorna och en stenmur av granit utmed Ramlösavägen. Villan utformades med rektangulär grundplan, slätputsade ljusgula fasader och sadeltak med beläggning av rött enkupigt taktegel. Sydfasaden ut mot Ramlösavägen har två burspråk och en mellanliggande terrass och putsfasaderna är dekorerade med vita hörnkedjor. 1937 gjordes en större tillbyggnad på baksidan och 1998 tillkom ett permanent tak över terrassen. Det anpassades väl till den befintliga arkitekturen med ett tegeltäckt tak. Slutligen gjordes en tillbyggnad av ett uterum på västra gaveln 2004. De ursprungliga sexdelade tvåluftsfönsterna har på senare år även bytts ut till nya med lösa spröjsar.

Kulturhistorisk värdering: Villa Bokhaga skiljer ut sig bland bebyggelsen på Eskilsminne. Att den ursprungligen var en sommarvilla syns genom den stora terrassen. Byggnadsstilen smälter väl in i omgivningen och den stora trädgårdstomten ger fastigheten ett lantligt uttryck. Den gedigna stenmuren utmed Ramlösavägen och parken med bokarna utmed båda gatorna har miljöskapande värde.

Eskilsminne 28. Skördegatan 18

Byggår: 1926

Arkitekt: Ingenjören Ewald Köhler

Byggmästare: –

Byggherre: Snickaren Artur Hartman

Ursprungligen tvåbostadsvilla i en våning, inredd vindsvåning och källare, byggd i renodlad 1920-talsklassicistisk stil med kvadratisk grundplan. Slätputsade ljusgrå fasader med dekor av en enkel gesims under takfoten och i gavelröstena. Omfattningen kring huvudentrén avslutas upptill av en fronton. Brant sadeltak med röda enkupiga takpannor lagda i liv med gaveln. Båda takfallen försågs redan från början med varsin takkupa med plåttäckning och på södra gaveln uppsattes en balkong med smidesräcke. Båda entréerna har varsin trappa med murat räcke och fönstren var fyrdelade och sexdelade tvålufts-fönster, med några undantag som två cirkelrunda fönster längst upp i gavlarna. Vita originaldörrar i trä med speglar, spröjsade rutor och pressglas. Liten trädgård med delar av klippt häck kvar, grindstolpar i betong och stort fruktträd framför huset.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa som inte genomgått några yttre förändringar. Den är ett välbyggt 1920-talsegnahe med arkitektoniska värden så som intakta proportioner, putsfasader, tegeltak i liv med mur, takkupa med plåttäckning, ursprungliga fönster och entrédörrar av trä samt trapporna med murade räcken.

Eskilsminne 10. Ramlösavägen 125, "Villa Bokhaga"

Eskilsminne 28. Skördegatan 18

Eskilsminne 41. Ramlösavägen 123

Eskilsminne 3. Byalagsgatan 46

Eskilsminne 41. Ramlösavägen 123

Byggår: 1927

Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson

Byggmästare: Muraren Hugo Qvist-Hansson

Byggherre: Målaren Karl O. J. Johnsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Egnahemsvillan är en av Eskilsminnes mest utpräglade 1920-talsklassicistiska byggnader med danska influenser. Grundplanen är rektangulär, fasaderna slätputsade och taket valmat med svagt svängda takfall och täckt med enkupigt taktegel. Fasaderna är dekorerade med lisener i hörnen, gesimser under takfoten, sirliga fönsteröverstycken och en omfattning kring huvudentrén. På framsidans takfall placerades en cirkelrund takkupa och på den västra gaveln en balkong med smidesräcke. 1979 gjordes en tillbyggnad på baksidan som revs 2007 och ersattes av en ny tillbyggnad i två plan som anpassades till det befintliga huset. Vid samma tillfälle byttes ett flertal av husets ursprungliga sexdelade tvålufts-fönster till moderna fönster med likartad indelning med lösa spröjsar. Framsidans ursprungliga terrass har förstorats och försetts med ett nytt träräcke.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med det mesta av sin renodlade 1920-talsklassicistiska karaktär med putsfasader, tegeltak och en rad sirligt utförda detaljer putsdetaljer. Kvarvarande äldre träfönster utgör också ett väsentligt kulturhistoriskt värde liksom framsidans takkupa och balkongen med smidesracket på västsidan.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Eskilsminne 3. Byalagsgatan 46

Byggår: 1926–27

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: –

Byggherre: Mekanikern Einar Avén

Ursprungligen tvåbostadsvilla i en våning och inredd vindsvåning, uppförd med trästomme och fasader i stående träpanel och med ett sadeltak av enkupigt rött taktegel och nätt takutsprång. På framsidan byggdes en farstu, på västgaveln uppsattes en balkong med träräcke och merparten av fönstren var sexdelade tvålufts- eller niodelade trelufts-fönster. Bland bygglovshandlingarna finns inga uppgifter efter att huset uppfördes, men den ursprungliga träpanelen har någon gång ersatts av eternit, troligtvis under 1950- eller 60-talet. Även ett garage är byggt på tomten. Tomtavgränsning med bokhäck och trägrind.

Kulturhistorisk värdering: Villans kulturhistoriska värde är främst kopplat till intakt volym, tegeltak utan kupor mot gata, ursprungliga träfönster och balkong med träräcke, men även den tidstypiska beklädnaden av eternitplattor bidrar till den historiska helheten. Trägrinden och häcken har miljöskapande värden.

Eskilsminne 19. Per Eskils gata 43

Byggår: Ca 1919–20

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Snickaren G. W. Wennerholm

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Ett av stadsdelens äldsta hus, men inget tyder på att huset var ett av de s.k. provhusen. Stilmässigt är det mer i stil med många av 1920-talshusen i området, uppfört med slätputsade fasader med dekor i form av rusticerade lisener och gesims vid takfoten. Brant sadeltak täckt med enkupigt rött taktegel och litet takutsprång och ursprunglig nätt takkupa. Gavelentré på gaveln med trappa, putsad trappmur, litet skärmtak belagt med tegelpannor och betsad trädörr. 1953 gjordes en del inre förändringar och det var troligen kring samma tid som nuvarande enluftsöfönster sattes in. 1972 byggdes ett uterum till på baksidan. Lummig trädgård med häck, syren och stor björk.

Kulturhistorisk värdering: Att villan är ett av stadsdelens äldsta egna hem bidrar till dess kulturhistoriska värde. Villans intakta volym, fönstersättning, putsfasad, tegeltaket, takkupan och den murade entrétrappan är värdefulla inslag, liksom den lövfällande växtligheten. Tillbyggnad från 1972 omfattas inte av klassificeringen.

Eskilsminne 22. Skördegatan 16

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Arbetaren Olof Persson

Ursprungligen kolonistuga i en våning på ca 10 m², som liksom övriga kolonistugor i området uppfördes utan bygglov. Trots att stugan inte var tänkt för permanentboende, bosattes sig ägaren i husets lilla rum och kök. 1924 byggdes ytterligare ett rum till och sedan fungerande huset som permanentbostad fram till 1937 då ägaren uppförde ett nytt hus på tomtens andra del utmed Byalagsgatan, Eskilsminne 27. Därefter fungerade kolonistugan som ekonomibyggnad fram till 1951 då tomten styckades och huset återigen blev bostad. 1954 gjorde den nya ägaren en stor ombyggnad med ny entré, två rum och kök i nedervåningen och ett högstak med en inredd vindsvåning. Enligt bygglovet utfördes alla ytterväggar av Ytong med inre beklädnad av Nikeplattor (träullplattor), men sannolikt behölls en del av det gamla husets träväggar. På det nya yttertaket lades takpapp. Redan 1959 bekläddes fasaderna med Sidiplattor, som är en typ av asbestcementplatta. 1975 byggdes huset till med en ny entrédel i väster och på taket uppsattes en kupa. 1989 gjordes ännu en tillbyggnad, denna gång åt sydväst med en envåningsdel med ovanpåliggande altan och ett uterum och det var troligen i samband med det som huset fick sitt nuvarande tak av betongpannor. Det är oklart när Sidiplattorna ersattes av Colorocskivor men de togs ner 2004 och ersattes av nuvarande fasadputs.

Kulturhistorisk värdering: I dagens byggnad finns det inte mycket som minner om dess ursprung som en liten kolonistuga, men genom dess utseende kan man ana att huset har en annan bakgrund än de kringliggande egna hemmen. Det kulturhistoriska värdet är kopplat till huvuddelens smala och låga byggnadskropp, utan synlig sockel och med ett brant sadeltak, snarare än till materialen.

Eskilsminne 19. Per Eskils gata 43

Eskilsminne 22. Skördegatan 16

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Eskilsminne 4. Bylagsgatan 48, uppförd ca 1978 efter ritningar av LB-Hus AB, Bromölla

Eskilsminne 5. Bylagsgatan 50, uppförd 1956–57 efter ritningar av AB Götene Träindustri, Götene

Eskilsminne 7, Hus A. Bylagsgatan 54, uppförd ca 1980 efter ritningar av Einar Dahls Byggnads AB, Ljungbyhed

Eskilsminne 7, Hus B. Bylagsgatan 54, uppförd ca 1984 efter ritningar av Sävsjö Trähus AB, Sävsjö

Eskilsminne 13. Per Eskils gata 55, "Villa Tuna", uppförd 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Eskilsminne 16. Per Eskils gata 49, "Villa Möllebo", uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Katrineholm

Eskilsminne 18. Per Eskils gata 45, "Villa Torpa", uppförd 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Eskilsminne 27. Per Eskils gata 41, uppförd 1937–38 efter ritningar av Johan M:son Bomér

Eskilsminne 29. Skördegatan 20, uppförd 1963 efter ritningar av AB Svensk Trähus, Stockholm

Eskilsminne 30. Bylagsgatan 52B, uppförd ca 1982 efter ritningar av Swed-Hus, Vrigstad

Eskilsminne 31. Bylagsgatan 52A, uppförd ca 1982 efter ritningar av Gullringshus AB, Gullringen

Eskilsminne 33. Bylagsgatan 56A, uppförd ca 1981 efter ritningar av Andreéns Trähus AB, Vetlanda

Eskilsminne 34. Bylagsgatan 56B, uppförd ca 1982–83 efter ritningar av Ernström Modulent AB, Hässleholm

Eskilsminne 35. Per Eskils gata 53B, uppförd ca 1985–86 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Eskilsminne 36. Per Eskils gata 53A, uppförd ca 1985–86 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Eskilsminne 37. Per Eskils gata 51B, uppförd ca 1985–86 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Eskilsminne 38. Per Eskils gata 51A, uppförd 1929–30 efter ritningar av Martin Pettersson

Eskilsminne 39. Per Eskils gata 47B, uppförd 1929 efter ritningar av Landbro Trävarubolag, Landsbro

Eskilsminne 40. Per Eskils gata 47A, uppförd ca 1987 efter ritningar av Hultsfreds-Hus, Hultsfred

Eskilsminne 42. Ramlösavägen 121, uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Karl Granberg

Eskilsminne 43. Per Eskils gata 57, uppförd ca 1990 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

KVARTERET FJÄRDINGSMANNEN

Kvarter Fjärdingsmannen har en långsmal form och ligger i den sydöstligaste delen av Eskilsminne. Kvarteret är det mest enhetliga på Eskilsminne med bebyggelse från 1950- och 1960-talet, endast en villa är uppförd 1927. I Fjärdingsmannen finns kataloghus från 1950 - och 1960-talen men också arkitektritade hus som Kjessler och Mannerstråles villa på Fjärdingsmansgatan 13. Delar av kvarteret längs Fjärdingsmansgatan har likartad bebyggelse och utgör tillsammans med delar av kvarter Tegen ett "område av enhetlig karaktär", se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilsminne.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Fjärdingsmannen 5. Fjärdingsmansgatan 13

Byggår: 1960–61

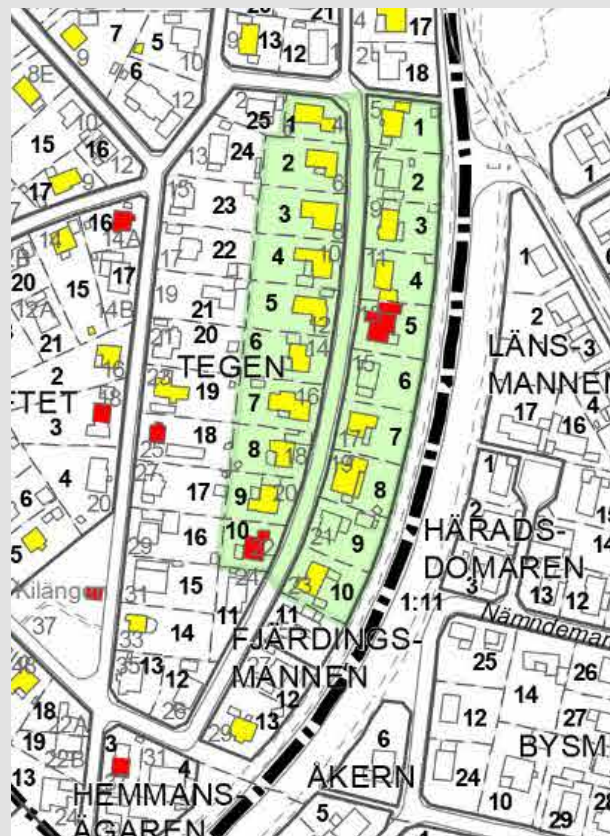
Arkitekt: Kjessler & Mannerstråle AB, Arkitektavdelningen genom arkitekt SAR Jan-Erik Lund och arkitekt MAA Søren Nielsen

Byggmästare: Byggnadsfirman John Björk

Byggherre: Fru Britta Billing

Enbostadsvilla i en våning. En osedvanligt välbyggd 1960-talsvilla ritad av ett av dåtidens mest framträdande arkitektkontor i Helsingborg. Huset byggdes med en vinklad byggnadskropp med ett större fram- och uppskjutande parti mot gatan och en tillbakadragen garagedel. Huset byggdes med ytermurar av tegel, gult fasadtegel och flacka tak täckta med brunt taktegel som är lagt i liv med murade rullskift. Bland andra ursprungliga kvalitetsdetaljer märks fönstren av lackat teakträ, betsad träpanel mellan fönster samt hänggrännor, stuprör och andra plåtdetaljer av koppar. Från början byggdes huset med en öppen carport, men 1974 byggdes ett garage i dess inre del. Någon gång under senare år har ett uterum uppförts på trädgårdssidan. Liten förträdgård med låg mur närmast huset, stenläggning med varierade stensorter och låg plantering.

Kulturhistorisk värdering: Villan är ett av Eskilsminnes mest välbyggda och välbevarade hus från sin tid, med konsekvent och symmetrisk fönstersättning, förskjutna byggnadskroppar, tegelfasader och tak av brunt tegel i murliv. Detaljer som lackade teakfönster, plåtarbeten av koppar och tidstypisk färgsättning med brunt och gult har ett högt arkitektoniskt värde. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan.

Fjärdingsmannen 5. Fjärdingsmansgatan 13

Fjärdingsmannen 1. Fjärdingsmansgatan 5

Fjärdingsmannen 3. Fjärdingsmansgatan 9

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Fjärdingsmannen 1. Fjärdingsmansgatan 5

Byggår: 1962

Arkitekt: AB WST-hus, Forserum

Byggmästare: Byggmästaren Carl Henrik Strandqvist, Mörap

Byggherre: Förnicklaren Hugo Svensson

Enbostadsvilla i en våning och källare, med träregelstomme, fasader av gult räfflat tegel och flackt sadeltak med röda enkupiga takpannor och takutsprång. Den norra delen av huset är något framskjuten och taket högre än den andra delen. Ett tidstypiskt hus med välbyggda detaljer som dörr- och fönsteromfattningar av rött tegel i utskjutet rullskift, pelare av likaledes rött tegel som bär upp taket över entrén och ett smidesräcke vid entrétrappan. Från början byggdes huset med garage i källaren, men redan 1963 flyttades garaget till en tillbyggd del vid norra gaveln. Sentida förändringar omfattar tillbyggnaden av ett uterum vid södra gaveln 2004, byte av entrédörren samt merparten av de ursprungliga fönstren, som fått likartad utformning som de ursprungliga.

Kulturhistorisk värdering: Det kulturhistoriska värdet är dels länkat till villans intakta volym, proportioner och ursprungliga ytskikt som fasader och tak av tegel, inklusive murade detaljer och smidesräcken och dels till att huset utgör en del av en sammanhållen miljö med hus från åren kring 1960 på Fjärdingsmansgatan. Även garaget från 1963 utgör ett värde.

Fjärdingsmannen 3. Fjärdingsmansgatan 9

Byggår: 1961

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Föreståndaren Kjell-Arne Frost

Enbostadsvilla i en våning, med rektangulär grundplan, träregelstomme, ytterfasader av gult tegel och ett flackt sadeltak klätt med brunt enkupigt taktegel. Utskjutande burspråk på gatusidan, sammanbyggd med en skorsten vid vardagsrummets öppna spis. Därtill är hänggrännor, stuprör och andra plåtdetaljer utförda i kopparplåt. 1976 byggdes ett garage vid husets norra gavel och på senare år har entrédörren och fönster bytts ut, de senare mot nya med delvis annorlunda indelning än de ursprungliga.

Kulturhistorisk värdering: Villa med karaktär av välbyggt 1960-talshus med intakta proportioner vilket tillsammans med fasader och tak av tegel, tidstypiska detaljer som skorstensstocken och plåtdetaljer av koppar har ett stort arkitektoniskt värde. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan. Klassificeringen omfattar ej det tillbyggda garaget.

Fjärdingsmannen 4. Fjärdingsmansgatan 11

Byggår: 1961–62

Arkitekt: AB A. Bengtssons Byggnadsfirma, Bromölla, ingenjören Bengt Larsson

Byggmästare: Påbörjat av byggnadsfirman Olle Persson och avslutat av Byggnads AB Anton Svensson

Byggherre: Byggnadsarbetaren Gunnar Magnusson

Enbostadsvilla i en våning, med en tvådelad byggnadskropp bestående av en rektangulär bostadsdel och en förskjuten del med garage och för-råd. Uppförd med en träregelstomme samt fasader av vita eternitskivor på långsidorna och rött tegel på gavlarna. Flackt sadeltak täckt med svarta korrugerade eternitskivor. Till ursprunget hör även de vitmålade fönstren, fönsterluckorna samt den mörkbetsade garageporten med slagportar och de likaledes behandlade panelklädda partierna under fönster och i gavelröstena. Den låga kalkstensmuren och den vintergröna växtligheten är tidstypisk.

Kulturhistorisk värdering: En välbevarad och tidstypisk villa med karaktäristiska förskjutna byggnadskroppar, flacka eternitklädda tak och fasader av tegel och eternitskivor. Det utgör byggnadens främsta bevarandevärden tillsammans med detaljer som de mörkbetsade träpartierna, fönster, entrédörr, garageport och kalkstensmur. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan.

Fjärdingsmannen 7. Fjärdingsmansgatan 17

Byggår: 1961

Arkitekt: Eksjöhus, Eksjö

Byggmästare: Byggmästaren Edvin Nilsson

Byggherre: Chauffören Folke Nilsson

Enbostadsvilla i en våning och källare, byggd med fasader av gult tegel och sadeltak täckt med rött enkupigt taktegel. Ett ganska enkelt kataloghus från tidigt 1960-tal, men med en stilig entrétrappa beklädd med höganäsklinker och försedd med vitt smidesräcke samt ett utskjutande fönster med en omfattning av tegel i utkragat rullskift på södra gaveln. 2003 gjordes en större tillbyggnad på trädgårdssidan med ytterligare ett par rum samt ett inglasat uterum. Det mesta pekar mot att det var vid samma tillfälle som de ursprungliga fönstren och entrédörren byttes ut mot dagens, i modern utformning. Tomtavgränsning med staket av låga tegelpollare och träspjälor.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk 1960-talsvilla med bevarad form, fasad- och takmaterial samt detaljer som det utskjutande fönstret på sydgaveln och entrétrappan med dess klinker och smidesräcke. Klassificeringen omfattar ej tillbyggnaden från 2003. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan.

Fjärdingsmannen 4. Fjärdingsmansgatan 11

Fjärdingsmannen 7. Fjärdingsmansgatan 17

Fjärdingsmannen 8. Fjärdingsmansgatan 19

Fjärdingsmannen 10. Fjärdingsmansgatan 23

Fjärdingsmannen 8. Fjärdingsmansgatan 19

Byggår: 1961

Arkitekt: Byggnadsingenjören Lennart Spjuth, Påarp

Byggmästare: Byggmästaren Paulus G. Heddelin

Byggherre: Kontrollanten Gösta Bengtsson

Enbostadsvilla i en våning, uppförd i tidens anda, utan källare, med en rektangulär bostadsdel och en lägre garagedel intill ena hörnet. Murarna utfördes i lättbetong och med ytterfasader av rött räfflat tegel. På det flacka sadeltaket lades svarta glaserade enkupiga takpannor och under det utskjutande taksprånget markerades den utstickande takstolens högben med vit färg. Därtill utfördes hängrännor, stuprör och andra plåtdetaljer av koppar. 1973 gjordes garaget om till TV-rum varvid garageporten ersattes av ett fönster och 1985 byggdes ett uterum vid husets södra gavel. Under senare år har dessutom husets ursprungliga fönster och entrédörr bytts ut.

Kulturhistorisk värdering: En välbyggd och bevarad 1960-talsvilla med orörda fasader och tak av tegel och andra påkostade detaljer som plåtarbetena i koppar. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan.

Fjärdingsmannen 10. Fjärdingsmansgatan 23

Byggår: 1962

Arkitekt: Byggnadsingenjören Allan Westergren

Byggmästare: Byggmästaren Sture Svensson, Klippan

Byggherre: Konditorn Alf Lindgren

Enbostadsvilla i en våning, byggd i 1960-talsstil med väggar av lättbetongelement av märket Siporex. Grundplanen är rektangulär, med både ett utskjutande och ett indraget parti utmed gatan. Vid det indragna entrépartiet bildas en liten terrass med stolpar som bär upp taket och samtidigt fungerar som spaljéer. Det flacka taket är av sadeltakstyp och beklätt med enkupigt rött taktegel, på framsidan domineras det av skorstenen. Fönstren i det indragna partiet är stora panoramafönster som nedtill avslutas med ett träparti av samma slag som återfinns i gavelröstena. Samtidigt med villan byggdes även ett garage intill dess sydöstra hörn. 1973 byggdes ett uterum och på senare år har en del av fönstren bytts ut mot nya med liknande utseende som de ursprungliga.

Kulturhistorisk värdering: Villans kulturhistoriska värden är dels länkade till att det är en del av en helhet med likartade hus utmed Fjärdingsmansgatan, och dels till dess utpräglade modernistiska arkitektur. Den tar sig framför allt uttryck i fasaderna av lättbetong, det indragna partiet på framsidan med bärande stolpar och stora fönsterpartier. Till de mera allmänt tidstypiska inslagen hör den uppstickande skorstenen, tegeltaket, de bräckklädda gavelpartierna samt enlufts-fönster, dörrar och portar av trä. Villan ingår i en värdefull sammanhållen miljö kring Fjärdingsmansgatan.

Fjärdingsmannen 13. Fjärdingsmansgatan 29, "Villa Solhöjd"

Byggår: 1927

Arkitekt: Folke Gustafsson

Byggmästare: F.d. banmästaren A. G. Eriksson

Byggherre: F.d. banmästaren A. G. Eriksson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare, byggd med rektangulär grundplan och mansardtak. Enligt bygglovsansökan var fasaderna ursprungligen putsade. Mansardtaget är klätt med enkupigt rött taktegel och på sydvästra fasaden finns en murad takkupa och nedanför denna en murad veranda krönt av en altan. 1954 byggdes två grunda takkupor på nordöstra fasaden och samtidigt byttes de sexdelade tvåluftsfönstren ut. Någon gång under senare år har fönstren återigen ersatts av nya med tvåluftsindelning. Även entrédörren har bytts ut, ett nytt takfönster satts upp på sydsidan, altanen fått ett nytt träräcke och samtidigt har huset gjorts om till en enfamiljvilla. Huset omges av en stor och lummig trädgård med lövfällande växtlighet, murgröna och kalkstensgång.

Kulturhistorisk värdering: Ståtlig villa i bevarad 1920-talsstil, mansardtak i tegel utan takutsprång, gesims, murad takkupa, veranda och lummig trädgård med hög växtlighet. Fönstren av tvåluftstyp och de grunda takkuporna är utförda med hänsyn till husets karaktär.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Fjärdingsmannen 2. Fjärdingsmansgatan 7, uppförd 1961 efter ritningar av AB Götene Träindustri, Götene

Fjärdingsmannen 6. Fjärdingsmansgatan 15, uppförd 1961–62 efter ritningar av Borohus, Ritkontoret, Landsbro

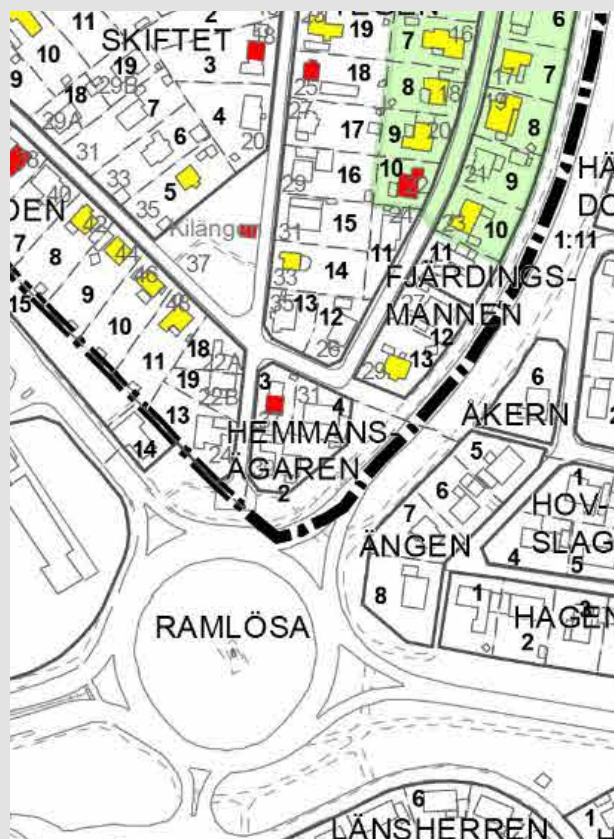
Fjärdingsmannen 9. Fjärdingsmansgatan 21, uppförd 1961–62 efter ritningar av Borohus, Ritkontoret, Landsbro

Fjärdingsmannen 11. Fjärdingsmansgatan 25, uppförd 1961 efter ritningar av AB Svenska Stenhus, Skövde

Fjärdingsmannen 12. Fjärdingsmansgatan 27, uppförd 1961 efter ritningar av Borohus, Ritkontoret, Landsbro

Fjärdingsmannen 13. Fjärdingsmansgatan 29, "Villa Solhöjd"

KVARTERET HEMMANSÄGAREN

Det lilla kvarteret på Eskilsmminnes sydligaste spets rymmer endast tre fastigheter. Förmodligen utgjorde kvarteret tidigare en del av det som idag är kvarter Tegen men blev ett eget kvarter i samband med att kvarter Fjärdingsmannen lades ut. I Hemmansägaren finns "Villa Xenia" som är uppförd på 1920-talet. Övriga två villor är kataloghus från tidigt 1960-tal och 1970-talet.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Hemmansägaren 3. Sigridsgatan 37, "Villa Xenia"

Byggår: 1923

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson

Byggmästare: –

Byggherre: Verkstadsarbetaren Anton Nilsson

Enbostadsvilla i en våning och inredd vindsvåning, uppförd med kvadratisk grundplan, slätputsade fasader och sadeltak täckt med enkupigt rött taktegel. Fasaderna gavs en enkel dekor i form av rusticerade lisener i hörnen, gesimser under takfot och i gavlar samt ett entréparti med murat trappräcke och en dekorativ dörrinramning med krönande tak. På den södra gaveln uppsattes en balkong med smidesräcke och merparten av fönsterna var av sexdelad tvåluftstyp. Den enda yttre förändringen sedan uppförandet utgörs av ett utbyte av de båda entrédörrarna häromåret.

Kulturhistorisk värdering: Hemmansägaren 3 är ett välbyggt 1920-talsklassicistiskt egna hem med för tiden typiska material och detaljer som putsfasader, tegeltak, markerat entréparti, balkong med smidesräcke och sexdelade träfönster. Detta tillsammans med husets volym och proportioner utgör byggnadens stora kulturhistoriska värde.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Hemmansägaren 2. Sigridsgatan 39, uppförd 1962 efter ritningar av Borohus, Landsbro

Hemmansägaren 4. Fjärdingsmansgatan 31, uppförd ca 1975–76 efter ritningar av LB-Hus, Bromölla

Hemmansägaren 3. Sigridsgatan 37, "Villa Xenia"

KARTERET HERDEN

Kvarter Herden ligger i den sydvästra delen av Eskilsminne och har en långsmal form med 15 bebyggda fastigheter. Kvarters sydvästra sida utgörs av grönytor. Kvarteret lades ut 1917 efter det att Jordförmedlingen köpt in marken. Ursprungligen stückades kvarteret in i 13 fastigheter varav 9, eller möjligen 10, bebyggdes på 1920-talet med relativt enhetliga hus. Herden 9 och 10 är uppförda på 1950-talet och Herden 18 och 19 tillkom på 1980-talet och bebyggdes med ett parhus.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Herden 6. Lantmätaregatan 38

Byggår: Ca 1926–27

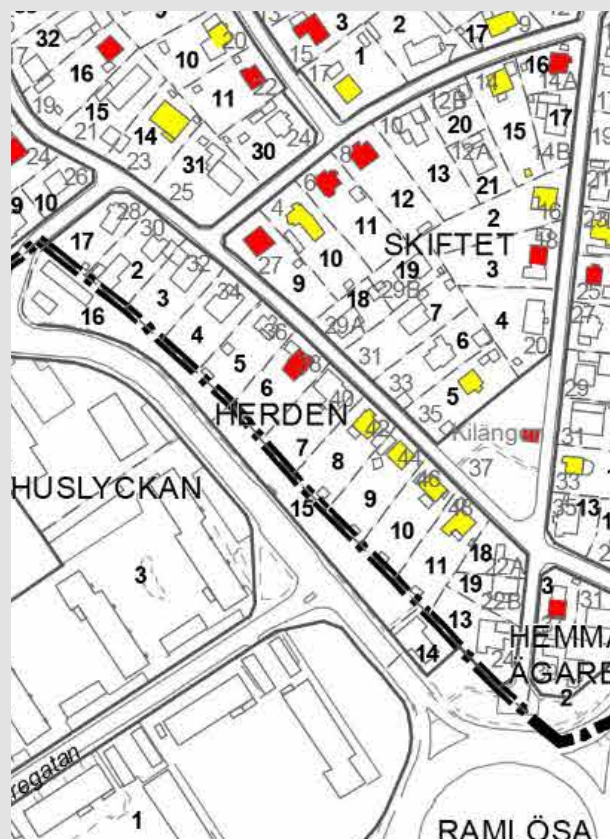
Arkitekt: Gilbert Sörensen

Byggmästare: Muraren Johan Lundgren

Byggherre: Metallarbetaren Erick Lundgren

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan. Fasader i rödbrunt helsingborgstegel och sadeltak klätt med enkupigt rött taktegel, gesims längs takfoten som går över i gavelröset. Centralt placerad kupa som i utformning avviker från originalritningen. Burspråk på entrésidan mot gatan. Vitmålade, sexdelade tvåluftsfönster i trä. Tredelade enluftsfönster flankerar entrédörren. Enkelt skärmtak över entrén. Inplåtade vindskivor. 2009 tillkom en utbyggnad på baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med karaktäristiska fasader i helsingborgstegel som tillsammans med de vita träfönstren och det tegeltäckta taket bildar en värdefull helhet. Enkelt, sparsmakat formspråk med en välbevarad symmetri som är kännetecknande för 1920-talets klassicistiska arkitektur.

Herden 6. Lantmätaregatan 38

Herden 8. Lantmätaregatan 42

Herden 9. Lantmätaregatan 44

Herden 10. Lantmätaregatan 46

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Herden 8. Lantmätaregatan 42

Byggår: 1925

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Grovarbetaren Joh. A. Wall

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Fasader i rödbrunt helsingborgstegel och sadeltak klätt med betongpannor, putsad gesims längs takfoten som går över i gavelröset. Ursprungligen enkupigt taktegel som byttes till betongpannor 2013. Balkong på den sydöstra gaveln. Asymmetriskt placerad takkupa. Nästintill obefintligt takutsprång. Vitmålade, sexdelade tvåluftsfönster i trä. Tillbyggnad på baksidan. 1986 byggdes entrédelen till. På den tillbyggda entrédelen enluftsfönster med lös spröjs. Vita fönsterluckor på nedervåningen. Sammanbyggt garage med Herden 9.

Kulturhistorisk värdering: Trots byte av takmaterial och nya fönster i den tillbyggda delen har villan kvar mycket av sin ursprungliga karaktär som volym och fasadmaterial. Detaljer som den putsade gesimsen och det knappa takutsprånget där taket ligger i liv med muren är också värdebärande.

Herden 9. Lantmätaregatan 44

Byggår: 1927

Arkitekt: Maskinisten N. J. Wingren

Byggmästare: Maskinisten N. J. Wingren

Byggherre: Maskinisten N. J. Wingren

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Fasader i rödbrunt helsingborgstegel och sadeltak klätt med enkupiga taktegel och med kupa i originalutförande. Gesims längs takfoten som går över i gavelröset. Centralt placerat entréparti markerat med putsade omfattningar och sekundär trädörr med glasning. Bruna perspektivfönster med bruna fönsterluckor. Vindsfönstret, oxögat igensatt. Inplåtade vindskivor. Garage tillkom 1986.

Kulturhistorisk värdering: Trots byte av fönster har villan kvar mycket av sin ursprungliga karaktär med volym och fasad- och takmaterial. Den symmetriska uppbyggnaden av fasaden med kupa i originalutförande och det markerade entrépartiet är kännetecknande för 1920-talets klassicistiska arkitektur.

Herden 10. Lantmätaregatan 46

Byggår: 1956

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggnadsfirman Qvist-Hansson & Ahl

Byggherre: Köpmannen Nils Thelander

Kataloghus i ett plan med källare och fasader i brunrött, räfflat tegel. Sadeltak klätt med enkupigt taktegel. Betsade enluftsfönster i trä. Entré med klinkerklädd betongtrappa, smidesräcke, skärmtak och dörren med diagonalt spårad teak med sexkantig glasning. Garagebyggnad i rött tegel sammanbyggt med bostadshuset. Staketstolpar i rött tegel.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad och tidstypisk katalogvilla med originalentré och dörr, räfflat fasadtegel, enkel volym samt flackt tegeltak. Bostadshus, garage och staketstolpar i rött tegel bildar en värdefull helhet.

Herden 11. Lantmätaregatan 48

Byggår: 1955–56

Arkitekt: YTONG-hus, Stockholm

Byggmästare: Byggmästaren Sixten Olofsson

Byggherre: Svarvaren Arne Johansson

Villa i 1 ½ plan och källare och fasader i brunrött räfflat tegel. Sadeltak klätt med enkupiga takpannor. Vita enluftsfinster. Entré med klinkerklädd trappa, järnräcke, omfattning med utskjutet rullskift, ny ytterdörr och utdraget takfall. På originalritning finns även omfattningar i tegel runt tvåluftsfinstren. 1977 byggdes en carport, 2004 tillkom en tillbyggnad på baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa vad gäller volym och fasadmaterial. Det räfflade teglet, omfattning runt entré med utskjutet rullskift och utdraget takfall är särskilt värdebärande. Staketstolpar i räfflat tegel hör också till miljön.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Herden 2, Hus A. Lantmätaregatan 30, uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Nils J. Lundgren

Herden 2, Hus B. Lantmätaregatan 30, verkstad uppförd ca. 1924

Herden 3. Lantmätaregatan 32, "Villa Ekebo", uppförd ca 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Herden 4. Lantmätaregatan 34, uppförd 1965 efter ritningar av YTONG-hus, Stockholm

Herden 5. Lantmätaregatan 36, uppförd före 1931

Herden 7. Lantmätaregatan 40, uppförd 1926 efter ritningar av Bror E. Jacobsson

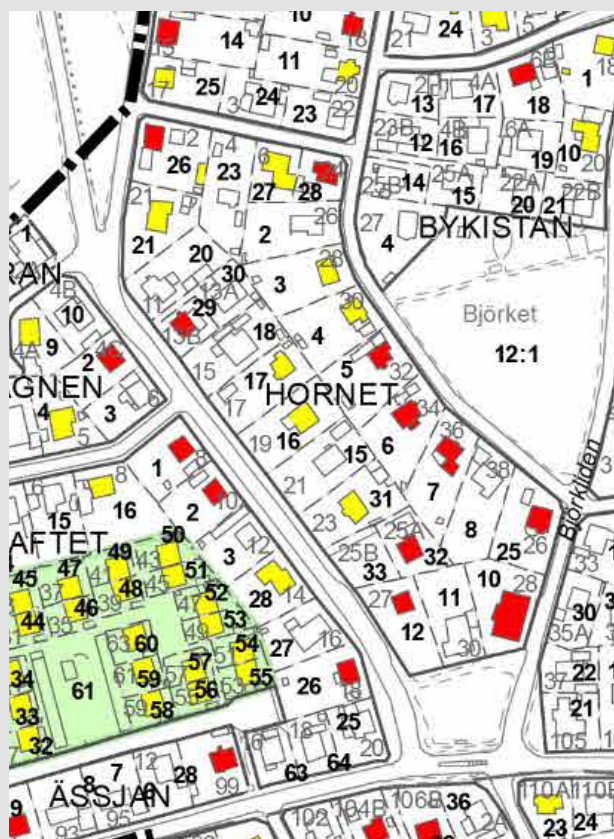
Herden 13. Sigridsgatan 24, uppförd 1923–24 efter osignerade ritningar

Herden 17. Lantmätaregatan 28, "Villa Stugan", uppförd 1922

Herden 18+19. Sigridsgatan 22A, 22B, uppförd ca 1987 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Herden 11. Lantmätaregatan 48

Hornet 5. Vångagatan 32, "Villa Sundsbacken"

Hornet 6. Vångagatan 34

Byggår: 1926

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Järnvägsmannen Carl Ohlsson Friis

Enbostadsvilla i 1 ½ plan. Mönstermurade tegelfasader med putsad gesims och raka fönstervalv. Brant sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor och med takkupa. Vita originalfönster med sexdelade vita tvåluftsfönster i nedanvåningen, fyrdelade tvåluftsfönster på ovanvåningen och lunettfönster på vinden. Entré med gjuten trappa och låg tegelmur, stickbågigt valv samt indragen spegeldörr i betsat trä med spröjsad ruta. Gesims som går över i gavelröset. 2007 tillkom ett uterum längs ena långsidan. Carport och garage uppfördes 2000. Lummig trädgård som omges av en låg stenmur med räcke och grind i smide.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med fasader i mönstermurat helsingborgstegel som tillsammans med de vita träfönstren i den för 1920-talet vanliga uppdelningen med tvådelade kvadratiska fönster på ovanvåning och sexdelade fönster på bottenvåning, och det tegeltäckta taket utan takutsprång bildar en värdefull helhet. Det indragna entrépartiet med spegeldörren är särskilt värdebärande.

Hornet 7. Vångagatan 36

Byggår: 1956

Arkitekt: Myresjö-Hus, Myresjö

Byggmästare: Ingenjören Lennart Granqvist

Byggherre: Färgarbetaren Sven Gustavsson

Villa i 1 ½ plan med källare, långsida mot gatan. Fasader i mönstermurat rött tegel. Entré med dörrömfattning i utskjutet halvtstenstegel. Skärmtak över entrén. En öppning i murverket med glasbetong vid entrén och på andra sidan ett litet blyinfattat fönster, i övrigt vita enluftsfönster. Sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor och ett litet takfönster. Balkong på gavel med sinuskorrigerad röd plåt och ett skärmtak över balkongen. Svart smidesräcke vid entrétrappan. 1971 uppfördes en tillbyggnad på baksidan och 1976 tillkom två takfönster på baksidans takfall.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad, enkel 1950-talsvilla med omsorgsfullt utformade detaljer så som entréparti och murverk. Tegeltak, balkong med sinuskorrigerad plåt och skärmtak är också värdebärande.

Hornet 10. Björkliden 28

Byggår: Ca 1923–24

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Byggmästaren J. Malmström

Byggherre: Kooperativa Föreningen Svea u.p.a.

Ursprungligen affärs- och tvåbostadshus i en våning och inredd vindsvåning. Kooperativa Föreningen Svea (u.p.a.) öppnade redan 1924 då området var nybyggt. Fasader i helsingborgstegel med rusticerade hörn. Sadeltaket klätt med enkupigt taktegel utan takutsprång, lätt utsvängd takfot. Entréparti med rusticerad granit. Pardörr i original med överljusfönster. Sekundära fönster med indelning i nio rutor. 1924 inreddes vindrum och 1937 uppfördes en tillbyggnad på baksidan. Därtill har ett antal interiöra förändringar gjorts genom åren.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett socialhistoriskt värde då den fungerat som affär vilket också avslöjas av de stora fönsterpartierna. Byggnaden har en representativ prägel genom dess storlek och entréparti med rusticerad omfattning i granit. Även fasaderna i helsingborgstegel, pardörren som är i original samt de två entrélyktorna har ett arkitektoniskt värde.

Hornet 6. Vångagatan 34

Hornet 7. Vångagatan 36

Hornet 10. Björkliden 28

Hornet 12. Jordbogatan 27

Hornet 25. Björkliden 26

Hornet 26, Hus A. Såningsgatan 2

Hornet 12. Jordbogatan 27

Byggår: 1934–35

Arkitekt: Verkmästaren Gunnar Olsson

Byggmästare: August Bengtsson

Byggherre: Målaren Evert Persson

Funkisvilla i ett plan och källare med vitputsade fasader och grönmålade treluftsfinster i trä. Tälttak klätt med svart papp och skorsten i rött tegel. Entrépartiet markerat med putsomfattningar och trappa med räcke av målade horisontella järnrör och originalbelysning.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad funkisvilla med ett tidstypiskt entréparti markerat med putsomfattningar, treluftsfinster, tälttak, trappa med räcke av målade horisontella järnrör och originalbelysning bildar en värdefull helhet.

Hornet 25. Björkliden 26

Byggår: 1926

Arkitekt: Ritaren Arvid E. Svensson

Byggmästare: Byggmästaren Nils Persson, Mjöhult

Byggherre: Fru Anna Sandström

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan. Putsade fasader med gesims som går över i gavelröset. Brant sadeltak klätt med enkupigt rött taktegel utan takutsprång. Homeja med lunettfönster mot gatan. Vita träfönster i original av korsposttyp i bottenvåning. Sekundära fönster med samma indelning i ovanvåning. Entréparti markerat med pilastrar med kapitäl och rundat överstycke. 1961 byggdes ett garage och 2007 uppfördes ett uterum bredvid burspråket på gaveln.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla i stram 1920-talsklassicism. Putsade fasader med gesims, brant sadeltak utan utsprång och med homeja samt klassicerande entréparti utgör det kulturhistoriska värdet.

Hornet 26, Hus A. Såningsgatan 2

Byggår: 1934

Arkitekt: Snickaren Johan M. Månsson

Byggmästare: Carl O. Gustafsson

Byggherre: Spårvagnsföraren F. A. Andersson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare på hörntomt. Röda tegelfasader med gesimser som går över i gavelröset och raka fönstervalv. Sadeltak klätt med eternitplattor och liten takkupa på baksidan. Vita träfönster av korsposttyp i original. Balkong på västra gaveln med smidesräcke samt balkongdörr och fönster i original. Entré med stentrappa, järnräcke, utskjutande omfattning i rullskift, panelklädd dörr med en glastruta i pressglas och två små flankerande fönster. Årtalet 1934 målat på litet putsat parti ovanför dörren. 1972 uppfördes ett garage och 1976 uppfördes en L-formad tillbyggnad med träfasad på baksidan. Delar av avgränsning med vitt spjälstaket och äldre grind. Entrén ramas in av klippt liguster, idegran och murgröna.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1930-talsegnahem med högre st, brant tak med eternit som ger ett nätt intryck, rektangulär grundplan, röda tegelfasader och väl utformad entré med stentrappa, äldre dörr och målat årtal. Entréns grönskande inramning och spjälstaketet har ett miljöskapande värde. Klassificeringen omfattar endast den ursprungliga byggnaden. På fastigheten finns även en byggnad av kompletterande värde, se nedan.

Hornet 28. Vångagatan 24, "Villa Alise/Alice", numera "Anna"

Byggår: 1922

Arkitekt: Byggnadssnickaren Carl Gustavsson med fasaderna bearbetade av arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Byggnadssnickaren Carl Gustafsson

Byggherre: Byggnadssnickaren Carl Gustavsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med två byggnadskroppar i vinkel. Putsade fasader avfärgade i gult med vitputsad gesims som går över i gavelröset. Brant sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor. Vita originalfönster i korspostmodell med småspröjsade övre lufter. Huvudentré i vinkeln av de två huskropparna med gjuten trappa, järnräcke, vit sekundär dörr, skärmtak och ett litet tvåluftsfönster. 1932 tillkom en kupa och en veranda. 1986 byggdes en carport. Vitt spjälstaket med gånggrind och lövfällande växtlighet omger trädgården.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla där värdet är knutet till den vinklade huskroppen, putsade fasader med dekorativ gesims, tegelklätt högre tak, entrén i hörnet samt originalfönster. Staket och växtlighet har ett miljöskapande värde.

Hornet 29. Jordbogatan 13B

Byggår: 1926–27

Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad

Byggmästare: Muraren Axel Liljedahl

Byggherre: Bagaren Anders Stadler

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och inredd hanbjälksvind. Fasader i mörkt helsingborgstegel med raka valv ovanför fönster. Putsad gesims som går över i gavelröset. Mansardtak klätt med enkupiga tegelpannor som ligger i liv med muren utan takutsprång. Två kupor på det nedre takfallet och på det övre takfallet en kupa som tillkom 1947. Sexdelade tvåluftsfönster. Entréparti med murad trappa, putsad pilasteromfattning, rundbågsformat rusticerat krön och spegeldörr med lunetteruta. 1999 byttes fönster ut till ursprungligt utseende och 2013 uppfördes en tillbyggnad. Tomtavgränsning med låg stenmur och hög bokhäck som är valvd över den lilla järngrinden.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och högre egnahemsvilla med mansardtak utan takutsprång. Murverk med putsad gesims och raka valv och dekorativ entré med omfattning och spegeldörr har ett högt kulturhistoriskt värde.

Hornet 32. Jordbogatan 25A, "Villa Sundsblick"

Byggår: Ca 1920

Arkitekt: Verkmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Typografen T. V. Wickmarck

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och inredd vindsvåning samt gavel mot gata. Putsade fasader avfärgade i ljusgrått. Sadeltak med enkupiga tegelpannor, inplåttade vindskivor och en liten kupa. Vita sekundära fönster av korsposttyp med spröjsade ovanbågar, småspröjsade fönster på ovanvåningen och ett bågformat vindsfönster. Balkong på gavel mot gatan med sentida glasräcke. Förstuga på långsidan med gjuten trappa, putsad mur och ny trädörr. 1980 byggdes en carport. Terrasserad trädgård med stentrappor till trädgård och uppfart, rabatter, grusplan och avgränsning mot gata med flera sorters friväxande buskar.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla med välbevarade proportioner och symmetrisk uppbyggnad. Värdet är knutet till den putsade fasaden, det branta tegeltaket, förstugan, den murade trappan och de spröjsade fönstren. Det senare tillkomna balkongräcket ingår inte i klassningen.

Hornet 28. Vångagatan 24, "Villa Alise/Alice", numera "Anna"

Hornet 29. Jordbogatan 13B

Hornet 32. Jordbogatan 25A, "Villa Sundsblick"

Hornet 3. Vångagatan 28

Hornet 4. Vångagatan 30, "Villa Vindhaga"

Hornet 16. Jordbogatan 19

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Hornet 3. Vångagatan 28

Byggår: 1957

Arkitekt: AB Svenska Trähus, Stockholm

Byggmästare: Påbörjat av muraren Harald Krook och avslutat av

byggmästaren Johan Persson, Hässleholm

Byggherre: Fabriksarbetaren Sven Svensson

Villa i en våning med källare och långsida mot gata. Fasader i räfflat gult tegel. Ett stort perspektivfönster på framsidan är markerat med rullskift. Uppbyggd terrass med utskjutande tak vid entrén och terrassen. Flackt sadeltak klätt med svarta betongpannor. Terrass eller stor trappavsats i betong som omgärdas av ett lågt, vitt järnstaket.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1950-talsvilla med bevarade proportioner, utdraget takfall över entrén, karaktäristiskt räfflat tegel och fönsterparti markerat med rullskift.

Hornet 4. Vångagatan 30, "Villa Vindhaga"

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Byggmästaren Sven Lundgren

Byggmästare: Muraren Petter M. Bergström

Byggherre: Änkefrun Carolina Borgström

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och inredd vindsvåning. Slätputsade fasader avfärgade i ljusgrått. Vitpustade gesimser som går över i gavelröset. Brant sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor utan takutsprång. Vita sekundära enlufts-fönster. Kupa klädd med lockpanel och ett enlufts-fönster. Tillbyggd entrédel med vit dörr.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla som trots fönsterbyte och tillbyggnad har kvar viktiga karaktärsdrag som kvadratisk plan, putsad fasad och gesims och tegeltak med obefintligt takutsprång.

Hornet 16. Jordbogatan 19

Byggår: 1958–59

Arkitekt: Arkitekten Lennart Granqvist

Byggmästare: Henry Gustafsson

Byggherre: Henry Gustafsson

Villa i 1 ½ plan och källare som ligger indraget på tomten. Fasader i räfflat gult tegel. Framskjutet fasadparti med perspektivfönster på långsidan. Övriga fönster är vita och bruna tvålufts-fönster. Sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor. Kupa nedsänkt i takfallet. Entré med enkelt skärmtak på gaveln. Terrass med avskärmning av brun panel.

Kulturhistorisk värdering: Arkitektritad, gedigen 1950-talsvilla där det räfflade fasadteglet, tegeltaket, det framskjutande fasadpartiet och nersänkta takkupan är viktiga karaktärsdrag.

Hornet 17. Jordbogatan 17, "Villa Utsikten"

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Spårvagnsföraren Oskar Gustafsson

Enbostadsvilla 1 ½ plan med källare. Indragen placering på tomten. Vitputsad villa med en asymmetriskt placerad frontespis med romb-format burspråk och ovanliggande balkong. Gesims längs takfot. Lätt utskjutande putsad inramning av gavelröset. Brant sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor. Kupa på takfallet med ett enlufts-fönster. Vita enlufts-fönster. År 1970 uppfördes en entré till byggnad på gaveln samt ett garage. 2011 genomfördes om- och tillbyggnad av entrédel.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla med bevarade proportioner och uttryck. Karaktärsdrag som den putsade fasaden med gesims och lätt utskjutande putsinramningar av gavelröset, burspråk, tegeltaket samt det obefintliga takutsprånget hör till 1920-talets formspråk.

Hornet 21. Dalgatan 21

Byggår: 1956–57

Arkitekt: Myresjöhus, Myresjö

Byggmästare: Byggmästaren Sture Andersson, Tågarp

Byggherre: Fabrikören Erik Hartman, Vallåkra

Enbostadsvilla 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasad med gult räfflat tegel. Flackt sadeltak med röda tegelpannor, konisk skorsten i plåt och takkupa som tillkom 1983. Burspråk och terrass under utdraget tak. Enlufts-fönster med vita bågar och mörkbruna karmar. På gaveln ett åttkantigt fönster i nedre botten och i gavelröset ett tredelat fönster där de yttre lufterna har fasade avslut. Villan är långt indragen på tomten med en stor gräsmatta med fruktträd framför. Tomtavgränsning vitt spjälstaket. Garage med slagportar och valmat plåttak och stor grusad uppfart.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1950-talsvilla med tegelfasad, flackt tak, tvåfärgade fönster i original, burspråk och terrass. Det åttkantiga och det vinklade fönstret är särskilt tidstypiskt och bidrar till variation av fasaden.

Hornet 26, Hus B. Såningsgatan 2

Byggår: Ca 1924–25

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: F. A. Andersson

Kolonistuga. Fasader i locklistpanel med tandad panel i gavelröset. Vita sexdelade tvålufts-fönster originalfönster. Tak i korrugerad svart plåt. Blå spegeldörr i original.

Kulturhistorisk värdering: Stugan har ett socialhistoriskt värde länkat till den tid då de flesta tomterna på Eskilsminne användes för odling för att möjliggöra både försörjning och finansiering av husbyggnaden. Stugan är äldre än boningshuset och viktig för att berätta om stadsdelens framväxt.

Hornet 17. Jordbogatan 17, "Villa Utsikten"

Hornet 21. Dalgatan 21

Hornet 26, Hus B. Såningsgatan 2

Hornet 27. Såningsgatan 6

Hornet 31. Jordbogatan 23

Hornet 27. Såningsgatan 6

Byggår: Ca 1973

Arkitekt: AB Traryd-Villan

Byggmästare: Gustav Mårtensson

Byggherre: Ronny Sandberg

Villa i ett plan med långsida mot gatan. Fasader i mörkbrunt tegel med mörka fogar. Brun lockpanel på gavelrösten. Bruna enluftsfinster, mindre blyinfattat fönster vid entrén som är något indraget och ytterdörr i betsad fur. Flackt sadeltak klätt med svarta betongpannor.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarat kataloghus med karaktäristiskt och genomgående mörk färgsättning med mörkbrunt tegel kombinerat med mörkbrun lockpanel och svarta betongpannor.

Hornet 31. Jordbogatan 23

Byggår: 1932

Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson

Byggmästare: Byggmästaren Agnar Nilsson

Byggherre: Bilåkaren Nils Albert Nilsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla med källare, placerad indraget på tomten. Fasader avfärgade i ljusgul puts och vit gesims och vita tvåluftsfinster. Sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor och centralt placerad kupa med röd plåt dekorerad med rombmönster. Under takkupan finns ett burspråk med ett stort fönsterparti och balkong ovanpå med front. Entrén på gaveln har putsomfattningar som samtidigt utgör ett litet skärmtak. 1998 gjordes en tillbyggnad med murar vid befintligt garage. Trädgård med lövfällande växtlighet och tomtavgränsning med klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad och gedigen 1930-talsvilla vad gäller proportioner och takmaterial. Det stora fönsterpartiet på burspråket och tvåluftsfinster är typiskt för funkisen och rombmönstret på kupan är en återkommande detalj på Eskilsminne. Med en indragen placering på tomten och stor trädgård bildas en värdefull helhet.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Hornet 2. Vångagatan 26, uppförd 1963–64 efter ritningar av AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Hornet 8. Vångagatan 38, uppförd ca 1956 efter ritningar av AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Hornet 11. Björkliden 30, uppförd ca 1970–71 efter ritningar av Nils Nilsson

Hornet 15. Jordbogatan 21, "Villa Solhäll", uppförd 1927 efter ritningar av Harald Andersson

Hornet 18. Jordbogatan 15, "Villa Backebo" uppförd 1922 efter ritningar av Nils J. Lundgren

Hornet 20. Jordbogatan 11, uppförd ca 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Hornet 23. Såningsgatan 4, uppförd 1924–25 efter ritningar av Anders R. Wiberg

Hornet 30. Jordbogatan 13A, uppförd ca 1979–80 efter ritningar av LB-Hus AB, Bromölla

KVARTERET KORPÄNGEN

Kvarter Korpängen ligger i den östra delen av Eskilsminne och har en triangulär form. Kvarteret är bebyggt med "Annegården" och "Villa Annero" i den norra delen, den södra delen av kvarteret är obebyggd och utgörs idag av ett mindre trädbevuxet grönområde och asfaltsytor. Marken tillhörde tidigare Bancogården som ägdes av bankiren Inge Åberg. Åberg lät uppföra "Villa Annero" 1914.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Korpängen 7. Byalagsgatan 33A, 33B

"Annegården"

Byggår: 1966–67

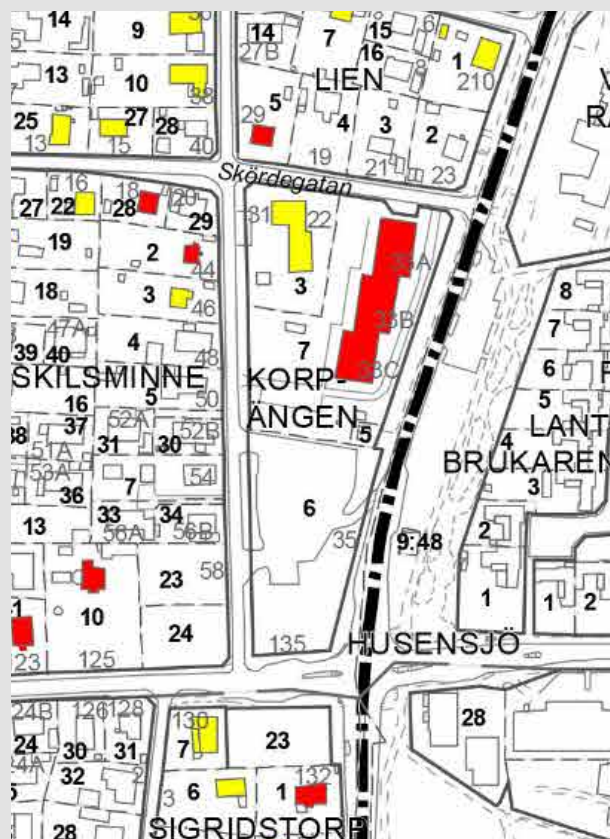
Arkitekt: Arkitekt SAR Arne Ljung

Byggmästare: Byggmästaren Ivar Hellberg

Byggherre: Stiftelsen Fristaden

Flerbostads- och samlingsbyggnad i 1 ½ plan som består av en länga med förskjutna byggnadskroppar. Fasader i rött tegel och skivmaterial. Fasaden mot väster är klädd med grönt och gult skivmaterial och vetter mot uteplatser. På denna sida sitter vita perspektivfönster och verandadörrar i original. Sadeltaket är klätt med svarta takpannor. 1983 inreddes vinden och takkupor tillkom samt hiss. 2011 uppfördes ett handikappanpassat garage. Originalfasader och fönster.

Kulturhistorisk värdering: Mycket välbevarad och tidstypisk flerbostadslänga med förskjutna byggnadskroppar och variation i fasadmaterialen. Originalfönster och fasadmaterial är bevarade. Värdefull helhetsmiljö med gemensamma ytor och samtidigt inramande häckar runt de enskilda uteplatserna

Korpängen 7. Byalagsgatan 33A, 33B

Korpängen 3. Skördegatan 22–Byalagsgatan 31, "Villa Annero"

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Korpängen 3. Skördegatan 22–Byalagsgatan 31, "Villa Annero"

Byggår: Mellan 1914 och 1920

Arkitekt: Magnus Magnusson (ombyggnad 1942)

Byggmästare: –

Byggherre: Bankiren Inge Åberg

Huvudbyggnad i 1 ½ plan. Tilläggsisolerad med gult fasadtegel, sekundära vita småspröjsade fönster. Sadeltak klätt med röda takpannor. Kupor på båda takfallen. Huset byggdes om efter ritningar av Magnus Magnusson 1942. År 1989 uppfördes ett fritidshem som dockades till den ursprungliga byggnaden.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden är i stora delar förändrad men volym, den höga sockeln samt takform är bevarad och bör bevaras vid framtida ändringar. Värdet är framförallt kopplat till bankiren och markägaren Inge Åberg som stod som byggherre. Inge Åberg ägde Bancogården och var markägare till de östliga markområden som styckades av för egnahemsbebyggelse på Eskilsminne. Endast den ursprungliga byggnaden omfattas av klassificeringen.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Korpängen 5. Södra Hunnetorpsvägen 216, "Nätstation Korpängen", uppförd 1963 efter ritningar av Hälsingborgs stads elverk

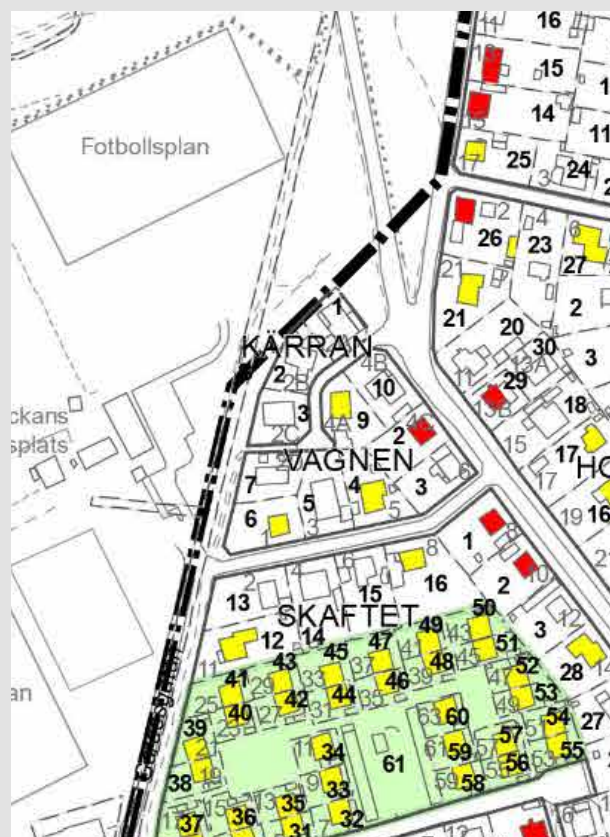
KVARTERET KÄRRAN

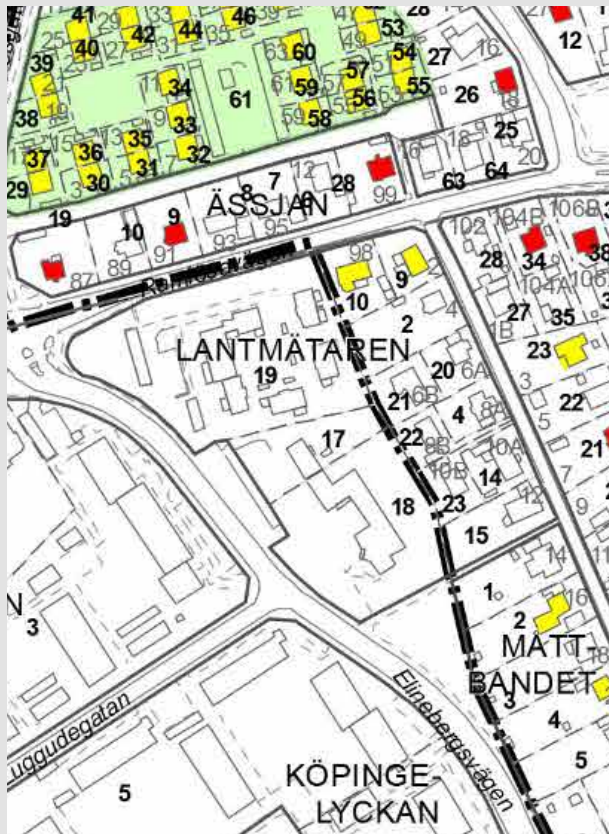
Övrig bebyggelse i kvarteret:

Kärran 1. Jordbogatan 2A, uppförd ca 1968–69 efter ritningar av AB Elementhus, Mockfjärd

Kärran 2. Jordbogatan 2B, uppförd ca 1974 efter ritningar av Andreéns Trähus AB, Vetlanda

Kärran 3. Jordbogatan 2C, uppförd 2010–11 efter ritningar av Cadprojektören, Vellinge

KVARTERET LANTMÄTAREN

Kvarteret ligger i områdets västra del och har en långsmal form. Kvarteret lades ut i samband med att Jordförmedlingen köpte marken 1917 och var då sammanhängande med kvarter Måttbandet. En delning av kvarteret gjordes på 1930-talet. Sammanlagt finns här 10 bebyggda tomter. Tomterna är ursprungligen genomgående i kvarteret men tre tomter styckades av på 1990-talet i den västra delen och på skafatomter uppfördes bland annat två Götenehus. Tre av husen är uppförda på 1920- och 30-talen i rödbrunt helsingborgstegel och ligger på rad i kvarteret längs Lantmätaregatan. Två av dessa hus har större tillbyggnader på framsidan och det tredje har putsats. I norra och södra delen av kvarteret ligger villor från 1960-talet.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Lantmätaren 9. Lantmätaregatan 2

Byggår: 1954

Arkitekt: Arkitekten Mauritz S:son Claes

Byggmästare: Byggmästaren Bror Andersson

Byggherre: F.d. lantbrukaren Alfred Nordborg

Villa i 1 ½ plan med källare. Fasader i gulgrått räfflat tegel, grå sockel. Sadeltaket är klätt med röda, enkupiga tegelpannor. En mindre plåtin-klädd kupa i takfallet mot gatan. Bruna stora och små enlufts-fönster, enligt ritningar var de stora tvålufts-fönster. Tre blyinfattade fönster på framsidan är mindre och två av dem flankerar ytterdörren. Ytterdörr i spårad träfaner. Svart smidesräcke vid yttertrappa. 1962 uppfördes ett garage. Tomtavgränsning med klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Välgestaltad 1950-talsvilla med blyinfattade fönster och bevarat fasad- och takmaterial. Villan är ritad av den tidigare stadsarkitekten i Helsingborg, Mauritz S:son Claes. Inramande häck mot gatan.

Lantmätaren 9. Lantmätaregatan 2

Lantmätaren 10. Ramlösavägen 98

Byggår: Ca 1963–64

Arkitekt: AB Svenska Trähus, Stockholm

Byggmästare: Byggmästaren Carl-Uno Lundkvist

Byggherre: Förste verkmästaren Gustaf Sjunnesson, Norrköping

Villa i ett plan med gavlar i rött tegel och långsidor i stående vit träpanel. Vita enluftsfnster, enligt originalritningar satt här tidigare tvåluftsfnster. Utdraget takfall över entré och vardagsrum där fnsterpartiet är delat i fyra lufter. Mindre blyinfattat fnster vid sidan om entrén. Sadeltak klätt med svarta betongpannor. Ytterdörr i original med glasning. Svart smidesräcke vid yttertrappan. 1960 uppfördes ett garage, 1972 byggdes huset till mot garaget och 1996 uppfördes ett uterum.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypiskt kataloghus utan källare med olika fasadmaterial på gavel och långsida. Det utdragna takfallet är ett stildrag från 1950-talet. Inramande häck mot gatan.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Lantmätaren 2. Lantmätaregatan 4, uppförd 1933 efter ritningar av Johan M. Månsson

Lantmätaren 4. Lantmätaregatan 8A, uppförd 1925 efter ritningar av Alfred Arvidson

Lantmätaren 14. Lantmätaregatan 10A, uppförd ca 1980–81 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Lantmätaren 15. Lantmätaregatan 12, uppförd ca 1968–69 efter ritningar av byggmästaren Nils Nilsson

Lantmätaren 20. Lantmätaregatan 6A, uppförd ca 1922 efter ritningar av Nils J. Lundgren

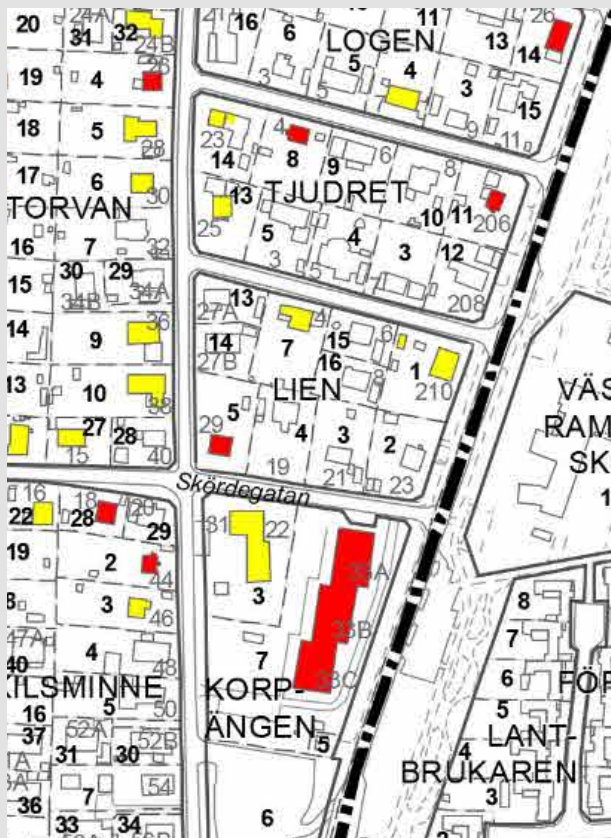
Lantmätaren 21. Lantmätaregatan 6B, uppförd ca 1990–91 efter ritningar av Willa Nordic, Stockaryd

Lantmätaren 22. Lantmätaregatan 8B, uppförd ca 1994–95 efter ritningar av Götenehus, Götene

Lantmätaren 23. Lantmätaregatan 10B, uppförd ca 1994–95 efter ritningar av Götenehus, Götene

Lantmätaren 10. Ramlösavägen 98

KVARTERET LIEN

Kvarteret Lien ligger i den östra delen av Eskilstminne. Marken tillhörde ursprungligen Bancogården som ägdes av bankiren Inge Åberg. Kvarteret lades ut i början av 1920-talet då Åberg började stycka av delar av sin mark till villatomter. Priset var då 1,50 kr / kvm och tomtstorlekarna låg på ca 1000 kvm. I kvarteret finns idag 10 tomter med varierad bebyggelse. Från 1920- och 1930-talen finns några kraftigt ombyggda villor. På 1950-talet uppfördes två villor och på 1980-talet bildades två nya tomter genom avstyckning, här uppfördes två Borohus.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Lien 5. Byalagsgatan 29

Byggår: 1939

Arkitekt: AB Borohus, Stockholm genom R. Svensson

Byggmästare: Nils Peuron Lundgren

Byggherrar: Montören Carl Wahlström och fru Ruth Wahlström

Villa i ett plan med källare och kubisk volym. Pustade fasader avfärgade i en ljusbrun kulör. Bruna tvåluftsfönster. Valmat tak klätt med enkupiga röda tegelpannor. Ett mindre, runt fönster på fasaden mot trädgården. Entré med skärmtak, senare tillkomna träspjälor och originaldörr med glasning. Uppfart med singel som avgränsas av kalkstensplattor mot gräsmattan.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypiskt Borohus med funktionalistiskt formspråk. Bevarade fasad- och takmaterial och fönster och entréparti i original. Hörntomten har en grön inramning med häck och fruktträd på tomten. Från tomten leder en grusad gång ut på den grusade trottoaren.

Lien 5. Byalagsgatan 29

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Lien 1. Södra Hunnetorpsvägen 210**

Byggår: 1953

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Edvin Nilsson

Byggherrar: Mekanikern Frank Nilsson och Maria Nilsson

Villa i ett plan med källare. Fasader i räfflat, gult tegel. Sadeltak med enkupiga röda tegelpannor, vita taktassar under taksprånget och smal tegelskorsten. Svarta enluftsfönster och ett spetsformat fönster i gavelröset. Fönstren har under 2013/14 målats om från vitt till svart. Entré med gjuten trappa, svart smidesräcke, omfattning av utskjutande halvstenstegel, vit sekundär dörr och enkelt skärmtak. Dekorativ murning mellan de två mindre fönstren på ena långsidan. Tidigare öppna ventilationsöppningar har murats igen. Ett lågt staket har ersatts av ett plank. Garaget i brun panel byggdes redan 1950.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk 1950-talsvilla ritad av arkitekten Johnnys Ekström som ritat flera liknande villor på Eskilsminne. Villan har bevarade fasad- och takmaterial och dekorativa detaljer i murverket. Även det välbevarade garaget bidrar till helhetsintrycket.

Lien 7. Länsmansgatan 4

Byggår: 1959–60

Arkitekt: AB Aneby-Industri, Aneby

Byggmästare: Byggmästaren Harald Krook

Byggherre: Fru Margit Svensson

Villa byggd i vinkel i ett plan med källare. Fasader i rött tegel och vita en- och tvåluftsfönster. Sadeltak klätt med svarta pannor. Glasbetong i ljusinsläpp på vinden. 1976 byggdes en carport och 1994 gjordes den om till garage och sammanbyggdes med huset.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypiskt kataloghus med L-formad grundplan. Villan har bevarat sin ursprungliga karaktär vad gäller volym, fasadmaterial och fönster. Förgårdsmarkens växtlighet ramar in huset.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Lien 2. Skördegatan 23, uppförd 1925–26 efter ritningar av Karl Granberg efter skisser av Erik Ringdahl

Lien 3. Skördegatan 21, uppförd 1935–37 efter ritningar av Alfred Arvidson

Lien 4. Skördegatan 19, uppförd ca 1924 efter ritningar av Harald Andersson

Lien 13. Byalagsgatan 27A, uppförd 1926 efter ritningar av AB Träkol, Vansbro

Lien 14. Byalagsgatan 27B, uppförd ca 1973 efter ritningar av LB-Hus AB, Bromölla

Lien 15. Länsmansgatan 6, uppförd ca 1987 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

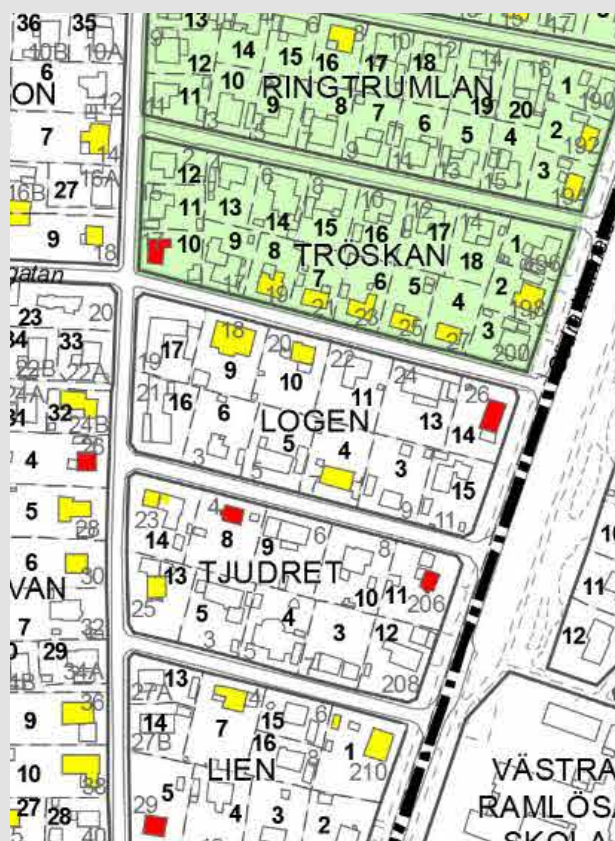
Lien 16. Länsmansgatan 8, uppförd ca 1987 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

Lien 1. Södra Hunnetorpsvägen 210

Lien 7. Länsmansgatan 4

KVARTERET LOGEN

Kvarteret Logen ligger i den östra delen av Eskilstminne. Marken tillhörde ursprungligen Bancogården som ägdes av bankiren Inge Åberg. Kvarteret lades ut i början av 1920-talet då Inge Åberg började stycka av delar av sin mark till villatomter. Priset var då 1,50 kr/kvm. Kvarteret bebyggdes bara delvis under 1920-talet. Idag är kvarterets 12 tomter bebyggda med hus från 1920-talet fram till 1970-talet. På Åbogatan låg områdets första Konsumbutik som öppnade 1947 och lades ner 1963.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Logen 14. Åbogatan 26

Byggår: 1960–61

Arkitekt: L. Hammarö

Byggmästare: Byggmästaren Oskar Hansson, Viken

Byggherrar: Typografen Sune Pettersson och fru Ellen Pettersson

Villa i ett plan med vind och källare. Gulgröna tegelfasader med indraget entréparti med vitmålat tegel. Två- och treluftsfönster med bruna kramar och vita bågar. Ett spetsformat tvåluftsfönster i vindsplan. Kraftig tegelskorsten. Flackt sadeltak klätt med röda pannor. Entré med svart smidesräcke. Garage i källarplan. Inramande bokhåckar, kalkstensgång och enkel smidesgrind.

Kulturhistorisk värdering: 1960-talsvilla med tidstypiskt formspråk med indraget entréparti och framträdande skorsten. Bevarade fasadmateriäl, fönster och dekorativt smidesräcke. Inramning med bokhåckar och enkel smidesgrind bidrar till det kulturhistoriska värdet.

Logen 14. Åbogatan 26

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Logen 4. Godemansgatan 7**

Byggår: 1962–63

Arkitekt: Ånimskog AB, Ånimskog

Byggmästare: Byggmästaren Erik Nilsson, Svalöv

Byggherre: Svarvaren Bertil Lundgren

Villa i ett plan med källare och fasader i rött tegel. Vita två- och enlufts-fönster. Sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor. Nätt skärmtak över entrén. Smidesräcke vid yttertrappan. Staketpollare i rött tegel sammankopplade med järnrör.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypiskt, sakligt kataloghus, avskalat på utsmyckningar. Lågmålt formspråk med tegelfasader och flackt tegeltäckt tak. Staketpollarna i tegel ger en värdefull helhetsverkan.

Logen 9. Bygglövsritning från 1945.

Logen 9. Åbogatan 18

Byggår: Ca 1946

Arkitekt: Arkitekt SAR Arnold Salomon-Sörensen

Byggmästare: Byggnadsfirman Lundqvist & Olsson

Byggherre: Kooperativa Föreningen Svea u.p.a.

Ursprungligen affärsbyggnad i ett plan och fasader i rött tegel. Byggnaden uppfördes som Eskilsminnes första Konsumbutik som öppnade 1947 och hade verksamhet fram till 1977. Arkitekten Arnold Salomon-Sörensen ritade framför allt offentliga byggnader och hade praktik i Helsingborg och var senare stadsarkitekt i Höganäs. Entréparti markerat med naturstensomfattning och dekorerad med slutsten. Fiskbensmönstrad pardörr med överljus. Flackt sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor. Hög, smal skorsten i rött tegel. Fönsteröppningar är delvis igenmurade, idag sitter där vita fönster av tvåluftstyp. Enligt originalritningen fanns tidigare affärsfönster med en liten liggande indelning överst. 2006 uppfördes ett dubbelgarage.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett representativt yttre med långsträckt form och igensatta fönsteröppningar som visar att det har varit en affär vilket har ett socialhistoriskt värde. Symmetrisk gatufasad där de före detta fönsteröppningarna är lika stora som dörröppningen vilket, tillsammans med stenomfattningen är väl utformade arkitektoniska detaljer med högt värde.

Logen 4. Godemansgatan 7

Logen 9. Åbogatan 18

Logen 10. Åbogatan 20

Logen 10. Åbogatan 20

Byggår: 1958–59

Arkitekt: Byggnadsingenjören Torsten Nilsson, Trollhättan

Byggmästare: Byggnadsfirman Andersson & Boje

Byggherre: Verkmästaren Lars D. Larsson

Villa i 1 ½ plan med källare. Fasader i gult räfflat tegel. Delvis utskjutande fasad och tak. Vita tvåluftsfönster i original. Ett litet badrumsfönster och ett mindre tvåluftsfönster vid köket. Dörromfattning av utskjutande halvstenstegel. Spårad ytterdörr med glasning. Sadeltak som idag är klätt med svarta pannor. Hög, smal skorsten i gult tegel. Det svarta smidesracket vid yttertrappan har samma utförande som staketet. Gånggrind med gula tegelstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1950-tals villa med många tidstypiska element som asymmetrisk fasaduppbyggnad, delvis utskjutande tak, tegelomfattning och originalfönster i olika storlekar. Smidesracket och staket i samma tidstypiska design samt grindstolpar i gult tegel bidrar till en värdefull helhet.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Logen 3. Godemansgatan 9, uppförd 1950 efter ritningar av Vetlanda-hus, Vetlanda

Logen 5. Godemansgatan 5, uppförd ca 1972 efter ritningar av Eksjö Industri AB, Eksjö

Logen 6. Godemansgatan 3, uppförd 1927 efter ritningar av AB Träkol, Vansbro

Logen 11. Åbogatan 22, uppförd 1950–51 efter ritningar av HSB-Boro, Stockholm

Logen 13. Åbogatan 24, uppförd 1970–71 efter ritningar av Bo Hallbeck

Logen 15. Godemansgatan 11, uppförd ca 1927–28 efter ritningar av Sture Nihlén

Logen 16. Byalagsgatan 21, uppförd 1937 efter ritningar av Aksel W. Zetlitz-Nilsson

Logen 17. Byalagsgatan 19, uppförd ca. 1970 efter ritningar av Skogsågarnas Industri AB, Hultsfredsindustrierna

KVARTERET MÅTTBANDET

Kvarteret ligger i den sydvästra delen av Eskilsminne och har långsmala tomter som går genom hela kvarteret förutom i den södra delen där avstyckning gjorts. Kvarteret lades ut i samband med att Jordförmedlingen köpte marken 1917 och var då sammanhängande med kvarter Lantmätaren. Delning av kvarteret gjordes på 1930-talet. Kvarteret är bebyggt med representativa 1920-talshus med slätputsade fasader och även ett antal hus uppförda på 1930-talet. I den södra delen av kvarteret uppfördes ett kataloghus 1983 på en avstyckad tomt.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Måttbandet 6. Lantmätaregatan 24, "Villa Jannie"

Byggår: 1926

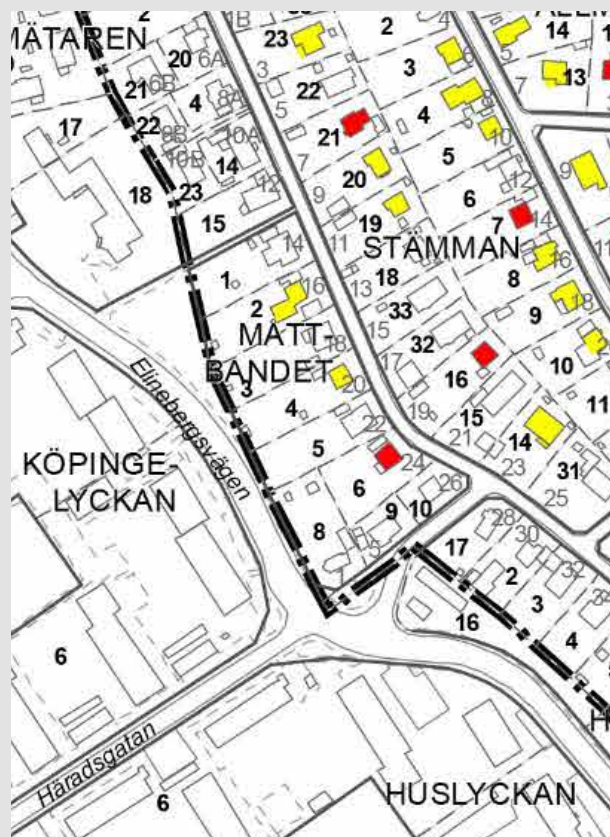
Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Vedgårdsarbetaren Julius Persson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Slätputsade fasader, avfärgade i ljus kulör. Gesims längs takfoten som går över i gavelröset som ramas in av en avtrappad putsdekor. Brant sadeltak utan takutsprång, klätt med enkupiga röda tegelpannor. Nätt centralt placerad blå takkupa med vitt sadeltak och fyrdelat tvåluftsfönster. Blå sexdelade tvåluftsfönster i original. Fönster på ovanvåning och längst upp i gaveln är bytta. Entré med gjuten trappa och låg mur som avslutas med klot. Entrén har en putsad omfattning som kröns av två klot och ett lunettfönster. Ny blå ytterdörr. Uterum uppfördes 1979 och carport 2004. Tomtavgränsning med vitt spjälstaket och gånggrind i trä.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla i tidstypisk 1920-talsarkitektur. Slätputsade fasader med klassisk gesims och entréparti med dekorativt fönster och kulor. Brant tegeltak med nätt takkupa och originalfönster i bottenvåningen. Det vita spjälstaketet och grinden bidrar till en värdefull helhet.

Måttbandet 6. Lantmätaregatan 24, "Villa Jannie"

Måttbandet 2. Lantmätaregatan 16

Måttbandet 4. Lantmätaregatan 20

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Måttbandet 2. Lantmätaregatan 16

Byggår: Ca 1922–23

Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson

Byggmästare: –

Byggherre: Sockerkokaren Elof Öberg

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Slätputsade fasader med gesims längs takfoten. Gavelröste klätt med rödbrun liggande panel. Två små blyinfattade fönster flankerar entrépartiet. Överbyggt entréparti med tempelgavel. Ytterdörr även på gaveln. Brant sadeltak klätt med enkupiga, röda tegelpannor. Takkupa samt ett större takfönster mot gatan. Nya fönster. 1977 sattes nya takfönster in och gavelröstet kläddes med panel. 1994 uppfördes en tillbyggnad.

Kulturhistoriskt värde: Egnahemsvilla med bevarade proportioner och volymer. Entréparti med förstukvist i klassicistiskt utförande. Häck och buskar skapar en värdefull, grön inramning.

Måttbandet 4. Lantmätaregatan 20

Byggår: 1923

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson

Byggmästare: Byggmästaren Sven Lundgren

Byggherre: Arbetaren Anders Pantzar

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Slätputsade fasader avfärgade i en ljusgul kulör och grå sockel. Putsade lisener och gesims i vit puts. Svagt utskjutande putsad inramning av gavelröstet. Bruna enlufts-fönster, enligt originalritningen var de ursprungligen spröjsad med två lufter. Balkong på gavel. Brant sadeltak med röda pannor som är i liv med gavelröstet. Entré med trappmur och ny dörr. 1937 byggdes en takkupa mot trädgården och 2006 byggdes ett plank.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla som har kvar ursprunglig volym med brant takfall utan takutsprång och klassicistiska detaljer som gesims och putsade lisener i hörnen.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Måttbandet 1. Lantmätaregatan 14, uppförd 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Måttbandet 3. Lantmätaregatan 18, uppförd 1937, efter ritningar av Albin Johansson

Måttbandet 5. Lantmätaregatan 22, uppförd 1956–57 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

Måttbandet 8. Ritaregatan 1, uppförd 1930–31 efter ritningar av Nils J. Lundgren

Måttbandet 9. Ritaregatan 5, uppförd ca 1983 efter ritningar av Annebergs-Hus, Kungsbacka

Måttbandet 10. Lantmätaregatan 26, uppförd 1938 efter ritningar av Vetlandahus, Vetlanda

KVARTERET PLÖJAREN

Kvarter Plöjaren ligger i områdets norra del och lades ut i samband med att Jordförmedlingen köpte marken 1917. Kvarteret har kvar mycket av sin ursprungliga tomtindelning men avstyckningar har gjorts i de västra kvartershörnen och tre avstyckningar inne i kvarteret har skapat skafttomter. I kvarteret finns också andelsfrysen kvar. Bebyggelsen i kvarteret är framför allt uppfört under 1920-talet varav en del har genomgått stora förändringar som tilläggsisoleringar och fönsterbyten. Den norra delen av Per Eskilsgatan har en grön inramning då många trädgårdar har träd och häckar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Plöjaren 6. Per Eskils gata 12

Byggår: 1924

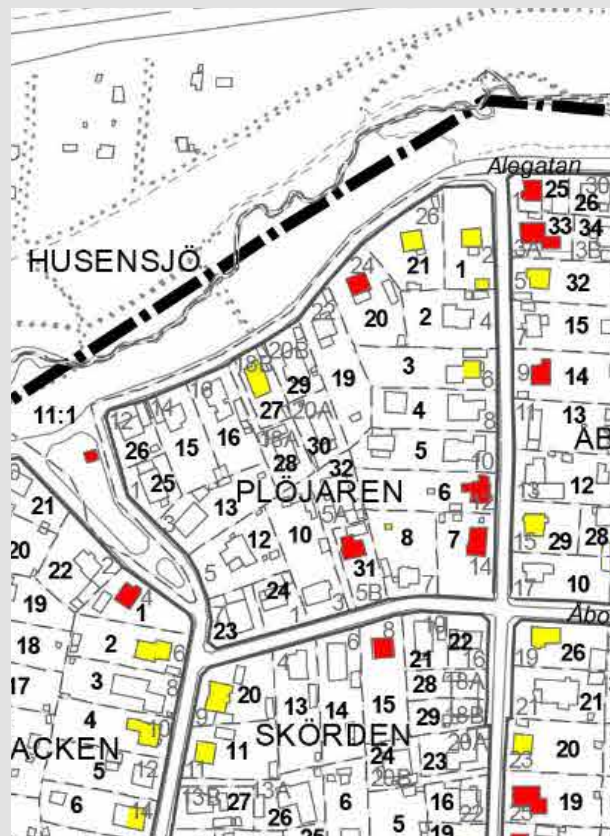
Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Fru Maria Bengtsson

Villa i 1 ½ plan och källare. Putsade fasader, vitputsad gesims, lisener i hörn och inramning av gavelröset. Mörkgrå sockel. Balkong på gavel med svart smidesräcke. Sexdelade tvåluftsfönster i original. Markerat klassicerande entréparti som flankeras av två små fönster. Murad trappa och blå ytterdörr med spegel och glasning. Brant sadeltak klätt med enkupiga, röda tegelpannor. 1989 uppfördes en tillbyggnad på gavel och på baksidan samt nya takfönster sattes upp.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med klassicistiskt formspråk som gavel över entré, brant sadeltak där taket är i liv med fasad, originalfönster, smidesräcke på balkongen och murad trappa.

Plöjaren 6. Per Eskils gata 12

Plöjaren 7. Per Eskils gata 14

Plöjaren 7. Per Eskils gata 14

Byggår: 1932

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Muraren John H. Tapper

Byggherre: Stationskarlen Einar Andrén

Villa i 1 ½ plan med vind. Fasader i mörkrött helsingborgstegel. Mönstermurade gavelpartier, murade gesimser och raka valv över fönsteröppningar och ett utkragat murat burspråk. Lätt indragen entré markerad med utskjutande tegel. En- och tvåluftsfönster samt treluftsfönster på ovanvåningens ena gavel. Balkong på motstående gavel med vitt järnräcke. Brant sadeltak klätt med enkupiga röda tegelpannor. 1947 gjordes förlängning åt söder av huset och nya fönster och ett burspråk tillkom. 1952 uppfördes muren längs gatan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla där murverket i helsingborgstegel är särskilt värdebärande. Burspråk och andra förändringar som tillkom 1947 är väl utförda och anpassade efter byggnaden.

Plöjaren 20. Alegatan 24, "Villa Ingeborg"

Plöjaren 20. Alegatan 24, "Villa Ingeborg"

Byggår: 1925–26

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: Byggnadsfirman Qvist & Montell

Byggherre: Skoarbetaren Oskar Lundström

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Mörkgrå sockel, ljusa putsade fasader med gesims och lätt utskjutande putsinramning av gavelröset. Vita sexdelade tvåluftsfönster i trä. Balkong på ena gaveln med svart järnräcke. Brant sadeltak med enkupiga tegelpannor och obefintligt takutsprång. Entré med trappmur, enkel putsomfattning, skärmtak, ny blå dörr och små flankerande vita enluftsfönster i original. Även gavelentré har smäcker skärmtak. En takkupa tillkom 1996 och ytterligare en uppfördes 2008 mot trädgården. 2004 byggdes ett förråd.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med 1920-talets formspråk som putsade fasader, putsad gesims, brant tegeltak utan takutsprång, trappmur och nätta skärmtak.

Plöjaren 31. Åbogatan 5B

Plöjaren 31. Åbogatan 5B

Byggår: 1930–31

Arkitekt: Modellsnickaren Adolf Otterström

Byggmästare: Byggnadsfirman Tapper & Svensson

Byggherre: Modellsnickaren Adolf Otterström

Villa i 1 ½ plan med källare. Fasader i mörkrött helsingborgstegel, gesims i tegel med en tandsnittsfris och raka valv över fönsteröppningar. Centralt placerad frontespis med balkong som bärs upp av pelare vid entrén. Sexdelade tvåluftsfönster i trä. Sadeltak klätt med enkupiga, röda tegelpannor. Vit entrédörr med glasning. 1986 uppfördes en tillbyggnad på baksidan och 2010 tillkom en påbyggnad på befintlig tillbyggnad. 1993 byggdes ett garage.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad egnahemsvilla med ett värdefullt murverk och framträdande entréparti med frontespis, smidesbalkong och entrétrappa med runda pelare.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Plöjaren 1, Hus A. Per Eskils gata 2**

Byggår: 1931–32

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Byggmästaren Granström

Byggherrar: Skräddaren Nils Olsson Wallin och fru Anna Karolina Wallin

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och vind. Sockel avfärgad i grått, putsade fasader avfärgade i vitt och gesims längs takfoten. Klassicerande tempelgavel över entrén. Vita tvåluftsfönster i original som senare har fått en tillagd spröjs mellan bågarna. Balkong på gavel med svart smidesräcke. Brant sadeltak klätt med enkupiga, röda tegelpannor. 1993 byggdes takkuporna och 1996 uppfördes en tillbyggnad. 2009 tillkom ett trädäck. Ett vitt trästaket med vita pollare ramar in tomten.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvillan har ett tidstypiskt högre formspråk med slätputsades fasader och brant takfall. Karaktären är bevarad trots dominerande takkupor och tillbyggnad. Bevarade detaljer så som originalfönster.

Plöjaren 1, Hus B. Per Eskils gata 2

Byggår: 1961

Arkitekt: Ingenjören H. E. Olson

Byggmästare: Byggmästaren Gunnar Hansson

Byggherre: Målaren Åke Thornberg

Fryshus i en våning som ligger nära gatan. Putsade fasader avfärgade i vitt. Äldre småspröjsade träfönster och ett flackt sadeltak.

Kulturhistorisk värdering: Fryshuset har enligt ritningarna tillhört en frysörening och troligen fungerat som andelsfrys och har på så sätt ett socialhistoriskt värde.

Plöjaren 3. Per Eskils gata 6, "Villa Lisbo"

Byggår: Ca 1920

Arkitekt: M. Jönsson

Byggmästare: –

Byggherre: Fabriksarbetaren L. Lindholm

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med vind. Slätputsade fasader avfärgade i vitt. Röda sexdelade och fyrdelade tvåluftsfönster, delvis i original. Balkong på gavel med svart smidesräcke. Sadeltak klätt med röda tegelpannor. År 2010 uppfördes en tillbyggnad på baksidan i två våningar samt ett nytt entréparti. Samtidigt sattes ett nytt takfönster in och en kupa mot gatan uppfördes.

Kulturhistorisk värdering: En av de tidigaste egnahemsvillorna i området med läsbar ursprungsvolym samt bevarad putsfasad, tegeltak och en del originalfönster.

Plöjaren 1, Hus A. Per Eskils gata 2

Plöjaren 1, Hus B. Per Eskils gata 2

Plöjaren 3. Per Eskils gata 6, "Villa Lisbo"

Plöjaren 8, Hus B. Åbogatan 7

Plöjaren 8, Hus B. Åbogatan 7

Byggår: Ca 1920-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Äldre, liten stuga i en våning med brädning som ska likna korsvirke och vitpustade fack. Småspröjsade vita träfönster. Sadeltak klätt med röda pannor. Nätt takkupa på ena takfallet. Enligt uppgifter från ägaren ska den längre bak i tiden ha använts som gris- och hönsbushus under en period.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad äldre stuga som har ett social-historiskt värde länkat till den tid då de flesta tomtarna på Eskilsminne användes för odling för att möjliggöra både försörjning och finansiering av husbyggandet. Även om dessa stugor är små, är de få som finns kvar viktiga för att berätta om Eskilsminnes framväxt.

Plöjaren 21. Alegatan 26, "Villa Vesta"

Plöjaren 21. Alegatan 26, "Villa Vesta"

Byggår: 1924

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Muraren Karl Bergström

Byggherre: Järnvägstjänstemannen J. Ernst Persson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Ljusa, putsade fasader med gesims och svagt utskjutande omfattning runt entrén. Villans namn "Vesta" i puts på långsidan. Balkong på ena gaveln. Ytterdörr i original i ek med spröjsad glasning i överdel. Svart smidesräcke med bladrankor längs den lätt utsvängda entrétrappan. På gaveln finns också en enkel entré med skärmtak. Fönster utbytta till enlufsfönster. Två små enlufsfönster i original med blyinfattningar flankerar entrén. Brant sadeltak klätt med röda tegelpannor. 1939 uppfördes takkupan mot gatan.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla med bevarade putsade fasader och brant sadeltak klätt med tegelpannor. Särskilt kan omnämnas entrédörren i original och smidesracket med bladrankor som eventuellt utförts av byasmeden Alexander Tell. Tillsammans med tomtens gröna inramning bildas en värdefull helhet.

Plöjaren 27. Alegatan 18B

Plöjaren 27. Alegatan 18B

Byggår: 1928

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Byggnadsfirman Lindell & Levin

Byggherre: Varuutköraren Bror S. Jönsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Fasader i helsingborgstegel med tegelgesims och våningsband med tandsnitt. Rullskift ovan fönster. Två-lufsfönster varav några är i original. Sadeltak klätt med enkupiga, röda tegelpannor där taket saknar utsprång. 1999 uppfördes en tillbyggnad på baksidan och vid entrén.

Kulturhistoriskt värde: Högre egnahemsvilla med dekorativ tegelfasad, bevarade proportioner där tak och mur ligger i liv.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Plöjaren 2. Per Eskils gata 4, uppförd ca 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Plöjaren 4. Per Eskils gata 8, uppförd ca 1923–24 efter ritningar av Carl Svensson

Plöjaren 5. Per Eskils gata 10, uppförd 1927, efter ritningar av G. Carlsson

Plöjaren 8. Hus A. Åbogatan 7, uppförd 1924 efter ritningar av Sven Lundgren

Plöjaren 10. Åbogatan 3, "Villa Åketorp", uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Carl Svensson

Plöjaren 12. Björkliden 5, uppförd 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Katrineholm

Plöjaren 13. Björkliden 3, "Villa Björkhem", uppförd 1921 efter ritningar av Harald Andersson

Plöjaren 15. Alegatan 14, "Villa Dallyckan", uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Katrineholm

Plöjaren 16. Alegatan 16, "Villa Mariedal", uppförd 1923–24 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Stockholm

Plöjaren 19. Alegatan 22, "Villa Egil", uppförd 1922 efter ritningar av Harald Andersson

Plöjaren 23. Björkliden 7, uppförd 1969–70 efter ritningar av Nils Nilsson

Plöjaren 24. Åbogatan 1, uppförd ca 1922–23 efter osignerade ritningar

Plöjaren 25. Björkliden 1, uppförd ca 1980–81 efter osignerade ritningar

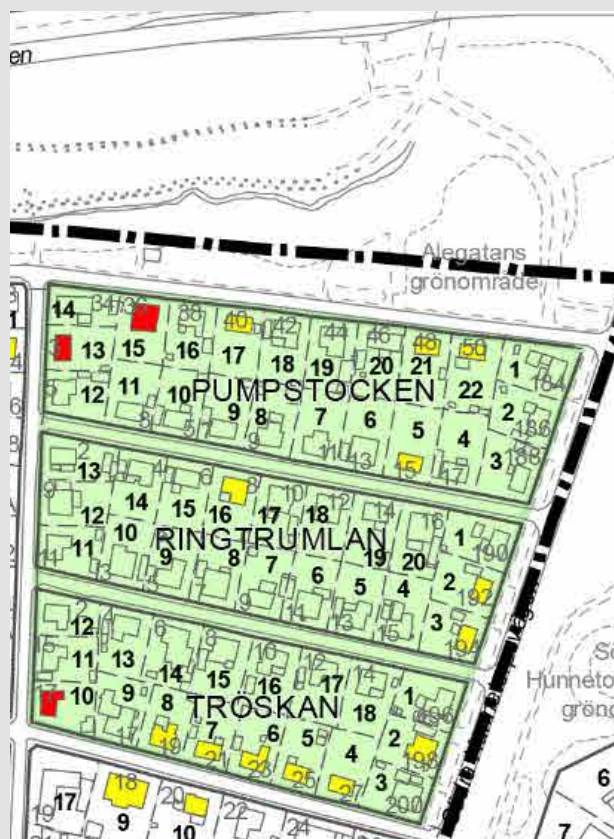
Plöjaren 26. Alegatan 12, uppförd 1951 efter ritningar av J. Martin Bomér

Plöjaren 28. Alegatan 18A, uppförd ca 1981–82 efter ritningar av AB Fogelfors Hus, Fågelfors

Plöjaren 29. Alegatan 20B, uppförd ca 1961–62

Plöjaren 30. Alegatan 20A, uppförd ca 1989 efter ritningar av Väst kust-Stugan, Mjölback

Plöjaren 32. Åbogatan 5A, uppförd ca 1997 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

KVARTERET PUMPSTOCKEN

Kvarteret Pumpstocken planerades samtidigt som Tröskan och Ringtrumlan med sammanlagt 60 småstugor som byggdes i tre etapper mellan 1941–43. Småstugorna planerades mot bakgrund av 1930-talets dåliga bostadssituation för barnfamiljer. Stadskamrer Wilhelm Nektman lade fram ett förslag om småstugeområde på Eskilstunne då det var nära till både Västra Ramlösa skola och busshållplatsen vid Bancogården. Stadsingenjör Erik Wihlborg fick i uppdrag att rita småhus av tegel. "Stiftelsen Hälsingborgs egna hem" som grundades 1941 administrerade bygget genom statligt bidrag och banklån. Husen hade en längd av 11 meter och bredd av 7 meter och boyta på 65 kvm med förstuga, kök, dagligrum och två sovrum samt wc och tvätttrum i källaren. Hyran varierade mellan 450 och 1050 kronor om året beroende på antalet barn. Familjer med åtta eller fler barn hade den lägsta hyran.

Kvarteret utgör tillsammans med övriga småstugor ett "område av enhetlig karaktär". Det vill säga en samlad, bebyggelse där helheten har ett större kulturhistoriskt värde än delarna. De enskilda byggnaderna kan ha förändrats men helheten kvarstår och ska hanteras varsam. Se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilstunne.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Pumpstocken 13. Byalagsgatan 3

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Ljusa putsade fasader med grå sockel. Bruna tvåluftsfönster i original. Entré på gaveln med trappa och smäckt räcke. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarat, tidstypiskt småhus med putsad fasad, tak av lertegel med synliga taktassar i takfoten, originalfönster och bevarat räcke vid entrén. En av få byggnader i småstugeområdet som behållit sin ursprungliga karaktär och har därför ett mycket högt egenvärde förutom att den är del i den enhetliga miljön.

Pumpstocken 13. Byalagsgatan 3

Pumpstocken 15. Alegatan 36

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Vitputsade fasader. Blå tvåluftsfönster. Entré på gaveln med senare överbyggnad. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. År 1961 uppfördes en tillbyggnad på baksidan och 2003 gjordes en tillbyggnad av befintlig tillbyggnad som är en förlängning i hela husets bredd.

Kulturhistorisk värdering: Enkelt och tidstypiskt småhus som är välbevarat och med tidstypiska detaljer. Värdet är knutet till den putsade fasaden, tak av lertegel med synliga taktassar i takfoten och träfönster i ursprunglig indelning. Villan utgör en värdefull enhet tillsammans med de andra småhusen på gatan men har också ett mycket högt egenvärde då den är en av få byggnader som behållit sin ursprungliga karaktär.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Pumpstocken 5. Tingsgatan 15**

Byggår: 1942

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Lundqvist & Olsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i 1 plan med källare. Vitputsade fasader, brun sockel. Bruna enluftsfönster. Entré på gaveln med smäckert trapppracke. Brun entrédörr med överljusfönster. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt är huset välbevarat och tidstypiskt med t.ex. det smäckra trapppracket vid entrén. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Pumpstocken 17. Alegatan 40

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Vita putsade fasader med putsade omfattningar kring fönsteröppningar och entré, grå sockel. Svarta tvåluftsfönster. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. Plåtade vindskivor. Entré med nyare skärmtak och ytterdörr, trapppracke förmodligen i original. År 1991 uppfördes en carport. Grön inramning med låg häck och buskar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och tidstypisk småstuga med det smäckra trapppracket vid entrén bevarat. Bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Pumpstocken 15. Alegatan 36

Pumpstocken 5. Tingsgatan 15

Pumpstocken 17. Alegatan 40

Pumpstocken 21. Alegatan 48

Pumpstocken 22. Alegatan 50

Pumpstocken 21. Alegatan 48

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Putsade fasader, avfärgade i gult med markerade hörn och fönsteromfattningar i vit puts, mörkgrå sockel. Delvis inbyggd entré. Mörkgrå enlufts-fönster. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. År 2002 uppfördes en tillbyggnad på baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk småstuga med lätt tak och bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Pumpstocken 22. Alegatan 50

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Fasader i ljus puts med grå sockel. Entré på gavel med delvis inbyggd entré. Nedgång till källare under entrétrappa Vita enlufts-fönster. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. 2001 uppfördes en tillbyggnad med uterum på baksidan. 2012 byttes fönstren ut och fasaden avfärgades i ljust grått.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt är huset välbevarat och tidstypiskt efter byggnadsingenjör Erik Ivar Wihlborgs ritningar. Bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Pumpstocken 1. Södra Hunnetorpsvägen 184, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 2. Södra Hunnetorpsvägen 186, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 3. Södra Hunnetorpsvägen 188, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 4. Tingsgatan 17, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 6. Tingsgatan 13, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 7. Tingsgatan 11, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 8. Tingsgatan 9, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 9. Tingsgatan 7, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 10. Tingsgatan 5, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 11. Tingsgatan 3, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 12. Byalagsgatan 5, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

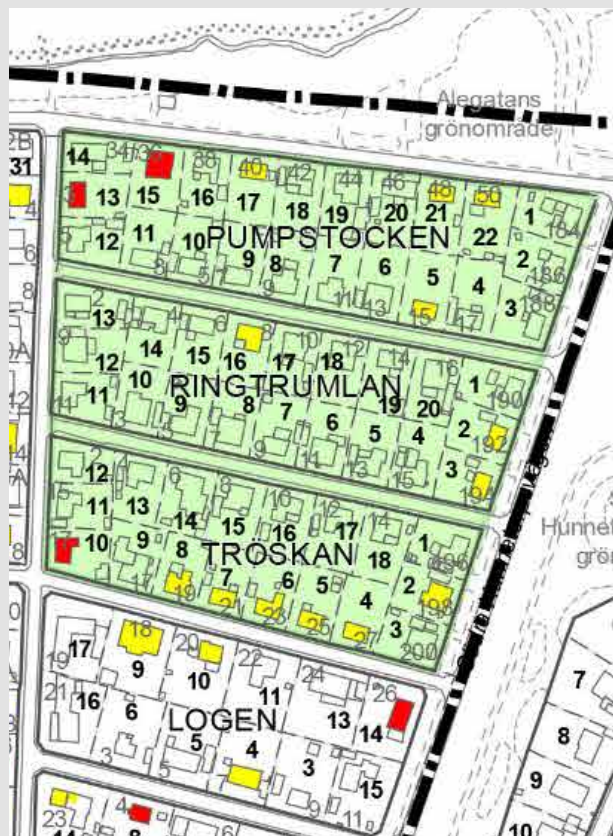
Pumpstocken 14. Alegatan 34, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 16. Alegatan 38, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 18. Alegatan 42, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 19. Alegatan 44, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Pumpstocken 20. Alegatan 46, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 2. Södra Hunnetorpsvägen 192

KVARTERET RINGTRUMLAN

Kvarteret Ringtrumlan planerades samtidigt som Pumpstocken och Tröskan med sammanlagt 60 småstugor som byggdes i tre etapper mellan 1941–43. Småstugorna planerades mot bakgrund av 1930-talets dåliga bostadssituation för barnfamiljer. Stadskamrer Wilhelm Nektman lade fram ett förslag om småstugeområde på Eskilsminne då det var nära till både Västra Ramlösa skola och busshållplatsen vid Bancogården. Stadsingenjör Erik Wihlborg fick i uppdrag att rita småhus av tegel. "Stiftelsen Hälsingborgs egna hem" som grundades 1941 administrerade bygget genom staligt bidrag och banklån. Husen hade en längd av 11 meter och bredd av 7 meter och boyta på 65 kvm med förstuga, kök, dagligrum och två sovrum samt wc och tvätttrum i källaren. Hyran varierade mellan 450 och 1050 kronor om året beroende på antalet barn. Familjer med åtta eller fler barn hade den lägsta hyran.

Kvarteret utgör tillsammans med övriga småstugor ett "område av enhetlig karaktär". Det vill säga en samlad, bebyggelse där helheten har ett större kulturhistoriskt värde än delarna. De enskilda byggnaderna kan ha förändrats men helheten kvarstår och ska hanteras varsamt. Se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilsminne.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ringtrumlan 2. Södra Hunnetorpsvägen 192

Byggår: 1942

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Lundqvist & Olsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i ljusgult, ljusgrå sockel. Vita tvåluftsfönster. Entré på gaveln med trappa och smäckert räcke i original. Ytterdörr med överljusfönster. Originalarmatur ovan entré. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. År 1969 uppfördes ett garage på tomten och 1989 inreddes en frisersalong i källarplan.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt är huset välbevarat som t.ex. det smäckra räcket i original och tidstypiskt efter byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborgs ritningar. Bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Ringtrumlan 3. Södra Hunnetorpsvägen 194

Byggår: 1941–42

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Johansson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Ljusa putsade fasader, ljusgrå sockel. Markerade hörn och fönsteromfattningar i grå puts. Vita tvåluftsfönster. Entré på gaveln med klinkerklädd trappa och smäckert räcke i original. Nedgång till källare under entrétrappa. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. 1989 byggdes ett garage på tomten och 2010 uppfördes ett uterum på baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt en tidstypisk småstuga efter byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborgs ritningar. Smäckert räcke i original vid entrétrappan. Bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Ringtrumlan 16. Tingsgatan 8

Byggår: 1942

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Lundqvist & Olsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Enbostadsvilla i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i ljusgrått med mörkare grå omfattningar runt fönster och på hushörn. Vita enluftsfönster. Överbyggd entré på gaveln med smäckert räcke. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar. 2000 uppfördes en tillbyggnad efter rivning av befintlig utbyggnad.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt är huset välbevarat och tidstypiskt avskalat utan utsmyckningar. Bevarade material i tak och fasad. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Ringtrumlan 3. Södra Hunnetorpsvägen 194

Ringtrumlan 16. Tingsgatan 8

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Ringtrumlan 1. Södra Hunnetorpsvägen 190, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 4. Bankogatan 15, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 5. Bankogatan 13, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 6. Bankogatan 11, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 7. Bankogatan 9, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 8. Bankogatan 7, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 9. Bankogatan 5, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 10. Bankogatan 3, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 11. Bylagsgatan 11, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 12. Bylagsgatan 9, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 13. Tingsgatan 2, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 14. Tingsgatan 4, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 15. Tingsgatan 6, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 17. Tingsgatan 10, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 18. Tingsgatan 12, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 19. Tingsgatan 14, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Ringtrumlan 20. Tingsgatan 16, uppförd 1942 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

KVARTERET SIGRIDSTORP

Kvarter Sigridstorp har fått sitt namn efter det landeri med samma namn vars huvudbyggnad samt ena ekonomilänga fortfarande ligger kvar i kvarteret. Ebba Åberg, syster till bankiren Inge Åberg, ägde Sigridstorp och tillhörande 11 tunnland mark. Efter hennes bortgång styckades marken för villatomter. Stamfastigheten delades så att marken där en av ekonomilängorna fanns också styckades av. Den kvarvarande ekonomilängan fungerar idag som kontor. Övrig bebyggelse i kvarteret uppfördes på 1950- och 1960-talen.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Sigridstorp 1. Ramlösavägen 132

Byggår: 1954

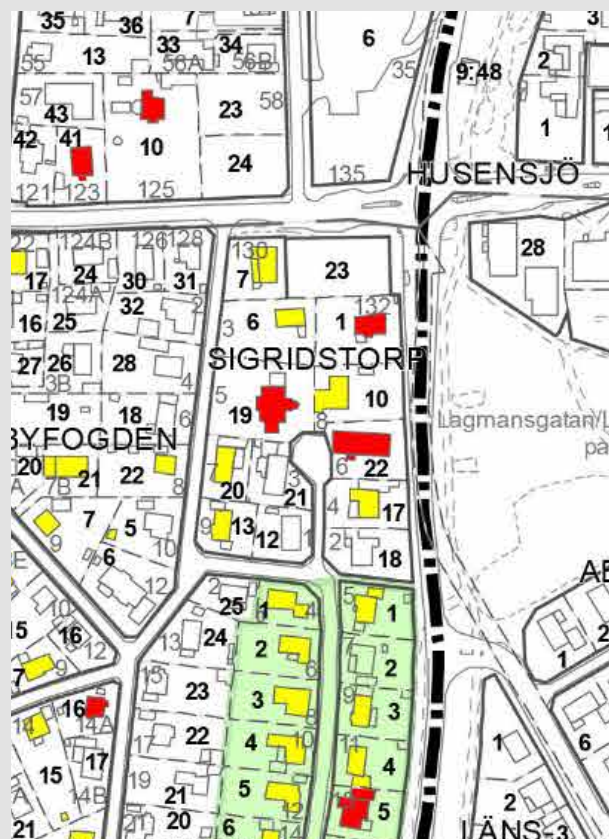
Arkitekt: Lennart Granqvist

Byggmästare: Byggnadsfirman John Björk

Byggherre: Köpmannen Ragnar Carlsson, Malmö

Villa i 1 ½ plan med källare och vind. Fasader i gult, räfflat tegel. Delvis framskjutet fasadparti med utdraget takfall. Rullskift runt entrén, ytterdörr i original med sexkantig glasning. Räcke vid svängd betongtrappa. Vita enluftsfnster och två mindre blyinfattade fönster vid sidan av entrén. Sadeltak klätt med svarta pannor. Garage i källarplan. År 1984 uppfördes en glasveranda på baksidan och 2010 uppfördes ett garage.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad, tidstypisk 1950-talsvilla med framskjutet fasadparti med utdraget tak, originalfönster, originalytterdörr, smidesräcke svängd trappa, kalkstensgång och gånggrind.

Sigridstorp 1. Ramlösavägen 132

Sigridstorp 19. Sigridsgatan 5, "Sigridstorp"

Sigridstorp 22. Fjärdingsmansvändan 6

Sigridstorp 6. Sigridsgatan 3

Sigridstorp 19. Sigridsgatan 5, "Sigridstorp"

Byggår: Andra hälften av 1800-talet

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Mangårdsbyggnad i rött tegel, vita putsdekorationer som överstycken över fönster och våningsband. Hög mörkgrå sockel. Frontespis mot trädgård med balkong och underliggande veranda, utskjutande frontespis med inbyggd balkong mot gatan. Vid ena gaveln finns en utbyggnad med ovanliggande terrass. Sadeltak med svarta pannor och synliga profilerade taktassar. Figursågade vindsbrev och takdekorationer. Vita tvådelade fönster, små runda fönster på ovanvåningen. 1957 uppfördes ett garage på gaveln mot norr, 1978 ändrades en av entréerna och 2010 inreddes ytterligare en lägenhet.

Kulturhistorisk värdering: Sigridstorp var en av de ursprungliga gårdarna i området innan det styckades upp för villabebyggelse och har ett lokalthistoriskt värde. Byggnaden har ett nationalromantiskt uttryck med kontrastverkan i det röda teglet och de vita figursågade snickerierna och putsdekorationerna med figurmotiv.

Sigridstorp 22. Fjärdingsmansvändan 6

Byggår: 1800-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Länga i 1 ½ plan. Fasader i vit puts och brunsvarta korsvirkesmarkeringar. Brun, tandad panel i gavelröset. Vita enlufts-fönster. Sadeltak klätt med gula enkupiga tegelpannor. 1956 ombyggd till kontor, isolering av ytterväggar, nya fönster och ny ytterdörr. 1960 kläddes gaveln med lättbetong och brädor. 2003 uppförs en takkupa.

Kulturhistorisk värdering: Ekonomilänga som tillhört Sigridstorps gård. Volymen och det gulteglade sadeltaket är värdebärande. Längan bildar tillsammans med Sigridstorps mangårdsbyggnad den äldsta kvarvarande bebyggelsen på Eskilsminne och visar på den gårdsbebyggelse som fanns i Västar Ramlösa by. Tillsammans har byggnaderna ett lokalthistoriskt och pedagogiskt värde.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Sigridstorp 6. Sigridsgatan 3

Byggår: 1953–54

Arkitekt: AB Myresjö-Hus, Myresjö

Byggmästare: Byggmästaren John Björk

Byggherre: Typografen Bertil Jönsson

Villa i ett plan med källare och vind. Fasader i gult räfflat och slätt tegel, utskjutande rullskift runt entrén. Vita enlufts-fönster i varierande storlek varav ett är ett stort perspektivfönster. Sadeltak klätt med svarta pannor.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk enkel villa i 1950-talsarkitektur med bevarade originalfönster.

Sigridstorp 7. Ramlösavägen 130

Byggår: 1962–63

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Josef Wallin, Vallåkra

Byggherre: Försäljaren Åke Johansson

Villa i 1 ½ plan. Vinkelbyggnad med lockpanel på gavelröset. Gula tegelfasader med utskjutande rullskift runt ett större enlufts-fönster. Bruna en- och tvålufts-fönster. Sadeltak klätt med svarta pannor som med den nuvarande utformningen går över vindskivan. Nedsänkt takkupa på ena takfallet. På 1960-talet flyttade Eskils konditori in i huset. År 2002 uppfördes ett plank.

Kulturhistorisk värdering: Den vinkelbyggda villan har ett arkitektoniskt värde och är representativ för arkitekten Johnny Ekströms produktion i området. Tidstypisk villa från 1960-talet med gult tegel, rullskift och takform.

Sigridstorp 10. Fjärdingsmansvändan 8

Byggår: Ca 1972–73

Arkitekt: Einar Nilsson, Hittarp

Byggmästare: Byggnads AB Johansson & Olsson

Byggherre: Toivo Henfalk

Villa i 1 ½ plan. Fasader i mönstermurat mörkrött tegel med enstaka grå tegelstenar. Burspråk på gavel. Indraget entréparti sammanbyggt med garage. Mörkbrun sarg i liggande träpanel över garage och entré. Bruna enlufts-fönster. Kupa på långsida mot garage klädd i kopparplåt. Sadeltak klätt med svarta betongpannor. År 1989 uppfördes ett uterum, 2008 tillkom altan på garagebyggnaden

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad, gedigen, tidstypisk villa med omsorg i materialval och gestaltning. Huvudbyggnad och garage bildar en helhet med likadant tegel.

Sigridstorp 13. Sigridsgatan 9

Byggår: 1959–60

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Charkuteristen Gunnar Andersson

Enbostadsvilla i 1 plan med källare. Fasader i gult tegel med delvis utskjutande fasad och utskjutande takfall över entré. Utkragande rullskift runt entré och vardagsrumsfönster. Vita enlufts-fönster, ursprungligen tvålufts-fönster. Flackt sadeltak klätt med svarta takpannor. År 1995 uppfördes garaget.

Kulturhistorisk värdering: Kataloghus som bevarat sin karaktär i volym och fasadmaterial.

Sigridstorp 7. Ramlösavägen 130

Sigridstorp 10. Fjärdingsmansvändan 8

Sigridstorp 13. Sigridsgatan 9

Sigridstorp 17. Fjärdingsmansvändan 4

Sigridstorp 20. Sigridsgatan 7

Sigridstorp 17. Fjärdingsmansvändan 4

Byggår: Ca 1968

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Villa i 1 ½ plan uppförd i vinkel. Röda tegelfasader med vit lockpanel i gavelröstena. Flackt sadeltak klätt med svarta takpannor. Vita enlufts-fönster. Vardagsrumsdel med stort fönsterband med fyra lufter. Högrest rödteglad skorsten. 1998 byggdes en carport, uterum okänt byggår.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk och enkel 1960-talsvilla byggd i vinkel med högrest skorsten och flackt tak.

Sigridstorp 20. Sigridsgatan 7

Byggår: 1968

Arkitekt: Fribo Hus, Ritkontoret, Vetlanda

Byggmästare: Byggnadsfirma K. P. Svensson AB

Byggherre: Kocken Bengt Lindqvist

Villa i ett plan. Fasader i mexisten. Bruna enlufts-fönster, ett fönsterband med tre lufter vid vardagsrum och ett mindre blyinfattat vid entrén. Ytterdörr spårad med mönster av kvadrater i djup relief. Sidoljus i glasbetong. Sadeltak klätt med svarta pannor. 1992 gjordes en tillbyggnad av garaget.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad, tidstypisk 1960-talsvilla med ett karaktäristiskt entréparti med gedigen dörr i spårat trä och sidoljus.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Sigridstorp 12. Fjärdingsmansvändan 1, uppförd ca 1989 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Sigridstorp 18. Fjärdingsmansvändan 2, uppförd ca 1967 efter ritningar av Smålandshus AB, Sävsjö

Sigridstorp 21. Fjärdingsmansvändan 3, uppförd ca 1968 efter ritningar av Johnny Ekström

KVARTERET SKAFTET

Kvarter Skaftet sticker ut som en spets i områdets västra del. Den västra delen av kvarteret utgjorde tidigare trädgårdsmästeri fram till 1973. Efter det lades tomter ut för den grupphusbebyggelse med en och tvåbostadshus som nu fyller denna del av kvarteret. Längs Jordbogatan finns några representativa funkisvillor. Grupphusbebyggelsen utgör ett "område av enhetlig karaktär", se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilsminne.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Skaftet 1. Jordbogatan 8

Byggår: 1937

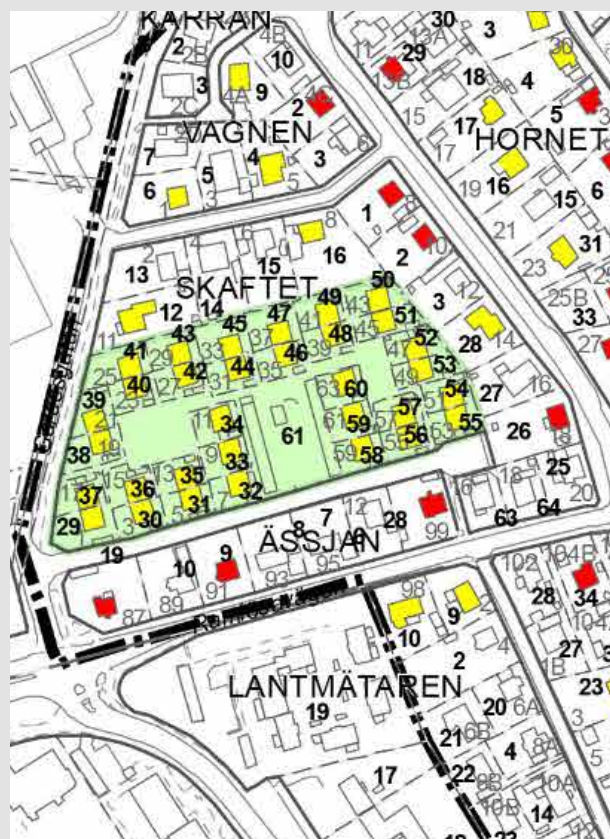
Arkitekt: Byggmästaren John Ekelund

Byggmästare: Carl O. Gustavsson

Byggherrar: Arbetaren Einar Lindberg och fru Margit Lindberg

Villa i två plan med källare, ursprungligen tvåbostadsvilla. Fasader i mönstermurat rött tegel och grå sockel. Hörnbalkonger med svängda fronter av vitmålad plåt på båda våningsplanen. Vita två- och treluftsfönster samt två runda fönster på båda våningsplanen. Flackt tak med relativt litet utsprång.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk villa i funktionalistisk stil med kubisk volym, släta tegelfasader, runda fönster, balkonger som går över hörn med släta fronter. Staket med tegelpollare är en del av helhetsmiljön. Villan utgör en helhetsmiljö tillsammans Skaftet 2 som också är utförda i funkisstil.

Skaftet 1. Jordbogatan 8

Skaftet 2. Jordbogatan 10

Skaftet 2. Jordbogatan 10

Byggår: 1937

Arkitekt: Byggmästaren John Ekelund

Byggmästare: Carl O. Gustavsson

Byggherre: Fru Mary Dockfortz

Villa i två plan med källare, ursprungligen tvåbostadsvilla. Fasader i mönstermurat rött tegel och grå sockel. Hörnbalkonger med fronter av vitmålad plåt på båda våningsplanen. Vita två- och treluftsfnster varav ett på bottenvåningen är ett blyinfattat tvåluftsfnster i original. Två runda fnster på båda våningsplanen. Entré med utskjutande rullskift och enkelt skärmtak. Trappa med två fall och svart smidesrärke. Flackt tak med relativt litet utsprång. 1977 byggdes garage.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk villa i funktionalistisk stil med kubisk volym, släta tegelfasader, runda fnster, balkonger som går över hörn med släta fronter. Staket med tegelpollare är en del av helhetsmiljön. Villan utgör en helhetsmiljö tillsammans med Skaftet 1 som också är utförd i funktisstil.

Skaftet 26. Jordbogatan 18

Skaftet 26. Jordbogatan 18

Byggår: 1953

Arkitekt: Lennart Granqvist

Byggmästare: Byggmästaren Nils Sjödahl

Byggherre: Spårvagnsföraren Thore Nilsson

Villa i 1 ½ plan med källare. Fasader i rött tegel med utskjutande rullskift runt entrén och ett fnster på gaveln. Nätt skärmtak, ytterdörr med rombisk spröjsning. Bruna enluftsfnster och två mindre enluftsfnster flankerar entrén. Sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Centralt placerad takkupa i svart plåt. 1985 byggdes en carport. År 1996 murades garageport i källarplan igen och ersätts med en gångdörr.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad villa med formspråk från 1950-talet med detaljer som utskjutande rullskift, krysspröjsad dörr och skärmtak. Trästaketet och häck bildar en värdefull helhetsmiljö.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Skaftet 12. Gärdesgatan 11

Skaftet 12. Gärdesgatan 11

Byggår: 1960

Arkitekt: Arkitekten Lennart Granqvist

Byggmästare: Byggmästaren Nils Sjödahl

Byggherre: Möbelhandlaren Erik Lövgren

Villa i ett plan med två huskroppar som är sammanlänkade. Fasader av rött tegel med mörka fogar och ljusgrå sockel. Pulpettak klätt med papp. Träfnster i treluft på framsidan. 1987 uppfördes en inbyggd altan. Terrasserad kalkstensmur med låg plantering framför huset.

Kulturhistorisk värdering: Villa i en avskalad, saklig arkitektur där de förskjutna huskropparna är det som skapar spänning i byggnaden.

Skaftet 16. Skylgatan 8

Byggår: 1926–27

Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinarbetaren Sture Wiktor

Villa i 1 ½ plan med källare. Fasader i mörkrött helsingborgstegel, teglad gesims längs takfoten, raka fönster- och dörrvalv. Svag profilering i teglet över ytterdörren. Gröna enlufts-fönster, enligt ritning var fönstren ursprungligen tvålufts-fönster. Originaldörr i trä med glasning och smidesdetaljer. Valmat tegeltak med mjukt svängd form, klätt med röda enkupiga tegelpannor. Taket har takfönster och två skorstenar. 1974 gjordes en ändring av takkupa. 1978 uppfördes en carport, 1985 en friggebod samt tillbyggnad med hobbyrum bakom carport. 2003 ändrades altanen på baksidan av huset. Terrasserad naturstenmur längs gatan.

Kulturhistorisk värdering: Villa i 1920-talsstil med symmetrisk uppbyggnad, kvadratisk plan, sparsmakade murverksdetaljer och trädörr med smide. Takformen är relativt ovanlig på Eskilsminne men tillsammans med det mörka teglet är den karaktäristisk för nationalromantisk arkitektur.

Skaftet 28. Jordbogatan 14

Byggår: 1937–38

Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherrar: Byggmästarna Nils Axelsson och Arvid Nilsson

Villa i två våningar i en hög och en lägre volym. Vitputsade fasader med markerade omfattningar runt fönster och entré. Grå enlufts-fönster har föregåtts av tvålufts-fönster enligt originalritning. Flackt pyramidtak med plåtinklädd takfot. Entré med plåt skärmtak och sekundär dörr. Ett litet runt fönster på den lägre tillbyggnaden som uppfördes 1990. Samtidigt revs garaget. 2013 gjordes en ombyggnad av balkongen och en carport byggdes

Kulturhistorisk värdering: Villa med ett tydligt, funktionalistiskt formspråk med slätputsade fasader, kubiska former och karaktäristiskt flackt tak.

Skaftet 16. Skylgatan 8

Skaftet 28. Jordbogatan 14

Skaftet 29-60. Skaftgatan

Skaftet 29-60. Skaftgatan

Skaftet 29-60. Skaftgatan

Skaftet 29–60. Skaftgatan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61 och 63.

Byggår: Ca 1974

Arkitekt: L. E. Magnusson Arkitekt AB genom Inger Thede

Byggmästare: AB Armerad Betong, Malmö

Byggherre: Byggnads AB Balken, Malmö

Enbostadshus och parhus i en våning och inredd vindsvåning. Skaftet 29–60 utgörs av ett grupphusområde med parhus och enbostadshus i 2 plan. Bostadshusen grupperar sig kring två grönytor. Centralt i området ligger parkering och carportar. Husen har vitmålade tegelfasader på entrésida och gavlar samt röd panel på övre delen av gavlarna. Fasaderna mot på trädgårdssidorna har liggande träpanel inramade i svarta träfack. Färgen på panelen på trädgårdssidan varierar i brunt, gulbeiget och vitt. Utskjutande loftbalkong på ovanvåningen har genomgående en röd kulör. Assymmetriskt tak med förhöjt fasadliv mot trädgårdssidan och neddraget på entrésidan. Enluftsönster och ett större fönsterparti med fyra lugter mot trädgården. Entréer med ytterdörrar med liggande panel, sidoljus och skärmtak. Svart shingeltak med två stora och ett litet takfönster per hus.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarat grupphusområde med tidstypiska influenser från den skånska byggnadstraditionen med vita fasader och trädetaljer i rött och svart. Även gårdsmiljöerna ger en känsla av skånsk gårdstradition. De storskaliga och assymmetriska, neddragna taken är ett tydligt karaktärsdrag. Sammanlänkande element som de vita murarna och de små grönytorerna är viktiga för helheten. Byggnaderna utgör ett område av enhetlig karaktär, se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilsminne.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Skaftet 3. Jordbogatan 12, uppförd 1938 efter ritningar av Sture Holmer, Vetlandahus, Vetland

Skaftet 13. Skylgatan 2, uppförd 1927 efter ritningar av Sture Nihlén

Skaftet 14. Skylgatan 4, uppförd ca 1986–87 efter Modulent, Hässleholm

Skaftet 15. Skylgatan 6, uppförd 1935 efter ritningar av Carl F. Lindgren

Skaftet 25. Jordbogatan 20, uppförd mellan 1913 och 1920

Skaftet 27. Jordbogatan 16, uppförd 1936–37 efter ritningar av Edvin Tidblad

Skaftet 63. Skaftgatan 16, uppförd ca 1982 efter ritningar av Sten Samuelson Arkitektkontor AB, Kristianstad

Skaftet 64. Skaftgatan 18, uppförd ca 1982–83 efter ritningar av Sten Samuelson Arkitektkontor AB, Kristianstad

KVARTERET SKIFTET

Kvarteret Skiftet har en trekantig form med långa och djupa tomter med blandad bebyggelse av enbostadshus. Den trekantiga delen i söder har aldrig varit bebyggd utan hyser idag en lekplats och en transformatorstation från 1948. När Skiftet först lades ut fanns det femton tomter. Sex av dem bebyggdes på 1920-talet och en, tomt nr 15, bebyggdes med en kolonistuga som ännu finns kvar. På 1930-talet byggdes fyra hus i den västra delen och på 1950-talet tillkom ytterligare fyra hus. På 1980-talet styckades tre tomter av och fem nya hus tillkom. 1920- och 1930-talens hus är putsade och uppförda i klassicism medan de senare huvudsakligen har tegel- eller träfasader.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Skiftet 3. Sigridsgatan 18

Byggår: 1923–24

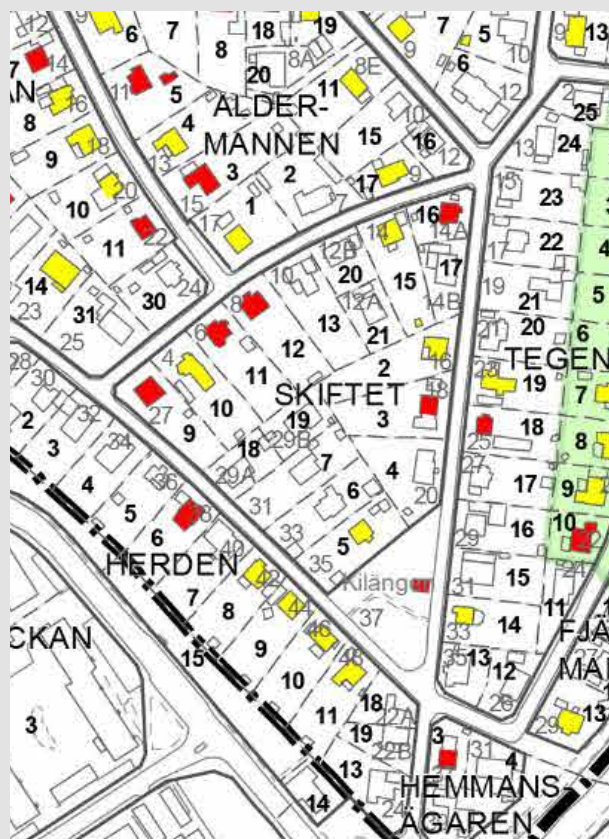
Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Sven Svensson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med långsida mot gata. Putsade fasader avfärgade i ljusgult, gesimser i vitt och brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor. Sekundära vitmålade tredelade tvåluftsfönster och små enluftfönster i gavlar och bredvid huvudentré. Nya vitmålade dörrar på gavel och framsida med nätta skärmtak klädda med svart plåt. Svarta vindskivor i plåt. 1961 uppfördes ett garage och 1988 uppfördes en tillbyggnad vid ena gaveln i liknande stil som huvudhuset.

Kulturhistorisk värdering: Den ursprungliga byggnaden är bevarad vad gäller dess grundform, putsfasader, gesims, fönsterindelning och tegeltak. Detaljer som entréer med helt putsade trappor och putsomfattningar är typiska för egnahemmen och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Skiftet 3. Sigridsgatan 18

Skiftet 9. Lantmätaregatan 27/Skiftesgatan 2

Skiftet 11. Skiftesgatan 6, "Villa Vida-Blick"

Skiftet 9. Lantmätaregatan 27/Skiftesgatan 2

Byggår: 1958–59

Arkitekt: Lennart Granqvist

Byggmästare: Stig Celin

Byggherre: Montören Ellioth Danielsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare på hörntomt. Byggnaden har fasader av rött tegel och är uppdelad i två volymer med en indragen altandel som har putsade väggar och blåmålad lockpanel. Flackt nylagt sadeltak med röda pannor och plåtarbeten. Träfönster med en eller flera lugter i vita bågar och blå karmar. Blå detaljer förekommer också på balkong med sinuskorruerade plåtsidor, vindskivor, fönsterbröstningar i trä på altanfasad och nätstängsel. Entré i markplan och källargarage på gaveln med röd träport. Vitt altanräcke med tulpanmotiv och upphöjd tomt med terrasserad betongmur, nätstängsel och vit järngrind. Lummig trädgård med terrassering och kalkstenssgång.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad 1950-talsvilla med tidstypisk färgsättning i rött, vitt och blått. Tvåfärgade fönster var vanligt under mitten av 1900-talet men det är ovanligt att det är bevarat. Huset har många väl utformade detaljer så som den indragna putsade altanen med järnräcke och användandet av blå detaljer. Även tomten är bevarad med grindar, källarnedfart, terrasserad altan, gångar och växtlighet.

Skiftet 11. Skiftesgatan 6, "Villa Vida-Blick"

Byggår: Ca 1922–23

Arkitekt: Sven Lundgren

Byggmästare:

Byggherre: Brevbäraren Carl Johnsson

Enbostadsvilla i 1 1/2 plan och källare uppförd i 1920-talsklassicism med frontespis. Putsad sockel i mörkgrått, slätputsade fasader i ljusgrått med vita gesimser och hörn. Huset har mansardtak med enkupigt tegel och obefintligt takutsprång. Originaldetaljer så som vita korspostfönster, vit entrédörr med oregelbundet spröjsade fönster och putsad trappa är bevarade. Små en- och tvålufsfönster bredvid entré, i källare och på vind. Gavelverandan i trä och takkupor tillkom 1942. Även trappans överbyggnad är sekundär. 1936 byggdes ett garage som är indraget på tomt. Staket med gråmålade betongpollare och träspjälor.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad egnahemsvilla med originaldetaljer så som frontespis, fönster, spröjsad ytterdörr och putsad trappa. Takets mansardform och utformning utan takutsprång och vindskivor är välbevarat och bidrar till att ge huset ett nätt intryck. Senare entrétillbyggnader och takkupor är utförda med hänsyn till huset. Litet indraget garage i trä och staket med betongpollaren bidrar till en äldre karaktär.

Skiftet 12. Skiftesgatan 8, "Villa Högsbo"

Byggår: 1933

Arkitekt: Edvin Tidblad

Byggmästare: Muraren Nils P. Bengtsson

Byggherre: Vaktmästaren B. Joh. Larsson

Enbostadshus i 1 ½ plan med källare i klassicistisk stil med centralt placerad frontespis och huvudentré. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel, svart putsad sockel, fasader av helsingborgstegel och putsade vita fönster- och dörrumfattningar samt gesims. Vita spröjsade tvålufts-fönster och små fönster av olika format i källare och vind samt runt fönster på frontespisens sida. Huvudentrén har svängd trappa med sidor av helsingborgstegel, klinkeravtäckning, dubbeldörr i träfanér med spröjsade rutor, överljus och profilerad putsomfattning. 1933 inreddes vinden varmed fönstret i frontespisens gavel tillkom. Rosenrabatt och grusade ytor på framsidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa uppförd i kvardröjande 20-tals klassicism med symmetrisk fasad, frontespis, putsade omfattningar och spröjsade tvålufts-fönster. Det runda fönstret är ett drag från funkisen. Pampig huvudentré med svängd trappa, träport, överljus och profilerad putsinramning.

Skiftet 16. Sigridsgatan 14A

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Janne Nilsson

Tvåbostadsvilla i en våning och inredd vindsvåning.

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare uppförd i enkel egnahemsstil med klassicistiska drag uppförd på hörntomt. Grå putsad sockel och vit slätputsad fasad med gesims. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel utan takutsprång. Vita spröjsade tvålufts-fönster i trä och små enlufts-fönster vid entré och på vind. Huvudentré mot gata med putsad trappa, järnräcke och blå ytterdörr med spröjsad ruta. Källaringång på gavel med liknade dörr. Tomt med friliggande träskjul, stor järngrind med betongstolpar på hörnet, trästaket och uppväxt hängbok.

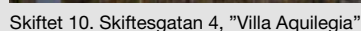
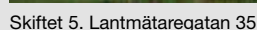
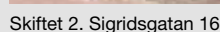
Kulturhistorisk värdering: Välbevarad liten egnahemsvilla med detaljer så som tegeltak utan takutsprång, putsade fasader med gesims, spröjsade tvålufts-fönster, små enlufts-fönster och entré med putsad trappa.

Skiftet 12. Skiftesgatan 8, "Villa Högsbo"

Skiftet 16. Sigridsgatan 14A

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad huvudbyggnad uppförd i brytpunkten mellan klassicism och funktisstil. Klassisk stil med mönstermurning och putsdetaljer möter funktis med rundat burspråk och breda, spröjslösa fönster.

Skiftet 15, Hus A. Skiftesgatan 14

Byggår: Ca 1955

Arkitekt: Aktiebolaget Bogelfors Bruk Börje Fransson

Byggmästare: Nils P. Bengtsson och Folke Karlsson

Byggherre: Fru Gerthy Jönsson

Enbostadshus i 1 ½ plan med källare. Gul tegelfasad med omfattningar i rullskift kring dörr och fönster. Sadeltak av enkupigt tegel och väl tilltaget takutsprång. Bruna två- och enluftslufts-fönster i trä varav ett är ett stort vardagsrumsfönster på gaveln. Alla fönster har teglade omfattningar. Betongtrappa med sicksackformat svart räcke. På ovanvåningen finns en balkong med röd plåtsida. 1977 uppfördes en carport. På ovanvåning har fönster och altandörr bytts ut till vita. Låg terrassering längs gatan med plantering.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1950-talsvilla i traditionell stil i gult tegel, tvåluftsfönster, omfattningar, betongtrappa med räcke och plåtbalkong. Stort vardagsrumsfönster är tidstypiskt och bidrar till variation av fasaden.

Skiftet 15, Hus B. Skiftesgatan 14

Byggår: Ca 1920-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Kolonistuga i en våning. Fasad av röd panel, vita fönsterfoder och knutar, vita spröjsade fönster och flackt papptak.

Kulturhistorisk värdering: Har ett samhällshistoriskt värde som kopplas till tiden då Eskilsminne grundades som stadsdel och tomterna odlades för husbehov.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Skiftet 4. Sigridsgatan 20, uppförd ca 1958.

Skiftet 6. Lantmätaregatan 33, "Villa Emma", uppförd 1922–23 efter ritningar av Karl Granberg

Skiftet 7. Lantmätaregatan 31, uppförd 1935.

Skiftet 13. Skiftesgatan 10, uppförd 1934–35.

Skiftet 17. Sigridsgatan 1, uppförd ca 1985 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Skiftet 18. Lantmätaregatan 29A, uppförd ca 1986–87 efter ritningar av Modulen, Hässleholm

Skiftet 19. Lantmätaregatan 29B, uppfört ca 1980 efter ritningar av Hjärtevad-Hus AB, Hjärtevad

Skiftet 20. Skiftesgatan 12B, uppförd ca 1988 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Skiftet 21. Skiftesgatan 12A, uppförd ca 1987–88 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Skiftet 15, Hus A. Skiftesgatan 14

Skiftet 15, Hus B. Skiftesgatan 14

KVARTERET SKÖRDEN

Kvarteret Skörden har ursprungligen haft 15 tomter som sedermera delats så att det tillkommit ytterligare fem tomter. Nio av de ursprungliga tomterna bebyggdes under 1920- och 1930-talen. Därefter tillkom ett hus per decennium fram till 1960. De villor som uppfördes därefter tillkom genom avstyckning och två av tomterna har blivit skafttomter. Många av de äldre husen har förändrats genom tilläggsisoleringar och tillbyggnader.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Skörden 9. Björkliden 15

Byggår: 1937

Arkitekt: Verkmästaren Johan M. M:son-Bomér

Byggmästare: Byggnadssnickaren Edvin Olsson

Byggherre: Tegelbruksarbetaren Sven Hansson

Enbostadsvilla i en våning och delvis inredd vindsvåning med lägenhet, utförd 1940. Putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel, kraftig gesims och burspråk. Brant sadeltak med enkupigt tegel utan takutsprång och liten takkupa i brun plåt. Huvudentré på framsida med betongtrappa, järnräcke, tegelomfattning och nätt skärmtak samt ingång i markplan på gaveln. Varierad fönstersättning med små och stora fönster med en och tre lugter samt balkong med nätt järnräcke. Stor köksträdgård, betongkantade gångar och gamla fruktträd.

Kulturhistorisk värdering: Egnahemsvilla med 1930-talsdetaljer så som burspråk, balkong, nätta järnräcken och stora fönsterpartier med tre lugter eller tätt sittande fönster, som i burspråket. Helsingborgstegel, kraftig gesims och tegeltak i liv med gavelmuren ger huset ett högt värde. Den stora tomten med fruktträd bidrar till en äldre karaktär.

Skörden 9. Björkliden 15

Skörden 15. Åbogatan 8

Byggår: 1930–31

Arkitekt: Arkitekten Charles Elmström, Klippan

Byggmästare: –

Byggherre: Bagaren Arvid Nilsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel, rullskift och putsad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel i liv med gavelmuren och litet takfönster. Två- och fyrlufts-fönster samt litet runt fönster vid entrén. Huvudentré på framsida med betongtrappa, låga putsade sidor, putsad omfattning med konsoler och nått skärmtak. Entrédörren är bytt. 1983 tillkom ny takkupa och nya fönster. Bygglov för garage beviljades 1963 och 2010. 2009 revs gårdshuset och en tillbyggnad på baksidan uppfördes.

Kulturhistorisk värdering: Traditionell egnahemsvilla uppförd i brytpunkten mellan klassicismen med mönstermurning och sadeltak och funkisen med hela fönsterluffer och runda fönster. Välbevarad huvudentré med putsad omfattning och mjukt svängda betongsidor.

Skörden 15. Åbogatan 8

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Skörden 11. Björkliden 11**

Byggår: 1926

Arkitekt: Ingenjören Reinhold Müller

Byggmästare: –

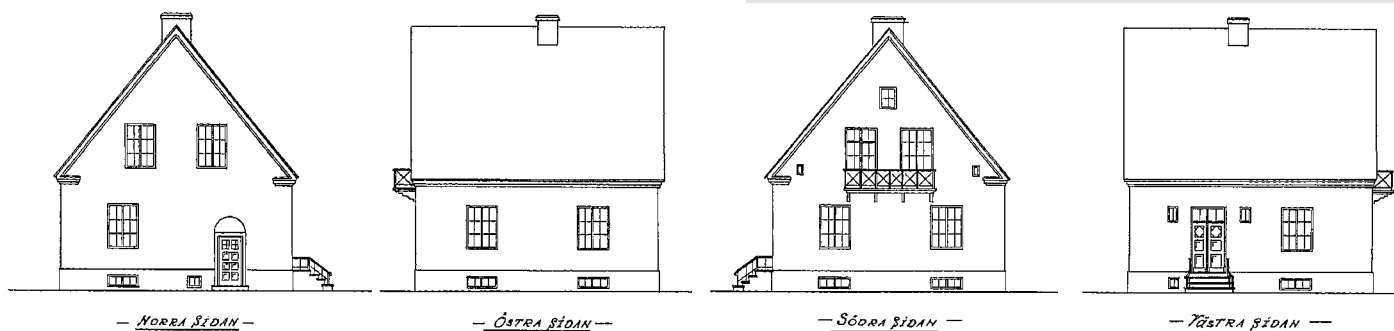
Byggherre: Chauffören Arvid Pettersson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan uppförd i egnahemsstil. Sadeltak belagt med enkupigt tegel i liv med gaveln. Putsad sockel och fasad avfärgat i rosa nyans med gesims. Fönstersättningen är symmetrisk men fönstren är bytta mot vridfönster med lösspröjs. De har ursprungligen varit tvålufts-fönster med sexdelade rutor vilket är ett nationalromantiskt drag. Idag är det endast de två små delade fönstren intill huvudentrén som är bevarade. Huvudentré med träport och sidofönster har ersatt en äldre pardörr. 1991 uppfördes ett garage.

Kulturhistorisk värdering: Husets enkla egnahemskaraktär har bevarats med ursprunglig huskropp, symmetrisk fönstersättning och putsad fasad.

Skörden 11. Björkliden 11

Skörden 11, ritning från 1926, Bygglövsarkivet Helsingborg

Skörden 19. Änggatan 21

Skörden 20. Björkliden 9

Skörden 19. Änggatan 21

Byggår: 1946–47

Arkitekt: Byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Gösta Friberg

Byggherre: Hälsingborgs Allmänna Bageriförening nr 1 u.p.a.

Ursprungligen affärs- och tvåbostadsvilla i en våning och inredd vindsvåning. Huset ligger på hörntomt. Putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel och teglat parti kring vardagsrumsfönstret med utkragning. Sadeltak med enkupigt tegel lagt i liv med gavelmuren, vindskiva i plåt, två skorstenar och teglad takkupa. Tvåluftsfönster, treluftsfönster och stora butiks- och vardagsrumsfönster i vitmålat trä. Markerad huvudentré på långsidan med betongtrappa, järnräcke, glasad trädörr i original och nätt skärmtak. Gavelns butiksdörr igensatt och fönstret har gjorts mindre. 1947 byggs en mur med pollare i helsingborgstegel och plattjärn. Längs gavel växer en häck och klätterväxter döljer igenmurningarna.

Kulturhistorisk värdering: Villan har ett samhällshistoriskt värde som visar på affärsverksamhet genom storeken på villan och de stora perspektivfönstren. Den privata delen markeras med vardagsrummets omfattning och en väl bearbetad entré i originalskick. Kuporna har varit teglade från början vilket är ovanligt. Mur och häck har ett miljöskapande värde.

Skörden 20. Björkliden 9

Byggår: 1959

Arkitekt: AB Aneby Industrier, Aneby

Byggmästare: Byggmästaren Hans Christiansson

Byggherre: Försäljaren Alvar Bosson

Enbostadsvilla i en våning med inredd vindsvåning och källare. Flackt sadeltak belagt med svart kupig panna och stor skorsten i tegel avfärgad i vitt på baksidans takfall. Putsad grå sockel och fasader i rött tegel. Indraget, centralt placerat entréparti med vitmålat tegel, trappa, sicksackformat järnräcke, dörr i spårat träfanér och pressat glas samt två små, flankerande fönster. Enluftsfönster och gavelfönster med vinklat avslut. Garaget uppfördes 1964 och byggdes till 1978. Öppen trädgårdsdel på framsidan genom låg häck och terrassering i kalksten.

Kulturhistorisk värdering: Enkel villa med påkostade detaljer så som spetsigt gavelfönster och centralt entréparti med trappa, dörr i träfanér och pressat glas och sidofönster. Öppen förträdgård med en låg terrassering och lågt klippt häck är tidstypiskt för tiden och ger ett miljöskapande värde.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Skörden 5. Änggatan 19, uppförd ca 1923 efter ritningar av Carl Svensson

Skörden 6. Änggatan 17, uppförd 1966 efter ritningar av LB-Hus AB, Bromölla

Skörden 8. Änggatan 13, uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Katrineholm

Skörden 13. Åbogatan 4, uppförd 1929 efter ritningar av Sture Nihlén

Skörden 14. Åbogatan 6, uppförd 1967 efter ritningar av Skogsägarnas Industri AB, Hultsfred

Skörden 16. Per Eskils gata 22, uppförd 1965 efter ritningar av AB Götene Träindustri, Götene

Skörden 21. Åbogatan 10, uppförd ca 1980 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Skörden 22. Per Eskils gata 16, uppförd 1924 efter ritningar av Nils J. Lundgren

Skörden 23. Per Eskils gata 20A, uppförd ca 1923–24 efter ritningar av Edvin Tidblad

Skörden 24. Per Eskils gata 20B, uppförd ca 1986 efter ritningar av Gullringshus AB, Gullringen

Skörden 25. Änggatan 15, uppförd 1925–26 efter ritningar av Martin Pettersson

Skörden 26. Björkliden 13A, uppförd ca 1985–86 efter ritningar av Begus Hus, Korsberga

Skörden 27. Björkliden 13B, uppförd före 1934

Skörden 28+29. Per Eskils gata 18A, 18B, uppförd ca 1985–86 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

KVARTERET STACKEN

Kvarteret Stacken har 22 tomter varav hälften bebyggdes på 1920-talet. På 1930-talet bebyggdes ytterligare fem tomter och därefter dröjde det tills på 1950-talet då tre tomter bebyggdes. De två yngsta husen tillkom på 1960- respektive 1970-talet. Tomterna har oregelbunden form och kilar in i varandra i den norra och södra sidan där gatorna är svängda och anpassade efter terrängen. Den nordöstra sidan gränsar till en liten öppen gräsplan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Stacken 1. Björkliden 4, "Villa Dalbo"

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinarbetaren J. A. Andrén

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och gavel mot gata. Putsad grå sockel och slätputsad fasad som idag är blå med vita hörn, omfattningar och gesimser. Brant sadeltak med enkupigt tegel lagt i liv med mur. Förstuga på gavel med gjuten trappa, järnräcke och valmat tak med tegelpannor. Symmetriskt placerade vita spröjsade tvåluftsfönster. Små vindsfönster i gavel och spröjsade överhängda med pressat glas i entrébyggnad. Ny spröjsad dörr anpassad efter huset. 2004 uppfördes ett putsat garage som är indraget på tomten. Järngrind med betongstolpar, klippt häck och smågatsten på uppfart.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med tegeltak och spröjsade fönster i originalskick. Entrén är markerad med en förstuga som har ett stort arkitektoniskt värde. Sambandet mellan entré och gånggrind samt häcken har ett miljöskapande värde.

Stacken 1. Björkliden 4, "Villa Dalbo"

Stacken 7. Björkliden 16

Byggår: 1939

Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson

Byggmästare: Byggmästaren Olof Börjesson

Byggherre: Byggmästaren Olof Börjesson

Enbostadsvilla i en våning och källare med putsad sockel och fasader av rött tegel. Valmtak belagt med enkupigt tegel och bred skorsten i mitten. Liten takkupa med lunettfönster och inklädd takfot. Tvåluftsfönster med bruna karmar och vita bågar. Både huvudentré och sidoingång har betongtrappor, svarta järnräcken och bruna släta dörrar. Huvudentrén har rektangulär glasning och nätt skärmtak, mjukt böjt räcke och sidoingången har en rund ruta.

Kulturhistorisk värdering: Liten tidstypisk villa med valmtak. Det finns några exempel av byggnadstypen på Eskilsminne men denna är den mest välbevarade. Villan har traditionella drag så som fönsterplaceringen medan släta dörrar, böjt trappräcke och nätt skärmtak är inslag från funkisen. Även materialvalen har ett arkitektoniskt värde tillsammans med färgsättningen på fönstren.

Stacken 12. Vångagatan 19, "Villa Stugan"

Byggår: 1934

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Byggmästaren Albin Tapper

Byggherrar: Gummiarbetaren Alexander Persson och fru Ester Axelina Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel, gesims och fönstervalv. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel och vindskena i plåt. Två- och fyrluftsfönster samt små vindfönster i vitmålat trä. Balkongen och huvudentrén på den motsatta gaveln har vitmålade järnräcken. En tillbyggnad på baksidan uppfördes 1948–49 och ritades av A. J. Martin Bomér. Altanen intill tillbyggnaden har tak, avgränsning och stolpar i vit plåt. 1970 uppfördes en friliggande carport.

Kulturhistorisk värdering: Den ursprungliga delen av villan har egnahemskaraktär med traditionella drag så som fönstersättning och takutformning. Det mörka helsingborgsteglet med mönstermurning har, liksom de nätta räckena, ett arkitektoniskt värde.

Stacken 7. Björkliden 16

Stacken 12. Vångagatan 19, "Villa Stugan"

Stacken 2. Björkliden 6

Stacken 4. Björkliden 10, "Villa Haga"

Stacken 6. Björkliden 14

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Stacken 2. Björkliden 6

Byggår: 1927

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Muraren Hugo Qvist-Hansson

Byggherre: Chauffören Mauritz Jönsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med putsad sockel och fasader av helsingborgstegel. Mönsternurning i form av gesims, rundade fönster-
valv och dörromfattning med utkragat krön och rullskift. Brant sadeltak
med enkupigt tegel och plåtvindskivor. Takkupa i svart plåt är uppförd
senare och tvåluftsfönstren är sekundära. Litet fönster med blyinfattat
glas intill entrén och källarfönstren är äldre. Entré på gavel med sekundär
fanérdörr. Huset är tillbyggt på baksidan omkring 1967 efter ritningar av
B. Sigurd Johansson. 1972 uppfördes en carport.

Kulturhistorisk värdering: Ursprungshuset har en egnahemskaraktär
med 1920-talsklassicistiska drag med symmetrisk fönstersättning, brant
sadeltak och gesims. Omsorgsfullt utformad entré med litet utkragat krön
och rullskift på sidorna.

Stacken 4. Björkliden 10, "Villa Haga"

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Arkitekten Ola Anderson

Byggmästare: –

Byggherre: Järnsvarvaren A. J. Forssell

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med asymmetriskt placerat
burspråk och frontespis. Grovputsad grå sockel och putsade fasader
i gult med omfattningar, gesims och triangulärt fält över huvudentré i
vitt. Brant skalkat sadeltak belagt med enkupigt tegel och liten takkupa.
Enligt ritning var det ursprungligen spröjsade tvåluftsfönster och en mur
på burspråket. Huvudentré med putsad trappa, järnräcke och trädörr.
1957 byttes ytterdörren och fönstren ut. 1975 uppfördes en tillbyggnad
på baksidan med sargtak och 1984 sattes en dörr igen på gaveln.

Kulturhistorisk värdering: Villan har trots en del förändringar kvar
sin nationalromantiska karaktär med asymmetrisk fasad, frontespis,
burspråk och liten takkupa. Entrén har en för området typisk utformning
med putsad trappa och inramning med putsat krön.

Stacken 6. Björkliden 14

Byggår: 1934

Arkitekt: Byggmästaren Hilding Bengtsson

Byggmästare: Byggmästaren Hilding Bengtsson

Byggherre: Järnarbetaren Alexander Tell

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare med putsad fasad med grå
sockel och resterande i vitt. Sadeltak med enkupigt tegel och tilltaget
takutsprång. En- och treluftsfönster i vitmålat trä. Huvudentré har
putsad trappa, svart järnräcke med tulpanmotiv samt slät fanérdörr med
sextkantad ruta och sirligt järnskydd. Det putsade entrépartiet är förenklat
med en slät omfattning. 1937 uppfördes en ekonomibyggnad och 1957
byggdes villan på efter ritningar av Hans Ekelund. 2009 målades huset om
från ljusgult till vitt. Rabatt med låg terrassering av kalksten längs gata.

Kulturhistorisk värdering: En väl sammanhållen villa som speglar två
årtionden. Treluftsfönster och ljus puts är typiskt för 1930-talet medan
takform och balkong är 1950-tal. Nätta proportioner och väl utformad
entré med trappräcke och trädörr.

Stacken 8. Änggatan 7

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Mauritz Granberg

Byggmästare: –

Byggherre: Järnarbetaren Joel Johansson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan, källare och putsad fasad avfärgat i rött på sockel och gult på resten av fasaden. Putsad gesims, brant sadeltak med enkupigt tegel och svarta plåtvindskivor. Symmetrisk fönsterplacement med bruna fönster.

Enligt ritning hade de övre rutorna ursprungligen små spröjs. Huvudentrén på gaveln har murad trappa med mur och slät fanérdörr med sexkantad ruta och sirligt skydd i smide. 1992–97 utfördes tillbyggnad på baksidan i gult tegel.

Kulturhistorisk värdering: Trots att det skett en del små förändringar har ursprungshuset kvar sin egnahemskaraktär. Villan präglas också av 1920-talsklassicism med symmetrisk fönstersättning och murad entrétrappa.

Stacken 10. Änggatan 3

Byggår: 1961–62

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggnadssnickaren Harry Johansson

Byggherre: Byggnadssnickaren Harry Johansson

L-plansformad enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad sockel och fasad i rött tegel. Flackt sadeltak med tegelpannor, kraftig skorsten och takutsprång.

Enligt ritning var det ursprungligen tvåluftsfönster där det idag är enluftsfönster. Entré och stort vardagsrumsfönster markerade med rullskift. 1964 uppfördes ett friliggande garage. Låg terrassering i kalksten med plantering längs gata.

Kulturhistorisk värdering: Enkel villa med tidstypiska detaljer som flackt tak med tilltaget utsprång, rött tegel, vita fönster och kalkstensmur längs gatan.

Stacken 15. Vångagatan 13, "Villa Elsie"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Muraren W. Carlsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad sockel och slät putsfasad med gesims avfärgad i ljusgult. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel med plåtvindskivor. Vita enluftsfönster troligen sekundära. Huvudentré på gaveln och balkong på den motsatta sidan med smäckert järnräcke. 1970 murades två gavelfönster på bottenplan igen. 1981 uppfördes en carport. Omgärdning med låg mur med pollare i kalksten och svart järn i geometriskt mönster.

Kulturhistorisk värdering: Trots fönsterförändringar är villan bevarad vad gäller putsfasad, takform och fönsterplacering.

Stacken 8. Änggatan 7

Stacken 10. Änggatan 3

Stacken 15. Vångagatan 13, "Villa Elsie"

Stacken 19. Vångagatan 5

Stacken 20. Vångagatan 3

Stacken 20. Vångagatan 3

Stacken 19. Vångagatan 5

Byggår: 1937

Arkitekt: Gunnar Olsson

Byggmästare: Muraren Gustav Törnkvist

Byggherrar: Muraren Gustav Törnkvist och fru Odina Törnkvist

Enbostadsvilla i en våning med putsad sockel, fasader av rött tegel och flackt tättak av svart plåt. Två- och treluftsfönster i vitmålat trä. Huvudentré på gavel med nätt skärmtak, järnstolpar, putsad dörrumfattning och järnräcke.

1947 byggdes ett garage, 1987 tillkom ett uterum, 1995 uppfördes en tillbyggnad på baksidan av huset och 2004 uppfördes en carport. Lågt genomsiktligt staket av träspjälor och betongpollare.

Kulturhistorisk värdering: Ursprungshus med funkisdrag i form av kvadratisk plan, stora fönsterpartier med tre lufter och flackt tak. Även entréns utformning med nätt skärmtak är utfört i funkisstil och har ett arkitektoniskt värde.

Stacken 20. Vångagatan 3

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Byggnadsarbetaren Erik Hörstedt

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad grå sockel och slätputsad ljusgul fasad med gesims och omfattningar i vitt. Brant sadeltak med tegelpannor, plåtvindskivor och liten takkupa i svart plåt. Sekundära vita fönster och altandörrar med olika indelningar. Enligt ritning har huset ursprungligen haft korspostfönster och kvadratiska spröjsade gavelfönster men de förra är bytta mot fönster med överluft. Entré på gavel och balkong på den motsatta sidan. Lågt genomsiktligt trästaket. Garage från 1963.

Kulturhistorisk värdering: Trots fönsterförändringar är villan bevarad vad gäller putsfasad, takform och fönster- och dörrplaceringar.

Stacken 24, Hus B. Vångagatan 21

Byggår: Ca 1920-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Kolonistuga i en våning med röd panel och vita snickeridetalljer under sadeltak med papp.

Kulturhistorisk värdering: Kolonistugan har ett samhällshistoriskt värde som kopplas till tiden då Eskilsminne grundlades som stadsdel.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Stacken 3. Björkliden 8, uppförd ca 1972–73 efter ritningar av AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Stacken 5. Björkliden 12, uppförd 1937 efter ritningar av Gunnar Olsson

Stacken 9. Änggatan 5, uppförd 1956–57 efter ritningar av Borohus, Ritkontoret, Landsbro genom Evald Borg

Stacken 13. Vångagatan 17, uppförd 1955–56 efter ritningar av Widmark & Platzer AB, Stockholm

Stacken 14. Vångagatan 15, uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Stockholm

Stacken 16. Vångagatan 11, uppförd ca 1922 efter ritningar av Sture Nihlén

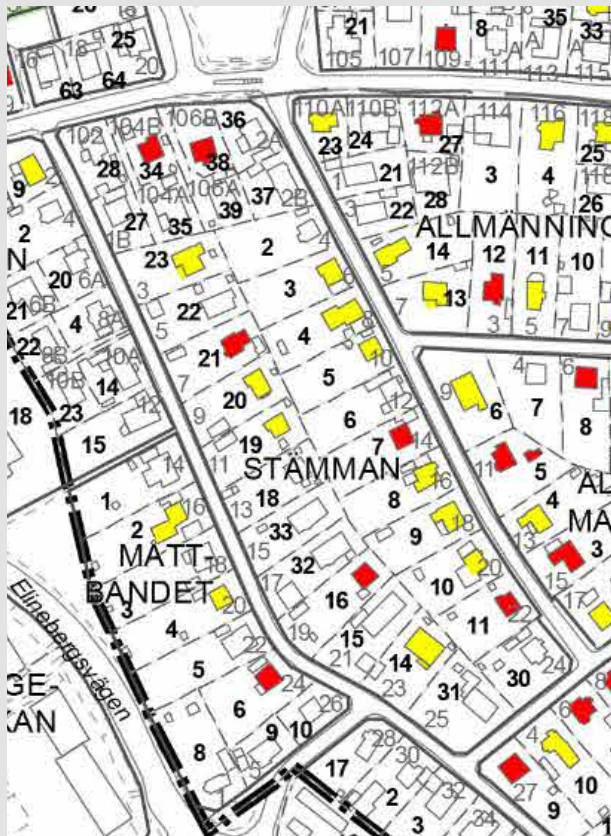
Stacken 17. Vångagatan 9, uppförd 1959 efter ritningar av YTONG-hus, Stockholm

Stacken 18. Vångagatan 7, uppförd 1922 efter ritningar av Harald Andersson

Stacken 21. Alegatan 10, "Villa Skogsbo", uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Stockholm

Stacken 22. Björkliden 2, uppförd 1929 efter ritningar av Landsbro Trävarubolag, Landsbro

Stacken 24, Hus A. Vångagatan 21, byggår: 1931–32 ritad av Johan M. Månsson samt Byggkonsult Kjell Ragnarsson tillbyggnad år 2007

KVARTERET STÄMMAN

Kvarteret Stämman har sammanlagt 31 tomter varav fyra avstyckades på 1980-talet och två skafttomter bildades. Den äldsta byggnaden som är från 1919 och ligger på den västra sidan är ett tre våningar högt hus som är väldigt förändrat genom tillbyggnader. Hälften av de ursprungliga tomterna bebyggdes på 1920-talet, ytterligare fyra bebyggdes på 1930-talet och sex på 1950-talet. Ytterligare några villor byggdes på 1960- och 1970-talet och de sista fyra husen byggdes mellan 1986 och 1990. Många 1920-talsvillor är bevarade och längs Ramlösavägen ligger två som är stora, mer påkostade och välbevarade. I kvarteret finns viss nivåskillnad som bebyggelsen är anpassad efter, antingen genom placering en bit in på tomten, eller med hög källarvåning i suterräng.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Stämman 7. Åldermansgatan 14

Byggår: 1925

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: –

Byggherre: Oscar Andersson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, mörkbrun sockel och putsad vit fasad. Även gesims, fönster och plåtarbeten är avfärgade i mörkbrunt. Brant sadeltak med tegelpannor. Spröjsade tvåluftsfönster och små enluftsfönster i trä vid entrén samt aluminiumfönster på vinden. Balkong på södra gaveln med järnräcke. Huvudentré med putsad trappa och mur, järnräcke och indragen fernissad trädörr med speglar och glasning. Över entrén ett triangulärt fält avfärgat i brunt och med belysning. 1954 uppfördes ett garage och 2012 tillkom nya vindsfönster och vindskivor i brun plåt. Stor blodbok och spjälstaket med betongpollare.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med egnahemskaraktär som präglas av 1920-talsklassicism med kvadratisk plan, symmetrisk fönstersättning och brant tak. Färgsättningen och den dekorativa entrén med trädörren tillför ett högt arkitektoniskt värde.

Stämman 7. Åldermansgatan 14

Stämman 11. Åldermansgatan 22

Byggår: Ca 1922

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Lokputsaren Carl Friberg

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med grå putsad sockel, ljusgrå putsad fasad och vit gesims. Brant sadeltak med tegelpannor lagda i liv med kraftigt profilerad gesims. Vita spröjsade tvåluftsfnster i trä, små vindsfnster och balkong på södra gaveln med vitt järnräcke. Huvudentrén i förstugan på gaveln med bevarad betongtrappa och 1950-talsdörr. 2002 byggdes förstugan, 2005 tillkom takkupa, altandörr samt nytt runt fnster och 2009 uppfördes ett cykelskjul. Tomt omgärdad av spjälstaket med gånggrind.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med egnahemskaraktär som präglas av 1920-talsklassicism med kvadratisk plan, symmetrisk fnstersättning och brant tegeltak. Förstuga och cykelskjul är underordnat huset.

Stämman 16. Lantmätaregatan 19

Byggår: 1928

Arkitekt: Snickaren Johan M. Månsson

Byggmästare: Byggnadsfirman Andersson & Strömqvist

Byggherre: Ölutköraren Carl Carlqvist

Enbostadsvilla i 1 ½ plan som ligger med gaveln mot gatan, långt indragen på tomten och på en höjd. Putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel med murade fnstervall. Brant sadeltak belagt med tegelpannor i liv med kraftig vitputsad profilerad gesims. Vita träfnster i två och tre lugter med småspröjs i övre del samt lunettfnster på vind. Balkong med svart järnräcke och sekundär altandörr. 1990 byggs garage samt uterum och 2002 byggs uterummet till. Lummig tomt med växthus och lång gång upp till huset.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med helsingborgstegel och klassicistiska detaljer med kraftig gesims och småspröjsade fnster. Husets placering och den lummiga trädgården utgör miljöskapande värden.

Stämman 21. Lantmätaregatan 7

Byggår: 1934

Arkitekt: Landsbro Trävarubolag, Landsbro

Byggmästare: Alfred Jönsson

Byggherrar: Byggnadssnickaren Gunnar Jönsson och fru Ellen Jönsson

Tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel, fasader av ljusgrå locklistpanel samt vita knutar och snickerier. Mansardtak klätt med tegelpannor. Burspråk med balkong och frontespis, brutet tak med tegel över huvudentré och pulpettak över gavelentré. Entréerna har enligt ritningen varit försedda med nätta skärmtak. En- och tvåluftsfnster samt sekundär ytterdörr. Även balkongen som idag har trästaket har haft en annorlunda utformning. 2000 uppfördes en tillbyggnad på baksidan i två plan och mansardtak samt carport. 2011 uppfördes skärmtak, växthus och terrass. Villan ligger indragen på tomten och på en höjd och trädgården har äldre bevarade fruktträd.

Kulturhistorisk värdering: En av få villor på Eskilsminne med trästomme, panel och mansardtak i originalsck. Det har skett en del förändringar, främst vad gäller skärmtaken. Huset har arkitektoniska värden, vilket inte minst frontespisen och burspråket bidrar till. Den lummiga tomten och läget på höjden har ett miljöskapande värde.

Stämman 11. Åldermansgatan 22

Stämman 16. Lantmätaregatan 19

Stämman 21. Lantmätaregatan 7

Stämman 34. Ramlösavägen 104B

Stämman 38. Ramlösavägen 106B, "Villa Björkåsen"

Stämman 34. Ramlösavägen 104B

Byggår: 1923

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Muraren Albert J. Malmström

Byggherre: Verkmästaren K. Westberg

Stor enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad grå sockel, putsade vita fasader, gesims och inbyggd veranda. Brant mansardtak med enkupiga, glaserade röda tegelpannor lagda i liv med mur och nått takkupa i grå plåt. Vita originalfönster; korspostmodell med spröjsade övre rutor, småspröjsade på ovanvåningen och runt entréfönster. Inbyggd veranda med gjuten trappa, låg mur, taklykta och spegeldörr i fernissat trä. 1950 byttes balkongdörr och fönster plats på gaveln, 1986 tillkom en 1,2 meter hög mur och 2004 byggdes förråd. 2008–09 renoverades villan genom målning, nya takpannor, nytt plåtarbete på takkupor och carport samt lusthus uppfördes.

Kulturhistorisk värdering: Ovanligt påkostad och välbevarad villa med högt kulturhistoriskt värde. Renoveringen som gjorts är ett utmärkt exempel på att det är möjligt att bevara karaktär och originaldetaljer. Förstugan med stilenligt runt fönster, nått takkupa och tak utan takutsprång bidrar till de arkitektoniska och estetiska värdena.

Stämman 38. Ramlösavägen 106B, "Villa Björkåsen"

Byggår: Ca 1922

Arkitekt: Folkskolläraren Sture Noberg

Byggmästare: –

Byggherre: Folkskolläraren Sture Noberg

Stor enbostadsvilla i 1 ½ plan med källarvåning och putsad blå sockel och fasad, vit gesims. Brant mansardtak med enkupiga tegelpannor lagda i liv med mur och nått takkupa i röd plåt. Vita spröjsade tvålufts-fönster med tredelade rutor och tvådelade i takkupa och intill entré. Alla fönster, utom vindsfönstret som ersatt ett lunettfönster, är i original. Entré med dubbla pelare under tak och mörkbetsad trädörr. Lummig och högt belägen tomt omgiven av stenterrassering och trästaket.

Kulturhistorisk värdering: Ovanligt påkostad och välbevarad villa med höga arkitektoniska värden som består av pelarentré, nått takkupa och tak utan takutsprång. Avfärgningen i milt blått är en passande kulör. Tomtens utformning med stenmur och mycket växtlighet har ett miljöskapande värde.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Stämman 3. Åldermansgatan 6**

Byggår: 1958–59

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Ingenjören Egart Nilsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, låg putsad sockel och gula tegelfasader med utkragning vid hörn, rullskift i gavelröste och vid dörromfattning. Flackt sadeltak klätt med tegelpannor lagda i liv med gavelmur. Bruna enlufsfönster varav det blyinfattade fönstret bredvid entrén är i original. Brunlaserad ytterdörr i träfanér, klinkerbelagd betongtrappa och järnräcke. Indraget parti på baksidan med takkupa enligt ritning. 1968 uppfördes garage, 2013 utfördes förändring med nytt takfönster. Tidstypisk förträdgård med låg plantering.

Kulturhistorisk värdering: Lågmäld liten villa med välbevarad karaktär. Takform med rullskift, enlufsfönster, fanérdörr, järnräcke, klinkertrappa och förträdgård är detaljer som är tidstypiska för 1950-talet.

Stämman 4. Åldermansgatan 8

Byggår: 1937

Arkitekt: Verkmästaren Johan M. M:son-Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Albin Nilsson

Byggherre: Charkuteristen Ivan Meijer

Enbostadsvilla i en våning med källare, putsad ljus sockel och putsad gul fasad. Flackt tälttak klätt med svart plåt och litet takutsprång. Vita sekundära trelufsfönster. Entré på gavel med skärmtak, trappa och enkelt svart järnräcke av rundstål. 1967 byggdes ett dubbelgarage intill huset och 1997 en tillbyggnad med källare och bottenplan.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad funkisstil med putsad fasad, trelufsfönster, flackt tak och litet takutsprång. Tillbyggnaden är underordnad originalhuset genom att det är hållet lika lågt och med samma fasadmateriäl.

Stämman 5. Åldermansgatan 10

Byggår: 1921–22

Arkitekt: Målarvärdmästaren Carl Rönnström

Byggmästare: Murarna Edvard Lindholm och Sigfrid Malmström

Byggherre: Järnarbetaren Ola Johnsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, ljusbrun putsad sockel och ljusgul putsad fasad med vita hörn, gesimser och omfattningar. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel i liv med muren. Vita korspostfönster i original och balkong med vitt järnräcke. Entré med gjuten trappa, putsad mur, omfattning och sekundär dörr med spröjs. 1932 uppfördes ett garage och mur, 1978 utfördes fasadbeklädnad, 1997 breddades balkongdörr, 2013 ändrades entrén och plåtbeklädnaden återställdes med puts. Avgränsning på delar av tomtgränsen med vitt spjälstaket.

Kulturhistorisk värdering: Villa som återfått en del av sin forna 1920-talsskäraktär i och med återställandet av fasaden. Branta sadeltak i liv med mur, putsad fasad med dekor i form av omfattningar, putsad murtrappa och smäckt balkongräcke har arkitektoniska värden.

Stämman 3. Åldermansgatan 6

Stämman 4. Åldermansgatan 8

Stämman 5. Åldermansgatan 10

Stämman 8. Åldermansgatan 16

Stämman 9. Åldermansgatan 18

Stämman 10. Åldermansgatan 20

Stämman 8. Åldermansgatan 16

Byggår: Ca 1923–24

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Arbetaren John Persson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad fasad i terrakottakulör med gesims, hörn och omfattningar i vitt. Brant sadeltak klätt med tegelpannor samt vindskivor och liten takkupa i röd plåt. Vita sekundära fönster med småspröjs i övre del. Entréparti med putsad trappmur, sadeltak och flankerande vita små enlufts-fönster. Balkong med putsade profilerade konsoler och vitt järnräcke. 1927 byggdes en tillbyggnad med veranda och ovanvåning på baksidan. 1954 uppfördes ett garage, 1986 ändrades bland annat entrépartiet, 2003 uppfördes carport framför garaget och 2003 utfördes färgbyte från rosa till terrakotta och under 2013–2014 har fönstren bytts från enlufts-fönster till spröjsade.

Kulturhistorisk värdering: Villan har en bevarad 1920-talskaraktär med brant tak och putsade fasader med gesims. Tillbyggnaden på baksidan betraktas som en del av den ursprungliga villan då den uppfördes bara några år senare och i samma stil som övriga villan. Detaljer som takkupa, putsad trappmur och små entréfönster har arkitektoniska värden.

Stämman 9. Åldermansgatan 18

Byggår: 1953–54

Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Skövde genom ingenjören Lage Svensson

Byggmästare: Byggnadsfirman Elhag & Brorsson

Byggherre: Förmannen Gunnar Persson

Enbostadsvilla i en våning med putsad sockel, fasader av räfflat gult tegel, rullskift omkring dörr och fönster. Flackt sadeltak klätt med tegelpannor och med takutsprång. Vita enlufts-fönster som troligtvis är i original men tidigare avfärgade i brunt. Brunlaserad ytterdörr i spårad träfanér med förskjutna rektanglar. Rundad betongtrappa och järnräcke på fasad. 1974 utfördes en tillbyggnad på baksidan med stora fönster och 2003 ersattes garaget med ett nytt. Öppen förträdgård med rundklippta städsegröna buskar som flankerar dörr samt bred svängd gång och låg mur av kalksten.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad enkel villa med detaljer som räfflat tegel, rullskift, tegeltak och påkostad dörr. Den öppna förträdgården med kalksten, svängd gång och klippta buskar har estetiska och miljöskapande värden.

Stämman 10. Åldermansgatan 20

Byggår: Ca 1923–24

Arkitekt: Alfred Arvidson

Byggmästare: –

Byggherre: Lokputsaren E. Lundkvist (el. Lundqvist?)

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad grå sockel, putsad ljusgrå fasad och gesims. Brant sadeltak belagt med tegelpannor, plåtvindskivor och liten takkupa. Markerad entré med betongtrappa, järnräcke, putsad omfattning med tegelbelagd fronton och ny grå dörr. Grå enlufts-fönster har ersatt äldre spröjsade fönster. 1973 uppfördes carport och 1993 byggdes uterum. Formklippt alm har troligtvis utgjort en del av en portal.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med brant tak, kvadratisk plan och putsade fasader. Entrépartiet med den omsorgsfullt utformade omfattningen har arkitektoniska kvaliteter.

Stämman 14. Lantmätaregatan 23

Byggår: 1971–72

Arkitekt: Smålands-Hus AB, Arkitektavdelningen, Sävsjö

Byggmästare: Folke Löfgren

Byggherre: Konditorn Rune Andersson

Enbostadshus i en våning och suterrängvåning. Fasader av vit kalksandsten och flackt tak belagt med betongpannor. Indraget balkongparti med grönt järnräcke. Bruna stora enluftsfinster och teakdörr med spårat mönster och sidofönster av mönstrat betongglas. Huset ligger indraget på tomten med en svängd gång och städsegrön växtlighet med strikta former. Uterum från 1985. Huset föregicks av ett hus från 1944.

Kulturhistorisk värdering: Villan speglar sin tids anpassning till nivåskillnader genom suterränglösningen tillsammans med det indragna läget på tomten och långsträckta form ger en lågmäld profil i kvarteret. Tidstypisk entré med betongglas och indragen balkong med järnräcke. Tidstypiskt fasadmaterial bidrar till den speciella karaktären.

Stämman 14. Lantmätaregatan 23

Stämman 19. Lantmätaregatan 11

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Spårvagnsföraren Algot Roslund

Tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med putsade vita fasader, gesims och förstuga som blivit tillbyggd med skärmtak. Brant sadeltak klätt med tegelpannor i liv med gavelmur och liten takkupa i ljusbrun plåt som tillkom 1965. Vita enluftsfinster och entré på gavel med tak. 2003 uppföres ett garage. Villa ligger indragen på tomten på en höjd och omges av en lummig trädgård.

Kulturhistorisk värdering: Villa med 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, brant tak i murliv, förstuga och putsade fasader.

Stämman 19. Lantmätaregatan 11

Stämman 20. Lantmätaregatan 9

Byggår: 1963–64

Arkitekt: Eksjöhus, Eksjö

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Maskinisten Åke Åkergren

Enbostadsvilla i en våning och suterrängvåning. Fasader av gult tegel och flackt tak belagt med tegelpannor och vindskivor i plåt. Indraget entré- och balkongparti på järnpelare och med plåtsida. Vita stora enluftsfinster och sekundär grå dörr med spårat mönster. 1977 byggdes garaget i källaren om till hobbyrum och 2009 byggdes ett nytt garage. Huset ligger indraget på tomten med en lång gångstig upp till huset.

Kulturhistorisk värdering: Suterrängvilla med stora perspektivfönster och bred balkong på enkla pelare. Villan har genom sitt läge på tomten och långsträckta form en lågmäld profil.

Stämman 20. Lantmätaregatan 9

Stämman 23. Lantmätaregatan 3

Stämman 23. Lantmätaregatan 3

Byggår: 1955–56

Arkitekt: Eksjöhus, Eksjö genom P. A. Löfkvist

Byggmästare: Byggmästaren Sture Palmkvist, Ödåkra

Byggherre: Parkettläggaren Georg Persson

Ursprungligen L-formad tvåbostadsvilla i en våning, delvis inredd vindsvåning och källare. Fasader av räfflat rött tegel och flackt tak med vindskivor och tegelpannor. Indraget källarparti och altan i vinkel med smäckt järnräcke. Stort vardagsrumsfönster i perspektiv med rullskift. 1974 ändrades garaget i källaren till förråd, idag har det en ny port och nya dörr. Huset ligger indraget på tomten med en lång uppfart upp till huset och terrassering.

Kulturhistorisk värdering: Villa som anpassats till terrängen genom en hög källarvåning med inbyggt garage, altan och terrasserad plantering och uppfart. Arkitektoniska detaljer så som det stora markerade vardagsrumsfönstret och smäckt altanräcke bidrar till en välbevarad karaktär.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Stämman 2. Åldermansgatan 4, uppförd 1922–23 efter ritningar av Gustav Flinck

Stämman 6. Åldermansgatan 12, uppförd 1922 efter ritningar av Carl Rönström

Stämman 15. Lantmätaregatan 21, uppförd ca 1975–76 efter ritningar av Sydsvenska Småhus AB, Malmö

Stämman 18. Lantmätaregatan 13, uppförd 1937 efter ritningar av Berdin Svensson

Stämman 22. Lantmätaregatan 5, "Villa Heos", uppförd 1919–20.

Stämman 27. Lantmätaregatan 1B, uppförd 1958 efter ritningar av Lennart Granqvist

Stämman 28. Ramlösavägen 102, "Villa Lisedal", uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB,

Katrineholm

Stämman 30. Åldermansgatan 24, uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Karl Granberg

Stämman 31. Lantmätaregatan 25, uppförd 1935 efter ritningar av Sigurd Bergqvist

Stämman 32. Lantmätaregatan 17, uppförd 1957–58 efter ritningar av Åke Carlsson, Klippan

Stämman 33. Lantmätaregatan 15, uppförd 1957–58 efter ritningar av Åke Carlsson, Klippan

Stämman 35. Ramlösavägen 104A, uppförd ca 1986 efter ritningar av Dala-Hus, Svärdsjö

Stämman 36. Åldermansgatan 2A, uppförd ca 1987 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Stämman 37. Åldermansgatan 2B, uppförd ca 1987 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Stämman 39. Ramlösavägen 106A, uppförd ca 1990–91 efter ritningar av LB-Hus AB, Bromölla

KVARTERET SÅNINGSMANNEN

Enligt Helsingborgs stadsplan från 1930 tillhörde kvarteret Såningsmannen stadsdelen Filborna och hela kvarteret var planerat för 22 tomter. I kvarteret byggdes år 1919–20 ett av Eskilsminnes tre provhus som ritades av snickaren Sture Nihlén. Det är det äldsta huset och det följdes snart av ytterligare 14 hus som byggdes fram till 1927. På 1930-talet bebyggdes ytterligare fem tomter och på 1950-talet bebyggdes de två sista tomterna i kvarteret. 1957 gjordes den första avstyckningen i den södra delen längs Såningsgatan så att ytterligare en villa kunde byggas år 1957. De sista fyra villorna som uppfördes 1984–1995 tillkom också genom avstyckningar, denna gång i det inre av den norra kvartersdelen. Det innebär att dessa tomter blev skafftomter. Kvarteret består idag i majoritet av en 1920-talsbebyggelse varav de flesta är ganska likartade med putsade fasader. 1930-talets bebyggelse är inte lika enhetlig då den är uppförd i olika stilar men också är förändrad genom ändringar och tillbyggnader. 1950-talets villor är snarlika varandra och uppförda i gult tegel. 1980-talsvillan är också uppförd i gult tegel medan 1990-talens villor har panelfasader.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Såningsmannen 9. Vångagatan 16, "Villa Solhaga"

Byggår: Ca 1923

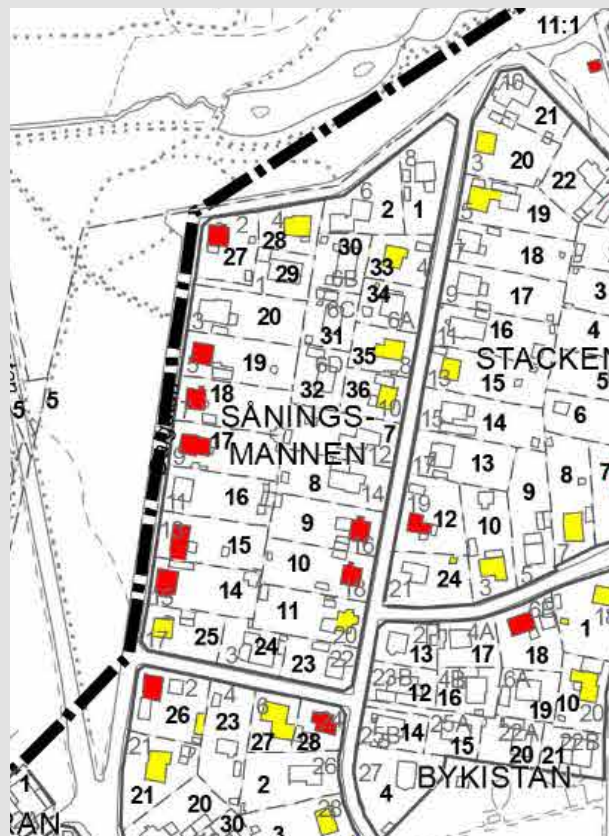
Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Förmannen Hj. Jacobsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad grå sockel och fasad, vit takgesims och hörn. Brant sadeltak klätt med tegelpannor i liv med mur. Senare inbyggd förstuga på gavel med trappa, räcke, fanérdörr, putsad mur och valmat tak med tegelpannor. Vita korspostfönster varav några är ursprungliga. Balkong med svart förhöjt järnräcke. 1965 byggs ett garage med mur och 2002 utfördes en tillbyggnad på baksidan. Stenlagd framsida med låg plantering utmed gatan.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med brant tak, kvadratisk plan, ljusa putsade fasader och korspostfönster. Det ursprungliga taket och muren har arkitektoniska kvaliteter.

Såningsmannen 9. Vångagatan 16, "Villa Solhaga"

Såningsmannen 10. Vångagatan 18, "Villa Gullbo"

Såningsmannen 10. Vångagatan 18, "Villa Gullbo"

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: Byggnadssnickaren E. H. Gustavsson

Byggherre: Byggnadssnickaren E. H. Gustavsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad ljusgrå sockel, fasad och takgesims. Brant sadeltak klätt med tegelpannor i liv med mur med takkupa på båda takfallen. Korspostfönster i original, varav de flesta är vita och ett par är gröna. Balkong med sekundär dörr och svart järnräcke. Huvudentré på gavel med gjuten trappa, putsad mur och omfattning med utkragat krön. Trädörr med speglar, spröjsad ruta och pressat glas. Enligt ritning fanns en liten takkupa på baksidan från början, den andra i vit plåt tillkom 2004. Lummig tomt med grusad uppfart, vitt spjälstaket med en stor grind och en liten gånggrind av järn.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad villa i 1920-talsklassicism med brant tak, kvadratisk plan, ljusa putsade fasader och korspostfönster i original. Den omsorgsfullt utformade entrén med trappmur, omfattning och spegeldörr uppvisar stor arkitektonisk kvalitet. Spjälstaket med grindar för både fordon och gångtrafik har ett miljöskapande värde.

Såningsmannen 14. Dalgatan 15

Såningsmannen 14. Dalgatan 15

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: –

Byggherrar: Påbörjat av bageriarbetaren John E. Rosenberg och avslutat av Alfhild Ekberg

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad grå sockel, putsad gul fasad och vit gesims. Mansardtak klätt med enkupiga tegelpannor i liv med mur och takkupa i röd plåt. Vita spröjsade tvålufts-fönster i original. Förstuga på gaveln med murat balkongkrön, rundbågiga spröjsade fönster, murad trappa och färgad spårad trädörr med rundat överljus. På originalritningen finns flera små detaljer som inte finns på villan idag. Exempel på det är ovanvåningens fönsterluckor, spegeldörren och balkongräckets kryssjärn. 1965 uppfördes ett garage intill huset. Förträdgård med buxbomskantad rabatt och smågatsten.

Kulturhistorisk värdering: Villan är vällbevarad i sin helhet trots mindre förändringar. Den påkostade förstugan har ett högt arkitektoniskt värde. Även takets utformning med den nätta takkupan samt förträdgårdens buxbom bevarar karaktären.

Såningsmannen 14 ritning från 1923, Bygglövsarkivet Helsingborg

Såningsmannen 15. Dalgatan 13

Byggår: 1955

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggnadsfirman John Björk

Byggherre: Affärsbördradet Signe Blyse

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med klinkerklädd sockel, gul tegelfasad och rullskift kring stort vardagsrumsfönster. Sadeltak klätt med enkupigt tegel med takutsprång, relativt liten takkupa och takfönster i röd plåt samt kopparplåt på vissa detaljer. Vita enlufts-fönster, balkong med brun plåtsida och räcke. Entrén har trappa, skärmtak och dörr med träfanér och rektangulär glasning. Garaget är uppfört 1965, samtidigt och i ett stycke med Såningsmannen 14. Garaget är uppfört likt villan i gult tegel och träportar. Förträdgård med inslag av vintergrön växtlighet, avgränsad av låg kalkstensmur. Delvis stenlagd uppfart.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1950-talsvilla med tidstypisk utformning vad gäller tak, takkupa, entré, balkong och vardagsrumsfönster. Det vålanpassade garaget och den tidstypiska förträdgården utgör ett stort miljövärde.

Såningsmannen 17. Dalgatan 9

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Karl Granberg

Byggmästare: –

Byggherre: Plåtslagaren Joh. R. Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad grå sockel, spritputsade fasader i ljusockra med slät vit gesims, omfattning och hörn. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel i liv med mur. Fönster i nedre botten i original med korspost och småspröjsad överluft och senare korspostfönster och balkongdörr på gaveln. Balkong med putsade pollare och vid besiktning utan räcke. 1997 uppfördes en tillbyggnad på baksidan i samma utförande som huvudvillan och ett garage revs. Lummig framsida med friväxande rosor och buskar samt grusad uppfart.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med brant tak, kvadratisk plan, ljusa putsade fasader och spröjsade korspostfönster.

Såningsmannen 18. Dalgatan 7

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Valspassaren Lorentz Olsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad ljusgrå sockel, putsad vit fasad med gesims och hörnkedjor. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel i liv med mur. Vita fönster i original med korspostfönster, små gavelfönster och balkongdörr med svart järnräcke. Entré på gavel med putsad trappa och mur. 1950 uppfördes ett garage och en sammanlänkande mur. Garaget är anpassat efter huset med lågt tak, putsad fasad och indraget på tomten. 2000 ska en tillbyggnad med burspråk ha uppförts. Tomtavgränsning med klippt häck och gånggrind med betongpollare samt kalkstensgång och grusad uppfart.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa uppförd i 1920-talsklassicism med brant tegeltak, kvadratisk plan, ljusa putsade fasader, hörnkedjor, korspostfönster och gavelentré. Klippt häck, anpassat garage och den mindre grusplanen har miljöskapande värden.

Såningsmannen 15. Dalgatan 13

Såningsmannen 17. Dalgatan 9

Såningsmannen 18. Dalgatan 7

Såningsmannen 19. Dalgatan 5

Såningsmannen 27. Alegatan 2, "Villa Grönbo"

Såningsmannen 19. Dalgatan 5

Byggår: Ca 1922

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Järnarbetaren Ragnar Persson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med gavel mot gatan, ljusbrun spritputsad sockel och ofärgad putsad fasad med gesims och hörnkedjor. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel i liv med mur. Sekundära mörkbruna spröjsade tvåluftsfönster och balkong med svart järnräcke. Enligt uppgift från ägaren hade huset ursprungligen vita fönster. Entré på sidan med betongtrappa, järnräcke, trädörr med förskjutna rektanglar och litet blyspröjsat fönster. 1979 uppfördes ett garage och en sammanlänkande mur. Garaget är anpassat efter huset genom att det är indraget på tomten och har putsad fasad och brun port. Bred gånggrind med betongpollare, dubbla järngrindar och rosenpergola.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad villa uppförd i 1920-talsklassicism med brant tegeltak, kvadratisk plan, putsade fasader, hörnkedjor, spröjsade fönster och entré på sidan. Det anpassade garaget och gångentrén har miljöskapande värden.

Såningsmannen 27. Alegatan 2, "Villa Grönbo"

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén (ritat även uthuset från 1924)

Byggmästare: –

Byggherre: Fosfatarbetaren Axel Th. Andersson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med grå putsad sockel och gul spritputsad fasad med vita släta hörn, omfattningar och gesimser. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel i liv med mur och nätta takkupor i röd plåt. Mörkbruna korspostfönster, små gavel- och entréfönster samt treluftsfönster i takkupor. Balkong med svart järnräcke och sekundär dörr. Entré med betongtrappa, putsade murar, blyspröjsade fönster och sekundär trädörr. Enligt ritning fanns en takkupa från början och 1937 uppfördes ytterligare två takkupor, en åt norr och en åt söder. Villans namn saknas i det murade fältet i röstet. Hörntomt med klippt ligusterhäck och järngrind.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad villa uppförd i 1920-talsklassicism med brant tegeltak, kvadratisk plan, putsade fasader med släta hörn och gesimser, korspostfönster samt murad entrétrappa. Klippt häck och järngrind utgör miljöskapande värden.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Såningsmannen 11. Vångagatan 20**

Byggår: 1933–34

Arkitekt: Gösta J. V. Carlsson, Hasslarp

Byggmästare: Muraren Gösta Friberg

Byggherre: Svarvaren Frans Gustav Mattsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med grå putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel, gesims och breda rullskift över fönster. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel och vindskivor i svart plåt. Vita korspostfönster och små gavelfönster i original, liksom balkongdörr och sidofönster. Balkongräcke av svart järn med cirkelmönster. 2004 och 2007 utfördes tillbyggnader på baksida, framsida och vid entré med grå sockel, vita putsfasader, gesims, sadeltak med tegelpannor, vindskivor i plåt och korspostfönster. Entré med grön omfattning och dörr. 2012 ersattes befintligt garage med nytt förråd och uterum. En del av avgränsningen har klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Ursprungshuset är välbevarat med tegelfasader, korspostfönster, balkong och balkongdörr. Tillbyggnaderna är anpassade vad gäller takutformning och fönstersättning. De svarta plåtarna förtar intrycket något.

Såningsmannen 25. Dalgatan 17

Byggår: Ca 1923

Arkitekt: Mauritz Granberg

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinarbetaren R. E. Lundin

Tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med grå putsad sockel, ljusgrå putsad fasad, vita gesimser och omfattningar. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel i liv med mur och nätta takkupor i röd plåt. Vita sekundära tredelade fönster med spröjs i övre del. Balkong med vitt räcke av svart järn i meandermönster. Förstuga med gjuten trappa och putsad mur, sekundär dörr och rött valmat plåttak. 1936 byttes fönstren mot stora tredelade fönster som placerades närmre hörnen i tidtypisk funktisstil. 2007 avfärgades byggnaden i ljus- och mörkgrått och två små fönster i gavelröset åt väster togs bort.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad villa med 1920-talskaraktär med brant tak, nätta kupor, putsfasad och gesims. Senare tillägg i form av fönster, förstuga och kupor är anpassade vad gäller proportioner och material.

Såningsmannen 11. Vångagatan 20

Såningsmannen 25. Dalgatan 17

Såningsmannen 28. Alegatan 4, "Villa Björkhäll"

Såningsmannen 33. Vångagatan 4, "Villa Dalgårda"

Såningsmannen 35. Vångagatan 8

Såningsmannen 28. Alegatan 4, "Villa Björkhäll"

Byggår: 1919–20 (ett av tre provhus i området)

Arkitekt: Snickaren Sture Nihlén

Byggmästare: Snickaren Sture Nihlén

Byggherre: Snickaren Sture Nihlén

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad grå sockel, ljusrosa putsad fasad och smal fronton. T-format tak med mörka tvåkupiga pannor och stort takutsprång. Takfot inklädd med brädor som döljer en del av gesimsen. Vita tvåluftsfönster varav ett fönster mot gatan har putsad omfattning. Entré med gjuten trappa, järnräcke och 1950-talsdörr. Ovanför detta fönster är namnet Björkhäll målat. 1954 uppförs garage och mur, 1978 byggs förråd och friliggande växthus. 1984 ersätts garaget med ett nytt.

Kulturhistorisk värdering: Villan är det äldsta huset i kvarteret och är ett av tre provhus som uppfördes på Eskilsminne och har således ett lokalt, byggnadshistoriskt värde. Villan har en för Eskilsminne annorlunda utformning med fronton och takutsprång. Villatypen med L-form är typisk för sin tid, dock något ombyggd vad gäller fönster och entré.

Såningsmannen 33. Vångagatan 4, "Villa Dalgårda"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: Muraren Petter H. Jacobsson

Byggherre: Arbetaren Emil Olsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och putsad ljusgul fasad med gesims och förstuga. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel i liv med mur och takkupa klädd med ljusgul panel. Sekundära gröna fönster med korspostindelning och små gavelfönster. 1958 tillkom takkupan och 1959 uppfördes garaget. Fönsterbandet med fyra lufter tillkom troligen också på 1950-talet. Entré med stort skärmtak på pelare är också ett senare tillägg.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, putsade fasader, gesims, brant tegeltak i liv med mur.

Såningsmannen 35. Vångagatan 8

Byggår: 1926

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Smeden Bror A. B. Persson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Putsad vit sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel, gesims och rullskift över fönster. Brant sadeltak belagt med tegelpannor i liv med mur med nätt liten takkupa i svart plåt. Vita enluftsfönster som har ersatt spröjsade tvåluftsfönster och balkong med svart järnräcke. Entré med gjuten trappa, järnräcke, vit putsad omfattning, lunettfönster och röd dörr med glasning i 1960-talsstil. 1972 byggdes ett uterum. Avgränsning med mur och klippt häck.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, helsingborgstegel, fönstervalv och lunettfönster över dörr.

Såningsmannen 36. Vångagatan 10

Byggår: Ca 1953

Arkitekt: Borohus, Ritkontoret, Landsbro

Byggmästare: Ingenjören Åke Lööf

Byggherre: Lokföraren Per Uddbom

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och gul tegelfasad med utkragade rullskift kring två stora vardagsrumsfönster. Sadeltak som ursprungligen var klätt med tegel men idag är belagt med röda betongpannor. Takutsprång med synliga taktassar samt nått takkupa med rombmönster och vindskivor i röd plåt. Sekundära vita en- och tvåluftsfönster enligt originalritningens indelning. Balkong med svart sirligt järnräcke, som enligt uppgift från ägaren ska vara återanvänt från en rivning i Helsingborg. Entrén har klinkerklädd trappa, järnräcke med ovala former, skärmtak och rullskift kring en mörkbetsad trädörr. Garaget är uppfört 1994 intill husets ena gavel. Avgränsning med klippt häck och stenläggning med kalksten och grus.

Kulturarhistorisk värdering: Bevarad 1950-talsvilla med tidstypisk utformning vad gäller tak, takkupa, trappa och skärmtak. Markeringen av fönster och entré genom rullskift är också tidstypiskt och utgör ett högt arkitektoniskt värde.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Såningsmannen 1. Alegatan 8, "Villa Björket", uppförd 1936–37 efter ritningar av Harald Andersson

Såningsmannen 2. Alegatan 6, "Villa Dalbrynet", uppförd 1923 efter ritningar av Sture Nihlén

Såningsmannen 7. Vångagatan 12, uppförd 1927 efter ritningar av Martin Pettersson

Såningsmannen 8. Vångagatan 14, uppförd 1927 efter ritningar av Martin Pettersson

Såningsmannen 16. Dalgatan 11, uppförd 1936–37 efter ritningar av Egon Carlsson

Såningsmannen 20. Dalgatan 3, uppförd 1930–31 efter ritningar av Martin Pettersson

Såningsmannen 23. Vångagatan 22, uppförd 1925–26 efter ritningar av Sture Nihlén

Såningsmannen 24. Såningsgatan 3, uppförd 1957 efter ritningar av Svenska Teknikhus AB, Stockholm

Såningsmannen 29. Dalgatan 1, uppförd ca 1984.

Såningsmannen 30. Vångagatan 6B, uppförd ca 1994–95 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

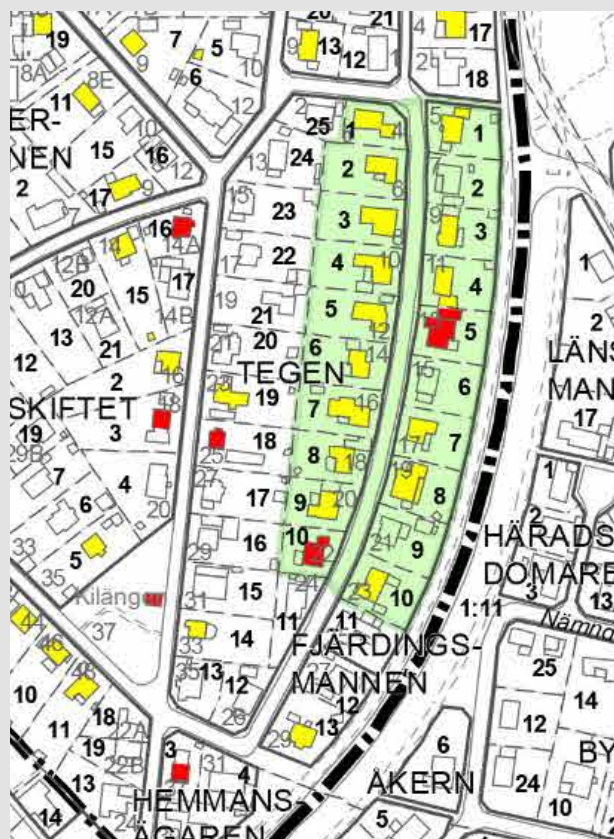
Såningsmannen 31. Vångagatan 6C, uppförd ca 1995 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

Såningsmannen 32. Vångagatan 6D, uppförd ca 1994 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

Såningsmannen 34. Vångagatan 6A, uppförd 1938 efter ritningar av Johan M. M:son-Bomér

Såningsmannen 36. Vångagatan 10

KVARTERET TEGEN

Enligt Helsingborgs stadsplan från 1930 tillhörde kvarteret Tegen stadsdelen Ramlösa och västra halvan var planerat för bebyggelse med 11 tomter. Den norra delen var förbunden med Norra Brunnsgatan och Lantmätaregatan var förbunden med Hovslagaregatan. Alla elva tomter bebyggdes mellan 1921 och 1928. Många av dessa hus är väldigt förändrade idag med tilläggsisoleringar och tillbyggnader. På 1960-talet utökades kvarteret genom att Fjärdingsgatan lades ut och ytterligare 14 tomter tillkom på den norra, västra och södra sidan. I söder byggdes en villa redan 1955, ytterligare 12 byggdes i rask takt mellan 1960 och 1962. Dessa hus är ganska snarlika med flacka tak och tegelfasader. Den sista villan tillkom 1996 och den skiljer sig från övriga genom fasader av kalksandstegel och valmat tak med kraftigt utsprång. Delar av kvarteret längs Fjärdingsmannsgatan har likartad bebyggelse och utgör tillsammans med delar av kvarter Fjärdingsmannen ett "område av enhetlig karaktär", se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilsminne.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Tegen 10. Fjärdingsmannsgatan 22

Byggår: 1961

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Paulus G. Heddelin

Byggherre: Åke Bengtsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsad låg sockel, fasader av rött tegel. Sadeltak belagt med brunskiftande tegel och vita vindskivor. En stor putsad skorsten som smalnar av upptill är placerad på framsidans takfall. Vita en- och tvåluftsfönster i original, varav de tre på framsidan har blyspröjsade glas. Framsidans ena fönsterparti med två små enluftsfönster och entrén är markerade med rullskift. Entré med klinkerklädd trapp, svart järnräcke, trädörr med spårat mönster av förskjutna rektanglar och sidoljus av betongglas. Garaget är samtida och har flackt tak och bruna slagportar. Låg mur och gång av natursten och vintergröna växter så som rododendron, tuja och en på framsidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1960-talsvilla med omsorgsfullt utformade detaljer så som skorstenen, blyfönster, rullskift, entré med spårad dörr, en låg naturstensmur och vintergrön växtlighet. Även garaget har kvaliteter med lågt tak och slagportar. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–9 och 25.

Tegen 10. Fjärdingsmannsgatan 22

Tegen 18. Sigridskatan 25, "Villa Dagahill"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Plåtslagaren Carl Sjödal

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, grå spritputsad sockel samt gula och grå spritputsade fasader och gesimser. Brant sadeltak belagt med enkupigt tegel i liv med mur och vindskivor i plåt. Takkupan i rödmålad plåt, pulpettak med tegel och vitt trelufts-fönster med spröjs från 1940. Vita hörnkedjor och omfattningar. Vita spröjsade tvålufts-fönster och små enlufts-fönster i gavlar och intill entré. Balkong med smal spröjsad dörr och tvålufts-fönster. Entré med gjuten trappa, putsad mur och liten lykta ovanför dörr. Garage med sargtak byggdes 1983.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa i 1920-talsklassicism med kvadratisk plan, putsad och ljus avfärgad fasad, gesims, hörnkedjor, brant tegeltak, spröjsade tvålufts-fönster och putsad trappmur.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Tegen 1. Fjärdingsmansgatan 4**

Byggår: 1960–61

Arkitekt: AB A. Bengtssons Byggnadsfirma, Bromölla

Byggmästare: Byggnadsfirman Olle Persson

Byggherre: Kranskötaren Sven Åke Andersson

Enbostadsvilla i en våning med fasader av rött tegel på gavlar och något indragen framsida med vitmålad eternit. Gavelrösten med vit plåt och flackt sadeltak med svarta pannor. Enlufts-fönster och stort vardagsrums-fönster med fyra lufter med vita bågar. Vitmålad trädörr på gavel med järnräcke. Garaget är samtida med villan och byggd intill gaveln. Det har asymmetrisk takform och 2003 ersattes garageporten med skivtäckning. Avgränsning med klippt tuja.

Kulturhistorisk värdering: 1960-talsvilla med arkitektoniskt värde tidstypiskt utformad med flera fasadmateriell och bevarade eternitfasader. Andra kvaliteter är det flacka taket, det stora fönsterpartiet och det asymmetriska garagetaket som följer huvudhusets linjer. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 2–10 och 25.

Tegen 2. Fjärdingsmansgatan 6

Byggår: 1960–61

Arkitekt: Borohus, Ritkontoret, Landsbro

Byggmästare: Ingenjören Hans Rösing

Byggherre: Verkmästaren N. E. Jönsson

L-formad enbostadsvilla i en våning och källare med putsad sockel och gul tegelfasad med rullskift runt ett stort fönster. Flackt sadeltak med svart skivbeklädnad med bruna trävindskivor och nätta proportioner. Nyligen bytta fönster med vita kraftiga bågar som föregicks av smäckrare, bruna bågar. Entré med brun trädörr med romb-mönster och glasruta och en snett placerad gjuten trappa med järnräcke. Uterum vid villans innerhörn.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1960-talsvilla med gul tegelfasad, rullskift och flackt tak med nätta proportioner. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1, 3–10 och 25.

Tegen 18. Sigridskatan 25, "Villa Dagahill"

Tegen 1. Fjärdingsmansgatan 4

Tegen 2. Fjärdingsmansgatan 6

Tegen 3. Fjärdingsmansgatan 8

Tegen 4. Fjärdingsmansgatan 10

Tegen 5. Fjärdingsmansgatan 12

Tegen 3. Fjärdingsmansgatan 8

Byggår: 1961

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Mättningsmannen Berno Wendel

Byggherre: Mättningsmannen Berno Wendel

Enbostadsvilla i en våning och källare, grå putsad sockel, gul tegelfasad samt rullskift vid dörr och ett litet fönster. Flackt sadeltak belagt med tegel och röda trävindsbrev. De vita enluftsfnstren och den vita ytterdörren är sekundära. Den breda gjutna trappan är delvis klädd med klinker och har sicksackformat järnräcke. 1968 uppfördes en tillbyggnad i vinkel och 1972 anlades en uteplats byggd i hörnet mellan villa och tillbyggnad. Garage och uppfart borttaget.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1960-talsvilla med gul tegelfasad, rullskift och flackt tegeltak med nätta proportioner. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–2, 4–10 och 25.

Tegen 4. Fjärdingsmansgatan 10

Byggår: 1961–63

Arkitekt: Byggnadsingenjör SBR Kurt Rönn, Mörap

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Kamreren Börje Åkesson

Enbostadsvilla i en våning och källare med förskjuten byggnadskropp. Grå putsad sockel och gult räfflat fasadtegel. Flackt sadeltak klätt med enkupigt tegel samt vindsbrev och brädundertak i vitt. Brunbetsade enluftsfnster och brunbetsad ytterdörr med spåret rektangulärt mönster och smal ruta i pressat glas i mitten. Klinkerklädd trappa och svart smäckert järnräcke. 1969 utfördes en tillbyggnad på baksidan. Enligt originalritningen var det garage i källaren. Numera ligger ett garage med sargtak indraget på tomten. Förträdgård med låg mur, betonglagd gångstig, rabatter med vintergröna växter och gräsmatta.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1960-talsvilla med nätta proportioner, räfflat tegel, förskjuten byggnadskropp, betsad entrédörr och flackt sadeltak. Den lågt hållna och gröna förträdgården har miljöskapande värde.

Tegen 5. Fjärdingsmansgatan 12

Byggår: 1962

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Josef Wallin, Vallåkra

Byggherre: Handlanden Jörn Nielsen

Enbostadsvilla i en våning med putsad låg sockel och fasader av rött räfflat tegel. Flackt sadeltak med svarta pannor och vita vindsbrev i trä. Gavelröstena är klädda med vit lockpanel och entrépartiet är indraget och vitputsat. Fönstret mot gatan har spröjsad ruta och är inramat med smalt rullskift. Entré med låg trappa, takpelare och rombformad spårad teakdörr med sidoljus av betongglas. Garaget och muren är samtida med huset. Förträdgård med låg och formstark växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1960-talsvilla med flackt tak, räfflat tegel, indragen entré med takpelare och gedigen entrédörr samt spröjsat fönster mot gatan. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–4, 6–10 och 25.

Tegen 6. Fjärdingsmansgatan 14

Byggår: 1961

Arkitekt: AB Svenska Trähus, Stockholm

Byggmästare: Byggmästaren Bertil Andersson, Åstorp

Byggherre: Verkstadsarbetaren Karl Thornberg

Enbostadsvilla i en våning och källare med förskjuten byggnadskropp. Grå putsad sockel och gula tegelfasader. Flackt sadeltak klätt med tvåkupigt tegel samt vindskivor och brädundertak i vitt. Vita enluftsfnöster och brunbetsad sekundär ytterdörr markerad med rullskift. Gjuten trappa och tillbyggd altan. På norra gaveln källarnedgång och garage med nätt sargtak. Förträdgård med låg kalkstensmur, sned kalkstensgång, delvis stenlagd uppfart, gräsmatta och vintergröna växter.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1960-talsvilla med förskjuten byggnadskropp, nätt flackt sadeltak, gult tegel och samtida garage anpassat efter huset. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–5, 7–10 och 25.

Tegen 7. Fjärdingsmansgatan 16

Byggår: Ca 1961–62

Arkitekt: Arkitekten Lennart Granqvist

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Kriminalassistenten Georg Ling

Enbostadsvilla i en våning och källare med putsad låg sockel och fasader av rött tegel. Flackt sadeltak med enkupiga pannor och vita trävindskivor. Vita enluftsfnöster som delvis är i original. Entréparti på gavel invid lägre huskropp med vitputsad innerfasad och flackt papptak. Ytterdörr med spårad faner och tre rektangulära glas, bred trappa med klinker, och järnräcke. Garage och stödmur är från 1990 och tillbyggnad på baksidan från år 2011. Nyanlagd förträdgård med stenläggningar.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1960-talsvilla med röd tegelfasad, flackt tak med nätta proportioner och indragen entré med trädörr och trappa i original. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–6, 8–10 och 25.

Tegen 8. Fjärdingsmansgatan 18

Byggår: 1961–62

Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Arkitekt- och Konstruktionsavdelningen, Skövde

Byggmästare: Byggmästaren Anders Persson, Höganäs

Byggherre: Montören Torbjörn Persson

Enbostadsvilla i en våning och källare med grå putsad sockel och gula tegelfasader. Flackt sadeltak klätt med enkupigt tegel och vindskivor och brädundertak i brunt. Bruna enluftsfnöster varav de två små blyinfattade fnöstren intill dörren är i original. Brunbetsad sekundär ytterdörr markerad med snedställt rullskift och senare uppfört skärmtak. Gjuten klinkerklädd trappa och svart järnräcke med tulpanmotiv. Källarnedgång under trappa med likadant räcke. Samtida garage med nätt sargtak och betsade slagportar. Carporten framför garaget uppfördes 2010 och uterummet 1999. Förträdgård med låg kalkstensmur, vintergröna växter och uppfart med sjöstensbetong.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1960-talsvilla med gul tegelfasad, flackt tak med nätta proportioner, blyinfattade fnöster samt entré med rullskift, klinkertrappa och blommönstrat räcke. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–7, 9–10 och 25.

Tegen 6. Fjärdingsmansgatan 14

Tegen 7. Fjärdingsmansgatan 16

Tegen 8. Fjärdingsmansgatan 18

Tegen 9. Fjärdingsmansgatan 20

Tegen 9. Fjärdingsmansgatan 20

Byggår: 1962

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Telemontören Rune Göransson

Enbostadsvilla i en våning och källare med två byggnadskroppar, putsad låg sockel och fasader av rött räfflat tegel. Flackt sadeltak med enkupiga grönglaserade tegelpannor och vita trävindskivor. Vita enluftsfinster i original. Entré med klinkertrappa, sicksackformat järnräcke, brunbetsad sekundär ytterdörr och utskjutande tak. Enligt ritning fanns garage i källarplan men 1987 sattes källarporten igen och ersattes med carport. 1973 uppfördes en tillbyggnad på baksidan. Förträdgård med låga kalkstensmurar, betongsten och vintergrön växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1960-talsvilla med räfflat tegel, grönt flackt tegeltak med nätta proportioner och utskjutande parti över ytterdörren, originalfinster, klinkertrappa och vintergrön förträdgård. Villan utgör en värdefull enhet med Tegen 1–8, 10 och 25.

Tegen 14. Sigridsgatan 33

Tegen 14. Sigridsgatan 33

Byggår: 1923–24

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson

Byggmästare: –

Byggherrar: Påbörjat av reparatören Olof Ljungkvist och avslutat av John Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, förstuga, grå putsad sockel och ljusgula putsade fasader med gesims och vita omfattningar. Brant sadeltak belagt med tegel i liv med mur och litet takfönster. De vita enluftsfinstren har troligen ersatt äldre spröjsade tvåluftsfinster. Små vita gavelfönster. Entré med gjuten trappa, järnräcke och vit sekundär dörr. Balkong med svart smäckert järnräcke. 1998 byggdes ett uterum på baksidan och 2011 inkom ansökan för takfönster och plank.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med förstuga, brant tegeltak lagt i murliv, putsade fasader, symmetrisk fönsterplacering och smäckert balkongräcke.

Tegen 19. Sigridsgatan 23, "Villa Valborg/Walborg"

Tegen 19. Sigridsgatan 23, "Villa Valborg/Walborg"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Carl Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Renhållningsarbetaren Johan Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, grå putsad sockel och ljusgula putsade fasader med vita gesimser och hörnkedjor. Brant sadeltak belagt med tegel i liv med mur. Vita spröjsade tvåluftsfinster och små enluftsfinster varav en del är igenmurade. Balkong med svart smäckert räcke. Mellan år 2000 och 2004 har flera ombyggnader gjorts, både på gavlar och på baksidan av huset. Norra entrén har byggts igen och en ny tagits upp på södra sidan. 2011 byggdes förråd och carport som ligger något framskjutet på tomten.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad gatufasad och delvis bevarade gavlar. Bibehållen 1920-talskaraktär med brant tegeltak, putsade fasader med dekor i form av hörnkedjor och indelningen med tvåluftsfinster.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Tegen 11. Fjärdingsmansgatan 24, uppförd ca 1960–61 efter ritningar av Borohus, Ritkontoret, Landsbro

Tegen 12. Fjärdingsgatan 26, uppförd ca 1996–97 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

Tegen 13. Sigridsgatan 35, uppförd 1955–56 efter ritningar av Lennart Granqvist

Tegen 15. Sigridsgatan 31, "Villa Solenberg/Solenborg", uppförd ca 1923 efter ritningar av Forssjö Trävaru AB, Katrineholm

Tegen 16. Sigridsgatan 29, uppförd 1925–26 efter ritningar av Carl Svensson

Tegen 17. Sigridsgatan 27, "Villa Hemsjö", uppförd ca 1923 efter ritningar av Karl Granberg

Tegen 20. Sigridsgatan 21, "Villa Elinero", uppförd 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

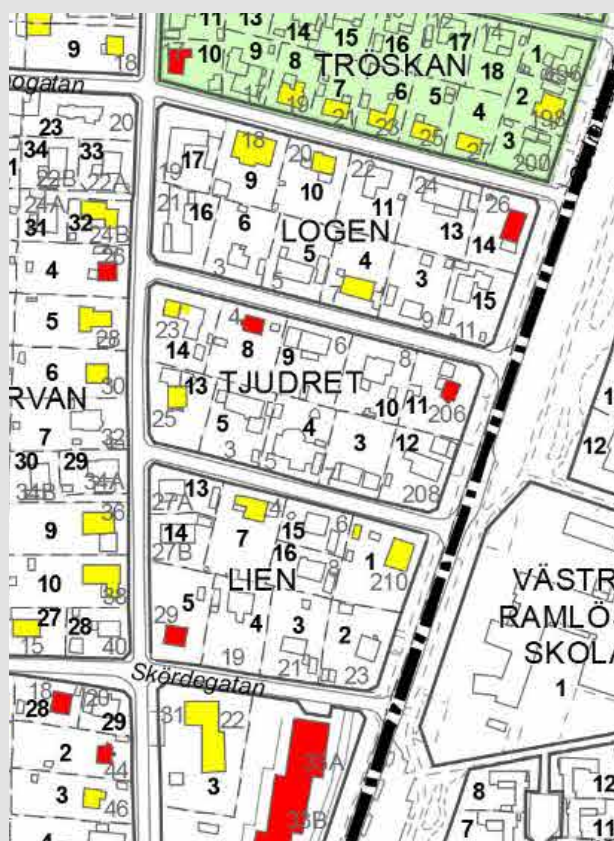
Tegen 21. Sigridsgatan 19, uppförd 1933 efter ritningar av Snickaren Johan M. Månsson

Tegen 22. Sigridsgatan 17, "Villa Karls Minne", uppförd 1921–22 efter ritningar av Sture Nihlén

Tegen 23. Sigridsgatan 15, uppförd ca 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Tegen 24. Sigridsgatan 13, "Villa Axhäll", uppförd 1928–29 efter ritningar av Martin Pettersson

Tegen 25. Fjärdingsmansgatan 2, uppförd 1961, efter ritningar av AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

KVARTERET TJUDRET

Kvarteret Tjudret är ett litet kvarter och består av tio lika stora tomter med villor. Fem av villorna byggdes på 1930-talet och nästan alla ligger på den norra sidan, längs Godemansgatan, och två villor ligger utmed Södra Hunnetorpsvägen. De andra villorna är uppförda -48, -53, -69, -89 och 2011. Villan från 2011, som ligger på Tjudret 5, torde vara den senast uppförda villan på Eskilstunne och ersatte ett äldre hus som låg längre in på tomten. Enligt 1930 års karta var denna tomt och granntomten, nuvarande Tjudret 13 som har en villa från 1950-talet, planerade för bebyggelse redan då. På Tjudret 5 finns en äldre ekonomilänga som delas med den andra granntomten, nr 4. Bebyggelsen består av både putsade klassicerande villor med branta tak och villor med låga tak och tegelfasader i olika färger.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Tjudret 8. Godemansgatan 4

Byggår: 1934

Arkitekt: Snickaren Johan M. Månsson

Byggmästare: Byggmästaren Hjalmar Nilsson, Östra Ramlösa

Byggherre: Svetsaren Herbert Karlsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel. Valv av rullskift över fönster och murad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur. Vita spröjsade en-, två- och treluftsfönster i original. Entré med gjuten trappa, svart järnräcke, putsad pilasteromfattning med rakt krön och äldre träddörr med tre rutor av gult pressglas. Femsidigt burspråk med tre fönster och balkong med tegelmur ovanpå. Putsad halvcirkel ovanför krön antyder att det funnits ett lunettfönster som överljus. Gavelentré med trädörr och enkelt plåtskärmtak. Lummig tomt med staket och häck.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa uppförd i brytpunkt mellan 1920-talsklassicism, med spröjsfönster och brant tak i liv med mur, och funktionalismen med stora ljusinsläpp så som tredelat fönster och burspråk. Fönster och dörrar, inklusive balkongdörr, är äldre eller i original vilket ger ett byggnadshistoriskt värde. Entré och burspråk har även estetiska och arkitektoniska värden.

Tjudret 8. Godemansgatan 4

Tjudret 11. Södra Hunnetorpsvägen 206

Byggår: 1932

Arkitekt: Henning Andersson, Fleninge

Byggmästare: –

Byggherrar: Snickaren Manfred Larsson och Constantia Larsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad grå sockel och ljusgula putsade fasader med vit gesims. Mansardtak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur. Vita spröjsade tvåluftsfönster varav en del är i original och runt spröjsat fönster vid entré. Tresidigt burspråk med fönster och balkong med smäckert järnräcke. Entré med gjuten trappa, svart järnräcke, putsad pilasteromfattning med rakt krön och grå dörr som nyligen bytts. 1995 uppfördes carport och altan med tak på baksidan. Den vita dörren är nyligen bytt mot en grå med runt fönster. Tomtavgränsning med klippt häck och vitt spjälstaket och betongpelare vid gånggrind.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa uppförd i klassicerande stil med originaldetaljer så som spröjsade originalfönster, mansardtak tak i liv med mur och smäckra järnräcken. Entréns pilasteromfattning och burspråket har estetiska och arkitektoniska värden.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Tjudret 13. Byalagsgatan 25**

Byggår: 1953

Arkitekt: Byggmästaren Edvin Nilsson

Byggmästare: Byggmästaren Edvin Nilsson

Byggherre: Förmannen Alvar Liljedahl

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och röda tegelfasader. Sadeltak belagt med enkupigt tegel, takutsprång och takkupor. Vita enluftsfönster varav ett stort är markerat med rullskift. Balkong med svart plåtsida. Entré på gavel med sekundär trädörr, murade pelare och skärmtak. 1989 ersattes källargaraget med carport och 1996 ändrades carport till garage. 2001 tillkom två kupor på baksidan, den mot gatan är ursprunglig men ombyggd, och 2006 byttes fasadmateriäl på kupa. 2006 uppfördes nytt uterum. Staket av tegelpollare, järnstänger och järngrindar.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1950-talsvilla i traditionell egna-hemsstil med hög sockel, kvadratisk plan och symmetrisk fönstersättning. Det röda teglet, enluftsfönster, rullskiftsmarkeringen och staketet utgör 1950-talsmarkörer.

Tjudret 11. Södra Hunnetorpsvägen 206

Tjudret 13. Byalagsgatan 25

Tjudret 14. Byalagsgatan 23

Tjudret 14. Byalagsgatan 23

Byggår: 1933

Arkitekt: Muraren Karl A. Nilsson

Byggmästare: Byggmästaren Yngve Westerdahl

Byggherrar: Arbetaren Gerhard Westerdahl och Petronella Westerdahl

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel. Valv av rullskift över fönster och murad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur och takkupa i svart plåt. Bruna enlufts-fönster som ersatt äldre spröjsade fönster. Sekundär entré i tillbyggnad med gjuten trappa och svart järnräcke. 1961 uppfördes ett garage, 1975 byggdes huset till, 1976 byggdes växthus och 1979 tillkom uterum.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad villa med 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, brant tak, helsingborgstegel fönstervalv och symmetrisk fönsterplacering.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Tjudret 3. Länsmansgatan 7, uppförd 1948 efter ritningar av HSB-Boro, Stockholm

Tjudret 4. Länsmansgatan 5, uppförd ca 1989.

Tjudret 5. Länsmansgatan 3, uppförd ca 2011 efter ritningar av JKAB Arkitekter

Tjudret 9. Godemansgatan 6, uppförd 1969–70 efter ritningar av AB Elementhus, Mockfjärd

Tjudret 10. Godemansgatan 8, uppförd 1931 efter ritningar av Henning Andersson, Fleninge

Tjudret 12. Södra Hunnetorpsvägen 208, uppförd 1936–37, efter ritningar av Gunnar Olsson

KVARTERET TORVAN

Kvarteret Torvan bestod enligt den ursprungliga planen från 1917 av 11 egnahemstomter. Senare tillkom ytterligare 11 tomter i den östra delen och utöver dem har fyra tillkommit genom avstyckning. Tre av avstyckningarna utgörs av skafttomter. Det äldsta villan påbörjades 1919 och är en av de äldsta byggnaderna på Eskilsminne. Det ligger, till skillnad från de övriga villorna, indraget på tomten i det sydvästra hörnet. På 1920-talet bebyggdes ytterligare minst 9 tomter och på 1930-talet tillkom 5 villor. Under de följande åren byggdes en eller ett par villor per årionde. Det sista är byggt 2006. En villa från 1992 har ersatt en äldre. Många av de äldre villorna har blivit kraftigt ombyggda och de hus som tillkommit efter 1980 avviker vad gäller arkitektur, fasadmateriell och färgsättning. De som är bäst bevarade är de som är byggda på 1950–1970-talen.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Torvan 4. Byalagsgatan 26

Byggår: 1933

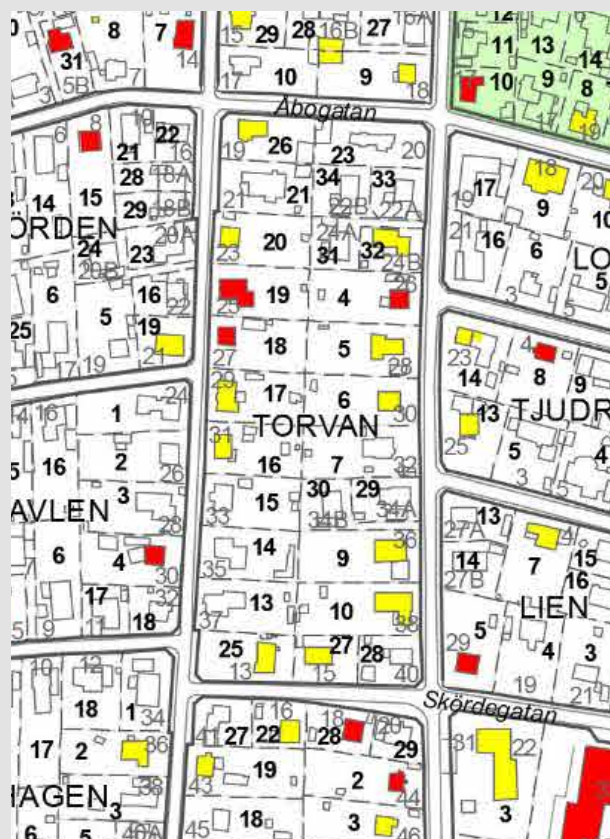
Arkitekt: G. Carlsson, Hasslarp

Byggmästare: Muraren Hjalmar Ahlström

Byggherre: Chauffören S. V. Ahlqvist

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel. Valv av rullskift över fönster och murad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur. Enligt originalritning var det fasettlagt eternittak från början. Sekundära röda spröjsade tvåluftsfönster. Entré gjuten trappa, tegelmur, utskjutande tegelomfattning med litet plåtklätt krön och sekundär trädörr. Balkong med svart järnräcke och sidoentré med nytt tak. 1983 tillkom ett takfönster och carport har också byggts. Låg stenmur med rabatt längs gata.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad klassicerande stil med kvadratisk plan, helsingborgstegel, rullskift och brant takfall i liv med mur utan takfönster mot gatan.

Torvan 4. Byalagsgatan 26

Torvan 18. Per Eskils gata 27

Torvan 18. Per Eskils gata 27

Byggår: 1925

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Byggnadsfirman Qvist & Montell

Byggherre: Toffelmakaren Emil H. Dahlberg

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel, fasader av av mörkt helsingborgstegel. Raka valv över fönster och putsad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur. Vita spröjsade tvålufts-fönster i original och balkong på gaveln. Entrén har gjuten trappa, vitt järnräcke, litet blyinfattat fönster och sekundär dörr. 1972 byggdes garage och uterum.

Kulturhistorisk värdering: Villa med välbevarad 1920-talsklassicism med kvadratisk plan, helsingborgstegel, rullskift och brant tegeltak i liv med mur. Originalfönstren utgör ett arkitektoniskt värde.

Torvan 19. Per Eskils gata 25

Torvan 19. Per Eskils gata 25

Byggår: 1933–34, 1937 och 1956

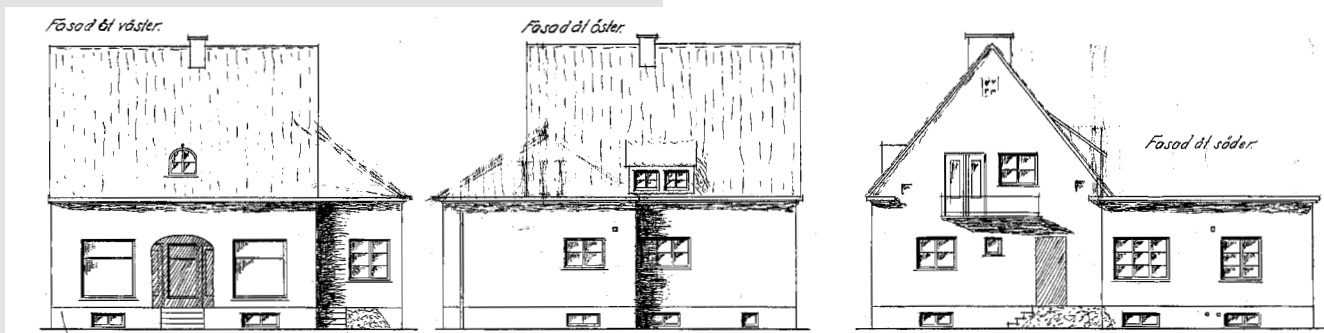
Arkitekt: Gösta J. V. Carlsson, (1933 och 1937), Filip Lundgren (1956 och 1961)

Byggmästare: Gustaf Carlsson, Hasslarp

Byggherre: Mekaniker Karl Hilmer Åkesson

Ursprungligen affärs- och tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och tillbyggnad från 1937 byggt i vinkel. Byggnaden användes mellan 1956 och 2003 som kapell, och hette då S:t Eskils kapell. Det tillhörde Gustav Adolfs pastorat och inreddes med en samlingslokal. Putsad sockel och fasader av helsingborgstegel med gesimser, raka valv och ett rundat valv. Brant sadeltak med rundad takkupa i plåt och lägre mansardtak klädda med enkupigt tegel. Varierad fönstersättning med spröjsade en- och tvålufts-fönster varav en del är äldre. Det rundade fönstret på framsidan utgjorde ursprungligen en indragen öppning med butiksdörr. 1956 restes taket på tillbyggnaden och en kyrkklocka placerades på gaveln. 1961 sattes framsidans entré igen med ett stort fönster och det blev ytterligare en samlingslokal i huvudbyggnaden. 2011 byttes framsidans fönster till korspostfönster och med spröjs och det i mitten återställdes med valv. Entrén på norra gaveln är ursprunglig med gjuten trappa, räcke och teglat krön medan den på södra sidan troligtvis är från 1937.

Kulturhistorisk värdering: Då villan har varit både butik och kyrka har den varit en mötesplats och torde haft betydelse för området vilket ger ett socialhistoriskt värde. Idag är det villans representativa framtoning med en väl genomarbetad tillbyggnad som visar att villan inte bara varit bostad. Även 1930-talsstilen med det mörka helsingborgsteglet och den varierade fönstersättningen med stora fönster och originaldetaljer har arkitektoniska värden.

Torvan 19, ritning från 1937, Bygglövsarkivet Helsingborg

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Torvan 5. Byalagsgatan 28**

Byggår: 1958

Arkitekt: YTONG-hus, Stockholm och Byggkonsult Kjell Ragnarsson (2002)

Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap

Byggherre: Kammarskrivaren Harry Bergstrand

Enbostadsvilla i en våning och källare uppförd i två byggnadskroppar. Putsad sockel och fasader av rött räfflat tegel samt flackt tak med betongpannor. Vita enluftsfinster och entré under extra utskjutande takdel. 1960 och 1980 uppförs garage. 2002 uppförs en tillbyggnad mot söder i samma stil som huvudbyggnaden.

Kulturhistorisk värdering: Enkel tidstypisk 1950-talsvilla med färgsättningen röd tegelfasad och vita snickerier. Uppdelningen i två byggnadskroppar och det flacka taket har likaså ett arkitektoniskt värde.

Torvan 6. Byalagsgatan 30

Byggår: 1927

Arkitekter: Gustaf Carlsson, Hasslarp

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinarbetaren Oscar Larsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel, fasader av mörkt helsingborgstegel. Stickbågiga valv över fönster och putsad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor i liv med mur samt takkupor och vindsbågar i plåt. Sekundära tvåluftsfinster i grått och balkong med trästaket. Entrén har gjuten trappa och svart järnräcke. 1975 byggdes carport, 2010 tillkom två takkupor och 2010 en altan. Järngrind med pelare i helsingborgstegel vid gångstig.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, helsingborgstegel, fönstervalv, putsad gesims och brant tegeltak i liv med mur.

Torvan 9. Byalagsgatan 36

Byggår: Ca 1976

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: –

Byggherre: Sture Åström

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med fasader av rött tegel och utkragat gavelhörn. Stort sadeltak med betongpannor och takkupor i brun panel och plåtdetaljer av koppar. Bruna enluftsfinster samt dörrar och garageport i betsat trä. Huvudentré med rullskift, ytterdörr med kvadratisk mönster, sidofenster och järnräcke. Garaget är samtida och har sargtak. Öppen förträdgård med låg plantering av vintergröna och formklippta växter, markbeläggning med sjöstensbetong, kanter av smågatsten samt häck mot granne.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och påkostad 1970-talsvilla med tegelfasad, stort mörkt tak, betsad dörrar, huvudentré med sidoljus, koppardetaljer och tidstypiskt förträdgård.

Torvan 5. Byalagsgatan 28

Torvan 6. Byalagsgatan 30

Torvan 9. Byalagsgatan 36

Torvan 10. Byalagsgatan 38

Torvan 10. Byalagsgatan 38

Byggår: 1968

Arkitekt: Fribo Hus, Ritkontoret, Vetlanda

Byggmästare: Byggnadsfirma K. P. Svensson AB

Byggherre: Polismannen Bengt Lindqvist

Enbostadsvilla i vinkel i en våning med källare, brun putsad sockel och fasad av gult räfflat tegel. Flackt sadeltak belagt med betongpannor och trävindskivor. Mörka en- och tvåluftsfönster varav det senare är placerat mot gatan och markerat med rullskift. Indragen entré med klinkertrappa, järnräcke och trädörr med förskjutna rektanglar och sidoljus. Öppen förträdgård med betong- och knäcksten samt låg plantering med inslag av vintergröna växter.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och lågmäld 1960-talsvilla med tidstypisk färgsättning i gult och mörkbrunt. Entréns påkostade utformning har ett särskilt högt arkitektoniskt värde. Förträdgården har stor betydelse för helheten.

Torvan 16. Per Eskils gata 31

Torvan 16. Per Eskils gata 31

Byggår: 1951–52

Arkitekt: Byggnadsingenjören Nils Ernstson, Lund

Byggmästare: Byggmästaren Sture Andersson

Byggherrar: Typografen Erling Gabrielsson och fru Berta Gabrielsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, grå putsad sockel och röd tegelfasad. Sadeltak belagt med röda betongpannor, takfönster samt vindskivor i vitt trä och svart plåt. Vita enluftsfönster och luckor i original, rullskift runt gavelfönster och plåtbalkong. Entré med klinkerklädd trappa, vitt järnräcke och brun klinker runt senare dörr. Garage från 1963. Rosenrabatt och tomtavgränsning med lågt trästaket.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad 1950-talsvilla i mer traditionell stil vad gäller hus- och takform. Tidstypiska detaljer så som fönsterluckor, stort vardagsrumsfönster och klinkerklädd entré har ett stort arkitektoniskt värde.

Torvan 17. Per Eskils gata 29

Torvan 17. Per Eskils gata 29

Byggår: 1953–54

Arkitekt: Stig Nilsson, Habo

Byggmästare: Byggmästaren Joel Nilsson

Byggherre: Kontoristen Seth Isacson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, grå putsad sockel och röd tegelfasad. Sadeltak belagt med röda betongpannor, nått takkupa i svart plåt, samt vindskivor i vitt trä och svart plåt. Framskjutet parti med neddraget tak. Vita en- och tvåluftsfönster, varav ett med blyspröjs medan det i takkupan är vinklat. Entré med klinkerklädd trappa, svart järnräcke, utskjutande rullskift, nått skärmtak i röd plåt samt slät trädörr med pressglas. Garage från 1962 och tillbyggnad från 1975. Bokhäck, idegran och låg kalkstensmur samt markbeläggning med smågatsten och singel.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1950-talsvilla med tidstypiska detaljer. Vinklad takkupa, blyfönster, framskjuten byggnadsdel, klinkertrappa och slät trädörr har arkitektoniska värden. Natursten och bokhäck har miljöskapande värden.

Torvan 20. Per Eskils gata 23

Byggår: 1926

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Grovarbetaren N. P. Larsson

Ursprungligen tvåbostadsvilla 1 ½ plan med putsad sockel och fasad av helsingborgstegel med raka valv. Brant sadeltak med tegelpannor och utsprång som döljer gesims. Vita enluftsfnster och släta trädörrar med glasning. Gjuten trappa med räcke av rundjärn. Det nätta garaget byggdes redan 1938 och 1957 ändrades takkupa mot öster.

Kulturhistorisk värdering: Enkel 1920-talsvilla med egnahemskaraktär som består av kvadratisk planform, fasad av helsingborgstegel med valvslagning.

Torvan 25. Skördegatan 13, "Villa Annalycke/Amelycke"

Byggår: 1919–20

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Åkaren P. A. Pettersson

Bostadsvilla med förstuga som är uppförd redan 1919. Den ligger i den södra delen av kvarteret och är långt indragen på tomten. Grå putsad sockel och vita putsade fasader med hörnkedja och gesims. Brant sadeltak med takkupa och flera takfnster. Spröjsade tvåluftsfnster och stora franska fnster. Trädörr med gjuten trappa och järnräcke. 2001 gjordes en tillbyggnad genom förlängning av byggnaden och nyligen målades fasaden om från gult till vitt.

Kulturhistorisk värdering: Trots tillbyggnad och fnsterförstoringar har karaktären bevarats genom den putsade fasaden, förstugan, det branta taket och gjutna trappan. Då villan är ett av de äldsta husen som byggdes på Eskilsminnes egnahemsområde har den ett byggnadshistoriskt värde.

Torvan 26. Per Eskils gata 19

Byggår: 1929–30

Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad

Byggmästare: –

Byggherre: Kopparverksarbetaren Gustaf Hallberg

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel. Valv av rullskift över fnster och putsad gesims. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor och plåtvindskivor. Sekundära vita spröjsade tvåluftsfnster. Huvudentrén är markerad med gjuten trappa, stort flackt plåttak som bärs upp av tegelmurade pelare och rundbågsvalv samt svart järnräcke. Både huvud- och sidodörr är brunbetsade och har rundbågsformade avslut. Sidoentré med skärmtak av plåt. 1947 tillkommer takkupa, 1962 görs en tillbyggnad, 1965 byggs garage, 1973 uppförs altan, 1977 anläggs växthus, 1989 och 2013 byggs garaget om. Tomtavgränsning med häck.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa i 1920-talsklassicism med kvadratisk plan, helsingborgstegel, putsad gesims och brant sadeltak med tegelpannor. Pelarentrén och trädörrarna med snedställd panel utgör ett arkitektoniskt värde.

Torvan 20. Per Eskils gata 23

Torvan 25. Skördegatan 13, "Villa Annalycke/Amelycke"

Torvan 26. Per Eskils gata 19

Torvan 27. Skördegatan 15

Torvan 27. Skördegatan 15

Byggår: 1963

Arkitekt: AB Svenska Trähus, Stockholm genom Boris Ulfsberger

Byggmästare: Snickaren Gösta Johansson

Byggherre: Kemigrafen Anton Persson

Enbostadsvilla i en våning med källare, putsad sockel och röda tegelfasader. Flackt tak belagt med röd betongpanna. Taket har extra stort takutsprång ovanför ytterdörr och större delen av fasaden mot gatan. Varierad fönstersättning med vita en- två- och fyrluftsfönster, varav ett par är blyspröjsade. Markerad entré med snett placerad gjuten klinkertrappa, svart rombmönstrat järnräcke, rullskift och trädörr med fyra rektangulära glas. Infartsgrind med tegelstolpar och järngrindar, svängd uppfart, låga kalkstensmurar, gräsmatta och planteringar på framsidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och tidstypisk 1960-talsvilla med rött tegel, flackt tak, blyspröjsade fönster, stort fönsterparti, och förträdgård med kalksten och planteringar. Fönster och entré i original utgör ett högt arkitektoniskt värde.

Torvan 32. Byalagsgatan 24B

Torvan 32. Byalagsgatan 24B

Byggår: 1926

Arkitekt: G. Carlsson, Hasslarp

Byggmästare: Gustaf Carlsson, Hasslarp

Byggherrar: Mekanikern Carl Åkesson och Greta Åkesson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, grå putsad sockel, ljusgul putsad fasad med vita omfattningar och gesimser. Brant sadeltak belagt med enkupiga tegelpannor och vindskivor. De vita djupt sittande, spröjsade tvåluftsfönstren är sekundära, liksom dörr och balkong. Entrén har gjuten trappa och mur. 1957 byggdes garage och 1976 en tillbyggnad. Tomtavgränsning med häck och gånggrind.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad villa med 1920-talskaraktär med kvadratisk plan, putsad ljus fasad, brant tegeltak i liv med mur och trappmur.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Torvan 7. Byalagsgatan 32, uppförd 1933 efter ritningar av Folke Karlsson, Gantofta

Torvan 13. Per Eskils gata 37, "Villa Vivi/Wivi", uppförd 1922–23 efter ritningar av Harald Andersson

Torvan 14. Per Eskils gata 35, "Villa Lillbo", uppförd ca 1923–24 efter ritningar av Harald Andersson

Torvan 15. Per Eskils gata 33, "Villa Nevada", uppförd 1923 efter ritningar av Harald Andersson

Torvan 21. Per Eskils gata 21, uppförd ca 1992 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

Torvan 23. Byalagsgatan 20, uppförd 1925 efter ritningar av Gottfrid Nilsson

Torvan 28. Byalagsgatan 40, uppförd 1943 efter ritningar av HSB-Boro, Arkitektkontoret, Stockholm

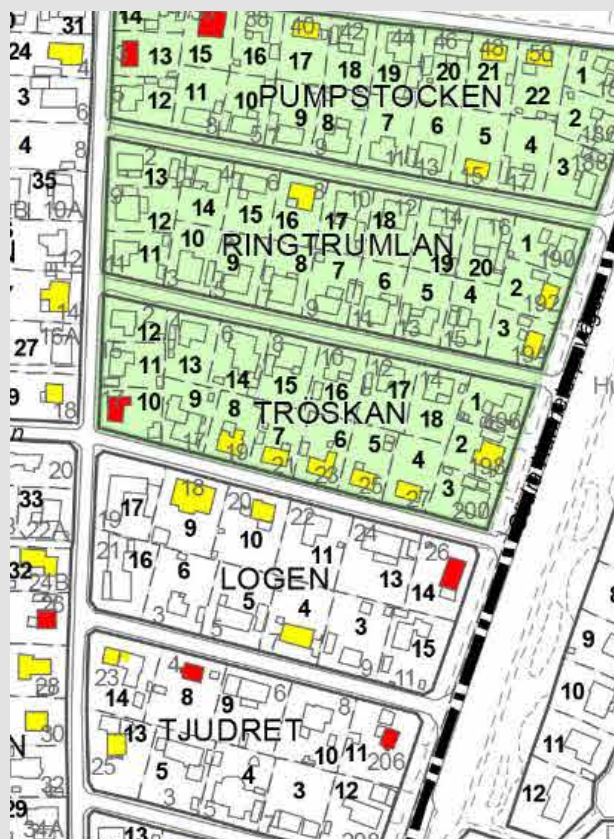
Torvan 29. Byalagsgatan 34A, uppförd 1935 efter ritningar av A. Olsson

Torvan 30. Byalagsgatan 34B, uppförd ca 1984 efter ritningar av Eksjöhus, Eksjö

Torvan 31. Byalagsgatan 24A, uppförd ca 1988 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Torvan 33. Byalagsgatan 22A, uppförd 1939 efter ritningar av byggmästaren Harald Andersson

Torvan 34. Byalagsgatan 22B, uppförd 2006 efter ritningar av Hjältevadshus, Hjärtevad

Tröskan 10. Byalagsgatan 17

KVARTERET TRÖSKAN

Kvarteret Tröskan planerades samtidigt som Pumpstocken och Ringtrumlan med sammanlagt 60 småstugor som byggdes i tre etapper mellan 1941–43. Småstugorna planerades mot bakgrund av 1930-talets dåliga bostadssituation för barnfamiljer. Stadskamrer Wilhelm Nektman lade fram ett förslag om småstugeområde på Eskilstunne då det var nära till både Västra Ramlösa skola och busshållplatsen vid Bancogården. Stadsingenjör Erik Wihlborg fick i uppdrag att rita småhus av tegel. "Stiftelsen Hälsingborgs egna hem" som grundades 1941 administrerade bygget genom statligt bidrag och banklån. Husen hade en längd av 11 meter och bredd av 7 meter och boyta på 65 kvm med förstuga, kök, dagligrum och två sovrum samt wc och tvätttrum i källaren. Hyran varierade mellan 450 och 1050 kronor om året beroende på antalet barn. Familjer med 8 eller fler barn hade den lägsta hyran.

Kvarteret utgör tillsammans med övriga småstugor ett "område av enhetlig karaktär". Det vill säga en samlad, bebyggelse där helheten har ett större kulturhistoriskt värde än delarna. De enskilda byggnaderna kan ha förändrats men helheten kvarstår och ska hanteras varsamt. Se vidare under kapitlet Rekommendationer Eskilstunne.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Tröskan 10. Byalagsgatan 17

Byggår: 1941–42

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Johansson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i gult och ljusgrå sockel. Originalfönster av tvåluftstyp med vita bågar och bruna karmar. Entré på gaveln med trappa och smäckert svart järnräcke samt ytterdörr i trä med överljusfönster. Källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar och brunmålade smala vindskivor i trä, formade efter pannorna. Liten tillbyggnad på baksidan med gul fasadpanel från 1970 och garage från 1965. Tidstypiskt och lummig trädgård med låg kalkstensmur, grus och gråstenskantade rabatter med perenner och lövfällande träd och buskar.

Kulturhistorisk värdering: Villan är den mest välbevarade i området och har även kvar originalfönster avfärgade i två kulörer och nätt tak med formsågade vindskivor och synliga taktassar. Värde är även knutet till volym och material. Trädgården har ett miljöskapande värde då den har lövfällande växtlighet och är anlagd med natursten och grus. En av få byggnader i småstugeområdet som behållit sin ursprungliga karaktär. Den har därför ett mycket högt egenvärde förutom att den är del i den enhetliga miljön.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Tröskan 2. Södra Hunnetorpsvägen 198**

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Johansson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i ljusgult och ljusgrå sockel. Vita fönster av enlufstyp. Entré på gaveln med trappa och smäckert räcke, sekundär vit dörr och entrétak med tegelimiterande plåt. Källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor och takfot med synliga taktassar. År 2001 uppfördes ett garage på tomten och en tillbyggnad på baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Fönster utbytta men i övrigt är huset bevarat efter byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborgs ritningar. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Tröskan 4. Åbogatan 27

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i vitt och ljusgrå sockel. Grå fönster av enlufstyp med mittindelning. Entré på gaveln med trappa, smäckert järnräcke, ytterdörr i trä med överljusfönster och källarnedgång under trappan. Nylagt flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor och takfot med synliga taktassar.

Kulturhistorisk värdering: Fönster är utbytta men är tvådelade, i övrigt är huset tidstypiskt och bevarat efter byggnadsingenjör Wihlborgs ritningar. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Tröskan 5. Åbogatan 25

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i vitt och brun sockel. Svarta fönster av enlufstyp. Entré på gaveln med trappa, smäckert järnräcke, ytterdörr i brunmålat trä med överljusfönster och källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar och brunmålade smala vindskivor i trä, formade efter pannorna. Lågt järnstaket och plantering med buxbom framför huset.

Kulturhistorisk värdering: Fönstren är utbytta men i övrigt är huset tidstypiskt och välbevarat efter byggnadsingenjör Wihlborgs ritningar. De formsågade vindskivorna har stor betydelse för bibehållandet av takets nätta form. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Tröskan 2. Södra Hunnetorpsvägen 198

Tröskan 4. Åbogatan 27

Tröskan 5. Åbogatan 25

Tröskan 6. Åbogatan 23

Tröskan 7. Åbogatan 21

Tröskan 8. Åbogatan 19

Tröskan 6. Åbogatan 23

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i ljusgult och grå sockel. Vita fönster av enlufstyp. Entré på gaveln med trappa, smäcket järnräcke, ytterdörr i brunmålat trä med överljus och källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar och vitmålade smala vindskivor i trä, formade efter pannorna. 1970 uppfördes en tillbyggnad på baksidan och ett garage. 2007 gjordes en del fönsterförändringar och putsning av tillbyggnad. Lågt trästaket och gräsmatta framför huset.

Kulturhistorisk värdering: Fönstren är utbytta men i övrigt är huset tidstypiskt och välbevarat efter byggnadsingenjör Wihlborgs ritningar. De formsågade vindskivorna har stor betydelse för bibehållandet av takets nätta form. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Tröskan 7. Åbogatan 21

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i vitt och grå sockel. Mörka fönster av enlufstyp. Entré på gaveln med trappa, smäcket järnräcke, ytterdörr i betsat trä och källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor och takfot med synliga taktassar. År 1968 uppfördes ett garage. Marken framför huset har nyligen stenlagts.

Kulturhistorisk värdering: Fönstren är utbytta men i övrigt är huset tidstypiskt och välbevarat efter byggnadsingenjör Wihlborgs ritningar. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Tröskan 8. Åbogatan 19

Byggår: 1943

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson

Byggherre: Stiftelsen Hälsingborgs egna hem

Villa i ett plan med källare. Putsade fasader avfärgade i ljusgult och svart sockel. Mörka fönster av enlufstyp. Entré på gaveln med trappa, järnräcke som byggts in, ytterdörr i betsat trä med glasruta och källarnedgång under trappan. Flackt sadeltak klätt med röda, enkupiga tegelpannor. Takfot med synliga taktassar och vitmålade smala vindskivor i trä, formade efter pannorna. 1970 och 1989 uppfördes tillbyggnader på baksidan. Naturstenskantad tomt med lummig plantering framför huset.

Kulturhistorisk värdering: Fönstren är utbytta men i övrigt är huset tidstypiskt och välbevarat efter byggnadsingenjör Wihlborgs ritningar. De formsågade vindskivorna har stor betydelse för bibehållandet av takets nätta form. Framsidan med naturstenskantad plantering har ett miljöskapande värde. Byggnaden har ett stort egenvärde utöver att den är del av en enhetlig miljö.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Tröskan 1. Södra Hunnetorpsvägen 196, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 3. Södra Hunnetorpsvägen 200, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 9. Åbogatan 17, uppförd 1943 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 11. Byalagsgatan 15, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 12. Bankogatan 2, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 13. Bankogatan 4, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

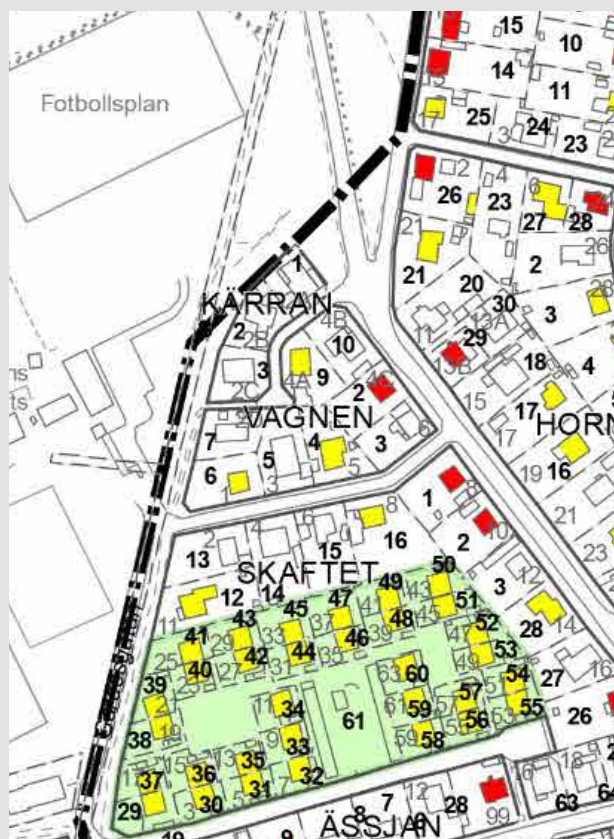
Tröskan 14. Bankogatan 6, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 15. Bankogatan 8, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 16. Bankogatan 10, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 17. Bankogatan 12, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

Tröskan 18. Bankogatan 14, uppförd 1941–42 efter ritningar av Erik Ivar Wihlborg

KVARTERET VAGNEN

Kvarteret Vagnen är ett litet kvarter som ingick i Per Eskilssons ägor och tillsammans med nuvarande kvarteren Kärran, Ässjan och Skaftet såldes det av hans arvingar omkring år 1910. Enligt stadsplanerna från 1930 och 1962 gick Gärdesgatan förr runt hela nuvarande Kärran och Vagnen och knöts samman med Jordbovägen. Kvarteret består av åtta tomter som är bebyggda mellan 1920- och 1980-talet. Fyra av dem är byggda vid mitten av 1900-talet och hör samman med bebyggelse i kvarteren Skaftet, Hornet och Ässjan där många hus har drag av funkisarkitektur.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Vagnen 2. Jordbogatan 4C

Byggår: 1939

Arkitekt: Verkmästaren J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Karl P. Svensson

Byggherre: Lagerarbetaren Emil Nilsson

Enbostadsvilla i en våning med inredd vind och källare. Putsad grå sockel och fasader av rött tegel. Valmtak belagt med enkupigt tegel, skorsten i mitten och takfönster. Vita tvåluftsfönster i trä. En sidodörr i markplan i betsat trä med sexkantig ruta och igensatt huvudentré på framsidan markerat med ett något utskjutet rullskift. 1958 byggdes ett garage och 2000 byggdes stor kupa med balkong på baksidan. Vitt lågt trästaket.

Kulturhistorisk värdering: Liten villa som kombinerar funktionalistiska drag, så som valmtak och fönster placerade nära hörn, och med traditionella drag så som tvåluftsfönster.

Vagnen 2. Jordbogatan 4C

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Vagnen 4. Skylgatan 5**

Byggår: 1937–38

Arkitekt: Verkmästaren Johan M. M:son-Bomér

Byggmästare: Byggnadssnickaren Edvin Olsson

Byggherre: Byggnadssnickaren Herman Olsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Putsad grå sockel och putsad ljusgul fasad med vita hörn och gesims. Halvvalmat tak klätt med enkupigt tegel i liv med muren och liten takkupa i röd plåt. Vita plåtinklädda en-, två- och trelufts-fönster som tidigare var i brunt trä. Gavelentré med gjuten trappa intill tillbyggnad från 1973 med sargtak som löper längs trädgårdssidan. 2012 byttes tegelpannor, fasaden putsades och målades om och fönster i kuporna byttes. Huset ligger på en höjd och har terrasserad mur mot gatan. Garage med flackt tak och bruna slagportar i gatunivå från 1964.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad villa med klassicerande drag med putsad fasaddekor och symmetrisk fönsterplacering samt tredelade, funktisinspirerade fönster.

Vagnen 6. Skylgatan 1

Byggår: 1947

Arkitekt: Walter Pettersson

Byggmästare: Byggmästaren Alfred Jönsson

Byggherre: Förrådsbiträdet Bertil Bengtsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad sockel och röd tegelfasad med varierad storlek på och indelning av fönstren som är vita. Sadeltak klätt med enkupigt tegel med röd plåttakkupa och vita vindskivor med vinklade ändar. På gaveln mot gatan en vit plåtklädd balkong, entré och röd garageport i trä. Entré med gjuten trappa, enkelt järnräcke, omfattning med sekundär ytterdörr och flankerande vita fönster. Omfattningen utgörs av ett rullskift där varannan tegelsten och krönet är utskjutande. Ytterligare en dörr finns på östra sidan. 1948 byggdes ett duvhus, 1957 tillkom garage i källaren och 2013 sattes ett takfönster igen. Hög terrasserad naturstensmur och plantering med buskar och perenner.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa i 1940-talsfunktis med flackt sadeltak och tegelfasad med varierad fönstersättning och bibehållna detaljer så som plåtbalkong, teglad entréomfattning och garageportar i källarplan. Naturstensmurarna och växtligheten på framsidan är tidstypiska för 40-talet och har ett miljövärde.

Vagnen 4. Skylgatan 5

Vagnen 6. Skylgatan 1

Vagnen 9. Jordbogatan 4A

Vagnen 9. Jordbogatan 4A

Byggår: Ca 1920

Arkitekt: Troligen byggmästaren Sigfrid Sohlberg

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinsnickaren Nils Nordell

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med putsade gula fasader och vit hörnkedja. Brant sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor i liv med mur. Takkupa i röd plåt. Balkong med lågt vitt sirligt järnräcke. 1943 gjordes en tillbyggnad med entré på södra fasaden, 1958 byggdes tillbyggnaden ut och 2004 byggdes ett burspråk på gaveln. 1968 uppfördes ett garage och 1971 ett uterum intill detta. 1932 fanns ett stort växthus på tomten som då var mycket större. Huset döljs till stor del av en hög tujahäck idag.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad villa med 1920-talskaraktär med putsad ljus fasad, gesims och hörnkedja och brant tegeltak i liv med mur.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Vagnen 3. Jordbogatan 6, uppförd 1950–51 efter ritningar av HSB-Boro, Arkitektkontoret, Stockholm, Valdemar Hagström

Vagnen 5. Skylgatan 3, uppförd 1966–67 efter ritningar av FSAB

Vagnen 7. Jordbogatan 2D, uppförd ca 1974 efter ritningar av Malmgruppen AB, Torsten Thuresson, Hässleholm

Vagnen 10. Jordbogatan 4B, uppförd ca 1988 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

KVARTERET ÅBON

Kvarteret Åbon planerades 1917 och bestod då av 9 tomter i den nordöstra utkanten av Eskilsminne. Sju av tomterna bebyggdes under första halvan av 1920-talet och ytterligare en bebyggdes 1932. Den östra delen av kvarteret torde ha lagts ut ganska snart därefter då en av tomterna bebyggdes med ett hus 1926. Ytterligare en 1930-talsvilla tillkom i det nedre hörnet. Fem hus uppfördes på 1950- och 1960-talen och ytterligare sex hus tillkom genom avstyckningar på 1980-talet. Två villor har osäker datering. Avstyckningarna har inneburit att det tillkommit fem tomter varav tre är skafthomter. De villor som byggts under dessa år har medfört att kvarteret har förtätats.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Åbon 14. Per Eskils gata 9, "Villa Vivika/Wivika"

Byggår: 1922

Arkitekt: M. Jönsson

Byggmästare: –

Byggherre: Arbetaren Anders P. Johansson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad grå sockel och vitputsad fasad med gesims. Brant sadeltak klätt med tegelpannor och vindskivor i plåt. Vita spröjsade tvåluftsfönster varav en del är i original. Balkong med sidofönster och nätt järnräcke. Huvudentrén har trappa och mur med pilastrar, skärmtak med tegelpannor och slät dörr med spröjsad glasruta. Liten förstuga på gaveln från 1949 med pulpettak och likadan dörr som på huvudentrén. 1959 byggdes garage och 1982 utfördes eventuellt ytterligare en tillbyggnad och isolering, dock inte i hela husets bredd enligt ritning. Lummig trädgård med gräsmatta och grusad gång och avgränsning med vitt trästaket och smäcker järngrind med putsade stolpar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med enhetlig 1920-talskaraktär med putsfasad, brant tegeltak, liten förstuga, murad trappa, balkongräcke och en del fönster i original. Staket med järngrind har ett miljöskapande värde.

Åbon 14. Per Eskils gata 9, "Villa Vivika/Wivika"

Åbon 25. Per Eskils gata 1

Åbon 25. Per Eskils gata 1

Byggår: 1932

Arkitekt: Ingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: –

Byggherre: Timmermannen Oscar Björk Sjöholm

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad grå sockel, röd tegelfasad och femkantigt burspråk. Brant sadeltak klätt med röda tegelpannor i liv med gesims. Vita spröjsade tvålufts-fönster och små enlufts-fönster med raka valv. På båda takfall två symmetriskt placerade takkupor i röd plåt varav en ovanför burspråk utgör balkong med vitt räcke. Huvudentré bredvid burspråk med trappa och utskjutande rullskift som kröns av en fronton. Ytterdörr med sexkantig glasning och vitt järnräcke i 1950-talsstil. Gavelentrén har äldre grå trädörr med spröjsad ruta. 1946 byggdes ett växthus och 1988 ett garage. Lummig tomt med flera träd, klättrväxter och vitt trästaket.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad villa med många originaldetaljer, uppförd i klassicerande stil med symmetrisk placering av fönster, dörrar, takkupor och burspråk. Trädgårdens grönska och staketet har ett miljöskapande värde.

Åbon 25 ritning från 1932, Bygglövsarkivet Helsingborg

Åbon 33. Per Eskils gata 3A, "Villa Dalhem"

Åbon 33. Per Eskils gata 3A, "Villa Dalhem"

Byggår: 1922

Arkitekt: M. Jönsson

Byggmästare: –

Byggherre: Fabriksarbetaren Anton Andersson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad fasad och brant sadeltak klätt med rött enkupigt tegel i liv med gesims. Vita spröjsade tvålufts-fönster och små enlufts-fönster i original. Liten takkupa i brunmålad plåt. Entrén har putsad omfattning och utkragande krön med tegelpannor, vit krysspröjsad dörr, gjuten trappa med svart rombformat järnräcke. 1987 revs ett förråd och 2005 gjordes en tillbyggnad i 1 ½ plan på baksidan i samma stil som huvudhuset. Det äldsta huset var tidigare avfärgat i ljusgrått med vita hörn. Uppfart av smågatsten, grusgång och avgränsning i form av trästaket med betongpollare och betongstolar vid gånggrind av järn.

Kulturhistorisk värdering: Vällbevarad 1920-talsklassicistisk villa med många originaldetaljer så som fönster och putsdekor kring dörr och på hörn. Tillbyggnaden är anpassad då den är i samma stil och material men placerad på baksidan. Smågatsten, grus och staket med betongpollare har miljöskapande värde.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Åbon 4. Byalagsgatan 8**

Byggår: (–1934)

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Liten stuga i en våning, klädd med mörk panel under sadeltak klätt med shingel. Blå tvåluftsfnster, vita foder och knutar. Förstuga med entré. Stugan har byggts om flera gånger, bland annat 1962 då hela stugan breddades. 1966 och 1972 gjordes tillbyggnader och 1964 uppfördes garaget. Stugan ligger indraget på en lummig tomt och syns knappt från gatan.

Kulturhistorisk värdering: Stugan är den enda kvarvarande som inte har fått sin tomt avstyckad eller bebyggd med permanentus. Stugan har ett samhällshistoriskt värde då den vittnar om den tiden då Eskilsminne planlades. Tomterna användes i regel för odling och bebyggdes med kolonistugor.

Åbon 7. Byalagsgatan 14

Byggår: 1963–64

Arkitekt: AB Götene Träindustri, Götene

Byggmästare: Byggmästaren Paulus G. Heddelin

Byggherre: Lokföraren Stig Holst

Enbostadsvilla i en våning och källare med putsad sockel och röda tegelfasader med vita enluftsfnster. Flackt sadeltak klätt med betongpannor och takutsprång med vindskivor. Två fönster på framsidan är markerade med utskjutande rullskift. Entrén är indragen och har en böjd gång som leder till en öppning i den klippta häcken.

Kulturhistorisk värdering: Bevarad enkel 1960-talsvilla med röd tegelfasad, flatt tak, rullskift och indragen entré.

Åbon 9, Hus A. Byalagsgatan 18

Byggår: 1930

Arkitekt: Snickaren Edvin Nilsson

Byggmästare: Muraren John H. Tapper

Byggherre: Järnsvarvaren Gustav Hilding Nilsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, putsad sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel. Brant sadeltak klätt med tegelpannor, takkupa och vindskivor i röd plåt. Nya vita fönster vars övre rutor är spröjsade med raka valv. Balkong med träräcke och markerad entré med gjuten trappa, utskjutande rullskift och nätt skärmtak. Takkupan byggdes 1997. Tomtavgränsning med häck och lågt trästaket med gånggrind av trä och betongpelare.

Kulturhistorisk värdering: Villan har kvar sin egnahems karaktär med kvadratisk planform, helsingborgstegel, brant tegeltak och markerad entré med rullskift och nätt skärmtak, trots byte av fönster och dörr.

Åbon 4. Byalagsgatan 8

Åbon 7. Byalagsgatan 14

Åbon 9, Hus A. Byalagsgatan 18

Åbon 9, Hus B. Byalagsgatan 18

Åbon 24. Byalagsgatan 4

Åbon 28, Hus B. Byalagsgatan 16B

Åbon 9, Hus B. Byalagsgatan 18

Byggår: 1952–53

Arkitekt: Byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Folke Karlsson, Gantofta

Byggherre: Svarvaren Gustav Hilding Nilsson

Verkstadsbyggnad i en våning med putsade fasader och spröjsade blå dörrar och fönster samt nätt papptak. Den ersatte en äldre byggnad på tomten. Byggnaden är sammanbyggd med verkstadslokal på Åbon 28.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad verkstadsbyggnad med socialhistoriskt värde då den visar hur människor på Eskilsminne har försörjt sig och visar att området bestått av en blandad bebyggelse och inte enbart bostäder.

Åbon 24. Byalagsgatan 4

Byggår: 1960

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherrar: Maskinisten Erik Rydholm och fru Gudrun Rydholm

Enbostadsvilla i en våning och källare med putsad sockel och fasader av rött räfflat tegel. Flackt sadeltak belagt med röda pannor och takutsprång med taktassar och trävindskivor. Vita en- och tvåluftsfönster i original. Gavelentré med snett placerad klinkertrappa med järnräcke, betsad spårad trädörr med rektangulära glastrutor och enkelt skärmtak. 2003 uppfördes carport och 2008 byggdes ett trädäck. Trädgård med avgränsningshäck, rododendron och formklippt vintergrön växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1960-talsvilla som är lågmäld och passar med den äldre arkitekturen i proportioner och fasadmateriell eftersom det röda teglet finns på byggnader från 1930–1960.

Åbon 28, Hus B. Byalagsgatan 16B

Byggår: Ca 1955–56

Arkitekt: Byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggnads AB Gösta Johansson genom byggmästaren Gösta Johansson

Byggherre: Verkmästaren Edvin Nilsson

Verkstadsbyggnad i en våning med putsade vita fasader och träport i gavel med spröjsad glastruta under flackt tak. Byggnaden är sammanbyggd med verkstadslokal på Åbon 9.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad verkstadsbyggnad med socialhistoriskt värde då den visar hur människor på Eskilsminne har försörjt sig och att det inte enbart var bostäder som uppfördes i området.

Åbon 29. Per Eskils gata 15, "Villa Solvig"

Byggår: 1922–23

Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: –

Byggherre: Svetsaren Edvin A. Nilsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med tresidigt burspråk och spritputsade vita fasader. Valmat mansardtak som är klätt med rött enkupigt tegel och lagt i liv med muren. Vita enluftsfnster som troligtvis ersatt äldre spröjsade fnster. Indragen entré vid hörn med gjuten trappa och mur. 1982 byggdes balkongen på burspråket in, tidigare var balkongen öppen men hade tak. Avgränsning med låg betongsockel, vitt trästaket och smäcker gånggrind av järn och skårade betongstolpar. Lummig tomt med lövfällande växtlighet, perenner och kalkstensgång.

Kulturhistorisk värdering: Villans helhetskaraktär är bevarad, trots fnsterbyte och inbyggnad av balkong. Takets form och proportioner, den indragna murförsedda entrén och burspråket har arkitektoniska värden som bör bevaras. Trädgården med spjälstaket och grind har miljöskapande värden som förstärker husets karaktär.

Åbon 32. Per Eskils gata 5, "Villa Solhäll"

Byggår: 1921–22

Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: Muraren Sture Nihlén

Byggherre: Skräddaren Nils Thulin

Enbostadsvilla i 1 ½ plan, källare och förstuga. Putsad svart sockel och fasader av mörkt helsingborgstegel med raka fönstervalv och svart takgesims. Brant sadeltak med röda tegelpannor och svarta breda plåtvindskivor. Vita nya enluftsfnster, äldre korspostfnster och små enluftsfnster. Förstugans igenmurning visar att det funnits ett större fnster. Vit dörr, trätrappa och tak är senare tillägg, liksom baksidans takfnster som tillkom 2009. Carport och nyanlagd trädgård med gräsmatta.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad 1920-talskaraktär med förstuga, kvadratisk plan, putsad sockel och gesims, helsingborgstegel, brant takfall och en del äldre fnster.

Åbon 29. Per Eskils gata 15, "Villa Solvig"

Åbon 32. Per Eskils gata 5, "Villa Solhäll"

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Åbon 3. Byalagsgatan 6, uppförd 1964 efter ritningar av LB-Hus, Bromölla

Åbon 6. Byalagsgatan 12, uppförd 1926 efter ritningar av Harald Andersson

Åbon 10. Per Eskils gata 17, uppförd 1922–23 efter ritningar av Harald Andersson

Åbon 12. Per Eskils gata 13, uppförd ca 1922–23 efter ritningar av Nils J. Lundgren

Åbon 13. Per Eskils gata 11, "Villa Alma", uppförd 1925 efter ritningar av Carl Svensson

Åbon 15. Per Eskils gata 7, uppförd ca 1923 efter osignerade ritningar

Åbon 26. Alegatan 30, uppförd ca 1981 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Åbon 27. Byalagsgatan 16A, uppförd ca 1981–82 efter ritningar av Myresjöhus, Vetlanda

Åbon 28. Byalagsgatan 16B, hus A är uppförd någon gång mellan 1934 och 1955

Åbon 30. Alegatan 32A, uppförd ca 1982–83 efter ritningar av Sävsjö Trähus AB, Sävsjö

Åbon 31. Alegatan 32B, uppförd ca 1986–87 efter ritningar av Sävsjö Trähus AB, Sävsjö

Åbon 34. Per Eskils gata 3B, uppförd ca 1987 efter ritningar av Boro AB, Landsbro

Åbon 35. Byalagsgatan 10A, uppförd 1951–52 efter ritningar av AB Ytonghus, Stockholm

Åbon 36. Byalagsgatan 10B, uppförd ca 1989 efter ritningar av LB-Hus, Bromölla

KVARTERET ÅLDERMANNEN

När kvarteret Åldermannen planlades 1917 fanns sammanlagt 13 tomter som lades ut efter kvarterets oregelbundna form. Tomterna har fått olika former och storlekar vilket varit avgörande vid placeringen av villorna. Drygt hälften av tomterna bebyggdes med villor på 1920-talet. Nästa villa tillkom först 1939 och under 40-talet byggdes ytterligare två. På 1950-talet byggdes de sista tre tomterna och ytterligare en tillkom genom avstyckning. I kvarterets inre tillkom en skafttomt under mitten av 1970-talet genom delning av två andra tomter. Över hälften av 1920-talshusen har blivit tilläggsisolerade med tegel och taken har förändrats. Fasaderna i gult tegel eller gul puts dominerar, därefter kommer vita hus och övriga har tegel i rött, rosa eller brunt. Taken är antingen höga och branta eller låga med sadelform.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Åldermannen 3. Åldermansgatan 15

Byggår: 1954

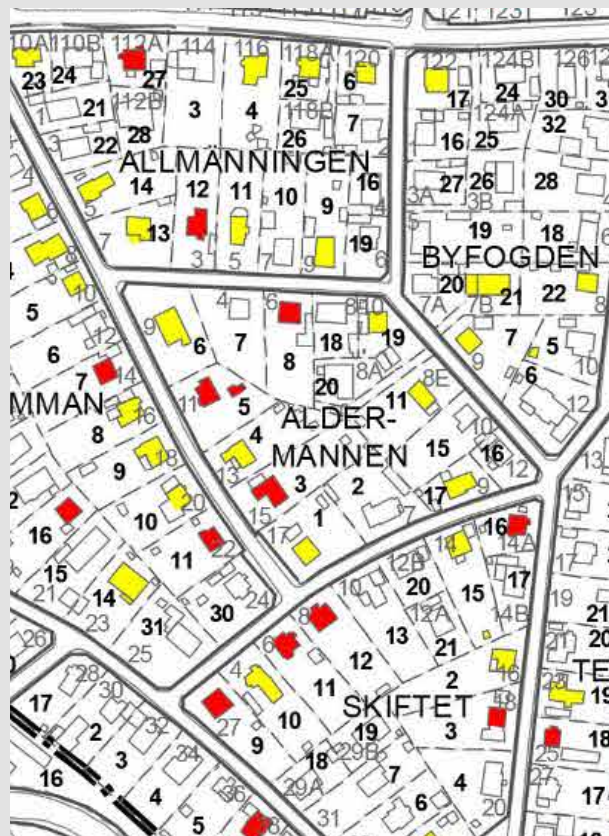
Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Axelssons Byggnadsfirma

Byggherre: Tandteknikern Torsten Palmqvist

L-formad enbostadsvilla i en våning, källare och delvis inredd vindsvåning med gula tegelfasader. Flackt sadeltak med enkupigt tegel, takutsprång, vita trävindskivor och liten kopparklädd halvrund takkupa. Vita en- och flerlufts-fönster i original. I den utskjutande vardagsrumsdelen finns ett brett fönsterparti med tre lufter, en stor som flankeras av två mindre. Entré med utskjutande rullskift, spårad trädörr och lyktarmatur. Intill dörren finns en teglad ventil. 1963 uppfördes ett garage med flackt koppertak. Trädgården har vintergrön växtlighet, stor gräsmatta framför huset, kalkstensgång och rosenhäck. Av det låga staketet är det bara tegelpollarna som finns kvar.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad 1950-talsvilla i L-plan och gult tegel. Flera originaldetaljer så som teglad omfattning och ventil, fönster och takkupa finns kvar. Garaget, staketpollare och trädgården är utformade i enlighet med huset och har ett stort miljövärde.

Åldermannen 3. Åldermansgatan 15

Åldermannen 5, Hus A. Åldermansgatan 11, "Villa Vårbacka"

Åldermannen 5, Hus B. Åldermansgatan 11

Åldermannen 8. Allmänningssgatan 6

Åldermannen 5, Hus A. Åldermansgatan 11, "Villa Vårbacka"

Byggår: Ca 1922

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Skoarbetaren Ferdinand Mårtensson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare, frontespis och burspråk. Putsad brun sockel, slammad tegelfasad som troligtvis varit helt slätputsad samt putsad gul gesims. Brant sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor som är murade i liv med gesims och litet takfönster. Bruna korspostfönster och med ett större fönster flankerat av två mindre på burspråket. 1957 uppfördes den putsade förstugan på norra gaveln med flackt nått sadeltak. Entré med slät dörr med gult pressglas, gjuten trappa samt enkelt räck och handledare i svart järn. Öppen stor trädgård med gånggrind, syren och plantering i halvrundel närmast huset.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa med stark 1920-talskaraktär med frontespis, burspråk och korspostfönster i original. Förstugan är väl anpassad och har därmed också ett arkitektoniskt värde. Trädgården är stor och har tidstypisk plantering som pryder huset.

Åldermannen 5, Hus B. Åldermansgatan 11

Byggår: 1926

Arkitekt: Muraren Sture Nihlén

Byggmästare: –

Byggherre: Gummifabriksarbetaren O. F. Mårtensson

Ekonomibyggnad i en våning med gulslammad tegelfasad, brunmålad träport och dörr samt sadeltak med tegelpannor. Tillbyggnad på baksidan med putsad gul fasad och papptak. Ekonomihuset hade från början en dörr, inte port.

Kulturhistorisk värdering: Ett ovanligt välbevarat ekonomihus med nätta proportioner. Det är dessutom enhetligt utformat med villan.

Åldermannen 8. Allmänningssgatan 6

Byggår: 1926

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare: –

Byggherre: Transportarbetaren Josef Johansson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan och källare. Putsad grå sockel, ljusgul putsad fasad samt vita hörn och omfattningar. Brant sadeltak klätt med rött enkupigt tegel i liv med gesims. Fönstren är symmetriskt placerade och består av vita spröjsade tvåluftsfönster och små enluftsfönster i original. Liten takkupa i plåt med vita sidor och rött tak som är rundat och två takfönster finns på framsidan. Stor takkupa med flera fönster och pulpettak av tegel på baksidan. Entrén har putsad omfattning och profilerat krön, sekundär betsad dörr och gjuten trappa. Även sidoentrén har sekundär dörr men med äldre armatur. 1961 byggdes ett garage, 1972 förråd och pergola och 2004 tillkom vinterträdgård. Dessa byggnader är utförda i puts. Större delen av ytan framför huset är nyligen anlagt med smågatsten och murar av natursten.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa i 1920-talsklassicism med symmetrisk fönstersättning och putsfasad med gesims, hörn och entréomfattning. Originaldetaljer så som fönster och den omsorgsfullt utförda plåtkupan har ett stort estetiskt och arkitektoniskt värde.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Åldermannen 1. Åldermansgatan 17**

Byggår: 1939

Arkitekt: Verkmästaren J. Martin Bomér

Byggmästare: Nils P. Bengtsson

Byggherrar: Järnarbetaren Sture Blomkvist och fru Agda Blomkvist

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad sockel och röd tegelfasad med gesims. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel med röd plåttakkupa. Vita sekundära stora enluftsfinster som ersatt tvåluftsfinster samt vita äldre små fönster och balkongdörr. På gaveln mot gatan finns en balkong med trästaket. Entré med gjuten trappa, enkelt svart järnräcke, omfattning med utskjutet rullskift och utkragat krön, brun äldre dörr med glastruta, flankerande fönster och armatur. 1976 byggdes garage och mur. Lummig trädgård med gräsmatta och perennrabatt och avgränsning med stenmur på västra sidan och trästaket på södra sidan.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad villa i 1930-talsklassicism med sadeltak i liv med mur, tegelfasad med en del originalfönster och bibehållna detaljer så som teglad entréomfattning och originaldörr. Den lummiga trädgården minner egnahemstiden och har ett stort miljövärde.

Åldermannen 4. Åldermansgatan 13

Byggår: 1950–51

Arkitekt: AB Ytonghus, Stockholm

Byggmästare: Byggnadsfirman Qvist-Hansson & Ahl

Byggherre: Köpmannen Gunnar Nilsson

L-formad enbostadsvilla i en våning med garage i källarplan. Putsad grå sockel och vita putsade fasader. Flackt sadeltak klätt med tegelpannor med takutsprång och trävindskivor. Fönstren är av tvåluftstyp och det i den utskjutande vardagsrumsdelen finns ett stort perspektivfönster. Den glasade altanen som är framför huset är inte ursprunglig. Den är placerad på en terrasserad kalkstensmur. Avgränsning med ligusterhäck och gånggrind med betongstolpar samt trädgård med vintergrön växtlighet.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad och lågmäld 1950-talsvilla som utgör en enhet med Åldermannen 3. L-planen, det stora vardagsrumsfönstret, altanen med terrasseringen i kalksten är tidstypiska delar som bör bevaras.

Åldermannen 1. Åldermansgatan 17

Åldermannen 4. Åldermansgatan 13

Åldermannen 6. Åldermansgatan 9

Åldermannen 11. Allmogegatan 8E

Åldermannen 17. Skiftesgatan 9

Åldermannen 6. Åldermansgatan 9

Byggår: 1946–47

Arkitekt: AB Åsedahus, Åseda

Byggmästare: Byggmästaren Sture Andersson

Byggherre: Fabrikören Ernst Johansson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan, källare och vita putsfasader. Valmtak med tvåkupiga röda pannor, två skorstenar, takfönster och vita kupor åt två håll. Vita en-, två- och treluftsfönster i trä varav en del är placerade vid hörn. Huvudentré med betongtrappa, svart järnräcke, putsad omfattning, betsad sinusspårad trädörr med pressglas samt skärmtak med kannelerade pelare och tandfris och armatur. Garage i källare med vita slagportar. 1967 ska fasaden ha klätts med skandiategel och två fönsterkarmar ska ha bytts ut. 2004 sattes nya takfönster in. Stor lummig trädgård med hög häck, grusplan, kalkstensgång och smäckert järngrind.

Kulturhistorisk värdering: Funktionalistisk vitmålad villa med valmtak, putsfasad och träfönster placerade nära hörn. Den omsorgsfullt utformade entrén där även dörren är kvar har ett högt arkitektoniskt värde. Den höga häcken med den lilla järngrinden är en tidstypisk gångentré med miljöskapande värden.

Åldermannen 11. Allmogegatan 8E

Byggår: 1954–55

Arkitekt: Vetlandahus, Vetlanda genom B. Roslund

Byggmästare: Byggmästaren Gottfrid Thelanderson

Byggherre: Metallarbetaren Kjell-Åke Nilsson

Enbostadsvilla i en våning och källare, putsad sockel och gult räfflat tegel i fasaden. Flackt sadeltak klätt med enkupigt tegel och vindskivor i trä. Bruna enlufts-fönster med träluckor. Huvudentré med betongtrappa, enkelt järnräcke, betsad trädörr. Två träpelare i brunt trä bär upp det tegeltäckta entrétaket. Det stora vardagsrumsfönstret var enligt originalritning tredelat. 1969 byggdes uterummet på gaveln. Öppen förträdgård med stor gräsmatta och rabatter längs hus och låg mur.

Kulturhistorisk värdering: Enkelt kataloghus från 1950-talet med bevarade detaljer så som fönsterindelning, tegelfasad och, med en för 1950-talet, något ovanlig klassicerande entré i original.

Åldermannen 17. Skiftesgatan 9

Byggår: 1958–59

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk, Fågelfors

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Svetsaren Kenneth Persson

Enbostadsvilla i en våning och källare, uppförd med två byggnadskroppar. Putsad sockel och gult räfflat tegel i fasaden. Flackt sadeltak klätt med tvåkupiga röda pannor och svarta vindskivor. Bruna enlufts-fönster med något utskjutande rullskift. Huvudentré med sjöstenstrappa, järnräcke, svart paneldörr med råglas under utskjuten takdel. 1996 byggdes carport. Staket med betongsockel, tegelpollare och svarta träbrädor.

Kulturhistorisk värdering: Enkelt kataloghus från 1950-talet med bevarade detaljer så som tegelfasad, fönsteromfattningar, flackt tak med utdraget parti över entré med originaldörr och staket med tegelpollare

Åldermannen 19. Allmänningsgatan 10

Byggår: 1926–27

Arkitekt: Ernst Jönsson

Byggmästare: –

Byggherre: Typografen K. J. Olsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Fasader av brunrött tegel, putsad terrakottafärgad gesims och raka fönstervalv. Brant sadeltak av enkupigt tegel med svarta vindskivor som täcker gesims. Mörka enlufts-fönster har ersatt äldre spröjsade tvålufts-fönster. Även entrén är ombyggd med ny dörr och vinklat skärmtak. 1976 byggdes garage och tillbyggnad och 1998 uppfördes en takkupa.

Kulturhistorisk värdering: Villa med bevarad egnahems-karaktär med kvadratisk plan, brant sadeltak och fasader av helsingborgstegel.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Åldermannen 2. Skiftesgatan 7, uppförd 1941 efter ritningar av Mauritz Granberg

Åldermannen 7. Allmänningsgatan 4, uppförd 1925 efter ritningar av Sture Nihlén

Åldermannen 15. Allmogegatan 10, "Villa Magna", uppförd 1921–22 efter ritningar av Karl Granberg

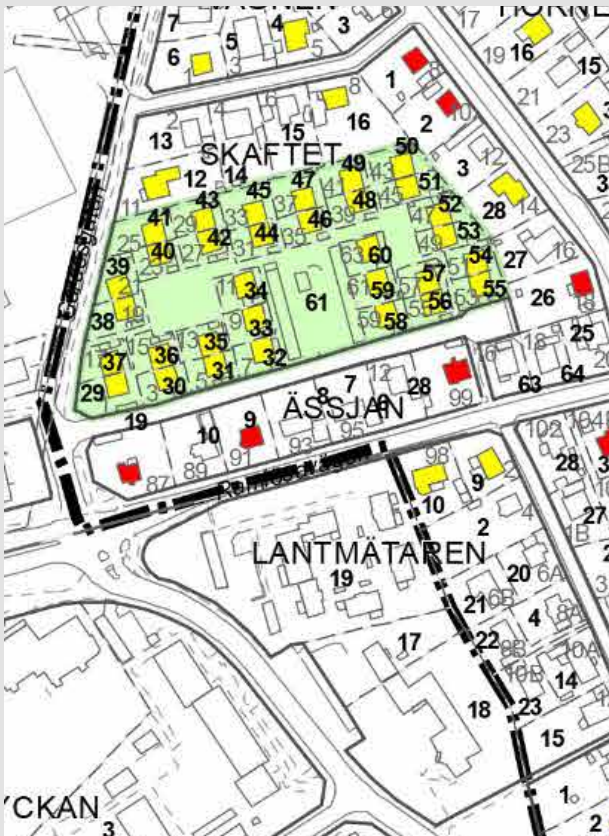
Åldermannen 16. Allmogegatan 12, "Villa Palmetta", uppförd ca 1922 efter osignerade ritningar

Åldermannen 18. Allmänningsgatan 8, uppförd 1922–23 efter ritningar av Hilmer Johansson

Åldermannen 20. Allmogegatan 8A, uppförd ca 1976 efter ritningar av Sydsvenska Småhus AB, Malmö

Åldermannen 19. Allmänningsgatan 10

KVARTERET ÄSSJAN

Kvarteret Ässjan är ett litet kvarter med sju tomter som ingick, tillsammans med de nuvarande kvarteren Vagnen, Kärran och Skaftet, i Per Eskilssons ägor. Denna del såldes av Eskilssons arvingar omkring år 1910. Enligt äldre kartor har Ässjan och Skaftet utgjort ett enda kvarter med bebyggelse längs Jordbogatan, Skylgatan och större delen av Ramlösavägen. Det inre av kvarteret bestod av odlingar. Enligt kartor från 1937 och 1962 ska en gata ha planlagts norr om Ässjan som hette Hemmansgatan. Enligt flygfoton och den ekonomiska kartan från 1970 blev den inte realiserad förrän kvarteret Skaftet bebyggdes i slutet av 1970-talet. Gatan som anlades blev en skaftgata som fick namnet Skaftgatan. Alla villor i kvarteret Ässjan, utom den senast byggda villan som är från 1988, är orienterade mot Ramlösavägen. Tre av villorna har en osäker datering men torde vara uppförda på 1910-talet. De skiljer sig från de senare uppförda egnahemmen vad gäller planform, takmaterial och fönsterindelning.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Ässjan 9. Ramlösavägen 91

Byggår: 1928–29

Arkitekt: Snickaren Johan M. Månsson

Byggmästare: –

Byggherre: Lagerchefen Thure Nilsson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare. Putsad brun sockel och fasader av helsingborgstegel med raka fönstervalv och gesimser med tandfris. Brant sadeltak klätt med enkupigt tegel lagt i liv med mur. Burspråk på ena gavlarna med murad balkong ovanpå. Vita äldre tvåluftsfönster med spröjs som delar av rutorna i en liten övre ruta och en stor nedre ruta. Vita spröjsade lunettfönster i gavlarna. Entré på baksidan med murad trappa samt flankerande armaturer och hörnarmatur med opalglas. 1974 uppfördes en mur längs tomtgränsen.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad klassicistisk villa med brant takfall, helsingborgstegel och mönsterdekor i form av tandfris och fönstervalv. Burspråket, de spröjsade träfönstren och de två lunettfönstren har likaså arkitektoniska värden.

Ässjan 9. Ramlösavägen 91

Ässjan 19. Ramlösavägen 87

Byggår: Mellan 1910 och 1920

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Arbetaren Johannes Persson

Enbostadsvilla i 1 ½ plan med källare samt centralt placerad förstuga och frontespis. Brunrosa spitputsad sockel och ljus putsad fasad. Sadel-tak klätt med shingel och takutsprång med brädat undertak, figursågade taktassar och smala vindskivor i vitt. Det finns både spröjsade tvålufts-fönster, tvålufts-fönster utan spröjs och trelufts-fönster med bred spröjs i övre delen. Alla fönster är vita och i trä. Entré på sidan av förstugan med trappa, vitt enkelt järnräcke och betsad spårad trädörr. Liten tillbyggnad och uterum på baksidan. 1947 byggdes förstugan, 1968 tillkom garage, 1972 ska något fönster ha bytts och 1974 uppfördes mur längs tomtgränsen på baksidan. Öppen trädgård med rabatter närmast huset, avgränsning med nätstängsel i väster och trästaket med gånggrind och betongstolpar i söder.

Kulturhistorisk värdering: Villan är en av de äldsta byggnaderna på Eskilsminne varmed den har ett byggnadshistoriskt värde, tillsammans med Ässjan 9, 10 och 28. Villan ger ett genuint intryck och är välbevarad med symmetrisk arkitektur, förstuga, frontespis, ljus puts, vita träfönster och nått tak med shingel och taktassar.

Ässjan 28. Ramlösavägen 99

Byggår: Mellan 1910 och 1920

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Per Hansson

Ursprungligen tvåbostadsvilla i 1 ½ plan med källare och en något framskjuten byggnadsdel. Putsad grå sockel och putsad gul fasad. T-format brant sadeltak klätt med betongpannor och med takutsprång och vita vindskivor. Liten frontespis/takkupa på norra sidan. Vita två- och trelufts-fönster med spröjsade överdelar. Entréer med vitputsade omfattningar och trädörrar finns på både den norra och den södra sidan. 1959 byggdes ett garage och 1992 lades taket om. Stor trädgård med fruktträd i söder som avgränsas med trästaket och uppfart på motsatta sidan, från Skaftgatan.

Kulturhistorisk värdering: Villan är en av de äldsta byggnaderna på Eskilsminne varmed den har ett byggnadshistoriskt värde. Villan har med sin plan- och takform, fönsterindelning och branta takfall en typisk nationalromantisk stil med villakarakter. Det finns även likheter med provhuset i kvarter Säningsmannen (nr 28) som är från 1919.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Ässjan 6. Skaftgatan 12, uppförd ca 1988 efter ritningar av Sjödalshus, Timmersdala

Ässjan 7. Ramlösavägen 95, uppförd ca 1973 efter ritningar av Ulf Henningson, Ystad

Ässjan 8. Ramlösavägen 93, uppförd ca 1973 efter ritningar av Ulf Henningson, Ystad

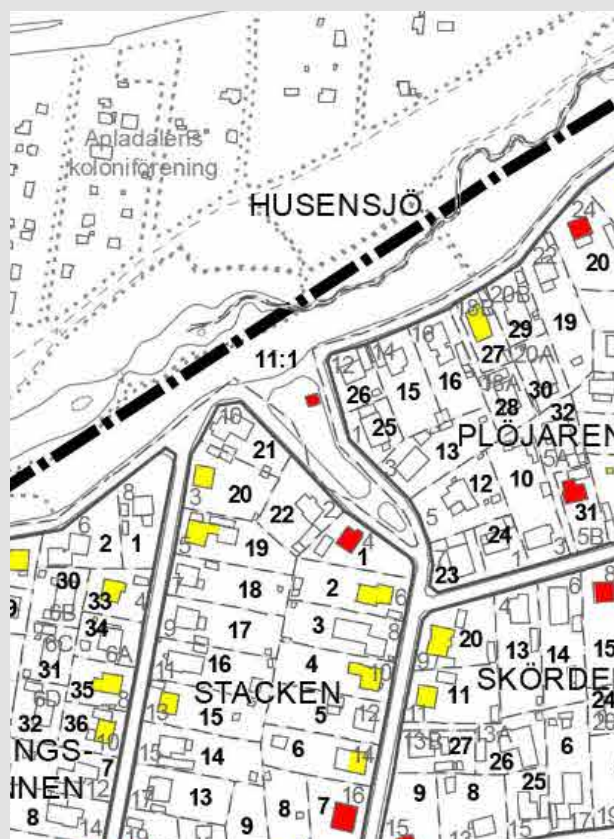
Ässjan 10. Ramlösavägen 89, "Villa Linnéa", uppförd ca 1920 efter ritningar av Alfred Jönsson

Ässjan 19. Ramlösavägen 87

Ässjan 28. Ramlösavägen 99

HUSENSJÖ

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Husensjö 9:25. Alegatan -

Byggår: 1946

Arkitekt: Ingenjören Robert Hedetun

Byggmästare: Ahlströms Byggnads AB

Byggherre: Hälsingborgs stad

Transformatorstationsbyggnad i en våning med fasader av mörkt helsingborgstegel, putsad sockel och nått flackt tak med plåtklädd fronton.

Kulturhistorisk värdering: Transformatorstation som är anpassad till den äldre bebyggelsen med helsingborgstegel och nått takform.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Husensjö 11:1. Alegatan -, "Nätstation Björkliden", uppförd ca 1967 efter ritningar av Hälsingborgs stads elverk

Husensjö 12:1. Björket, "Nätstation Bykistan", uppförd ca 1968–69 efter ritningar av Hälsingborgs stads elverk

Husensjö 9:25. Alegatan -

RAMLÖSA

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §:

Ramlösa 1:11. Kilängen

Byggår: 1948

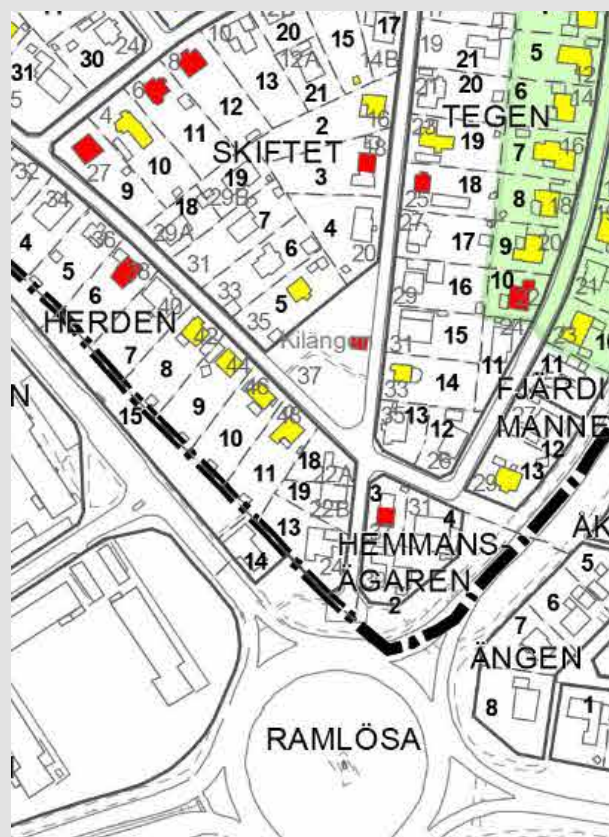
Arkitekt: –

Byggmästare: Ahlströms Byggnads AB

Byggherre: Hälsingborgs stad

Transformatorstationsbyggnad i en våning med fasader av mörkt helsingborgstegel, putsad sockel och nätt flackt tak med plåtklädd fronton.

Kulturhistorisk värdering: Transformatorstation som är anpassad till den äldre bebyggelsen med helsingborgstegel och nätt takform.

Ramlösa 1:11. Kilängen

Ordlista

Ordlistan har lagts till efter programmets antagande som en hjälp till läsaren.

En-/två-/treluftsfönster	Fönster med olika antal öppningsbara fönsterbågar	Pressglas	Glas som fått sin form genom att det har formpressats
Frontespis	Uppskjutande parti på byggnadens långsida, där den främre väggen är en fortsättning uppåt av husets fasad	Pulpettak	Yttertak med endast ett takfall som lutar, se bild
Fronton	Triangelformat, dekorativt byggnadsparti	Rullskift	Skift (rad) med tegelstenar ställda på kant
Fönsterbåge	Ram som håller samman glasrutan i ett fönster, flera rutor om fönstret är spröjsat	Rusticerad	Råhuggen yta eller enkelt profilerade kvaderstenar/fyrkantiga stenblock, ofta utfört som imitation i puts
Gavelröste	Övre delen av byggnadens gavel, mellan takfallen	Sadeltak	Tak med två motstående, raka takfall, se bild
Gesims	Profilerade lister	Sargtak	Låglutande tak med en markerad sarg/kant runt om, se bild
Hanbjälkesvind	Den översta delen av vinden som ligger ovanför hanbjälken, det kortare vågräta virket i en takstol	Skaftgata	Smal remsa mark/uppfarth som leder till en skafttomt, se nedan
Homeja	Liten takkupa med oftast halvrunt fönster (kan även användas om takutbyggnad med lucka)	Skafttomt	Tomt som har förbindelse med gata enbart genom en smal remsa mark/uppfarth
Hörnkedjor	Lodrät rad av hörnstenar, ofta utförda som imitation i puts	Takfall	Lutande takyta
Kapitäl	Översta delen av en kolonn eller pelare	Tandsnitt	Ornament i form av en rad kuber placerade under ett listverk
Lisener	Flata, svagt framskjutande, väggpelare som oftast löper från sockel till takfot	Tempelgavel	Trekantig fronton, se ovan, buren av pelare
Loggia	Byggnad eller byggnadsdel som med en arkad eller en rad av kolonner är öppen åt en eller flera sidor	Tälttak	Flackt, pyramidformat tak med fyra takfall, se bild
Lunettfönster	Halvcirkelformat fönster	Valmat sadeltak	Sadeltak som har skurits av snett i båda ändarna och därmed saknar spetsiga gavlar, se bild
Mansardtak	Brutet yttertak, se bild	Valmtak	Tak, oavsett grundform, som har skurits av snett i ändarna och därmed saknar spetsiga gavlar
Pilastrar	Flata väggpelare med bas och kapitäl	Ytong	Ett slags gasbetong, ett poröst byggnadsmaterial framställt av finmalen skifferkalk och cement
Pollare	Grov påle eller stolpe		

Mansardtak

Pulpettak

Sadeltak

Sargtak

Tälttak

Valmat sadeltak

Teckenförklaring

Pågående

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnader av kompletterande värde enligt PBL 8:17 §

Värdefull miljö - Enhetlig karaktär

Bevarandeprogram Eskilsminne 2016

1:5 000

COPYRIGHT Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg

HELSINGBORG